

Domovská stránka > Vyhľadávanie právnických profesií > Typy právnických profesií

Typy právnických profesií

V jednotlivých právnych a justičných systémoch členských štátov Európskej únie (EÚ) existuje široká škála právnických povolání, ako napríklad advokáti, notári, sudcovia, prokurátori a súdni úradníci. Názvy právnických povolání nie sú rovnaké vo všetkých členských štátoch a ich úloha a význam sa v jednotlivých členských štátoch môžu značne líšiť.

Na tejto webovej stránke nájdete všeobecné informácie o úlohe a funkciách rôznych právnických povolání.

Podrobnejšie informácie na vnútroštátnej úrovni sa zobrazia, ak si zvolíte príslušnú štátnu vlajku.

Ak potrebujete vyhľadať alebo sa poradiť s právnym zástupcom v niektorom členskom štáte Európskej únie, môžete navštíviť sekciu [Ako nájsť....](#)

Úvod

S výnimkou advokátov Európska únia neupravuje podmienky výkonu príslušníka právnického povolania. Právnické povolania sú spravidla regulované na vnútroštátnej úrovni. Aj keď medzi nimi prirodzene môžu existovať podobnosti, tieto vnútroštátne predpisy sa v jednotlivých krajinách podstatne odlišujú, pretože veľmi často vychádzajú z historických tradícií.

Výbor ministrov Rady Európy (RE) vydal niekoľko odporúčaní týkajúcich sa právnických povolání. Jedna z týchto iniciatív sa týka vykonávania povolania advokáta. Ďalšia sa týka nezávislosti sudcov. Odporúčania RE a ďalšie informácie o tejto otázke nájdete na [webovom sídle Rady Európy](#).

Okrem toho sa v [Európskom dohovore o ľudských právach](#) uvádza, že každý, kto je obvinený z trestného činu, má právo obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú. Táto klauzula sa týka najmä trestných prípadov, [Európsky súd pre ľudské práva \(ESLĽP\)](#) ju však rozšíril aj na občianske prípady.

Sudcovia

Sudca, alebo arbiter spravodlivosti, je vedúci činiteľ, ktorý buď sám, alebo ako člen senátu predsedá súdu. Právomoci, funkcie, spôsoby menovania, oblasť činnosti a odborná príprava sudcov sú v jednotlivých jurisdikciách odlišné. Sudca vystupuje ako rozhodca v športe a vedie súdne pojednávanie nestrane a verejne. Sudca vypočuje všetkých svedkov a posudzuje každý ďalší dôkaz predložený účastníkmi, posudzuje dôveryhodnosť účastníkov a rozhoduje vo veci na základe svojho výkladu práva a osobného úsudku.

Viac informácií o tomto povolaní nájdete na nasledujúcich webových sídlach:

[Združenie európskych sudcov pôsobiacich v oblasti správneho súdnictva \(AEAJ\)](#),

[Európske združenie sudcov a prokurátorov \(EJPA\)](#),

[Medzinárodná asociácia sudcov](#) (hlavne európska sekcia),

[Európski sudcovia za demokraciu a slobodu \(MEDEL\)](#).

Prokurátori

Prokuratúra alebo úrad verejného prokurátora zohráva v trestných konaniach veľmi dôležitú úlohu. Systémy členských štátov sú z hľadiska ich poslania, úloh a právomocí prokurátorov veľmi rozmanité.

Zamestnanci súdov

Funkcie a pomenovania zamestnancov súdov sa môžu veľmi líšiť – „Greffier“ vo Francúzsku, „Rechtspfleger“ v Nemecku, „Court clerk“ v Anglicku.

Okrem toho sú funkcie, ktoré zastávajú, značne rozdielne podľa jednotlivých právnych systémov: pomoc sudcom alebo prokurátorom, riadenie súdov, zodpovednosť za určité postupy. V závislosti od krajiny musia absolvovať právnické štúdium, môžu poskytovať právne poradenstvo a/alebo využívať nepretržitú odbornú prípravu.

V každom prípade zohrávajú dôležitú úlohu na súdoch tým, že sú osobami prvého kontaktu pre žalobcov aj žalovaných a prispievajú k celkovej efektívnosti systému spravodlivosti.

Členov tohto povolania zastupuje na európskej úrovni [Európska únia zamestnancov súdov \(E. U. R\)](#), mimovládna organizácia združujúca profesijné organizácie z viacerých krajín. Medzi ciele E. U. R patrí účasť na vytváraní, rozvoji a harmonizácii práva na európskej a medzinárodnej úrovni; spolupráca s európskymi inštitúciami; zastupovanie profesijných záujmov svojich členov a podpora profesie v záujme lepšieho fungovania systému súdnictva.

Exekútori (súdni vykonávatelia)

Povolanie súdneho vykonávateľa upravuje právo každého členského štátu osobitne, takže tieto predpisy sú v jednotlivých členských štátoch odlišné.

Príslušníci tohto povolania sú na európskej úrovni zastúpení [Medzinárodnou úniou súdnych vykonávateľov \(UIHJ\)](#). Úlohou UIHJ je zastupovať svojich členov v medzinárodných organizáciách a zabezpečiť spoluprácu s vnútroštátnymi profesijnými orgánmi. Pracuje na zlepšovaní vnútroštátneho procesného práva a medzinárodných zmlúv a vynakladá čo najväčšie úsilie na podporu myšlienok, projektov a iniciatív, ktoré pomôžu posunúť vpred a pozdvihnúť nezávislé postavenie súdnych vykonávateľov.

Súdnych vykonávateľov zastupuje aj [Európska komora súdnych vykonávateľov](#) (skratka vo francúzštine: CEHJ). Cieľom CEHJ, neziskovej organizácie, ktorá sa riadi belgickým právom, je podpora väčšieho zapojenia súdnych vykonávateľov do spoločnej činnosti právnických povolání v rámci európskej diskusie.

Advokáti

Úlohou advokáta, ktorého si najmä fyzická osoba, spoločnosť alebo štát, je byť dôveryhodným poradcom a zástupcom klienta, odborníkom, ktorého rešpektujú tretie strany, a nenahraditeľným účastníkom pri riadnom výkone spravodlivosti. Advokát stelesňujúci všetky tieto prvky, ktorý čestne slúži záujmom svojho klienta a chráni jeho práva, plní aj funkcie advokáta v spoločnosti, a to predchádzať a brániť konfliktom, zabezpečiť, aby sa konflikty riešili v súlade s uznávanými zásadami občianskeho, verejného alebo trestného práva a s náležitým zohľadnením práv a záujmov, podporovať rozvíjanie práva a obhajovať slobodu, spravodlivosť a právny štát.

Činnosť advokátov upravujú profesijné organizácie alebo orgány ich členského štátu – advokátske komory a právnické združenia – ktoré sú zodpovedné za stanovenie pravidiel profesionálneho správania a dodržiavanie disciplíny zo strany advokátov.

Právo Európskej únie neupravuje podmienky vykonávania právnického povolania. [Smernica](#) z roku 1998 však stanovuje podmienky, na základe ktorých advokát, ktorý získal kvalifikáciu v jednom členskom štáte, môže trvale vykonávať svoje povolanie v inom členskom štáte.

Na úrovni EÚ sú advokáti zastúpení [Radou advokátskych komôr a združení právnikov Európy \(CCBE\)](#) – medzinárodným neziskovým združením založeným v roku 1960. Rada pôsobí ako prepojenie medzi EÚ a vnútroštátnymi advokátskymi komorami a právnickými združeniami v Európe v prípade všetkých záležitostí vzájomného záujmu týkajúcich sa vykonávania advokátskej činnosti.

Notári

Notári sú odborníci z právnej praxe špecializovaní a oprávnení konať v určitých právnych veciach. V dôsledku úloh a zodpovedností, ktoré vykonávajú, zohrávajú notári dôležitú úlohu v právnych systémoch štátov v 22 členských štátoch, ktorých právny poriadok vychádza z rímskeho občianskeho práva. Jurisdikcie v Európskej únii vychádzajúceho zo sudcovského práva (*common law*) tiež poznajú notárske povolanie, ktoré pokrýva širokú škálu právnických služieb a ktorého funkcie a autorita sa vykonávajú v súvislosti s právnymi aktmi a nástrojmi, ktoré sa používajú v zámorských jurisdikciách. Zohrávajú dôležitú úlohu v medzinárodnom obchode a v obchode svojej domácej jurisdikcie.

K úlohám notárov patrí:

vyhotovovať súkromné zmluvy a poskytovať poradenstvo zmluvným stranám pri súčasnom dodržiavaní povinnosti spravodlivého zaobchádzania s každou z nich. Pri vyhotovovaní úradných dokumentov je notár zodpovedný za zákonnosť týchto dokumentov a za poradenstvo, ktoré poskytuje. Má povinnosť informovať strany o následkoch a dôsledkoch povinností, ku ktorým sa zaviazu, a

môže zabezpečiť priamu vykonateľnosť vyhotovenej listiny. Listina sa môže potom môže zaznamenať priamo do úradných registrov a v prípade, ak jedna zo strán nespĺní svoje povinnosti, vykonať bez predchádzajúceho zásahu súdu,

zohrávať úlohu arbitra, ktorý nestranne a za prísneho dodržiavania práva umožní stranám dosiahnuť vzájomne akceptovateľnú dohodu.

Notári sú verejní činitelia – štát im zverí časť verejnej moci, aby im umožnil plniť poslanie verejnej služby – vykonávajúci funkcie v rámci nezávislého povolania.

Notári sú povinní zachovávať mlčanlivosť. Podmienky menovania notárov sú podobné podmienkam menovania sudcu. Vzťahujú sa na nich rovnaké zásady nezávislosti, trvalého úradu, nestrannosti, právoplatnosti a vykonateľnosti ich úkonov a podliehajú dohľadu ministerstva spravodlivosti.

Občanom slúži približne 35 000 notárov v 22 členských štátoch Európskej únie, ktorých právny systém je založený na rímskom občianskom práve. Ďalších vyše 1 000 notárov v Spojenom kráľovstve a Írsku, kde sa uplatňuje sudcovské právo.

Pri styku s Európskymi inštitúciami zastupuje notárov jurisdikcií vychádzajúcich z rímskeho občianskeho práva **Rada notárov Európskej únie** (CNUE) zriadená v roku 1993. CNUE zastupuje notárov všetkých členských štátov EÚ, kde existuje funkcia notára podľa rímskeho občianskeho práva: Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko. Notári v rámci jurisdikcií vychádzajúcich zo sudcovského práva pôsobiaci v Spojenom kráľovstve a Írsku majú svoje vlastné zastupujúce orgány. Anglicko a Wales, Škótsko, Írsko a Severné Írsko spolu zastupuje

Notárske fórum Spojeného kráľovstva a Írska.

Posledná aktualizácia: 21/01/2019

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Belgicko

V tejto časti nájdete prehľad jednotlivých právnických profesií v Belgicku.

Právnické profesie – úvod

Štátna prokuratúra

Sudcovia

Advokáti

Notári

Ďalšie právnické profesie

Organizácie, ktoré poskytujú bezplatné právne poradenstvo

Právne databázy

Portál Federálneho úradu pre spravodlivosť

Právnické profesie – úvod

V tejto časti nájdete niekoľko informácií o právnických profesiách vrátane:

štátnej prokuratúry,

sudcov,

advokátov,

notárov a

súdnych vykonávateľov.

Štátna prokuratúra

Organizácia

Štátna prokuratúra sa skladá zo štátnych zástupcov **prokuratúry** alebo **prokurátorov pri pracovných súdoch**, ktorí v tejto funkcii plnia úlohy svojho úradu v obvode súdu, na ktorom pôsobia.

Na úrovni súdneho okresu kráľovský prokurátor a jeho prví zástupcovia a zástupcovia zastupujú štátnu prokuratúru na prvostupňovom súde, predovšetkým na súde pre mladistvých, ktorý je sekciou prvostupňového súdu. Túto úlohu plnia aj na policajnom súde alebo súdoch a na obchodnom súde vo svojom obvode.

Na pracovných súdoch plní túto úlohu **prokurátor pracovného súdu** za pomoci zástupcov a v prípade potreby za pomoci prvých zástupcov. Títo prokurátori vykonávajú svoju činnosť aj na priestupkovom súde, ktorý je sekciou prvostupňového súdu, a na policajnom súde alebo súdoch v trestných záležitostiach patriacich do ich právomoci.

Na úrovni odvolacích súdov a odvolacích pracovných súdov je funkcia štátnej prokuratúry vykonávaná **generálnym prokurátorom**, ktorý riadi štátnych zástupcov generálnej prokuratúry a generálnej prokuratúry pracovného súdu a dohliada na nich. V rámci generálnej prokuratúry pomáha generálnemu prokurátorovi prvý generálny advokát, generálni advokáti a zástupcovia generálneho prokurátora. V rámci generálnej prokuratúry pracovného súdu ide o prvého generálneho advokáta, generálnych advokátov a generálnych zástupcov.

Na kasačnom súde úlohu štátnej prokuratúry vykonáva **generálny prokurátor pri tomto súde**, ktorému tam pomáha prvý generálny advokát a generálni advokáti. Napriek rovnakej terminológii tu štátna prokuratúra plní úplne inú úlohu. Kasačný súd totiž nerozhoduje o podstate prípadu, ale dohliada na zákonnosť a správnosť konania.

Štátna prokuratúra je **nezavislá** pri výkone individuálnych vyšetrovaní a stíhaní, čím nie je dotknuté právo príslušného ministerstva nariadovať stíhanie a prijímať záväzné smernice v oblasti trestnej politiky vrátane politiky vyšetrovania a stíhania.

Úloha a právomoci

Štátna prokuratúra je poverená radom úloh a poslaní. Tieto úlohy a poslania sa pohybujú na úrovni **spracovania a kontroly** tak **trestných**, ako aj **občianskoprávných záležitostí**.

V **trestných veciach** dohliadajú štátni prokurátori štátnej prokuratúry (v záujme spoločnosti) na riadny priebeh a výsledky trestného konania. Takto konajú na úrovni riešenia podstaty prípadu, ako aj v priebehu predchádzajúceho informačného a vyšetrovacieho konania (pre vyšetrovacie súdy: poradný senát a vyšetrovací senát). Počas pojednávania žiadajú uplatnenie trestného zákona; zároveň dohliadajú na to, aby boli prijaté potrebné opatrenia na riadny výkon uloženého trestu. **Pred porotným súdom** je úloha štátnej prokuratúry vykonávaná generálnym prokurátorom pri odvolacom súde, ktorý však môže túto úlohu delegovať na člena prokuratúry.

V **občianskoprávných záležitostiach** štátna prokuratúra koná z úradnej moci v prípadoch, ktoré určuje zákon, a vždy, keď verejný poriadok vyžaduje jej intervenciu. V týchto prípadoch štátna prokuratúra vyjadruje stanovisko (písomné alebo ústne) týkajúce sa prípadu. Štátnej prokuratúre sa povinne doručuje oznámenie, aby vyjadrila stanovisko v súvislosti s vecami, ktoré sa týkajú osobitných oblastí vymenovaných v článku 764 ods. 1 súdneho poriadku. Takisto sa jej môže doručiť oznámenie, aby vyjadrila stanovisko v akejkoľvek inej veci, ak to považuje za vhodné a je to v jej jurisdikcii, pričom súd alebo súdny dvor to môže nariadiť z úradnej moci (článok 764 ods. 2 súdneho poriadku).

Okrem týchto hlavných úloh je štátna prokuratúra v rámci svojho obvodu príslušná aj vo veci **riadneho sledovania a výkonu rozhodnutí a smerníc týkajúcich sa trestnej politiky**.

Smernice trestnej politiky prijíma minister spravodlivosti po porade s kolégiom generálnych prokurátorov (zloženým z piatich generálnych prokurátorov pri odvolacom súde).

Toto kolégium podlieha ministrom spravodlivosti a prijíma rozhodnutia na účely čo možno najkoherentnejšej tvorby a koordinácie politiky a správneho všeobecného fungovania štátnej prokuratúry.

Príslušnosť kolégia zahŕňa celé územie Belgického kráľovstva a jeho rozhodnutia sú záväzné pre generálnych prokurátorov pri odvolacích súdoch a pre všetkých členov štátnej prokuratúry, ktorí im podliehajú.

Viac informácií nájdete na [webových stránkach Federálneho úradu pre spravodlivosť](#) (ministerstvo spravodlivosti, časť „Ordre judiciaire“ pod odkazom „Parquet“).

Sudcovia

Organizácia

Rozlišujeme **„sediacych“ sudcov** (*magistrature assise*) (sudcovia prvostupňových súdov a odvolacích súdov) a **„stojacych“ sudcov** (*magistrature debout*) (štátna prokuratúra alebo prokuratúra – pozri vyššie).

Obyčajne sú členovia súdneho zboru, ktorí zasadaajú na prvostupňových súdoch, nazývaní **„sudcovia“** (*juges*), zatiaľ čo členovia súdneho zboru zasadaajúci na odvolacích súdoch sú nazývaní **„radcovia“** (*conseillers*).

Úlohou sudcov je uplatňovať zákon na situáciu/spor, ktoré sa im predložia v občianskoprávnej oblasti, ako aj na osoby, ktoré sa dopustili trestného činu.

Na niektorých súdoch zasadaajú sudcovia z povolania spolu s prísediacyimi sudcami. **Prísediacyi sudcovia** zasadaajú v týchto jurisdikciách:

Obchodný súd: sudcovia z povolania a prísediacyi sudcovia obchodného súdu.

Pracovný súd: sudcovia z povolania a prísediacyi sudcovia pracovného súdu.

Súd pre výkon trestu: sudcovia z povolania a prísediacyi sudcovia pre výkon trestu.

Zodpovedný orgán

[Najvyššia súdna rada](#) plní **trojaké poslanie**:

Zohráva rozhodujúcu úlohu v politike **menovania** sudcov, a to objektívnym a apolitickým spôsobom.

Vykonáva **externú kontrolu** fungovania súdnictva vrátane vybavovania sťažností.

Predkladá stanoviská zodpovedným politickým činiteľom s cieľom zlepšiť fungovanie súdneho zboru.

Viac informácií nájdete na webových stránkach [Najvyššej súdnej rady](#).

Advokáti

Úloha a právomoci

Advokát je osoba so vzdelaním v oblasti práva a spravodlivosti. Podlieha profesijným pravidlám, ktoré zaručujú jeho **úplnú nezávislosť**. Jedným z týchto pravidiel je napríklad aj zachovanie služobného tajomstva.

Advokát absoluuje odbornú prípravu na zastupovanie klientov v rôznych oblastiach práva, ktoré sa často prelínajú (právo obchodných spoločností, správne právo, právo územného plánovania, daňové právo, rodinné právo atď.). Počas vykonávania svojho povolania sa advokát môže špecializovať na jednu alebo viac oblastí, v ktorých získal špeciálne odborné znalosti.

Úlohou advokáta je pomáhať klientom nielen na súdoch, ale aj v každej situácii, v ktorej môžu potrebovať právnu pomoc, hovorcu, prípravu zmluvnej dokumentácie alebo morálnu podporu.

Vo všeobecnosti ide o trojitú činnosť:

advokát **radí**,

advokát **zmieruje**,

advokát **obhajuje**.

Advokát môže svojich klientov zastupovať na všetkých súdoch kráľovstva (*tribunal de Police, Justice de Paix, tribunal de première instance, tribunal de Commerce, tribunal du Travail, cour d'Appel, cour du Travail, cour d'Assises, conseil d'Etat*), ako aj v iných krajinách Európskej únie.

Takisto vám môže pomôcť v prípade arbitráže alebo mediácie, vo všetkých prípadoch alternatívneho riešenia sporov alebo pri akomkoľvek rokovaní alebo stretnutí.

Advokát nezasahuje len v prípade konfliktu. Tým, že poskytuje poradenstvo alebo navrhuje či upravuje zmluvnú dokumentáciu, často umožňuje vyhnúť sa súdnemu sporu.

Môže vám tiež pomôcť, ak si chcete prenajať alebo kúpiť nehnuteľnosť, založiť obchodnú spoločnosť, vyriešiť dlhy, uzavrieť pracovnú zmluvu s vaším novým zamestnávateľom alebo ak ste sa stali obeťou nehody alebo útoku, ak ste predvolaní na súd alebo chcete ukončiť manželský vzťah atď.

Advokát pre každého:

Pre osoby, ktoré nemajú dostatočné prostriedky, zákon upravuje službu právnej pomoci (*aide juridique*, predtým nazývaná služba *pro deo*) a právnu podporu (*assistance judiciaire*):

Právna pomoc umožňuje využiť bezplatne alebo čiastočne bezplatne služby advokáta. Poskytuje sa na dvoch úrovniach:

Právna pomoc prvého stupňa je dostupná pre každého bez toho, že by bola podmienená nedostatkom prostriedkov. Ide o stálu službu, počas ktorej sú advokáti k dispozícii na krátke konzultácie: prvú právnu radu, žiadosť o informácie atď.

Za právnu pomoc prvého stupňa sú zodpovedné komisie právnej pomoci (*Commissions d'Aide Juridique, C.A.J.*).

Právna pomoc druhého stupňa je dostupná pre osoby, ktoré spĺňajú určité podmienky v oblasti finančných prostriedkov alebo sa nachádzajú v určitých situáciách. Táto pomoc, ktorá je v závislosti od situácie úplne alebo čiastočne bezplatná, umožňuje získať pridelenie advokáta, ktorý bude poskytovať pomoc a komplexné poradenstvo v rámci súdneho alebo správneho konania alebo v rámci mediácie.

Za právnu pomoc druhého stupňa sú zodpovedné kancelárie právnej pomoci (*Bureaux d'Aide Juridique, B.A.J.*).

Právna podpora umožňuje úplne alebo čiastočne oslobodenie od nákladov konania (súdneho poplatku, registračného poplatku, nákladov na súdneho úradníka, notára, znalca atď.). O poskytnutie tejto podpory sa žiada osobne alebo prostredníctvom advokáta v kancelárii právnej podpory (*bureau d'assistance judiciaire*).

Príslušné orgány

Každý advokát je členom niektorej advokátskej komory. V súčasnosti existuje v Belgicku 28 advokátskych komôr.

Združenie frankofónnych a germanofónnych advokátov Belgicka (AVOCATS.BE) je organizáciou, ktorá združuje všetky advokátske komory francúzsky a nemecky hovoriacich advokátov v krajine (13 advokátskych komôr francúzsky hovoriacich advokátov a 1 komora nemecky hovoriacich advokátov).

Združenie flámskych advokátov (Orde van Vlaamse Balies, O.V.B.) je organizáciou, ktorá združuje všetky advokátske komory flámsky hovoriacich advokátov (14 advokátskych komôr).

Viac informácií o povolaní advokáta možno nájsť na týchto webových stránkach:

 [Združenie frankofónnych a germanofónnych advokátov Belgicka](#)

 [Združenie flámskych advokátov](#)

Prístup k tejto databáze je **bezplatný**.

Notári

Notári sú **štátni úradníci** menovaní kráľom, ktorých úlohou je najmä osvedčovať akty uzavreté v ich prítomnosti. Niektoré akty vyžadujú notársku intervenciu v zmysle zákona, ktorou sa potvrdí dohoda, ku ktorej dospeli zúčastnené strany (**verejný listiny**). Napríklad pri predaji nehnuteľnosti je potrebné sa obrátiť na notára. Okrem vystavenia verejných listín sa možno na notára obrátiť vo veci vysporiadania dedičstva, vypracovania súkromnej zmluvy, získania stanoviska. Do kompetencie notárov spadajú predovšetkým tri dôležité oblasti:

právo o nehnuteľnostiach (predaj nehnuteľnosti, pôžička...),

rodinné právo (predmanželská zmluva, dedenie, rozvody...) a

obchodné právo (zakladanie spoločností...).

Existuje aj **federálna notárska komora**. Jej hlavným poslaním je:

zastupovať notárov Belgicka pred orgánmi a úradmi v rámci jej právomocí,

stanovovať pravidlá profesionálnej etiky,

poskytovať notárskym komorám vhodné odporúčania týkajúce sa dodržiavania disciplíny.

Existujú aj notárske komory na úrovni provincií, ktoré sú disciplinárnymi orgánmi profesie a ich hlavným poslaním je dohliadať na dodržiavanie deontologických pravidiel a riešiť profesijné spory (napríklad vybavovať sťažnosti).

Notári sú tiež združení v Kráľovskej federácii belgických notárov (*Fédération Royale du Notariat Belge, FRNB*). FRNB je profesijným združením notárov, ktoré zastrešuje každodenné fungovanie profesie a v mnohých veciach zastupuje notársky stav vo vzťahu s vonkajším svetom.

Viac informácií možno nájsť na [webových stránkach Kráľovskej federácie belgických notárov](#).

Ďalšie právnické profesie

Súdny vykonávateľ

Súdny vykonávateľ je **ministrský a štátny úradník**, ktorý svoju funkciu vykonáva **ako slobodné povolanie**. Inak povedané, má dvojakú profesionálnu identitu: na jednej strane je štátnym úradníkom; na strane druhej svoju úlohu vykonáva **nezávisle**.

Súdny vykonávateľ je **ministrský a štátny úradník**, pretože štát mu zveril časť moci verejného orgánu. Preto musí vyhovieť každej požiadavke, aby konal, pokiaľ mu v tom nebránia profesionálna etika alebo zákon – napríklad v prípade konfliktu záujmov alebo nezákonnosti požiadavky. Súdny vykonávateľ teda nikdy nekoná z vlastného podnetu, ale vždy na žiadosť niekoho, kto mu zveril formálnu úlohu. Pri každej úlohe, ktorú má vykonať, musí splniť určité zákonné povinnosti. Súdny vykonávateľ môže za svoje úkony požadovať odmenu, ktorá čiastočne alebo úplne pokryje jeho náklady.

Keďže súdny vykonávateľ vykonáva **slobodné povolanie**, koná nezávisle a nestranne. Jeho odborné skúsenosti môže využiť ktokoľvek. To znamená, že nepoberá plat, náhradu ani žiadne vyrovnanie zo strany verejných orgánov. Všetko teda musí zabezpečiť sám.

Oblasť intervencie súdneho vykonávateľa možno zaradiť do dvoch veľkých kategórií: **takzvané „mimosúdne“ intervencie** (mimosúdne vymáhanie pohľadávok, úradné zisťovanie) a **„súdne“ intervencie** (doručovanie, výkon rozhodnutia). Pri týchto intervenciách je často jeho úlohou poskytnúť informácie o spôsobe, ako si uplatniť svoje práva, ako aj odpovedať na otázky týkajúce sa jeho úlohy. To, či ste ho poverili nejakou úlohou, alebo ste predmetom jeho konania, nezohráva žiadnu úlohu.

V každom súdnom okrese existuje **komora** všetkých súdnych vykonávateľov tohto **okresu**. Jej hlavnými úlohami je dohliadať na to, aby súdni vykonávateľia okresu dodržiavali pravidlá disciplíny a zákony a nariadenia, ktoré sa ich týkajú, a riešiť spory, ktoré môžu nastať medzi súdnymi vykonávateľmi.

Existuje aj Belgická komora súdnych vykonávateľov, ktorej hlavnými **úlohami** sú:

dohliadať na jednotnosť disciplíny a pravidiel profesionálnej etiky medzi súdnymi vykonávateľmi,

brániť záujmy svojich členov a

zastupovať ich.

Viac informácií nájdete na webových stránkach [Belgickej komory súdnych vykonávateľov](#).

Ostatní

Sudcom a štátnym zástupcom prokuratúry pomáhajú rôzni administratívni a právni pracovníci: súdni tajomníci, referendári, právnickí prokuratúry, tajomníci prokuratúry a administratívni pracovníci.

Sudcom asistuje na každom pojednávaní **súdny tajomník**. Súdny tajomník pomáha sudcovi napríklad pri príprave spisov na súdne pojednávanie. Počas pojednávania zaznamenáva jeho priebeh a jednotlivé výroky a dohliada na správne vypracovanie dokumentov. Okrem toho zabezpečuje a koordinuje administratívne a účtovné úlohy súdnej kancelárie. Každý súd má súdnu kanceláriu, ktorú riadi vedúci súdny tajomník. Podľa veľkosti súdu môže mať súdna kancelária jedného súdneho tajomníka alebo aj viacerých. Súdnym tajomníkom pomáhajú administratívni pracovníci.

Referendári sú právnickí, ktorí pomáhajú sudcom na súdoch a súdnych dvoroch s prípravou rozsudkov. Spolupracujú pri spracúvaní súdnych spisov na zodpovednosť a podľa pokynov štátneho zástupcu alebo zástupcov. Študujú spisy, študujú právne problémy a pripravujú návrhy rozsudkov na právnej úrovni.

Štátni zástupcovia sa môžu obrátiť na právnikov na účely právnej prípravy ich spisov. Na štátnej prokuratúre sa títo právnici nazývajú „juristes de parquet“. Vykonávajú najmä právne rešerše, spravujú informácie alebo pripravujú rekvizície a citácie na právnej úrovni, a to na zodpovednosť a podľa pokynov štátneho zástupcu alebo zástupcov.

Každé štátne zastupiteľstvo má sekretariát, ktorý riadi vedúci tajomník. Tajomníci štátneho zastupiteľstva pomáhajú štátnym zástupcom najmä pri dokumentačných a rešeršných činnostiach a pri zostavovaní spisov. Aktualizujú dokumenty a registre štátneho zastupiteľstva, vedú archívy a pod. Počet tajomníkov štátneho zastupiteľstva závisí od jeho veľkosti. Tajomníkom štátneho zastupiteľstva pomáhajú administratívni pracovníci.

V súdnych kanceláriách a na sekretariátoch štátnych zastupiteľstiev pracuje značný počet administratívnych pracovníkov. Administratívni pracovníci zabezpečujú správu pridelených spisov po administratívnej stránke a kódovanie údajov v súboroch údajov. Ďalší administratívni pracovníci sa zaoberajú vybavovaním korešpondencie a klasifikáciou a zabezpečujú recepčné služby súdnej kancelárie alebo štátneho zastupiteľstva.

Viac informácií o týchto profesiách nájdete v [tomto dokumente](#) (376 Kb) [en](#).

Organizácie, ktoré poskytujú bezplatné právne poradenstvo

Každý občan má právo na **prvotné bezplatné právne poradenstvo**, ktoré poskytujú odborníci na právo. Ide o **prvotnú právnu pomoc**:

praktické informácie,

právne informácie,

prvotný právny názor alebo

odkázanie na špecializovanú organizáciu.

Prípád nie je hneď vyriešený, ale ide o **prvotné usmernenie**. Právne poradne sa organizujú v justičných palácoch, na zmierovacích súdoch, v strediskách právnej pomoci, na niektorých obecnych úradoch, vo väčšine občianskych centier a v rôznych neziskových organizáciách, ktoré majú právnu službu.

Viac informácií nájdete v on-line brožúre [Právna pomoc: lepší prístup k spravodlivosti](#).

Právne databázy

Informácie možno nájsť na webových stránkach [Federálneho úradu pre spravodlivosť](#) (ministerstvo spravodlivosti).

Portál Federálneho úradu pre spravodlivosť

Kategórie

Informácie

Súdnicstvo od A po Z

Informátor

Publikačná činnosť

Podnety

Adresy súdov

Tlačové správy

Štatistiky

Súdnicstvo

Prvostupňové a druhostupňové súdy

Prokuratúra

Miestna príslušnosť súdov

Sudcovská poradná rada

Komisia pre modernizáciu súdnicstva

Reštrukturalizácia súdnicstva

Súvisiace odkazy

[Federálny úrad pre spravodlivosť](#)

Posledná aktualizácia: 17/11/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Bulharsko

Na tej spletní strani so na voljo informacije o pravniških poklicih v Bolgariji.

[Pravniški poklici: uvod](#)

[Tožilci](#)

[Preiskovalci](#)

[Sodniki](#)

[Organizacija pravniškega poklica: odvetniki](#)

[Notarji](#)

[Drugi pravniški poklici](#)

[Pravniški poklici: uvod](#)

Glavni pravniški poklici v Bolgariji so: **državni tožilec, preiskovalec, sodnik, odvetnik, notar, zasebni sodni izvršitelj, državni sodni izvršitelj in sodnik registrar**.

Te pravniške poklice urejata bolgarska ustava in zakon o pravosodnem sistemu.

Tožilci

Organizacija

Službo državnega tožilstva v Republiki Bolgariji sestavljajo generalno državno tožilstvo, vrhovno kasacijsko tožilstvo, vrhovno upravno tožilstvo, nacionalna preiskovalna služba, tožilstva za pritožbe, specializirano tožilstvo za pritožbe, vojaško tožilstvo za pritožbe, provincialna tožilstva, specializirano tožilstvo, provincialna vojaška tožilstva in okrožna tožilstva. V okviru strukture provincialnih tožilstev so provincialni preiskovalni oddelki, v okviru strukture specializiranega tožilstva pa preiskovalni oddelki. Provincialna tožilstva imajo upravne oddelke, katerih tožilci sodelujejo v postopkih v upravnih zadevah. Državno tožilstvo ima poenoteno in centralizirano strukturo. Vsi tožilci in preiskovalci so podrejeni generalnemu državnemu tožilcu. Vsak tožilec poroča pristojnemu nadrejenemu tožilcu, vsi tožilci in preiskovalci pa so podrejeni upravnemu vodji pristojnega tožilstva. Vojaški tožilci in preiskovalci so pri izvajanju svojih dolžnosti neodvisni od vojaških organov.

Generalnega državnega tožilca imenuje (in razreši) predsednik Republike Bolgarije na predlog [vrhovnega sodnega sveta \(Visš sádeben sávet\) \(VSS\)](#) za sedemletno obdobje; mandat ni obnovljiv.

Tožilci so imenovani, napredujejo, nazadujejo, so premeščeni in razrešeni s položaja na podlagi odločitve vrhovnega sodnega sveta.

Tožilska delovna mesta in zahtevane predhodne izkušnje zanje so:

tožilec pri vrhovnem kasacijskem tožilstvu in tožilec pri vrhovnem upravnem tožilstvu – vsaj 12 let pravnih izkušenj;

tožilec pri tožilstvu za pritožbe, tožilec pri vojaškem tožilstvu za pritožbe in tožilec pri specializiranem tožilstvu za pritožbe – vsaj deset let pravnih izkušenj;

tožilec pri specializiranem tožilstvu za pritožbe – vsaj 12 let pravnih izkušenj, od tega vsaj osem let kot tožilec ali preiskovalec;

tožilec pri provincialnem tožilstvu in tožilec pri provincialnem vojaškem tožilstvu – vsaj osem let pravnih izkušenj; tožilec pri specializiranem tožilstvu – vsaj deset let pravnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot tožilec ali preiskovalec;

tožilec pri okrožnem tožilstvu – vsaj tri leta pravnih izkušenj;

nižji tožilec – pravne izkušnje se ne zahtevajo.

Pogoj za pridobitev tožilskega mandata je celovita pozitivna ocena opravljanja nalog v petletnem obdobju, o podelitvi mandata pa odloči vrhovni sodni svet.

Vloga in funkcije

Generalni državni tožilec vodi državno tožilstvo ter izdaja navodila in smernice v zvezi z dejavnostmi državnega tožilstva; skupaj z vodstvenim osebjem ministrstva in državnimi institucijami ustanavlja specializirane medoddelčne enote za pomoč pri preiskavah pod postopkovnim vodenjem tožilca, ki ga imenuje generalni državni tožilec. Generalni državni tožilec lahko predloži zadeve v obravnavo ustavnemu sodišču.

Tožilec vodi preiskavo kot nadzorni tožilec. V predpisanih rokih in v skladu s predpisanimi pogoji lahko vlaga ugovore in zahteva razveljavitev ali spremembo protipravnih ukrepov. Odloži lahko izvršitev ukrepa, dokler pristojni organ ne odloči o ugovoru. Zoper vse akte in dejanja tožilstva se je mogoče pritožiti pri neposredno nadrejenem tožilstvu, razen če so ti akti in dejanja predmet sodne presoje. Nadrejeni tožilec ali tožilec z nadrejenega tožilstva lahko opravlja naloge, ki so v pristojnosti podrejenih tožilcev, in lahko pisno zadrži ali prekliče njihove odločitve, kadar tako določa zakonodaja.

Tožilci so pri opravljanju svojih dolžnosti neodvisni in delujejo v skladu z zakonodajo. Politično so nevtralni, zato svoje odločitve utemeljujejo na zakonodaji in dokazih, zbranih v obravnavani zadevi, vodita pa jih njihova vest in notranje prepričanje.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [☞ državne tožilstva Republike Bolgarije \(Prokuraturata na Republika Bălgarija\)](#).

Združenje državnih tožilcev v Bolgariji je prostovoljno, nepolitično združenje državnih uradnikov, ki so ali so bili zaposleni v sistemu državnega tožilstva.

Namen združenja je povezati uradnike državnega tožilstva po vsej državi, omogočiti forum za zagotavljanje potrebnih informacij in izmenjavo mnenj o vprašanih v zvezi s tožilskim delom ter povečati krog mednarodnih stikov državnega tožilstva in njegovih tožilcev. Več informacij je na voljo na spletnem mestu združenja: [☞ http://apb.prb.bg/](http://apb.prb.bg/).

Preiskovalci

Na podlagi zakona o sodiščih imajo preiskovalci v Republiki Bolgariji položaj državnih uradnikov (kot ga imajo sodniki in tožilci).

Preiskovalni organi so nacionalna preiskovalna služba, provincialni preiskovalni oddelki pri provincialnih tožilstvih in preiskovalni oddelek specializiranega tožilstva. Preiskovalni oddelek pri mestnem tožilstvu v Sofiji ima položaj provincialnega preiskovalnega oddelka.

Nacionalno preiskovalno službo vodi generalni državni tožilec bodisi neposredno bodisi prek direktorja, ki je njegov namestnik za opravljanje preiskav.

Direktor nacionalne preiskovalne službe je odgovoren za upravno in organizacijsko vodenje preiskovalcev in osebja nacionalne preiskovalne službe ter preiskovalcem iz provincialnih preiskovalnih služb pri provincialnih tožilstvih zagotavlja metodološke smernice.

Provincialni preiskovalni oddelki pri provincialnih tožilstvih in preiskovalni oddelek pri specializiranem tožilstvu sestavljajo preiskovalci.

Preiskovalci v provincialnih preiskovalnih oddelkih pri provincialnih tožilstvih in preiskovalnem oddelku specializiranega tožilstva opravljajo preiskave v zadevah, ki jim jih dodeli upravni vodja zadevnega tožilstva.

Preiskovalne organe pri opravljanju njihovih nalog v zvezi s kazenskimi postopki vodi in nadzoruje državni tožilec.

Odredbe, ki jih v postopku preiskave izdajajo preiskovalci, zavezujejo vse državne organe, pravne subjekte in državljane.

Sodniki

Sodniki v Bolgariji so imenovani, napredujejo, nazadujejo, so premeščeni in razrešeni s položaja na podlagi odločitve vrhovnega sodnega sveta.

Organizacija

Sodniška delovna mesta in zahtevane izkušnje zanje so:

sodnik vrhovnega kasacijskega sodišča in sodnik vrhovnega upravnega sodišča – vsaj 12 let pravnih izkušenj;

sodnik pritožbenega sodišča in sodnik pritožbenega vojaškega sodišča – vsaj deset let pravnih izkušenj; sodnik specializiranega pritožbenega kazenskega sodišča – vsaj 12 let pravnih izkušenj, od tega vsaj osem let kot sodnik v kazenskih zadevah;

sodnik provincialnega sodišča, sodnik upravnega sodišča in sodnik vojaškega sodišča – vsaj osem let pravnih izkušenj; sodnik specializiranega kazenskega sodišča – vsaj deset let pravnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot sodnik v kazenskih zadevah;

sodnik okrožnega sodišča – vsaj tri leta pravnih izkušenj;

nižji sodnik – pravne izkušnje se ne zahtevajo.

Pogoj za pridobitev sodniškega mandata je celovita pozitivna ocena opravljanja nalog v petletnem obdobju, o podelitvi mandata pa odloči vrhovni sodni svet.

Sindikata sodnikov v Bolgariji (SSB) je v Sofiji 28. marca 1997 ustanovilo 30 ustanovnih članov, vključno s sodniki vrhovnega kasacijskega sodišča ter provincialnih in okrožnih sodišč po vsej državi.

Nasledil je sindikat bolgarskih sodnikov, ki je bil ustanovljen leta 1919 in je deloval do leta 1945. Sindikat sodnikov v Bolgariji je neformalna poklicna organizacija, ki povezuje skupnost sodnikov, njen cilj pa je varovati poklicne interese sodnikov, razpravljati o težavah poklica in iskati rešitve zanje.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [☞ sindikata sodnikov v Bolgariji \(Săjuzăt na sădiite v Bălgarija\)](#).

Bolgarsko sodniško združenje je bilo ustanovljeno zaradi zagotavljanja, da imajo državljani pošteno in pregledno sodno varstvo.

Združenje si v okviru pravosodnega sistema prizadeva delovati skladno z ustavo in zakonskimi predpisi, hkrati pa spoštovati pravila poklicne etike. Več informacij je na voljo na spletnem mestu bolgarskega sodniškega združenja – [☞ http://www.judgesbg.org/bg/](http://www.judgesbg.org/bg/).

Vloga in funkcije

Sindikata sodnikov v Bolgariji zbira gradivo (tudi o disciplinskih postopkih zoper sodnike), opravlja mediacijo v sporih med sodniki in drugimi javnimi uslužbenci, zagotavlja pomoč zakonodajnim organom v zakonodajnem postopku, vodi evidence in izdaja svoje glasilo.

Sodniški pomočniki in pomočniki tožilca

Sodniški pomočniki so zaposleni pri provincialnih in upravnih sodiščih, pritožbenih sodiščih, vrhovnem kasacijskem sodišču in vrhovnem upravnem sodišču.

Pomočniki tožilca so zaposleni pri provincialnih in pritožbenih tožilstvih, vrhovnem kasacijskem tožilstvu in vrhovnem upravnem tožilstvu.

Kot sodniški pomočniki ali pomočniki tožilca se zaposlijo osebe, ki izpolnjujejo pogoje za položaj sodnika, tožilca ali preiskovalca ter so uspešno opravile izbirni izpit za sodne uradnike.

Sodniške pomočnike imenuje upravni vodja pristojnega sodišča. Pomočnike tožilca imenuje generalni državni tožilec ali upravni vodja pristojnega tožilstva.

Organizacija pravniškega poklica: odvetniki

Odvetniki

Odvetniški poklic je v Bolgariji opredeljen z ustavo. Odvetniki so lahko le osebe, ki so izrekle ustrezno prisego in so vpisane v register odvetniške zbornice. Odvetniško zbornico ima vsako sodno okrožje provincialnega sodišča. Te zbornice so podrejene vrhovnemu odvetniškemu svetu s sedežem v Sofiji. Položaj, pravice in obveznosti odvetnikov ureja bolgarski zakon o odvetništvu.

Vrhovni odvetniški svet je pravni subjekt, ki ga sestavljajo predstavniki odvetniških zbornic, in sicer v razmerju en delegat na 40 odvetnikov.

Vrhovni odvetniški svet se sestaja in organizira sestanke generalne skupščine bolgarskih odvetnikov, izvršuje njene odločitve in pripravlja poročila za generalno skupščino, določa začetne in letne prispevke odvetnikov k proračunu sveta, izdaja akte v skladu z zakonom o odvetništvu, odloča o pritožbah zoper nezakonite odločitve generalnih skupščin odvetniških zbornic in zoper nezakonitosti pri volitvah v svete odvetniških zbornic, odloča o pritožbah in ugovorih zoper odločitve odvetniških zbornic o podeljevanju pripravništev odvetnikom in odločitve o zavrnitvi vpisa odvetnikov v register ter zagotavlja sredstva in potrjuje izdatke v zvezi z delovanjem vrhovnega nadzornega odbora in vrhovnega disciplinskega razsodišča.

Vrhovni odvetniški svet vodi register odvetnikov, register odvetniških kandidatov in odvetniških družb ter register tujih odvetnikov, ki lahko pred bolgarskimi sodišči nastopajo kot zagovorniki.

Pravna zbirka podatkov

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [vrhovnega odvetniškega sveta](#) (*Visšijat advokatski sävet*).

Notarji

Organizacija

Notar je oseba, ki jo pristojni državni organ imenuje za opravljanje zakonsko predpisanih notarskih dejavnosti. Pri opravljanju svojih nalog je notar neodvisen in vezan samo na predpise. Minister za pravosodje nadzoruje dejavnosti vseh notarjev glede skladnosti z zakonodajo in statutom notarske zbornice.

Položaj, pravice in obveznosti notarjev ureja bolgarski zakon o notarjih in notarski dejavnosti.

Vloga in funkcije

[Notarska zbornica](#) (*Notarialnata kamara*) je organizacija notarjev v Republiki Bolgariji, ki je bila ustanovljena na podlagi zakona o notarjih in notarski dejavnosti. Vsi notarji so upravičeni do članstva v notarski zbornici, ki je pravna oseba s sedežem v Sofiji.

Upravni organi notarske zbornice so generalna skupščina, notarski svet, nadzorni odbor in disciplinska komisija. Notarsko zbornico zastopa predsednik notarskega sveta.

Notarska zbornica organizira dejavnosti notarjev in zagotavlja podporo pri njih, varuje in spodbuja ugled poklica ter ohranja odnose z mednarodnimi organizacijami, ki se ukvarjajo s podobnimi dejavnostmi.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [notarske zbornice](#) (*Notarialnata kamara*).

Drugi pravniški poklici

Zasebni sodni izvršitelji

Zasebni sodni izvršitelj je oseba, ki jo pristojni državni organ pooblasti za izvrševanje zahtevkov zasebnega prava in izterjavo javnih dajatev. Pooblaščen je za opravljanje dejavnosti na območju krajevne pristojnosti pristojnega provincialnega sodišča.

Poslanstvo zbornice zasebnih sodnih izvršiteljev je spodbujati poklic in izboljšati postopek izvršbe v Bolgariji, pri tem pa podpirati člane zbornice in varovati javni interes.

Pravna zbirka podatkov

[Zbornica zasebnih sodnih izvršiteljev](#) (*Kamarata na častnite sädebnii izpäniteli*) vodi register zasebnih sodnih izvršiteljev.

Register je javen in dostopen na spletnem mestu zbornice. Zakon o zasebnih sodnih izvršiteljih določa, da ima vsakdo pravico do vpogleda v register in do pridobitve izpiskov iz njega.

Zasebni sodni izvršitelji morajo ministrstvu za pravosodje predložiti polletna in letna poročila o dejavnostih, na podlagi katerih minister za pravosodje oblikuje, vzdržuje in razvija informacijski sistem o sodnem izvrševanju. Ministrstvo za pravosodje za uporabo informacijskega sistema zaračunava takso v skladu s tarifnim sistemom, ki ga potrdi svet ministrov. Uradni dostop do informacijskega sistema je brezplačen za državne organe in organe lokalne samouprave ter nosilce javnih pooblastil.

Državni sodni izvršitelji

Državni sodni izvršitelji opravljajo izvršbo zahtevkov zasebnega prava. Država lahko v posebnih primerih, določenih z zakonom, državne sodne izvršitelje pooblasti tudi za izterjavo javnih dajatev.

Število državnih sodnih izvršiteljev določi minister za pravosodje.

Pri okrožnih sodiščih, kjer državnih sodnih izvršiteljev ni, njihove naloge opravlja okrožni sodnik, ki ga imenuje predsednik pristojnega sodišča in o tem obvesti ministra za pravosodje.

Državne sodne izvršitelje imenuje minister za pravosodje na podlagi natečaja. Minister za pravosodje lahko razpiše natečaj na predlog predsednika okrožnega sodišča.

[Bolgarsko združenje državnih sodnih izvršiteljev](#) (*Asociacijata na dăržavnite sädebnii izpäniteli v Bälgarija*) je neodvisna in prostovoljna poklicna organizacija, ki varuje strokovne, intelektualne, kulturne, socialne in materialne interese državnih sodnih izvršiteljev v Bolgariji, pri tem pa spodbuja poklic in prispeva k povečanju njegovega ugleda v državi in družbi.

Pravna zbirka podatkov

Vpogled v [register državnih sodnih izvršiteljev](#) (*Registărät na dăržavnite sädebnii izpäniteli*) je mogoč na spletnem mestu združenja državnih sodnih izvršiteljev.

Sodniki registrarji

Sodniki registrarji opravljajo svoje naloge na območju okrožnih sodišč.

Odredijo ali prepovejo vpise, zaznamke in izbrise v zemljiški knjigi ter odločajo o izdaji izpiskov in potrdil; izvajajo notarske zapise in druge storitve, kot določa zakonodaja. Sodniki registrarji lahko svoje naloge opravljajo le na območju okrožja, za katero so pristojni.

Število sodnikov registrarjev določi minister za pravosodje.

Pri okrožnih sodiščih, kjer ni sodnika registrarja ali pa ta ne more opravljati svojih nalog, obveznosti sodnika registrarja opravlja okrožni sodnik, o čemer je treba obvestiti ministra za pravosodje.

Minister za pravosodje lahko za opravljanje nalog sodnika registrarja pooblasti državnega sodnega izvršitelja pri istem sodišču.

Sodnike registrarje imenuje minister za pravosodje na podlagi natečaja. Minister za pravosodje lahko razpiše natečaj na predlog predsednika okrožnega sodišča.

Bolgarsko združenje sodnikov registrarjev je neodvisna in prostovoljna poklicna organizacija, ki varuje strokovne, intelektualne, kulturne, socialne in materialne interese sodnikov registrarjev v Bolgariji, pri tem pa spodbuja poklic in prispeva k povečanju njegovega ugleda v državi in družbi. Več informacij je na voljo na spletnem mestu združenja: <http://www.basv.free.bg/>.

Več informacij o sodnem osebju je na voljo tukaj [\(378 Kb\)](#) [en](#).

Posledná aktualizácia: 17/12/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Česká republika

Táto stránka poskytuje prehľad právnických profesií v Českej republike.

Právnické povolania – úvod

Právnické povolania zahŕňajú sudcov pôsobiacich na súdoch, štátnych zástupcov (pozn. prekl.: ekvivalent prokurátorov na Slovensku), advokátov, notárov a exekútorov.

Štátni zástupcovia

Organizácia

Štátni zástupcovia sú právnickou profesiou, ktorá sa vykonáva na štátnych zastupiteľstvách. Štátne zastupiteľstvo je sústava štátnych orgánov, ktorých úlohou je zastupovať štát pri ochrane verejného záujmu vo vymedzených oblastiach. Veci zverené do pôsobnosti štátneho zastupiteľstva vykonávajú štátni zástupcovia; iné orgány alebo osoby nemôžu do ich činnosti zasahovať, ani ich pri jej výkone nahrádzať alebo zastupovať.

Sústava štátnych zastupiteľstiev kopíruje sústavu súdov (okresné, krajské a vrchné). Na vrchole je Najvyššie štátne zastupiteľstvo so sídlom v Brne, ktoré zodpovedá za ústrednú organizáciu štátnych zástupcov a riadenie štátneho zastupiteľstva. Vláda ma právomoc menovať a odvolávať Najvyššieho štátneho zástupcu, a to na návrh ministra spravodlivosti.

Profesné združenie

Dobrovoľným stavovským združením štátnych zástupcov je Únia štátnych zástupcov ČR [Unie státních zástupců České republiky](#), ktorej cieľom je pomáhať pri plnení úloh štátneho zastupiteľstva a presadzovať zákonnosť rozhodovania bez ohľadu na akékoľvek vplyvy. Únia sa takisto podieľa na vzdelávaní štátnych zástupcov a právnych čakatelov a zastupuje ich záujmy.

Stavovským predpisom je Kodex profesionálnej etiky štátneho zástupcu.

Zoznam štátnych zástupcov zoradený podľa úradu, na ktorom pôsobia, je k dispozícii na webovej lokalite Ministerstva spravodlivosti ČR. [Ministerstvo spravodlivosti](#).

Úloha a povinnosti – pôsobnosť štátneho zastupiteľstva

Štátni zástupcovia sú verejní funkcionári, ktorých úlohou je zastupovať štát pri ochrane verejného záujmu najmä pri podávaní verejnej žaloby v trestnom konaní, výkone dozoru nad dodržovaním právnych predpisov v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranná liečba, ochranná alebo ústavná výchova, činnosť pri prevencii kriminality a poskytovanie pomoci obetiam trestných činov.

Pôsobnosť štátneho zastupiteľstva v trestnom konaní

Štátni zástupcovia majú postavenie orgánu činného v trestnom konaní. Majú právomoci vo všetkých štádiách trestného konania. Štátni zástupcovia majú určité procesné práva a takisto zodpovedajúce povinnosti.

Štátne zastupiteľstvo pôsobí v rozsahu, za podmienok a spôsobom ustanoveným v zákone č. 283/1993 Sb. Je teda predovšetkým orgánom verejnej obžaloby v trestnom konaní a plní ďalšie úlohy vyplývajúce z trestného poriadku. Ďalej vykonáva dozor nad dodržovaním právnych predpisov v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranná liečba, zabezpečovacia detencia (zabezpečovací detence), ochranná alebo ústavná výchova a v iných miestach, kde sa na základe zákonného oprávnenia obmedzuje osobná sloboda, pôsobí v inom ako trestnom konaní a vykonáva ďalšie úkony, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

V prípravnom štádiu trestného konania štátni zástupcovia dohliadajú na dodržiavanie zákonosti. V prípravnom štádiu trestného konania môže na základe zákonného poverenia podľa trestného poriadku (zákon č. 141/1961 Zb.) určité úkony vykonávať len štátny zástupca.

V štádiu pred začatím trestného stíhania sú štátni zástupcovia povinní prijímať oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich, že došlo k spáchaniu trestného činu (§ 158 ods. 2 trestného poriadku).

Štátny zástupca dáva podaním obžaloby (návrhu na potrestanie) podnet k tomu, aby súd mohol začať konanie pred súdom, v ktorom štátny zástupca vystupuje ako žalobca. Štátny zástupca sa povinne zúčastňuje na hlavnom pojednávaní, na začiatku prednáša žalobu a na záver záverečnú reč.

Štátni zástupcovia majú takisto právomoc rokovať o podmienkach dohody o vine a treste.

Štátny zástupca je oprávnený podať odvolanie proti rozsudku z dôvodu nesprávnosti ktorejkoľvek časti výroku. Odvolanie môže podať v prospech, aj v neprospech obžalovaného.

Dovolenie môže podať Najvyšší štátny zástupca.

Štátny zástupca je oprávnený podať návrh na obnovu konania v prospech, aj v neprospech obvineného.

V konaniach proti mladistvým majú štátni zástupcovia povinnosť zúčastňovať sa nielen na hlavnom pojednávaní, ale na všetkých verejných zasadnutiach (zákon 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Medzi výhradné rozhodovacie právomoci štátnych zástupcov patrí rozhodovanie o alternatívnych postupoch (odklonech) v prípravnom konaní.

Činnosť štátneho zastupiteľstva v netrestných veciach

Štátne zastupiteľstvo je takisto oprávnené podať návrh na začatie konania alebo vstúpiť už do prebiehajúceho občianskeho súdneho konania, avšak len v prípadoch, ktoré stanoví zákon.

Základom pôsobnosti štátneho zastupiteľstva v občianskom súdnom konaní je čl. 80 Ústavy Českej republiky, v ktorom sa ustanovuje, že štátne zastupiteľstvo na základe zákona vykonáva okrem verejnej obžaloby aj ďalšie úlohy. Zákon o štátnom zastupiteľstve nadväzne ustanovuje, že štátne zastupiteľstvo pôsobí aj v inom ako trestnom konaní. Táto pôsobnosť je ďalej upravená v občianskom súdnom poriadku, v ktorom sa uvádza, kedy môže štátne zastupiteľstvo vstúpiť do konania o civilných veciach.

Okrem možnosti vstúpiť do občianskoprávneho konania môže štátne zastupiteľstvo takisto podať návrh na začatie takéhoto konania, napr. podľa zákona o rodine vo veciach zapretia otcovstva podáva návrh Najvyšší štátny zástupca.

Kvalifikačné a iné predpoklady pre výkon funkcie štátneho zástupcu

Funkcia štátneho zástupcu vzniká menovaním. Štátneho zástupcu menuje minister spravodlivosti na návrh Najvyššieho štátneho zástupcu na časovo neobmedzené obdobie. Štátny zástupca skladá po vymenovaní sľub do rúk ministra spravodlivosti.

Do funkcie štátneho zástupcu môže byť vymenovaný len občan Českej republiky, ktorý:

má spôsobilosť na právne úkony,
je bezúhonný,

ku dňu menovania dosiahol vek najmenej 25 rokov,
získal vysokoškolské vzdelanie štúdiom magisterského študijného programu v oblasti práva na vysokej škole v Českej republike,
úspešne zložil záverečnú skúšku,
jeho morálne vlastnosti dávajú záruku, že bude funkciu riadne vykonávať a
súhlasí so svojim menovaním do funkcie štátneho zástupcu a s pridelením k určitému štátnemu zastupiteľstvu.
Štátni zástupcovia sú menovaní na časovo neobmedzené obdobie, môžu však byť funkcie dočasne zbavení na základe rozhodnutia ministra spravodlivosti.
Funkcia štátneho zástupcu zaniká dosiahnutím veku 70 rokov, smrťou štátneho zástupcu alebo jeho prehlásením za mŕtveho a takisto napr. ak by bol zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak by táto jeho spôsobilosť bola obmedzená, ak by odoprel zložiť sľub, prišiel o štátne občianstvo ČR, získal funkciu nezlučiteľnú s funkciou štátneho zástupcu, ak by bol odsúdený za trestný čin, ak by sa zistilo, že je nespôsobilý na výkon svojej funkcie alebo mu nepriaznivý zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje vykonávať funkciu. Funkcia štátneho zástupcu takisto zaniká uložením disciplinárneho opatrenia odvolania z funkcie štátneho zástupcu alebo vzdaním sa funkcie.
Rozpočet štátneho zastupiteľstva zostavuje ministerstvo spravodlivosti. Postavenie štátnych zástupcov sa riadi zákonom č. 283/1993 Sb.

Nezlučiteľnosť funkcií

Štátny zástupca nesmie až na zákonom stanovené výnimky pôsobiť ako rozhodca alebo sprostredkovateľ riešenia právneho sporu, zastupovať účastníkov súdneho konania alebo pôsobiť ako zástupca poškodeného či účastníka konania v súdnom alebo správnom konaní. Takisto nesmie okrem výkonu funkcie štátneho zástupcu a funkcie vedúceho štátneho zástupcu alebo jeho zástupcu, alebo činností spojených s dočasným pridelením k ministerstvu alebo Justičnej akadémii, vykonávať žiadnu inú platenú funkciu ani vykonávať inú zárobkovú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej, publicistickej a umeleckej činnosti a pôsobenia v poradných orgánoch ministerstva, vlády a v orgánoch komôr parlamentu.

Platové pomery

Sú upravené zákonom. Platy štátnych zástupcov hradí štát.

Zodpovednosť za výkon funkcie

Za škodu, ktorú štátny zástupca spôsobí nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, zodpovedá podľa osobitného právneho predpisu štát.

Štátny zástupca zodpovedá za disciplinárne previnenia.

Sudcovia

Organizácia

Základná úprava postavenia sudcov je obsiahnutá v čl.82 ods.1 Ústavy Českej republiky. Podľa tohto článku sú sudcovia pri výkone svojej funkcie nezávislí a ich nestrannosť nesmie nikto ohrozovať. Postavenie sudcov sa ďalej riadi zákonom č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích.

Spôsob ustanovenia do funkcie a priebeh výkonu funkcie

Sudca je po splnení všetkých potrebných podmienok menovaný do svojej funkcie prezidentom republiky a ujíma sa jej zložením sľubu. Na menovanie za sudcu neexistuje právny nárok.

Príprava na výkon funkcie prebieha absolvovaním trojročnej prípravnej služby justičného čakaťela na súde. Po uplynutí prípravnej služby je čakaťel pripustený k zloženiu odbornej justičnej skúšky.

Menovanie do funkcie sudcu nie je časovo obmedzené, do úvahy však prichádza prerušenie výkonu funkcie sudcu, ak mu jej výkon dočasne pozastaví minister spravodlivosti. Funkcia sudcu zaniká uplynutím roku, v ktorom dosiahol vek 70 rokov, smrťou sudcu alebo jeho prehlásením za mŕtveho a takisto napr. rozhodnutím o zistení jeho nespôsobilosti na výkon svojej funkcie alebo vzdaním sa funkcie.

Kvalifikačné a iné predpoklady pre výkon funkcie sudcu

Podmienky pre menovanie sudcu:

štátne občianstvo Českej republiky,
úplná spôsobilosť na právne úkony,
bezúhonnosť,

vek aspoň 30 rokov,

vysokoškolské vzdelanie získané štúdiom magisterského študijného programu v oblasti práva na vysokej škole v Českej republike,

zloženie odbornej justičnej skúšky,

jeho skúsenosti a morálne vlastnosti musia dávať záruku, že bude funkciu riadne vykonávať a

súhlas s menovaním za sudcu a pridelením ku konkrétnemu súdu.

Laickí sudcovia (přisedící – přisediaci) sú menovaní zo zástupcov širokej verejnosti (pod podmienkou, že nemajú záznam v registri trestov). Musia zložiť prísahu do rúk predsedu súdu a svoju funkciu vykonávajú počas štvorročného obdobia.

Nezlučiteľnosť funkcií

Sudca nesmie okrem výkonu funkcie predsedu alebo podpredsedu súdu vykonávať žiadnu inú zárobkovú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej, publicistickej a umeleckej činnosti a pôsobenia v poradných orgánoch ministerstva, vlády a parlamentu.

Platové pomery

Platové pomery sudcov sa riadia zákonom.

Úlohy a povinnosti

Základným právom a povinnosťou sudcov je postupovať pri výkone funkcie nezávisle a riadiť sa len zákonom, ktorý majú vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; nesmú sa pritom nechať ovplyvniť, napr. záujmami politických strán, verejnou mienkou alebo médiami. Narušovanie alebo ohrozovanie nezávislosti a nestrannosti sudcov je zakázané.

Sudca ďalej musí rozhodovať v primeraných lehotách a bez prietahov a poskytovať účastníkom konania a ich zástupcom možnosť uplatniť ich práva účastníkov konania, nesmie však pri tom s nimi rokovať o obsahu prerokovávanej veci alebo o procesných otázkach, ktoré by mohli mať na konanie vplyv. Sudca má aj po zániku sudcovskej funkcie povinnosť zachovávať mlčanlivosť o všetkom, o čom sa dozvedel v súvislosti s výkonom svojej funkcie. Tejto povinnosti môže byť výnimočne zbavený.

Zoznam sudcov a súdov, na ktorých pôsobia, je k dispozícii na webovej lokalite ministerstva spravodlivosti. [📄 Ministerstvo spravodlivosti](#).

📄 [Soudcovská unie](#) nezastupuje všetkých sudcov, nakoľko členstvo v nej je dobrovoľné; jej zhromaždenie prijalo Etické zásady chovania sudcu, ktoré predstavujú mravné zásady sudcovskej činnosti.

Kategórie a špecializácia sudcov

Sudcovia môžu okrem rozhodovacej činnosti zastávať funkcie predsedov alebo podpredsedov súdov. Do týchto funkcií ich menuje prezident republiky (Najvyšší súd a Najvyšší správny súd) alebo minister spravodlivosti (vrchné, krajské a okresné sudy). Medzi osobitné úkony týchto súdnych funkcionárov patrí výkon štátnej správy súdov.

Ďalej môžu sudcovia zastávať funkciu predsedu kolégia Najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu a predsedu senátu súdu. Základom vnútornej organizácie okresných, krajských a vrchných súdov sú súdne oddelenia, ktoré sa špecializujú na oblasť trestnoprávneho, občianskoprávneho a správneho konania.

Zodpovednosť za výkon funkcie sudcu

Za prípadnú škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sudcu, rozhodnutím o väzbe, treste alebo ochrannom opatrení a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, zodpovedá štát. Od dotknutého sudcu je možné vymáhať regresný nárok len vtedy, ak bola jeho vina preukázaná v disciplinárnom alebo trestnom konaní. Sudca zodpovedá za svoju odbornú úroveň pri výkone sudcovskej funkcie.

Notári

Organizácia

Notári a ich činnosť (výkon notárstva) sa riadi zákonom č. 358/1992 Zb., o notároch a ich činnosti (notársky poriadok).

Notári sú povinne členmi Notárskej komory, ktorá zodpovedá za správu tejto profesie. Komora takisto organizuje profesné vzdelávanie a preskúšavanie notárskych kandidátov. Zoznam notárov usporiadaný podľa oblastí je k dispozícii na webovej lokalite [Notárska komora](#).

Spôsob ustanovenia do funkcie a priebeh výkonu funkcie

Do notárskeho úradu, na obsadenie ktorého sa vypisuje konkurz, notára menuje minister spravodlivosti na návrh Komory. Funkcia notára vzniká zápisom do zoznamu notárov vedeného Notárskou komorou ČR.

Prípravu na výkon úradu vykonáva adept (notársky koncipient) formou výkonu notárskej praxe ako zamestnanec notára. Ďalšou fázou prípravy na funkciu notára je status notárskeho kandidáta, ktorý už absolvoval aspoň trojročnú notársku prax a zložil notársku skúšku.

Výkon notárskeho úradu nie je časovo obmedzený, môže však byť pozastavený. Funkcia notára zaniká dosiahnutím veku 70 rokov, smrťou alebo prehlásením za mŕtveho, odvolaním notára, stratou štátneho občianstva ČR, zbavením spôsobilosti na právne úkony, ale takisto, napr. ak by notár odoprel zložiť sľub alebo mu jeho nepriaznivý zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje vykonávať funkciu notára.

Počet notárskych úradov v obvode každého okresného súdu stanoví minister spravodlivosti po vyjadrení Notárskej komory.

Pri výkone notárstva je notár nezávislý. Viazaný je len právnymi predpismi. Činnosť notára je nezlučiteľná s inou zárobkovou činnosťou (až na zákonom stanovené výnimky).

Kvalifikačné a iné predpoklady pre výkon funkcie notára

Podmienky pre menovanie notára:

štátne občianstvo Českej republiky,

úplná spôsobilosť na právne úkony,

bezúhonnosť,

vysokoškolské vzdelanie,

absolvovanie aspoň päťročnej notárskej praxe,

zloženie notárskej skúšky.

Predpokladom začatia činnosti notára je

vymenovanie za notára,

zloženie sľubu do rúk ministra spravodlivosti, ak už predtým sľub nezložil,

vyhotovenie úradnej pečiatky notára,

uzavretie zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti s výkonom funkcie.

Nezlučiteľnosť funkcií

Funkcia notára je nezlučiteľná s inou zárobkovou činnosťou s výnimkou správy vlastného majetku; notár však môže za odmenu vykonávať vedeckú, publikačnú, pedagogickú, tľmočnickú, znaleckú a umeleckú činnosť.

Platové pomery

V notárskom poriadku sa ustanovuje, že činnosť notára sa vykonáva za odplatu, ktorá sa skladá najmä z odmeny, náhrady za stratu času a náhrady hotových výdavkov. Náklady hradí ten, kto žiada o vykonanie notárskeho úkonu. Notár má právo požadovať zloženie primeranej zálohy na odmenu a na náhradu hotových výdavkov. Podrobnosti o odmeňovaní notárov ustanovuje osobitný predpis.

Úlohy a povinnosti notára

Notár má právo vykonávať notársku činnosť, pričom je povinný dodržiavať zákony a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy; pri poskytovaní právnej pomoci je takisto viazaný pokynmi klienta. Právo odmietnuť vykonanie požadovaných úkonov má len vtedy, ak by odporovali všeobecne záväzným právnym predpisom, ak sú notár alebo osoba jemu blízka zúčastnení na veci, alebo notár už vo veci poskytol právnu pomoc inej osobe s opačnými záujmami, alebo ak žiadateľ nezloží bez závažného dôvodu primeranú zálohu na odmenu notára. Notár má právo odstúpiť od zmluvy s klientom alebo žiadateľom o právnu pomoc, ak došlo k narušeniu vzájomnej dôvery.

Notár ma ďalej povinnosť zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s notárskou činnosťou a ktoré sa môžu týkať oprávnených záujmov jeho klienta alebo žiadateľa o právnu pomoc. Tieto povinnosti ho môžu zbaviť len osoby, ktorých sa vykonané úkony týkali.

Notári poskytujú právne a iné služby okrem iného v týchto oblastiach:

Dedičské veci – vystupujú ako súdni komisári, teda ako súdny orgán,

Spisujú notárske zápisnice – o právnych úkonoch, o priebehu valných zhromaždení a schôdzí právnických osôb, o iných skutočnostiach a stave vecí,

Spisujú zmluvy,

Vykonávajú notárske úschovy,

Spisujú notárske zápisnice s doložkou vykonateľnosti (exekučný titul),

Spisujú a uschovávajú závetý,

Spisujú predmanželské zmluvy (požiadavka na formu notárskej zápisnice), záložné zmluvy a vedú register záložného práva,

Uskutočňujú legalizácie a potvrdzujú zhody kópie s prvopisom, overenie odpisu listín (vidimácie).

Vydávajú výpisy z Katastra nehnuteľností ČR atď.

Zodpovednosť notára pri výkone funkcie

Notár zodpovedá žiadateľovi, klientovi alebo inému účastníkovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s výkonom svojej činnosti a súčasne zodpovedá aj svojim pracovníkom za škodu, ktorá by im mohla vzniknúť pri plnení ich pracovných povinností. Na tento účel je povinný uzatvoriť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu.

Notár takisto za výkon svojej funkcie nesie disciplinárnu zodpovednosť.

Štátny dohľad nad činnosťou notárov vykonáva ministerstvo spravodlivosti; Notárska komora ČR a notárske komory.

Profesné združenie

Notárske komory zriadené zákonom v obvode každého krajského súdu a v obvode mestského súdu v Prahe združujú všetkých notárov so sídlom v týchto obvodoch. Notárska komora je právnická osoba s vlastnými príjmami a orgánmi.

Notárska komora ČR je ústrednou samosprávnou profesnou organizáciou, ktorá sa skladá z notárskych komôr; je právnickou osobou s vlastnými príjmami a orgánmi a jej úlohou je okrem iného vedenie a správa centrálnej evidencie závetov, ktorá je verejným zoznamom v elektronickej podobe. Obsahuje závet, listiny o vydedení a listiny o odvolaní týchto úkonov, o ustanovení správcu dedičstva a jeho odvolaní atď. Notárska komora ČR vedie aj register záložných práv.

Právnické profesie: právnici

Advokáti

Advokáti sú povinne členmi Českej advokátskej komory ([Česká advokátní komora](#)), ústrednej mimovládnej organizácie, ktorá zodpovedá za samosprávu advokácie.

Podmienky poskytovania právnych služieb advokátmi upravuje zákon č. 85/1996 Sb., [o advokácii](#).

Podmienky výkonu advokácie

Advokátom môže byť len osoba zapísaná v zozname advokátov, ktorý vedie [Česká advokátní komora](#). Do zoznamu komora zapíše na základe písomnej žiadosti každého, kto spĺňa tieto podmienky:

má [spôsobilosť na právne úkony](#);

je [bezúhonný](#);

získal vysokoškolské vzdelanie v rámci [magisterského](#) študijného programu v oblasti práva;

vykonával počas obdobia aspoň troch rokov právnu prax ako [advokátsky koncipient](#);

zložil [advokátsku skúšku](#) a

zložil sľub do rúk predsedu [advokátskej komory](#).

Za odmenu a trvalo môžu právne služby v [Českej republike](#) poskytovať len:

advokáti zapísaní v zozname advokátov [Českej advokátskej komory](#);

európski advokáti.

V Českej republike vykonáva činnosť iba jeden druh advokátov bez rozlíšenia. Až v priebehu vykonávania praxe si každý jednotlivý advokát buduje svoju vlastnú špecializáciu v niektorom z odvetví práva.

Práva a povinnosti advokáta pri výkone funkcie

Funkcia advokáta vzniká zápisom do zoznamu advokátov.

Príprava na výkon funkcie prebieha formou výkonu právnej praxe advokátskeho koncipienta v zamestnaneckom pomere u advokáta.

Obdobie, na ktoré je advokát do zoznamu zapísaný, nie je časovo obmedzené, výkon advokácie však môže byť pozastavený, a to buď zo zákona, alebo na základe rozhodnutia Českej advokátskej komory.

Oprávnenie na výkon advokácie zaniká výmazom zo zoznamu advokátov, a to zo zákona najmä z dôvodu smrti advokáta alebo jeho prehlásenia za mŕtveho, zbavenia alebo obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, uloženia disciplinárneho opatrenia výmazu zo zoznamu, vyhlásenia konkurzu na majetok advokáta alebo na jeho vlastnú žiadosť. O výmaze môže takisto rozhodnúť Česká advokátska komora.

Nezlučiteľnosť funkcií

V zákone sa ustanovuje, že advokát nesmie byť v pracovnom alebo inom obdobnom pomere, s výnimkou pracovného pomeru vysokoškolského učiteľa a nesmie ani vykonávať inú činnosť nezlučiteľnú s výkonom advokácie.

Platové pomery

Výkon advokácie spravídla prebieha za odmenu hradenú klientom. Na jej zaplatenie môže advokát požadovať primeranú zálohu. Spôsob určenia odmeny advokáta za poskytnutie právnych služieb, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času sa ustanovuje vo všeobecne záväznom predpise. Odmena advokáta za poskytnutie právnych služieb sa v zásade riadi jeho zmluvou s klientom (tzv. zmluvná odmena). V prípade, že takto nie je určená, uplatnia sa ustanovenia o tarifnej odmene advokátov. Ak bol advokát ustanovený zo zákona, jeho odmenu hradí štát.

Profesné združenie

Česká advokátska komora so sídlom v Prahe a pobočkou v Brne je samosprávnou stavovskou organizáciou všetkých advokátov; má vlastné orgány a vydáva pre advokátov záväzné stavovské predpisy vyhlasované vo Věstníku České advokátní komory.

Jedným z týchto predpisov sú Pravidla profesionální etiky a soutěže advokátů České republiky (etický kódex).

Zodpovednosť za výkon funkcie

Advokát má voči klientovi zodpovednosť za škodu, ktorú by mu on, jeho zamestnanec alebo zástupca spôsobil v súvislosti s výkonom advokácie. Na účely tejto zodpovednosti musí byť advokát poistený.

Advokát takisto za výkon svojej funkcie nesie disciplinárnu zodpovednosť, najmä za závažné alebo opakované porušenie advokátskych povinností.

Právna databáza

Zoznam advokátov je dostupný na webovej lokalite [Českej advokátskej komory](#). Táto lokalita ponúka možnosť vyhľadávať advokátov podľa miesta, špecializácie a jazykových schopností.

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup do databázy je bezplatný.

Komerční právníci/právní poradcovia

V Českej republike vykonávajú prax len advokáti.

Ostatné právnické povolania

Exekútori

Súdny exekútor je [slobodné](#) [právnické](#) povolanie, ktoré podľa [exekučného poriadku](#) zabezpečuje výkon [exekúcií](#). Všetci súdni exekútori sú povinne členmi samosprávnej [Exekútorskej komory](#).

Ich postavenie je upravené v zákone 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučný poriadok).

Exekútorov menuje minister spravodlivosti.

Exekútor má v ČR postavenie verejného činiteľa a jeho úkony sa považujú za úkony súdu.

Za súdneho exekútora môže byť vymenovaný občan Českej republiky, ktorý:

má plnú [spôsobilosť na právne úkony](#);

má české [vysokoškolské](#) právnické vzdelanie;

je [bezúhonný](#);

absolvoval aspoň trojročnú prax;

zložil [☞](#) **exekútorskú skúšku**.

Spôsob ustanovenia do funkcie a priebeh výkonu funkcie

Exekútora po zložení sľubu do funkcie menuje minister spravodlivosti do exekútorského úradu, na ktorého obsadenie bolo vypísané výberové konanie. Ku dňu menovania sa stáva členom Exekútorskej komory. Príprava na výkon funkcie exekútora prebieha formou výkonu praxe exekútorského koncipienta v zamestnaneckom pomere u exekútora. Vyššou úrovňou prípravy je funkcia exekútorského kandidáta, ktorý už pred zápisom do príslušného zoznamu musí mať absolvovanú aspoň trojročnú exekútorskú prax a zloženú exekútorskú skúšku.

Menovanie nie je časovo obmedzené, minister spravodlivosti však môže exekútorovi pozastaviť výkon úradu. V čase pozastavenia úradu nesmie exekútor vykonávať exekútorskú činnosť a je zaňho ustanovený zástupca, rovnako ako v prípade iných prekážok brániacich výkonu exekútorskej činnosti (napr. choroba, dovolenka).

Výkon funkcie exekútorského úradu zaniká momentom zániku členstva v Exekútorskej komore z týchto dôvodov: smrť exekútora alebo jeho prehlásenie za mŕtveho, odvolanie exekútora, strata štátneho občianstva ČR, zbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

Nezlučiteľnosť funkcií

Činnosť exekútora je nezlučiteľná s inou zárobkovou činnosťou s výnimkou správy vlastného majetku. Exekútor však môže za odmenu vykonávať vedeckú, publikačnú, pedagogickú, tlmočnickú, znaleckú a umeleckú činnosť.

Platové pomery

Exekútor vykonáva exekučné a ďalšie činnosti za odplatu, ktorá sa skladá najmä z odmeny, náhrady hotových výdavkov, náhrady za stratu času pri vykonávaní exekúcie a náhrady za doručovanie písomností. Odmena exekútora môže byť stanovená dohodou medzi exekútorom a oprávneným; v prípade neexistencie dohody sa výška odmeny riadi všeobecne záväzným právnym predpisom. Exekútor má právo požadovať od oprávneného primeranú zálohu na trovy exekúcie.

Zodpovednosť exekútora:

Exekútor zodpovedá za škodu, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti s jeho exekučnou činnosťou alebo činnosťou jeho zamestnancov. Na účely tejto zodpovednosti musí byť exekútor poistený.

Exekútor a exekútorský kandidát takisto za výkon svojej funkcie nesú disciplinárnu zodpovednosť za porušenie zákonných povinností alebo za závažné alebo opakované narušenie dôstojnosti exekútorského povolania.

Ďalšie podrobnosti nájdete na webovej lokalite [☞](#) **Exekútorská komora**.

Organizácie, ktoré poskytujú právne služby pro bono (zadarmo)

Existuje viacero mimovládnych organizácií, ktoré poskytujú verejnú právnu pomoc v rôznych oblastiach: napríklad [☞](#) **Ekologický právni servis**, [☞](#) **Iuridicum remedium**.

Vo vymedzených prípadoch poskytuje bezplatné právne poradenstvo aj Česká advokátska komora.

Exekútorská komora ČR organizuje bezplatné právne poradenie, ktoré sa týka priebehu exekúcií a výkonu rozhodnutí.

Posledná aktualizácia: 13/05/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [da](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Právnické profesie - Dánsko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických profesií v Dánsku.

Prokurátori

Organizácia

Dánska prokuratúra spadá pod ministra spravodlivosti, ktorý dohliada nad verejnými prokurátormi. Prokuratúru tvorí riaditeľ prokuratúry, verejní prokurátori a policajní riaditelia.

Riaditeľ prokuratúry (generálny prokurátor) predkladá trestnoprávne veci na najvyšší súd a okrem toho sa zúčastňuje na pojednávaniach na **Komisií pre preverovanie trestnoprávných vecí**.

Generálny prokurátor je nariadený ostatným prokurátorom a dohliada na ich prácu. Zaoberá sa aj sťažnosťami voči rozhodnutiam verejných prokurátorov v prvom stupni.

Úlohy a povinnosti

Úlohy a organizácia [☞](#) **prokuratúry** sú opísané v časti 10 (§ 95 – 107) **dánskeho zákona o výkone justície**.

Úlohou prokuratúry je v spolupráci s políciou stíhať trestné činy v súlade so zákonom. Podľa § 96 ods. 2 sa vyžaduje, aby prokuratúra začala súdne konanie tak rýchlo, ako vyžaduje charakter veci. V tejto súvislosti musí prokuratúra zabezpečiť, aby boli obžalované osoby, ktoré majú byť potrestané, a nie nevinní („zásada objektivity“).

Šesť krajských verejných prokurátorov predkladá trestnoprávne veci – odvolania a konania pred porotou – na vrchné súdy a dohliada na prácu policajných riaditeľov pri riešení trestnoprávných vecí. Okrem toho sa krajskí verejní prokurátori zaoberajú sťažnosťami voči rozhodnutiam riaditeľov polície pri trestnom stíhaní. A napokon sa verejní prokurátori zaoberajú prípadmi náhrady v súvislosti so stíhaním a sťažnosťami na políciu.

Verejný prokurátor pre závažné hospodárske trestné činy má celoštátnu pôsobnosť v oblasti trestného stíhania prípadov závažnej finančnej trestnej činnosti. Hlavný prokurátor pre závažné medzinárodné trestné činy má celoštátnu pôsobnosť v oblasti trestného stíhania medzinárodnej trestnej činnosti spáchanej v zahraničí. Patria do toho aj prípady genocídy, zločinov proti ľudskosti a vojnové zločiny.

Riaditelia polície vystupujú ako prokurátori na mestských súdoch (prvého stupňa) a okrem riadenia polície sú teda zodpovední za skúmanie a vyšetrovanie vykonávané policajným obodom a činnosť miestnej prokuratúry.

Sudcovia

Organizácia

[☞](#) **Dánska rada pre menovanie sudcov** predkladá odporúčania **ministromi spravodlivosti** na menovanie všetkých sudcov okrem predsedu najvyššieho súdu. Minister spravodlivosti sa v praxi vždy riadi odporúčaniami rady.

Disciplinárnymi záležitosťami týkajúcimi sa sudcov alebo iných odborných zamestnancov pracujúcich na súdoch sa zaoberá [☞](#) **špeciálny súd pre disciplinárne konanie a revíziu**.

[☞](#) **Dánska správa súdov** je zodpovedná za odbornú prípravu a vzdelávanie odborných zamestnancov súdu.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia z povolania v Dánsku sa vo všeobecnosti nešpecializujú na niektorú právnu oblasť. Môžu zastávať trvalé alebo dočasné („konstitueret“) miesto. Pomocní a zastupujúci sudcovia riešia obvykle menej zložité veci (napr. veci, ktoré predkladajú exekútori).

Prísediaci sudcovia sa zúčastňujú okrem niektorých dôležitých výnimiek na pojednávaniach súdov prvého a druhého stupňa všetkých trestnoprávných vecí. V občianskoprávných veciach sa môžu prizvať na pomoc odborní súdni znalci. Prísediaci sudcovia a odborní súdni znalci sú menovaní na štyri roky.

Právne databázy

Ďalšie informácie sa nachádzajú na:

verejnej webovej stránke [dánskeho združenia sudcov](#)

webovej stránke [združenia pomocných sudcov](#)

Organizácia právnickej profesie: Právni zástupcovia

Obhajcovia / advokáti

Súkromní právni zástupcovia

Dánska advokátska komora bola založená v roku 1919. Všetci dánski právni zástupcovia (advokater) sú povinne jej členmi.

Zamestnaní právni zástupcovia a advokátski koncipienti

FAAF je združenie zamestnaných právnych zástupcov a advokátskych koncipientov, ktorí spadajú pod dánske združenie právnych zástupcov a ekonómov (DJØF). DJØF je najväčším odborovým zväzom v Dánsku a záujmovou organizáciou študentov a zamestnancov v oblasti práva, štátnej správy, riadenia štátu, výskumu, vzdelávania, komunikácie, hospodárstva, politických a sociálnych vied. Má približne 50 000 členov pracujúcich v týchto oblastiach. Približne z 1500 členov združenia FAAF je 900 právnych zástupcov zamestnaných v súkromnej praxi.

Podnikoví právni poradcovia

Podnikoví právni zástupcovia nie sú len členmi dánskej advokátskej komory, môžu sa tiež stať členmi združenia podnikových právnych poradcov (Danske Virksomhedsjurister – DVJ). V súčasnosti dve tretiny členov združenia DVJ sú držiteľmi osvedčenia povoľujúceho vykonávanie advokátskej praxe. Združenie DVJ vo všeobecnosti zastupuje odborné záujmy podnikových právnych poradcov. Združenie je aktívne aj v oblasti podpory uznania a porozumenia postavenia a rastúceho významu podnikového právneho poradcu pre obchodnú komunitu, orgány, mimovládne organizácie a celú spoločnosť. Združenie DVJ je členom **Európskej asociácie podnikových právnikov** (ECLA).

Právni zástupcovia so súkromnou praxou verus podnikoví právni

V Dánsku sa na **podnikových advokátov/právnych poradcov** s osvedčením povoľujúcim vykonávanie advokátskej praxe vzťahujú rovnaké predpisy ako na právnych zástupcov v súkromnej praxi. V zákone o výkone súdnictva sa nerozlišuje medzi týmito dvomi kategóriami právnych zástupcov a obe sú zahrnuté do dánskej advokátskej komory.

Znamená to spravidla, že podnikoví právni zástupcovia majú rovnaké právne postavenie ako iní právni zástupcovia, pokiaľ ide o kódex správania, zachovanie služobného tajomstva, zachovanie tajomstva vo vzťahu klient – právny zástupca, právnu výsadu a pod. Pôsobnosť kódexu správania sa však rozšírila o úpravy, ktoré sa vzťahujú na osobitné podmienky práce podnikových právnych zástupcov, aby sa zabezpečilo jeho uplatňovanie aj na týchto právnych zástupcov.

Právna výsada pre podnikových právnych zástupcov sa teda riadi rovnakými pravidlami, aké sa uplatňujú na právnych zástupcov v súkromnej praxi. O tom, či sa na podnikových právnych zástupcov bude uplatňovať rovnaká alebo nižšia hranica ako na iných právnych zástupcov, musí však ešte rozhodnúť súd. Jediná výnimka, pokiaľ ide o rovnaké právne postavenie sa týka toho, koho môže podnikový právny zástupca zastupovať podľa svojho osvedčenia povoľujúceho vykonávanie advokátskej praxe. Na pôsobenie ako podnikový právny zástupca sa z právneho hľadiska nahliada ako na tichú výnimku z článku 124 zákona o výkone súdnictva, ktorý upravuje, pre aký typ podniku môže právny zástupca pracovať.

Preto, pokiaľ podnikový právnik nemá právnu prax samostatne mimo svojho zamestnania, môže uplatňovať titul právny zástupca len pri zastupovaní zamestnávateľského podniku alebo organizácie. To znamená, že ak zamestnávateľ požiada podnikového právneho zástupcu, aby poskytol právnu radu klientovi alebo inej strane, titul právny zástupca sa nemôže pritom použiť, pokiaľ podnikový právny zástupca nemá právnu prax samostatne mimo svojho zamestnania a neujme sa klienta alebo inej strany v rámci svojej súkromnej praxe.

Ak však podnikový právnik nemá mimo zamestnania samostatnú právnu prax a poskytuje klientovi alebo inej strane právne rady a klient alebo iná strana je spotrebiteľ a rada sa poskytuje na obchodné účely, na činnosť podnikového právneho zástupcu sa bude uplatňovať zákon o právnych radách s jednou výnimkou: nebude sa uplatňovať na právne rady, ktoré poskytujú odborové zväzy a mimovládne organizácie. Dôvodom tejto výnimky je, že takáto rada sa neposkytuje na obchodné účely a vo všeobecnosti sa na ňu nahliada ako súčasť bežných služieb pre členov, ktorá súvisí s cieľom odborového zväzu. Právne rady poskytované individuálnemu spotrebiteľovi zamestnancom odborového zväzu (ktorý je držiteľom osvedčenia povoľujúceho vykonávanie advokátskej praxe) sa teda riadia len všeobecnými pravidlami o náhrade v nezmluvných vzťahoch a len nepriamo sa riadia dánskym kódexom správania. V tomto kódexe je podľa oddielu 126 ods. 4 zákona o výkone súdnictva ustanovené, že právny zástupca sa nesmie (mimo svojich profesionálnych právnych záväzkov) správať spôsobom nedôstojným právneho zástupcu vo veciach obchodného a finančného charakteru.

Zákon o právnom poradenstve

Od júla 2006 podlieha právne poradenstvo poskytované spotrebiteľom na obchodné účely osobitnému predpisu – bez ohľadu na vzdelanie právneho poradcu. Zákon sa výslovne neuplatňuje na právne poradenstvo poskytované právnymi zástupcami v rámci ich nezávislej praxe. Neuplatňuje sa ani na právne poradenstvo poskytované odborovými zväzmi alebo mimovládnymi organizáciami, pretože sa usudzuje, že takéto právne poradenstvo nie je obchodného charakteru (ako už bolo uvedené). Okrem toho právne poradenstvo poskytované finančnými subjektmi nepatrí do pôsobnosti tohto zákona, pretože finančné subjekty sa riadia kódexom správania vydaným ministrom hospodárstva a obchodu.

Ako už bolo uvedené, nemožno však povedať, že právne poradenstvo poskytované osobou s osvedčením povoľujúcim vykonávanie advokátskej praxe neupravuje zákon. Ak podnikový advokát s osvedčením povoľujúcim vykonávanie advokátskej praxe poskytuje právne poradenstvo spotrebiteľovi (a teda niekomu inému ako jeho zamestnávateľovi) a podnikový advokát nie je držiteľom tohto osvedčenia mimo zamestnania, tieto služby budú patriť do pôsobnosti zákona o právnom poradenstve, ak sa usudzuje, že sa poskytlí na obchodné účely.

Hlavné prvky zákona o právnych poradcov:

Právny poradca sa musí správať v súlade s kódexom správania. To znamená, že svoje povinnosti musí vykonávať dôkladne, svedomito a dôsledne náležite zohľadňujúc záujmy klienta. Rady je potrebné poskytovať čo možno najrýchlejšie.

Dohody o poskytovaní právnych rád musia byť písomné.

Právny poradca nie je povinný mať poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania, ale informácie o tom musia byť uvedené v dohode o poskytovaní právnych rád.

Právny poradca musí informovať klienta o cene právnej rady.

Právny poradca nesmie získať majetok zverený do poručníctva.

Právny poradca nesmie pomáhať klientovi, keď má osobitný osobný alebo finančný záujem na výsledku vo veci.

Právny poradca sa riadi kódexom vydaným ministrom spravodlivosti. Na dodržiavanie zákona a kódexu správania právnym poradcom dohliada spotrebiteľský ombudsman.

Právne databázy

Tieto informácie sa nachádzajú na stránke [dánskej advokátskej komory](#).

Na stránke sú uvedené informácie o dánskych právnických profesiách v angličtine. Obsahuje aj zoznam (v dánskom jazyku) právnych zástupcov s osvedčením povoľujúcim vykonávanie advokátskej praxe.

Ostané právnické profesie

Organizácie poskytujúce právne služby pro bono

V celom Dánsku sa nachádzajú **právne poradne**. Každý, kto má záujem o právnu pomoc môže kontaktovať [Agentúru pre občianske záležitosti](#), ktorá mu odporučí najbližšiu právu poradňu. Adresa:

The Civil Affairs Agency

Gyldenløvesgade 11, 2.

1600 Copenhagen V

Telefón: +45 33 92 33 34,

Fax: +45 39 20 45 05

E-mail: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Pondelok – štvrtok od 10,00 do 15,00, piatok 10,00 do 14,00

Posledná aktualizácia: 01/05/2010

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Právnické profesie - Nemecko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Nemecku.

Právnické profesie

Prokurátori

Úlohy a povinnosti

Prokuratúra je samostatný orgán v oblasti trestnej justície, ktorý sa v hierarchickej štruktúre nachádza na rovnakej úrovni ako súdy. Do rozsahu pôsobnosti prokuratúry patrí vedenie prípravného konania, zastupovanie strany obžaloby v trestnom konaní a výkon rozhodnutia. Ak zákon neustanovuje inak, je prokuratúra v rámci trestného konania príslušná aj v oblasti správnych deliktov.

Prokuratúra je povinná zasiahnuť v prípade akýchkoľvek postihnutelných trestných činov, ak na to existujú dostatočné dôvody. V praxi to znamená, že prokuratúra je povinná obžalovať a trestne stíhať každého podozrivého v prípade, že boli splnené zákonné podmienky.

Pri vedení vyšetrovania v rámci trestného konania je prokuratúra oprávnená obrátiť sa aj na iné osoby zapojené do vyšetrovania, a to napríklad na zástupcov policajných, daňových či colných orgánov. Tieto osoby sa pri vykonávaní svojich úloh musia riadiť pokynmi prokuratúry.

Pôsobnosť prokuratúry sa v rámci súdneho konania zameriava najmä na trestné veci. Platí to tak pre konanie pred prvostupňovým, ako aj pred odvolacím súdom.

Základným predpokladom na začatie súdneho vyšetrovania v trestnom konaní je podanie obžaloby. Túto obžalobu musí podať prokuratúra, okrem prípadov, keď došlo k spáchaniu priestupku. Na hlavnom súdnom konaní je prokurátor prítomný ako zástupca obžaloby.

V konaniach pred prvostupňovým súdom je prokurátor povinný prečítať obžalobu. Prokurátor má zároveň právo vypočuť obžalovaného a svedkov. Na konci konania prednesie prokurátor svoju záverečnú reč, v ktorej zhodnotí skutkový a právny stav veci a následne požiada o odsúdenie obžalovaného a uloženie príslušného trestu alebo o jeho oslobodenie.

Prokurátor vykonáva svoje úlohy nestranné, pričom musí zohľadňovať nielen priťažujúce, ale aj popaľujúce skutočnosti. Ak sa prokuratúra domnieva, že rozhodnutie súdu je potrebné zo skutkového a právneho hľadiska opätovne preskúmať, môže proti tomuto rozhodnutiu podať odvolanie – a to aj v prospech obžalovaného.

Organizácia

Prokuratúra je hierarchicky usporiadaná štruktúra. Pracovníci prokuratúry sú teda povinní riadiť sa pokynmi svojich nadriadených.

Vzhľadom na federálny systém je v Nemecku potrebné rozlišovať medzi právomocami na spolkovú úroveň a právomocami na úrovni spolkových krajín.

Spolková prokuratúra

Generálna spolková prokuratúra na Spolkovom najvyššom súde je najvyšší orgán presadzovania práva, ktorý v Spolkovej republike Nemecko zabezpečuje ochranu štátu. Zastupuje úrad prokurátora vo všetkých závažných trestných činoch voči štátu, a to najmä tých, ktoré sa týkajú vnútornej a vonkajšej bezpečnosti Spolkovej republiky Nemecko (napr. politicky motivovaných trestných činov, predovšetkým teroristických činov, vlastizrady a špionáže).

Do rozsahu pôsobnosti Generálnej spolkovkej prokuratúry patrí aj stíhanie trestných činov podľa medzinárodného trestného práva a účasť na revíziách a odvolacích konaniach pred trestnými senátmi Spolkového najvyššieho súdu.

Na čele Spolkovej prokuratúry na Spolkovom najvyššom súde stojí generálny spolkový prokurátor, ktorý dohliada nad spolkovými prokurátormi, vyššími prokurátormi a prokurátormi pracujúcimi v úrade a riadi ich činnosť.

Generálny spolkový prokurátor služobne podlieha spolkovému ministrovi spravodlivosti. Spolkový minister spravodlivosti však nevykonáva služobný dohľad nad prokurátormi spolkových krajín ani nemá voči nim žiadnu nariadenovaciu právomoc.

Prokuratúry spolkových krajín

Vo všetkých ostatných prípadoch (bežné trestné činy) sú pre trestné stíhanie príslušné prokuratúry spolkových krajín. Generálna spolková prokuratúra na spolkovú úroveň a prokuratúry na úrovni spolkových krajín sú odlišné a samostatné orgány. Medzi spolkovou úrovňou a úrovňou spolkových krajín neexistuje žiadna hierarchická štruktúra.

Všetkých 16 spolkových krajín má svoju vlastnú prokuratúru, ktorá je usporiadaná takto:

Každému krajinskému súdu je pridelený úrad prokuratúry, ktorý je príslušný aj pre okresné súdy spadajúce do jurisdikcie krajinského súdu.

Úrady prokuratúry podliehajú generálnej prokuratúre príslušných vyšších krajinských súdov, nad ktorými vykonáva služobný dohľad ministerstvo spravodlivosti príslušnej spolkovkej krajiny.

Generálna spolková prokuratúra je príslušná pre revízne a odvolacie konania na vyšších krajiných súdoch. V prípade, že takéto konanie spadá do oblasti pôsobnosti Spolkového najvyššieho súdu, úlohy prokurátora preberá generálny spolkový prokurátor.

Ďalšie informácie o prokuratúre nájdete na webovej stránke spolkového ministerstva spravodlivosti v časti [Súdy a prokuratúra](#). Mnohé prokuratúry disponujú svojimi vlastnými webovými stránkami, ktoré sú dostupné cez justičné portály jednotlivých spolkových krajín.

Sudcovia

Organizácia

Povolanie sudcov tak na spolkovej úrovni, ako aj na úrovni spolkových krajín upravuje **nemecký zákon o sudcoch** [Deutsches Richtergesetz] (DriG). Ďalšia právna úprava vyplýva z príslušných zákonov na úrovni spolkových krajín.

Služobný dohľad nad sudcami v spolkových krajinách vykonávajú ministerstvá spravodlivosti príslušných spolkových krajín. Sudcovia na spolkovej úrovni, s výnimkou sudcov Spolkového ústavného súdu, podliehajú vecne príslušným spolkovým ministerstvám.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia z povolania a prísediaci sudcovia

Sudcovia z povolania pôsobia na spolkovej úrovni alebo na úrovni spolkových krajín. Na úrovni spolkových krajín vykonávajú sudcovia svoju funkciu napr. na okresnom súde, krajinom súde alebo na vyššom krajinom súde. Väčšina sudcov pôsobí práve na úrovni spolkových krajín.

Spolkoví sudcovia rozhodujú v konaniach prebiehajúcich na Spolkovom ústavnom súde, Spolkovom najvyššom súde, Spolkovom pracovnom súde, Spolkovom finančnom súde, Spolkovom sociálnom súde, Spolkovom správnom súde a na Spolkovom patentovom súde.

Okrem sudcov z povolania sú na trestnom konaní prítomní aj prísediaci sudcovia. Ide o čestnú funkciu, do ktorej sú vymenovaní jednotlivci z radov občanov. K tomuto vymenovaniu môže teoreticky dôjsť aj bez predchádzajúceho súhlasu dotknutej osoby. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že občania povolaní do funkcie prísediaceho sudcu môžu byť od tejto funkcie oslobodení len vo výnimočných prípadoch. Prísediaci sudcovia sú priradení na okresné sudy a na trestné senáty a senáty pre mladistvých v rámci krajiných súdov.

Prísediaci sudcovia majú v zásade rovnaké rozhodovacie právomoci ako sudcovia z povolania. Znamená to teda, že sudcovia z povolania a prísediaci sudcovia spoločne rozhodujú o otázke viny obžalovaného, ako aj o výške trestu.

Podľa **§ 36 ústavného zákona o súdoch** [Gerichtsverfassungsgesetz] (GVG) sú prísediaci sudcovia volení každých päť rokov. Funkciu prísediaceho sudcu môžu pritom vykonávať len nemeckí štátni príslušníci (**§ 31 GVG**). Do tejto funkcie však nemožno vymenovať občanov, ktorí:

v deň vymenovania ešte nedosiahli vek 26 rokov alebo ktorí, naopak, prekročili vek 70 rokov (§ 33 GVG),

nemajú trvalý pobyt v príslušnej obci,

nie sú zdravotne spôsobilí na výkon tejto funkcie,

nie sú spôsobilí na výkon tejto funkcie z dôvodu nedostatočnej znalosti nemeckého jazyka,

sú údajne vo finančnom úpadku,

boli odsúdení alebo voči ktorým je vedené trestné stíhanie (**§ 32 GVG**).

Prísediaci sudcovia majú nárok na náhradu, ktorej výšku upravuje zákon o súdnych odmenách a náhradách [Justizvergütungs- und –entschädigungsgesetz] (**§ 55 GVG**). Prísediaci sudcovia sú o svojich povinnostiach informovaní aj prostredníctvom informačných brožúr, ktoré vydávajú spolkové krajiny. Tieto brožúry sú dostupné aj na internete. Spolkové krajiny zároveň zabezpečujú pre prísediacich sudcov odbornú prípravu.

Súdni úradníci

Súdni úradníci sú zamestnancami justičnej služby. Ako „druhý pilier tretej moci“ plnia predovšetkým úlohy v oblasti tzv. dobrovoľnej súdnej právomoci (okrem iného v dedičskom konaní, opatrovníckom konaní, vo veciach týkajúcich sa rodičovstva a adopcie, pozemkovej knihy, obchodného registra, registra družstiev a partnerstiev, v konkurznom konaní, vo veciach týkajúcich sa združení, vo veciach majetkového práva, lodného registra atď.). Do rozsahu ich pôsobnosti spadá okrem toho aj viacero ďalších súdnych činností, ako je napríklad konanie o vydanie platobného rozkazu, právna pomoc, exekúcia, nútená dražba a nútená správa, stanovenie výšky nákladov, výkon rozhodnutia, ako aj konanie na Spolkovom patentovom súde či medzinárodné súdne konanie. Počet súdnych úradníkov na okresných súdoch už teraz prevyšuje počet sudcov. Činnosť súdnych úradníkov upravuje zákon o súdnych úradníkoch [Rechtspflegengesetz] (RPfG). Podobne ako sudcovia sú súdni úradníci pri plnení svojich úloh a prijímaní svojich rozhodnutí vecne nezávislí, pričom sú viazaní len zákonom a právom. Proti ich rozhodnutiam možno spravidla podať opravné prostriedky prípustné podľa všeobecného procesného práva.

Právne databázy

K verejne prístupným databázam zameraným na súdne profesie patria:

webová stránka [Spolkového ministerstva spravodlivosti](#)

webové stránky ministerstiev spravodlivosti spolkových krajín (napr. [Hamburg](#), [Berlín](#) alebo [Bavorsko](#))

jednotlivé sudy, ktoré sprístupňujú informácie prostredníctvom internetu

spoločný [Justičný portál spolku a spolkových krajín](#)

Príslušné informácie možno nájsť aj na webových stránkach [Nemeckého zväzu sudcov](#) alebo [Zväzu nemeckých súdnych úradníkov](#).

Advokáti

V Nemecku pôsobí asi 160 000 advokátov. Advokáti musia mať rovnaké vzdelanie ako sudcovia a sú oprávnení poskytovať svojim klientom odborné poradenstvo a zastupovanie vo všetkých právnych záležitostiach. Všetci z nich môžu pritom pôsobiť tak v súdnom konaní, ako aj v mimosúdnom konaní, keďže podľa nemeckého právneho poriadku neexistuje osobitná kategória advokátov pre zastupovanie pred súdmi. Advokáti sú oprávnení zastupovať svojich klientov na všetkých nemeckých súdoch. Výnimkou je len zastupovanie v občianskych veciach na Spolkovom najvyššom súde, v prípade ktorého sa uplatňujú osobitné požiadavky na registráciu.

Činnosť advokátov sa riadi ustanoveniami spolkového zákona o advokácii [Bundesrechtsanwaltsordnung] (BRAO). Výkon advokácie upravujú okrem toho v rámci jej samosprávy ďalšie pracovnoprávne predpisy, a síce etický kódex pre advokátov [Berufsordnung für Rechtsanwälte] (BORA) a etický kódex pre špecializovaných advokátov [Fachanwaltsordnung] (FAO). Odmenu advokátov upravuje zákon o odmene advokátov [Rechtsanwaltsvergütungsgesetz] (RVG).

Advokáti sú združení v 27 regionálnych advokátskych komorách, ako aj v komore advokátov pri Spolkovom najvyššom súde. Komory sú príslušné pre zápis do zoznamu advokátov a k ich ďalším úlohám patrí okrem iného aj dohľad nad dodržiavaním profesijnej etiky advokátov.

Právne databázy

Podrobné **informácie o advokácii** sú dostupné na webovej stránke [Spolkovej advokátskej komory](#) (BRAK). Rozsiahle informácie o advokátskej profesii, ktoré sú dostupné aj v anglickom a francúzskom jazyku, poskytuje okrem toho aj [Nemecké združenie advokátov](#) (DAV), ktoré je najväčším nezávislým profesijným združením advokátov.

Pomoc pri hľadaní advokáta ponúka [Spolkový zoznam advokátov](#), v ktorom sú zapísaní všetci advokáti (dostupný aj v nemeckom a anglickom jazyku), ako aj [Informačná kancelária nemeckých advokátov](#).

Patentoví zástupcovia

V Nemecku pôsobí približne 3 000 patentových zástupcov. Patentoví zástupcovia musia mať ukončené vysokoškolské vzdelanie prírodovedeckého alebo technického zamerania a dodatočné právnické vzdelanie. Do rozsahu pôsobnosti ich činností patrí poskytovanie právneho poradenstva a zastupovanie v konaniach týkajúcich sa práv priemyselného vlastníctva (najmä pokiaľ ide o patenty, úžitkové vzory, dizajny, ochranné známky), s osobitným zameraním na ich registráciu a kontrolu. Svojich klientov sú oprávnení zastupovať pred Nemeckým úradom pre patenty a ochranné známky, Spolkovým patentovým súdom a v osobitných prípadoch aj pred Spolkovým najvyšším súdom. Na krajských a vyšších krajských súdoch sú patentoví zástupcovia oprávnení predložiť v mene svojho klienta len pripomienky, nesmú však podať obžalobu.

Činnosť patentových zástupcov upravujú ustanovenia zákona o patentových zástupcoch [Patentanwaltsordnung] (PAO). Patentoví zástupcovia sú združení v Komore patentových zástupcov.

Právne databázy

Informácie o patentových zástupcoch a ich zoznam možno nájsť na webovej stránke [Komory patentových zástupcov](#).

Notári

V Nemecku pôsobí v súčasnosti takmer 8 000 notárov, ktorí musia mať spravidla rovnaké vzdelanie ako sudcovia. Notári poskytujú nezávislé, nestranné a objektívne poradenstvo a podporu pri dôležitých právnych úkonoch a pri výkone preventívnej spravodlivosti. Dôležitou súčasťou notárskej činnosti je aj osvedčovanie právnych úkonov.

Vzhľadom na federálne usporiadanie existujú v Nemecku rôzne kategórie notárov. Vo väčšine spolkových krajín vykonáva notár svoju činnosť ako hlavnú zárobkovú činnosť (tzv. nezávislý notársky úrad). V niektorých spolkových krajinách však notár vykonáva svoju činnosť popri advokátskej činnosti (tzv. notársky úrad u advokáta). V Bádensku-Württembersku existuje dokonca aj kategória úradných notárov (do roku 2017). Vo všetkých prípadoch menujú notárov justičné orgány príslušnej spolkovej krajiny, ktoré nad nimi zároveň vykonávajú dohľad.

Pracovnoprávne ustanovenia týkajúce sa notárskej činnosti sú uvedené v spolkovom zákone o notároch [Bundesnotarordnung] (BNotO). Poplatky za jednotlivé notárske úkony upravuje vyhláška o odmenách a náhradách notárov [Kostenordnung] (KostO).

Notári sú členmi príslušných regionálnych notárskych komôr.

Právne databázy

Podrobné informácie o notárskej činnosti sú dostupné na webovej stránke [Spolkovej notárskej komory](#), ktorá zároveň obsahuje aj zoznam [notárov](#).

Informácie uvedené na tejto stránke sú dostupné v nemeckom, anglickom, francúzskom a španielskom jazyku.

Ďalšie právnické profesie

Právnické profesie podľa zákona o právnej službe

Zákon o právnej službe [Rechtsdienstleistungsgesetz] (RDG) umožňuje exekútorom, dôchodkovým poradcom a právnym poradcami so špecializáciou v oblasti zahraničného práva ponúkať právne služby pri mimosúdnych záležitostiach. Exekútori a dôchodkoví poradcovia sú v určitých prípadoch navyše oprávnení zastupovať svojho klienta pred súdom. Základným predpokladom na vykonávanie činnosti je registrácia, ktorú uskutoční súd na požiadanie. Zoznam registrovaných osôb je uverejnený v registri právnych služieb

Hoci pre týchto poskytovateľov právnych služieb neexistuje žiadna zákonná povinnosť členstva v komore alebo v inom profesijnom združení, exekútori a dôchodkoví poradcovia sú čiastočne združení v profesijných zväzoch. K najväčším z nich patria Spolkový zväz nemeckých exekútorov, Spolkový zväz nemeckých právnych poradcov/poskytovateľov právnych služieb a Spolkový zväz dôchodkových poradcov.

Právne databázy

Register právnych služieb so zoznamom poskytovateľov právnych služieb a súdov príslušných pre ich registráciu je dostupný prostredníctvom nemeckého justičného portálu. Ďalšie užitočné informácie možno nájsť na webových stránkach [Spolkového zväzu nemeckých exekútorov](#), [Spolkového zväzu nemeckých právnych poradcov/poskytovateľov právnych služieb](#) a [Spolkového zväzu dôchodkových poradcov](#).

Organizácie poskytujúce bezplatné právne služby

V Nemecku poskytuje bezplatné právne poradenstvo (v súlade s § 6 a § 8 zákona o právnej službe) množstvo dobročinných združení. K najdôležitejším z nich patria okrem iného:

[Spolkový zväz pre blaho pracovníkov](#)

[Caritas](#)

[Diakonie](#)

[Centrálne dobročinné organizácie Židov v Nemecku](#)

[Nemecký Červený kríž](#)

[Paritný dobročinný zväz](#)

Súvisiace odkazy

[Justičný portál spolku a spolkových krajín](#)

[Spolkové ministerstvo spravodlivosti](#)

[Nemecké spolkové ministerstvo spravodlivosti](#)

Ministerstvo spravodlivosti Hamburg

[Ministerstvo spravodlivosti Berlín](#)

[Ministerstvo spravodlivosti Bavorsko](#)

[Nemecký zväz sudcov](#)

[Nemecká advokátska komora](#)

[Spolkový zoznam advokátov](#)

[Nemecké združenie advokátov](#)

[Informačná kancelária nemeckých advokátov](#)

[Komora patentových zástupcov](#)

[Zoznam notárov](#)

[Spolková notárska komora](#)

[Informácie o registrovaných poskytovateľoch právnych služieb](#)

[Spolkový zväz pre blaho pracovníkov](#)

[Caritas](#)

[Diakonie](#)

[Centrálne dobročinné organizácie Židov v Nemecku](#)

[Nemecký Červený kríž](#)

[Paritný dobročinný zväz](#)

Posledná aktualizácia: 04/04/2013

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[et\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Právnické profesie - Estónsko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad organizácie právnických profesií v Estónsku.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické profesie v Estónsku patria:

Prokurátori

Sudcovia

Prísediaci sudcovia

Pomocní sudcovia a súdni úradníci

Advokáti

Notári

Súdni exekútori

Správcovia konkurznej podstaty

Prokurátori

Organizácia

 Prokuratúra je subjektom štátnej správy, ktorý spadá do kompetencie ministerstva spravodlivosti. Má dve úrovne: Generálna prokuratúra (ako úrad hierarchicky najvyššie postaveného prokurátora) a štyri úrady oblastných prokurátorov.

Generálna prokuratúra vykonáva svoje právomoci na celom území Estónska. Územná pôsobnosť oblastných prokuratúr korešponduje s územnou pôsobnosťou policajných prefektúr. Na čele generálnej prokuratúry stojí generálny prokurátor, ktorý je menovaný na funkčné obdobie piatich rokov estónskou vládou na návrh ministerstva spravodlivosti a po vypočutí právny výborom estónskeho parlamentu.

Každý rok počas jarnej schôdze parlamentu predkladá generálny prokurátor ústavnému výboru parlamentu správu o plnení úloh prokuratúry v predchádzajúcom kalendárnom roku.

Na čele oblastnej prokuratúry stojí oblastný prokurátor, ktorý je menovaný na päť rokov ministerstvom spravodlivosti na návrh generálneho prokurátora.

V Estónsku existuje celkom osem druhov prokurátorov: na Generálnej prokuratúre – generálny prokurátor, hlavní štátni prokurátori, štátni prokurátori a pomocní prokurátori; na oblastných prokuratúrach – hlavní prokurátori, vyšší prokurátori, špeciálni prokurátori, oblastní prokurátori a pomocní prokurátori.

Pozri [zákon o prokuratúre](#).

Úlohy a povinnosti

Prokuratúra podľa zákona o prokuratúre:

sa zúčastňuje na príprave dohľadu, ktorý je potrebný na účely prevencie a odhaľovania trestnej činnosti,

vedie prípravne trestné konanie a dohliada na jeho zákonnosť a efektívnosť,

podáva obžalobu,

plní ďalšie povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo zákona.

Prokuratúra vykonáva povinnosti stanovené zákonom o prokuratúre nezávisle.

Prokurátor usmerňuje orgány činné v trestnom konaní pri zhromažďovaní dôkazov a rozhoduje na základe zistených skutočností o vznesení obžaloby.

Podľa zákona o generálnej prokuratúre:

Generálna prokuratúra:

vedie vyšetrovanie v prípravnom konaní a plní funkciu verejného žalobcu pred súdmi všetkých stupňov v prípade zneužitia právomoci verejného činiteľa, hospodárskych trestných činov, trestných činov súvisiacich s výkonom služby v obranných zložkách, trestných činov v oblasti životného prostredia, trestných činov marenia výkonu spravodlivosti, cezhraničných trestných činov a inej zvlášť závažnej organizovanej trestnej činnosti alebo v prípade trestných činov, ktoré vyvolali veľký záujem spoločnosti, ako aj v prípade zločinov proti ľudskosti a medzinárodnej bezpečnosti, závažnejších trestných činov proti štátu, trestných činov, ktorých sa dopustili prokurátori, a iných trestných činov, o ktorých pridelení rozhodol generálny prokurátor,

dozerá na činnosť oblastných prokuratúr a usmerňuje ich, ako aj analyzuje a prijíma všeobecné závery týkajúce sa praxe súdnych orgánov a prokuratúry, plní záväzky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce vrátane účasti na činnosti siete Eurojust,

podieľa sa na príprave zákonov, nariadení a príkazov vlády a nariadení a príkazov ministerstva spravodlivosti týkajúcich sa činnosti prokuratúry.

Sudcovia

Organizácia

Sudca musí byť estónskym občanom s ukončeným akreditovaným vysokoškolským právnickým vzdelaním (alebo ekvivalentným vzdelaním v zmysle § 28 ods. 22 estónskeho zákona o vzdelávaní) alebo s porovnateľnou zahraničnou kvalifikáciou, ovláda estónsky jazyk na pokročilej úrovni a má osobnostné a morálne predpoklady, ktoré sú nevyhnutné pre prácu sudcu. Sudcovia sú menovaní doživotne. Minister spravodlivosti nemá vo vzťahu k sudcom žiadne riadiace alebo disciplinárne právomoci. Sudca môže byť odvolaný len na základe právoplatného súdneho rozhodnutia. Funkčné obdobie sudcu, ktoré sa končí po dovŕšení veku 67 rokov, je možné predĺžiť.

Za sudcu nemožno menovať:

osobu odsúdenú za trestný čin;

osobu, ktorá bola zbavená funkcie sudcu, notára, súdneho prekladateľa alebo súdneho exekútora;

osobu, ktorá bola vylúčená z estónskej advokátskej komory;

osobu, ktorá bola prepustená z verejnej správy z dôvodu disciplinárneho priestupku;

osobu, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz;

osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie na vykonávanie činnosti audítora, okrem prípadov, keď k ukončeniu činnosti došlo na základe žiadosti audítora;

osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie vykonávať činnosti patentového zástupcu, okrem prípadov, ak sa tak stalo na žiadosť patentového zástupcu.

Za sudcu oblastného alebo správneho súdu môže byť menovaný každý, kto absolvoval čakačeskú prax alebo kto je z tejto povinnosti oslobodený, ale zložil justičnú skúšku. Odbornú čakačeskú prax nemusí absolvovať osoba, ktorá pracovala aspoň dva roky ako advokát alebo prokurátor (s výnimkou asistenta prokurátora) bezprostredne pred absolvovaním justičnej skúšky, alebo osoba, ktorá už vykonávala funkciu sudcu a od ukončenia vykonávania tejto služby neuplynulo viac ako 10 rokov.

Za sudcu oblastného súdu možno menovať skúseného a uznávaného právnik, ktorý zložil justičnú skúšku. Osoba, ktorá pracovala ako sudca bezprostredne pred prípadným menovaním, nemusí justičnú skúšku absolvovať.

Za sudcu Najvyššieho súdu možno menovať skúseného a uznávaného právnik, ktorý zložil justičnú skúšku.

Sudcovia sú menovaní prostredníctvom otvoreného výberového konania.

Sudca nemôže vykonávať inú zárobkovú činnosť okrem akademických alebo výskumných činností. O akejkoľvek zárobkovej činnosti musí sudca informovať predsedu súdu. Zákonom povolená zárobková činnosť nesmie ohroziť vykonávanie funkcie alebo nestrannosť sudcu pri výkone spravodlivosti. Sudca nesmie byť poslancom parlamentu (*Riigikogu*) alebo členom obecného alebo mestského zastupiteľstva, členom politickej strany, zakladateľom, spoločníkom alebo členom správnej alebo dozornej rady spoločnosti; riaditeľom pobočky zahraničnej spoločnosti, správcom konkurznej podstaty, členom veriteľského výboru, núteným správcom nehnuteľného majetku alebo arbitrom, ktorého si vybrala jedna zo strán sporu.

Sudca môže byť odvolaný len na základe súdneho rozhodnutia. Sudcu súdu prvého alebo druhého stupňa možno v priebehu jeho funkčného obdobia trestne stíhať iba na návrh Najvyššieho súdu zasadajúceho v pléne a so súhlasom prezidenta republiky. Sudcu Najvyššieho súdu možno počas jeho funkčného obdobia stíhať iba na návrh ministra spravodlivosti a so súhlasom väčšiny estónskeho parlamentu.

Požiadavky týkajúce sa sudcov, čakaťskej praxe a povinností sudcov sú stanovené v [zákone o súdoch](#).

Úlohy a povinnosti

Vykonávanie činností sudcu upravuje zákon. Estónski sudcovia sa spoločne dohodli na etickom kódexe. Viac informácií možno nájsť na webovom sídle estónskych [súduv](#) a [Najvyššieho súdu](#).

Úlohou sudcu je výkon súdnej moci v súlade s Ústavou a právnymi predpismi, na základe ktorých sudca rozhoduje o spravodlivom a nestrannom riešení sporu. Sudca uplatňuje právo prostredníctvom výkladu právnych predpisov a preskúmaním okolností prípadu.

Sudca si plní svoje úradné povinnosti nestranne a bez ohľadu na vlastné záujmy. Dodržiava služobné záujmy aj mimo svojej profesijnej činnosti. Sudca sa v rámci výkonu svojej činnosti aj mimo nej musí správať tak, aby nepoškodil dobrú povesť súdu. Sudca nesmie prezradiť informácie, ktoré získa pri neverejnom pojednávaní alebo počas rozhovorov, ktorých cieľom je dosiahnutie zmiery. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť platí stále, aj po odchode sudcu do dôchodku. Sudca vykonáva dozor nad súdnymi čakaťkami, čakaťkami na funkciu pomocného sudcu a študentmi, ktorí na súde vykonávajú svoju prax. Každý sudca dohliada na maximálne dvoch súdnych čakaťkov, čakaťkov na funkciu pomocného sudcu alebo študentov. Sudca musí pravidelne rozvíjať svoje odborné znalosti a zúčastňovať sa odborných školení.

Sociálne zabezpečenie sudcov

Sudca má nárok na plat, odmeny, sudcovský dôchodok, dovolenku, talár a ďalšie sociálne záruky.

Platové pomery sudcov upravuje zákon o platoch úradníkov menovaných estónskym parlamentom a prezidentom republiky. V závislosti od odpracovaných rokov majú sudcovia nárok na ďalšie odmeny: 5-percentné zvýšenie platu po piatich rokoch výkonu funkcie; 10-percentné zvýšenie platu po desiatich rokoch výkonu funkcie; 15-percentné zvýšenie platu po pätnástich rokoch výkonu funkcie.

Sudcovský dôchodok sa skladá zo starobného dôchodku, špeciálneho dôchodku, invalidného dôchodku a pozostalostného dôchodku pre rodinných príslušníkov. Sudcovský dôchodok sa nevypláca počas výkonu funkcie sudcu. Ak vykonáva penzionovaný sudca inú zárobkovú činnosť, vypláca som mu plný sudcovský dôchodok bez ohľadu na jeho príjem. Sudcovský dôchodok sa nevypláca sudcom, ktorí boli zbavení funkcie z dôvodu disciplinárneho priestupku alebo boli odsúdení za úmyselný trestný čin. Na sudcovský dôchodok nemajú nárok sudcovia, ktorí sa dopustili trestného činu marenia spravodlivosti.

Starobný dôchodok sa vypláca sudcovi, ktorý bol zamestnaný ako sudca aspoň 15 rokov a ktorý dosiahol dôchodkový vek. Ak sudca utrpí pred dosiahnutím dôchodkového veku 100-, 90- alebo 80-percentnú stratu pracovnej schopnosti, má nárok na starobný dôchodok za predpokladu, že funkciu sudcu vykonával aspoň pätnásť rokov. Sudcovia, ktorí dosiahli dôchodkový vek a odpracovali aspoň 10 rokov, majú nárok na starobný dôchodok, ak utrpeli 100-, 90- alebo 80-percentnú stratu pracovnej schopnosti. Starobný dôchodok sudcu predstavuje 75 % jeho posledného platu.

Špeciálny dôchodok vo výške 75 % posledného platu sa vypláca sudcom, ktorí vykonávali svoju funkciu aspoň 30 rokov (bez ohľadu na to, či dosiahli dôchodkový vek).

Sudca, ktorý sa z zdravotných dôvodov stane trvalo nespôsobilým na výkon funkcie, má nárok na invalidný dôchodok. Invalidný dôchodok sudcu predstavuje 75 % posledného platu v prípade 100-percentnej straty pracovnej schopnosti, 70 % posledného platu v prípade 80- až 90-percentnej straty pracovnej schopnosti a 30 % posledného platu v prípade 40- až 70-percentnej straty pracovnej schopnosti.

Ak sudca zomrie, má každý oprávnený pozostalý nárok na 30 % posledného platu sudcu. Celkovo možno takto vyplatiť maximálne 70 % posledného platu sudcu.

Sudca má nárok na celkom 49 kalendárnych dní dovolenky v prípade sudcu súdu prvého alebo druhého stupňa a na 56 kalendárnych dní dovolenky v prípade sudcu Najvyššieho súdu. Podľa zákona o verejnej službe nemá sudca nárok na ďalšiu dovolenku.

Prísediaci sudcovia

Prísediaci sudcovia sa zúčastňujú na výkone spravodlivosti na miestnych súdoch, a to len v prvostupňových trestných konaniach. Prísediaci sudca má pri výkone spravodlivosti rovnaké postavenie, práva a povinnosti ako sudca. Prísediaci sudca môže byť menovaný na maximálne štyri roky a musí byť estónskym občanom s plnou spôsobilosťou na právne úkony, vo veku 25 až 70 rokov, s trvalým pobytom v Estónsku, so znalosťou estónskeho jazyka na pokročilej úrovni a s vhodnými morálnymi vlastnosťami nevyhnutnými na vykonávanie funkcie príseďiaceho sudcu. Osobu možno menovať do funkcie príseďiaceho sudcu maximálne na dve po sebe nasledujúce obdobia.

Do funkcie príseďiaceho sudcu nemožno menovať: osobu, ktorá bola odsúdená za trestný čin; osobu, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz; osobu, ktorá nie je spôsobilá na výkon funkcie zo zdravotných dôvodov; osobu, ktorá má menej ako rok trvalý pobyt (adresu uvedenú v registri obyvateľov) na území samosprávnej jednotky, ktorej orgán zostavuje zoznam kandidátov na funkciu príseďiacich; osobu, ktorá pracuje pre súd, prokuratúru alebo službu vnútornej bezpečnosti; člena ozbrojených síl; advokáta, notára, súdneho exekútora; člena estónskej vlády; člena obecného alebo mestského zastupiteľstva; prezidenta republiky, poslanca Parlamentu; predsedu samosprávneho regiónu. Za príseďiaceho sudcu v trestnom konaní nie je možné vymenovať ani osobu, ktorá bola obžalovaná zo spáchania trestného činu.

Úlohou príseďiaceho sudcu je v podstate zastupovať pri výkone spravodlivosti názor bežného človeka, ktorý vníma súdne konanie viac z ľudského ako právneho hľadiska. Za výber občanov do funkcie príseďiaceho sudcu sú zodpovedné miestne samosprávne orgány.

Pomocní sudcovia a súdni úradníci

Pomocný sudca je súdny úradník, ktorý vykonáva povinnosti stanovené zákonom. Pomocný sudca je nestranný, ale musí sa riadiť pokynmi sudcu v rozsahu predpísanom zákonom. Pomocný sudca je oprávnený robiť zápisy do registrov (napr. katastra nehnuteľností, obchodného registra) a vydávať rozhodnutia týkajúce sa registrov vrátane pokút. Pomocný sudca môže v zrýchlenom konaní vydať platobný rozkaz. Obmedzenia týkajúce sa výkonu funkcie sudcu platia aj pre pomocných sudcov.

Za pomocného sudcu môže byť menovaný každý, kto ukončil štátom akreditované vysokoškolské právnické vzdelanie (alebo ekvivalentné vzdelanie v zmysle § 28 ods. 22 estónskeho zákona o vzdelávaní) alebo má porovnateľnú zahraničnú kvalifikáciu, ovláda estónsky jazyk na pokročilej úrovni, má

osobnostné a morálne predpoklady nevyhnutné pre prácu pomocného sudcu a absolvoval čakateľskú prax pre pomocných sudcov. Za pomocného sudcu možno vymenovať aj osobu, ktorá namiesto čakateľskej praxe pre pomocných sudcov absolvovala čakateľskú prax pre sudcov, prípadne osobu, ktorá je od čakateľskej praxe oslobodená a ktorá úspešne absolvovala justičnú skúšku pre sudcov alebo sudcov.

Do funkcie pomocného sudcu nemožno menovať: osobu odsúdenú za trestný čin; osobu, ktorá bola zbavená funkcie sudcu, notára, súdneho prekladateľa alebo súdneho exekútora; osobu, ktorá bola vylúčená z estónskej advokátskej komory; osobu, ktorá bola prepustená z verejnej správy z dôvodu disciplinárneho priestupku; osobu, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz; osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie na vykonávanie činnosti audítora, okrem prípadov, keď k ukončeniu činnosti došlo na základe žiadosti audítora; osobu, ktorej bolo odňaté oprávnenie na vykonávanie činnosti patentového zástupcu, okrem prípadov, keď k ukončeniu činnosti došlo na základe žiadosti patentového zástupcu; osobu, ktorá bola v priebehu troch rokov od menovania do funkcie sudcu odvolaná z dôvodu nespôsobilosti.

Pomocní sudcovia sú menovaní prostredníctvom otvoreného výberového konania.

Požiadavky na pomocných sudcov sú stanovené v [§ zákone o súdoch](#).

Súdny úradník je zamestnanec súdu, ktorý sa v rozsahu ustanovenom zákonom o súdnom konaní nezávisle alebo pod dohľadom sudcu zúčastňuje prípravy a prerokovania vecí. Súdny úradník je oprávnený konať a rozhodovať v rovnakom rozsahu ako pomocný sudca alebo iný zamestnanec súdu podľa zákona o súdnom konaní. Súdny úradník je nezávislý, ale musí sa riadiť pokynmi sudcu v rozsahu ustanovenom zákonom.

Požiadavky na súdnych úradníkov sú rovnaké ako požiadavky na pomocných sudcov. Miesto súdneho úradníka sa obsadzuje prostredníctvom verejného výberového konania.

Do funkcie súdneho úradníka nemožno menovať: osobu odsúdenú za úmyselný trestný čin; osobu odsúdenú za úmyselný trestný čin proti štátu, bez ohľadu na to, či bolo odsúdenie zahľadené; osobu, ktorá bola odvolaná z funkcie súdneho úradníka na základe právoplatného súdneho rozhodnutia; osobu, ktorá patrí medzi najbližších príbuzných alebo je partnerom osoby, ktorá priamo dohliada na prácu súdneho úradníka.

Okrem [súdnych úradníkov](#) (371 Kb)[en](#) a [pomocných sudcov](#) (373 Kb)[en](#), patria medzi ďalších súdnych zamestnancov [riaditeľa súdov](#) (367 Kb)[en](#) a [zapisovateľa \(kohtuistung sekretär\)](#) (364 Kb)[en](#).

Advokáti

Právnický stav tvoria advokáti a advokátski koncipienti.

Advokáti sú členmi estónskej advokátskej komory a ich činnosť upravuje estónsky zákon o advokátskej komore. Členom estónskej advokátskej komory sa môže stať každý, kto spĺňa požiadavky stanovené v zákone o estónskej advokátskej komore a zložil advokátske skúšky.

Estónska advokátska komora je autonómne profesijné združenie založené s cieľom poskytovať právne služby v súkromnom aj vo verejnom záujme a chrániť profesijné práva právnikov. Estónska advokátska komora monitoruje odbornú činnosť svojich členov a to, či spĺňajú požiadavky profesijnej etiky. Estónska advokátska komora organizuje aj odbornú prípravu pre právnikov a zabezpečuje poskytovanie štátnej právnej pomoci, a to prostredníctvom svojich členov.

Činnosť estónskej advokátskej komory sa realizuje prostredníctvom vlastných orgánov. Ide o valné zhromaždenie, radu, predsedníctvo, revíziu komisiu, disciplinárny súd a komisiu na posudzovanie profesijnej spôsobilosti.

Advokáti sú oprávnení:

zastupovať a obhajovať klientov na súde a v prípravných a ďalších konaniach v Estónsku aj v zahraničí,

zhromažďovať dôkazy,

podľa vlastnej vôle vyberať a využívať zákonné prostriedky a opatrenia pri poskytovaní právnych služieb,

získavať od vnútroštátnych a miestnych orgánov informácie potrebné na poskytnutie právnych služieb, mať prístup k dokumentom a získavať kópie a výpisy z nich v súlade so zákonom,

spracovávať osobné údaje (vrátane citlivých údajov) iných osôb, ako sú jeho klienti, (ktoré boli získané v súlade so zmluvou alebo právnym predpisom) bez súhlasu týchto osôb, ak je to nevyhnutné na poskytovanie právnych služieb,

osvedčovať podpisy a kópie dokumentov predložených súdu a ďalším úradným orgánom ako súčasť právnych služieb poskytovaných klientovi,

vystupovať ako arbiter alebo zmierovateľ v konaní podľa zákona o zmierovacom konaní,

vystupovať ako správca konkurznej podstaty, ak je členom komory.

Advokátsky koncipient má právomoci advokáta v medziach ustanovených zákonom.

Advokátsky koncipient nie je oprávnený vystupovať ako arbiter alebo zmierovateľ v konaní podľa zákona o zmierovacom konaní. Nie je oprávnený zastupovať ani obhajovať klientov na Najvyššom súde, pokiaľ zákon nestanovuje inak. Advokátsky koncipient nie je oprávnený vystupovať ako správca konkurznej podstaty.

Advokátsky koncipient môže poskytovať právne služby iba pod dohľadom advokáta, ktorý je jeho školiteľom.

Pri poskytovaní právnych služieb právnik koná nezávisle a v súlade so zákonom a rozhodnutiami prijatými orgánmi estónskej advokátskej komory, požiadavkami na profesijnú etiku právnikov, osvedčenými postupmi a svojim svedomím.

Informácie poskytnuté právnikovi sú dôverné. Právnik alebo zamestnanec estónskej advokátskej komory alebo právnickej kancelárie, ktorý je vypočúvaný ako svedok, nesmie byť vypočúvaný ani požiadaný o poskytnutie informácií v súvislosti so skutočnosťami, o ktorých sa dozvedel v priebehu poskytovania právnych služieb.

Dátové médiá spojené s poskytovaním právnych služieb právnikom sú nedotknuteľné.

Právnik nemožno stotožniť s klientom alebo jeho prípadom z dôvodu, že tomuto klientovi poskytol právne služby.

Právnik smie byť z dôvodov vyplývajúcich z jeho profesijnej činnosti zadržaný, prehľadaný alebo vzatý do väzby len na základe rozhodnutia miestneho alebo mestského súdu. Právnická kancelária, prostredníctvom ktorej právnik poskytuje právne služby, nesmie byť prehľadaná z dôvodov vyplývajúcich z profesijnej činnosti právnik.

Zoznam právnikov a právnických kancelárií a ďalšie užitočné informácie možno nájsť na webovom sídle [§ estónskej advokátskej komory](#). Funkcia „[nájdí právnik](#)“ však umožňuje nájsť právnik v celej Európskej únii.

Právne databázy

Okrem uvedeného zoznamu advokátov nie sú k dispozícii žiadne iné databázy.

Právni poradcovia

Profesijná činnosť právnych poradcov nie je v Estónsku upravená zákonom.

Notári

Organizácia

Všetci notári v Estónsku majú rovnaké právomoci. Činnosť notárov upravuje [§ zákon o notároch](#). Za regulovanie a riadenie profesijnej činnosti notárov je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti a notárska komora. Notárska komora je verejnoprávna právnická osoba a jej členmi sú všetci notári vymenovaní v súlade so zákonom. Medzi úlohy, ktoré komora vykonáva, patrí monitorovanie dodržiavania profesijnej etiky notárov, harmonizácia notárskych odborných činností, organizovanie odbornej prípravy notárov a služieb pre uchádzačov o funkciu notára, správa a vývoj elektronického informačného systému

týkajúceho sa notárov, poskytovanie pomoci ministromi spravodlivosti pri vykonávaní dohľadu atď. Informácie o notároch a ich povinnostiach sú uvedené na webovom sídle [notárskej komory](#).

Úlohy a povinnosti

Notár je osoba poverená verejnoprávnym úradom. Je poverený štátom, aby na požiadanie osoby potvrdil skutočnosti a udalosti, ktoré majú právny význam, a vykonal ďalšie notárske úkony na účely zabezpečenia právnej istoty.

Notár musí byť vo svojej činnosti nestranný, dôveryhodný a nezávislý. Je povinný zistiť skutočné zámery strán a podmienky platnosti právneho úkonu, ktorý sa má vykonať, a vysvetliť stranám rôzne spôsoby jeho vykonania a súvisiace právne následky.

Notári vykonávajú na požiadanie tieto notárske úkony:

poskytujú notárske osvedčenie (rôzne zmluvy, splnomocnenia, záveti) a notárske overenie (kópie, podpisy, výpisy atď.),

vykonávajú úkony týkajúce sa dedičstva,

vyhotovujú osvedčenia o príprave notárskych dokumentov, ktoré sa majú vykonať v Estónsku a ktoré zodpovedajú štandardným formám uvedeným v prílohe VI k nariadeniu Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1 – 23).

v súlade so zákonom o notároch vyhlasujú splnomocňujúce dokumenty za neplatné,

vyhlasujú dohody uzatvorené prostredníctvom právnikonaajúceho ako zmierovateľ alebo prostredníctvom iného notára za vykonateľné,

zabezpečujú legalizáciu dokumentov (apostily),

na žiadosť právnických osôb predkladajú registrovému súdu ich výročnú finančnú správu,

potvrdzujú uzavretie manželstva a rozvody a pripravujú žiadosti o uzavretie manželstva a o rozvod,

prijímajú peňažné vklady, cenné papiere a dokumenty,

poskytujú prístup k údajom zapísaným v katastri nehnuteľností alebo v registri majetku alebo k dokumentom v registri,

predkladajú výzvy a žiadosti v mene podnikov, prijímajú dokumenty alebo iné informácie od hospodárskych správnych orgánov a zasielajú správne akty podnikom,

na žiadosť podnikov zadávajú informácie do registra.

Klient musí notárovi za tieto úkony uhradiť odmenu podľa príslušných právnych predpisov.

Notár môže navyše ponúkať tieto služby:

právne poradenstvo nesúvisiace s osvedčovaním,

poradenstvo v oblasti daňového zákona a cudzieho práva, či už ako súčasť postupu overovania alebo mimo neho,

pôsobenie vo funkcii zmierovateľa podľa zákona o zmierovacom konaní,

pôsobenie vo funkcii arbitra podľa občianskeho súdneho poriadku,

uskutočňovanie dražieb, hlasovaní, lotérií a žrebovaní a osvedčovanie výsledkov,

vyhotovovanie miestoprišažných vyhlásení a ich overovanie,

zasielanie oznámení a informácií a vydávanie potvrdení o ich zaslaní, alebo o tom, že ich nebolo možné zaslať, pokiaľ nejde o úradnú povinnosť,

prijímanie peňažných úschov (s výnimkou hotovosti), cenných papierov, dokumentov a iných predmetov, ak nejde o povinnosť vyplývajúcu z notárskeho úkonu.

overovanie pravosti prekladov dokumentov z cudzieho jazyka do estónčiny do roku 2020 (od roku 2015 môžu vyhotovovať úradné preklady z estónčiny do

cudzieho jazyka iba súdni prekladatelia a od roku 2020 budú môcť iba súdni prekladatelia vyhotovovať úradné preklady z cudzieho jazyka do estónčiny),

príprava odpovedí na žiadosti o vysvetlenie predložené zo strany podnikov.

Informácie o službách poskytovaných notármi možno nájsť na webovom sídle [notárskej komory](#). Notárska odmena je vecou dohody medzi klientom a notárom pred poskytnutím služby.

Ostatné právnické profesie

Súdni exekútori

Táto právnická profesia sa v Estónsku vykonáva ako slobodné povolanie. Súdny exekútor koná vo vlastnom mene a nesie zodpovednosť za svoju činnosť.

Súdny exekútor musí pri výkone svojich povinností postupovať nestranne a zodpovedne. Činnosť súdnych exekútorov je upravená [zákonom o súdnych exekútoroch](#) (exekučný poriadok).

Spoločná profesijná organizácia súdnych exekútorov a správcov konkurznej podstaty – komora súdnych exekútorov (ďalej len „komora“) a správcov konkurznej podstaty – funguje od januára 2010. Zákon o súdnych exekútoroch upravuje pôsobnosť exekútorov, dohľad nad nimi, otázky disciplinárnej zodpovednosti a činnosti profesijného združenia. Úlohou komory je rozvíjať a podporovať slobodné právnické profesie (vrátane rozvíjania a monitorovania dodržiavania osvedčených profesijných postupov), vypracúvať odporúčania týkajúce sa ich harmonizácie, organizovať odbornú prípravu, rozvíjať informačné systémy atď. Komora má aj disciplinárny súd. Ďalšie informácie o činnosti komory sú k dispozícii na jej [webovom sídle](#).

Súdny exekútor:

1. vykonáva exekučnú činnosť v súlade s exekučným poriadkom,
2. doručuje písomnosti v súlade s procesnými predpismi,
3. vykonáva súpis pozostalosti a spravuje ju v súlade s dedičským právom,
4. uskutočňuje dražby nad rámec exekučného konania na žiadosť súdu alebo správneho orgánu v súlade so zákonom stanoveným postupom.

Odmena súdneho exekútora za vykonanie týchto úradných povinností je uvedená v zákone o súdnych exekútoroch.

Súdny exekútor môže navyše poskytovať tieto služby:

Na žiadosť súkromnej osoby môže súdny exekútor vykonávať tieto služby:

1. uskutočňovať dražby hnutel'ného a nehnuteľného majetku;
 2. doručovať písomnosti;
 3. poskytovať právne poradenstvo a spisovať právne dokumenty, pokiaľ má potrebné vzdelanie podľa ustanovení § 47 ods. 1 bodu 1 zákona o súdoch.
- Súdni exekútori majú právo poskytnutie služby odmietnuť.

Podmienky poskytovania služieb a odmena sa dohodnú písomne s osobou, ktorá o službu žiada. Podmienky a odmena musia byť v súlade s dobrou profesionálnou praxou.

Pri poskytovaní takýchto odborných služieb nesmú súdni exekútori vykonávať práva, ktoré im boli zverené zákonom na účel výkonu ich profesionálnych povinností alebo ktoré vyplývajú z ich úradu.

Informácie o službách poskytovaných súdnymi exekútormi možno nájsť na [webovom sídle](#) komory. O poskytovaní služieb uzavrie klient so súdnym exekútorom zmluvu.

Dohľad štátu nad úradnými povinnosťami súdnych exekútorov vykonáva ministerstvo spravodlivosti.

Súdny exekútor nesie zodpovednosť za škodu, ktorú spôsobil počas svojich odborných činností, a to aj v prípade, že túto škodu spôsobil zamestnanec jeho úradu. Pokiaľ nároky na kompenzáciu za škodu spôsobenú profesionálnym úkonom súdneho exekútora nemožno uspokojiť aktivitami exekútora alebo akejkolvek inej osoby zodpovednej za túto škodu, alebo pokiaľ nemožno tieto nároky uspokojiť v plnej výške, zodpovedá za spôsobenú škodu komora. V konečnom dôsledku zodpovedá za činy súdneho exekútora štát. Komora i štát majú právo škodu vymáhať od osoby, ktorá je za ňu zodpovedná; štát má rovnako právo vymáhať škodu od komory.

Správcovia konkurznej podstaty

Správca konkurznej podstaty je súdom určený správca, ktorý vykonáva transakcie a ďalšie úkony súvisiace s konkurznou podstatou a vystupuje v mene dlžníka na súde v sporoch týkajúcich sa konkurznej podstaty. Hlavnou povinnosťou správcu konkurznej podstaty je brániť práva a záujmy všetkých veriteľov a dlžníka a zabezpečiť zákonné, rýchle a finančne primerané konkurzné konanie. Správca konkurznej podstaty vykonáva svoju činnosť osobne. Ako správca konkurznej podstaty môžu vystupovať: advokáti, nezávislí zákonní audítori, súdni exekútori a osoby oprávnené komorou na výkon činností správcu konkurznej podstaty. Zoznam správcov konkurznej podstaty vedie komora. Tento zoznam obsahuje údaje o všetkých osobách, ktoré sú oprávnené vykonávať činnosť správcu konkurznej podstaty a je k dispozícii verejnosti na webovom sídle komory. Správca konkurznej podstaty uvedený v zozname je povinný zaistiť, aby údaje zodpovedali skutočnosti.

Hlavné úlohy správcu konkurznej podstaty:

1. určiť nároky veriteľov, spravovať konkurznú podstatu, organizovať speňaženie majetku z konkurznej podstaty a uspokojiť nároky konkurzných veriteľov,
2. určiť dôvody nesolventnosti dlžníka a dátum jej vzniku,
3. v prípade potreby zabezpečiť pokračovanie podnikateľskej činnosti dlžníka,
4. v prípade potreby vykonať likvidáciu spoločnosti, ak je dlžníkom právnická osoba,
5. poskytovať informácie veriteľom a dlžníkovi v prípadoch stanovených zákonom,
6. informovať o svojej činnosti súd, úradníka zodpovedného za dohľad a veriteľský výbor a poskytovať im informácie týkajúce sa konkurzného konania.

Dohľad správy nad činnosťou správcov konkurznej podstaty vykonáva ministerstvo spravodlivosti na základe podnetov alebo iných zaslaných materiálov týkajúcich sa správcov konkurznej podstaty a obsahujúcich dôvody, na základe ktorých sa možno domnievať, že správca konkurznej podstaty si nesplnil svoje povinnosti. Ministerstvo spravodlivosti má pri monitorovaní činnosti správcov konkurznej podstaty právo overiť primeranosť a zákonnosť činnosti správcov konkurznej podstaty. Minister spravodlivosti môže proti správcovi konkurznej podstaty, ktorý si neplní svoje úradné povinnosti, začať disciplinárne konanie. Minister spravodlivosti nemôže začať disciplinárne konanie proti advokátom, ktorí pôsobia ako správcovia konkurznej podstaty. Má však právo iniciovať konanie pred disciplinárnym súdom advokátskej komory.

Okrem administratívneho dohľadu nad činnosťami správcov konkurznej podstaty monitoruje tieto činnosti v rámci svojich kompetencií aj veriteľský výbor, schôdza veriteľov, súd a komora súdnych exekútorov.

Súvisiace odkazy

- [Ministerstvo spravodlivosti](#)
- [nezisková organizácia Estónsky zväz právnikov](#)
- [Nadácia Kancelária právnej pomoci](#)
- [Estónska advokátska komora](#)
- [Prokuratúra](#)
- [Notárska komora](#)
- [Komora súdnych exekútorov a správcov konkurznej podstaty](#)

Posledná aktualizácia: 03/08/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Írsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Írsku.

Právnické profesie – Úvod

Súdnu zložku štátnej moci vykonáva sudcovský zbor v súlade s článkom 34 ústavy (*Constitution*) a ďalšími právnymi predpismi, najmä zákonom o súdoch (zriadenie a ustanovenie) z roku 1961 a zákonom o súdoch (doplňujúce ustanovenia) z roku 1961 (*Courts Act, 1961*) v znení neskorších zmien. Sudcovia sú menovaní spomedzi žiadateľov, ktorí vykonávajú právnické profesie. Pri výkone svojich funkcií sú úplne nezávislí. Nezávislosť sudcovského zboru je zakotvená v ústave. Právnické profesie sa delia na právnych zástupcov (*solicitors* – ktorí sa zameriavajú na priamu prácu s klientom) a obhajcov (*barristers* – ktorí sa špecializujú na advokáciu a vedenie súdnych sporov).

1. Sudcovia

Poradný výbor pre menovanie sudcov (*Judicial Appointments Advisory Board – JAAB*) vyberie osoby na menovanie do úradu v súdnictve a informuje vládu o ich vhodnosti pre tento úrad. Poradný výbor pre menovanie sudcov bol zriadený podľa zákona o súdoch a súdnych úradníkoch z roku 1995 (*Court and Courts Officers Act, 1995*). Členmi tohto výboru sú predseda Najvyššieho súdu (*Chief Justice*), predsedovia Vyššieho súdu (*High Court*), obvodného súdu (*Circuit Court*) a okresného súdu (*District Court*), generálny prokurátor (*Attorney General*), menovaní zástupcovia rady advokátskej komory (*Bar Council*) a združenia právnych zástupcov (*Law Society*) a tri osoby menované ministrom spravodlivosti a právnej reformy. Sudcov menuje prezident na odporúčanie vlády. Sudcovia sú nezávislí a riadia sa iba ústavou a zákonmi. V súlade s ústavou sa počet sudcov priebežne stanovuje zákonom.

Najvyšší súd (*Supreme Court*) pozostáva z predsedu Najvyššieho súdu (*Chief Justice*), ktorý súdu predsedá, a zo siedmich riadnych sudcov nazývaných „sudca Najvyššieho súdu“. Členom Najvyššieho súdu je z úradnej moci aj predseda Vyššieho súdu (*High Court*). Vyšší súd pozostáva z predsedu Vyššieho súdu, ktorý zodpovedá za celkovú organizáciu práce Vyššieho súdu, a z riadnych sudcov nazývaných „sudca Vyššieho súdu“. Členmi Vyššieho súdu sú z úradnej moci aj predseda Najvyššieho súdu a predseda obvodného súdu. Vyšší súd pozostáva z predsedu a 35 sudcov. Obvodný súd pozostáva z predsedu obvodného súdu a riadnych sudcov nazývaných „sudca obvodného súdu“. Členom obvodného súdu je z úradnej moci aj predseda okresného súdu. Okresný súd pozostáva z predsedu okresného súdu a ďalších sudcov nazývaných „sudca okresného súdu“. Platy sudcov sú priebežne určované prijatými zákonmi.

Sudcovia sú menovaní z právnických profesií kvalifikovaných právnych zástupcov alebo obhajcov s dlhoročnými skúsenosťami z vykonávania praxe (nie z výskumu). Pokiaľ ide o okresné sudy, v článku 29 ods. 2 zákona o súdoch (doplnkové ustanovenia) z roku 1961 [*Courts Act (Supplemental Provisions)*] sa stanovuje, že za sudcu okresného súdu môže byť menovaná iba osoba, ktorá vykonáva povolanie obhajcu alebo právneho zástupcu najmenej desať rokov.

V článku 30 zákona o súdoch a súdnych úradníkoch z roku 1995 (*Courts and Courts Officers Act*) sa stanovuje, že za sudcu obvodného súdu môže byť menovaný iba právny zástupca alebo obhajca, ktorý vykonáva svoje povolanie najmenej desať rokov. V zákone o súdoch a súdnych úradníkoch z roku 2002 sa stanovuje, že za sudcu Vyššieho alebo Najvyššieho súdu môže byť menovaná iba osoba, ktorá vykonáva povolanie obhajcu alebo právneho zástupcu najmenej 12 rokov. Ako sa uvádza vyššie, sudcovia sú nezávislí, keďže podliehajú iba ústave a zákonom, a pri preberaní úradu činia v súlade s článkom 34.5.1 ústavy toto vyhlásenie:

„Pred Bohom všemohúcim slávnostne a úprimne sľubujem a vyhlasujem, že budem riadne a verne a podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia vykonávať úrad predsedu Najvyššieho súdu (prípadne iný úrad) bez strachu alebo zaujatosti, náklonnosti alebo nevhôle voči komukoľvek a budem hájiť ústavu a zákony. Nech ma Boh vedie a pomáha mi.“

Podľa ústavy môžu byť sudcovia Vyššieho súdu a Najvyššieho súdu zbavení úradu za správanie v rozpore s právom alebo za pracovnú nespôsobilosť, po schválení takéhoto rozhodnutia oboma komorami Írskeho parlamentu (*Oireachtas*). V zákone o súdoch z roku 1924 (*Courts of Justice Act*) a v zákone o súdoch (okresné súdy) z roku 1946 [*Courts of Justice (District Court)*] sú stanovené podobné zákonné ustanovenia pre sudcov obvodných a okresných súdov.

2. Generálny prokurátor a riaditeľ prokuratúry

Generálny prokurátor (*Attorney General*) je „poradcom vlády v právnych záležitostiach a právnych názoroch“, ako je ustanovené v článku 30 ústavy.

Generálny prokurátor je menovaný prezidentom na návrh premiéra (*Taoiseach*) a je povinný odstúpiť, keď odstúpi premiér. Generálny prokurátor je vo všeobecnosti obhajcom vykonávajúcim práx a vrchným právnym zástupcom. Neexistuje nariadenie, v ktorom by sa vyžadovalo, aby generálny prokurátor svoju súkromnú práx ukončil, v posledných rokoch to tak ale býva.

Generálny prokurátor ako právny poradca vlády podrobne skúma všetky návrhy zákonov, ktoré sa vláda chystá predložiť na schválenie obom komorám parlamentu (*Oireachtas*). Generálny prokurátor radí vláde aj v medzinárodných záležitostiach, napríklad pri ratifikácii medzinárodných dohôd. Ďalšou funkciou generálneho prokurátora je zastupovať verejnosť pri presadzovaní verejných práv, a to začatím právneho konania alebo zaujatím funkcie odporcu. Napriek tomu, že je generálny prokurátor menovaný premiérom, je nezávislý od vlády. Podľa ústavy je generálny prokurátor hlavným odporcom vždy, keď je napadnutá ústavnosť zákonov.

Pred rokom 1976 boli všetky závažné trestné činy stíhané v mene generálneho prokurátora. Ústava stanovuje, že túto funkciu môže vykonávať iná osoba, ktorá je na to oprávnená zo zákona. Preto bol zriadený úrad riaditeľa prokuratúry (*Director of Public Prosecutions*) podľa článku 2 zákona o stíhaní trestných činov z roku 1974 (*Prosecution of Offences Act*), ktorý nadobudol účinnosť v roku 1976 – so zámerom, že túto funkciu bude vykonávať úradník nezávislý od politických väzieb. Riaditeľ prokuratúry je menovaný vládou, ale je štátnym zamestnancom, a preto, na rozdiel od generálneho prokurátora, pri páde vlády z funkcie neodstupuje. Tým sa zaručuje kontinuita pri stíhaní trestných činov. V zákone z roku 1974 sa navyše stanovuje, že riaditeľ prokuratúry musí byť pri výkone svojich povinností nezávislý. Riaditeľ prokuratúry môže byť odvolaný z funkcie vládou, ale až po posúdení jeho zdravotného stavu alebo výkonu povolania výborom, ktorý pozostáva z predsedu Najvyššieho súdu, zo sudcu Vyššieho súdu a z generálneho prokurátora.

 Riaditeľ prokuratúry teda rozhoduje, či by osoba mala byť obvinená zo závažného trestného činu a aké by malo byť obvinenie. Všetky trestné činy sú stíhané v mene riaditeľa prokuratúry, ale väčšinu menej závažných trestných činov môže stíhať Írska polícia (**Gardaí**) bez zaslania spisu riaditeľovi prokuratúry. V takýchto prípadoch má riaditeľ prokuratúry právo odporučiť policii, ako má pri riešení prípadu postupovať. Aj keď riaditeľ prokuratúry prevzal úlohu generálneho prokurátora pri stíhaní prípadov, generálny prokurátor si ju ponechá v prípadoch medzinárodnej povahy, napríklad pri extradícii.

3. Zamestnanci súdnej služby

Súdna služba (*Courts Service*) zamestnáva súdnych tajomníkov (*Court Registrars*) a **súdnych úradníkov** (*Court Clerks*).

Súdni úradníci zodpovedajú za všeobecnú správu súdov. Hlavnou funkciou súdneho tajomníka je pomáhať sudcovi počas zasadnutia súdu a zabezpečovať účinné riadenie administratívy potrebnej na plynulý chod súdov.

Súdna služba je nezávislou právnickou osobou, ktorá vznikla v novembri 1999 a bola založená vládou podľa zákona o súdnej službe z roku 1998 (*Courts Service Act*). Súdna služba podlieha ministrom spravodlivosti a rovnosti, a prostredníctvom tohto ministra aj vláde.

Súdny úrad má päť mandátov:

spravovať súdy,

poskytovať sudcom podporné služby,

poskytovať verejnosti informácie o súdnom systéme,

obstarávať, spravovať a udržiavať budovy súdov,

zabezpečovať technické vybavenie pre používateľov súdov.

4. Šerif

Každé grófstvo v Írsku má šerifa (*Sheriff*), ktorý je štátnym zamestnancom a časť jeho zodpovednosti spočíva v odobratí a predaji majetku na účely vyrovnania dlhu po získaní rozsudku súdu. Šerifovia sú menovaní podľa zákona o súdnych úradníkoch z roku 1945 (*Court Officers*). Podľa článku 12 ods. 5 uvedeného zákona sa toto menovanie obmedzuje na osoby, ktoré sú obhajcom alebo právnym zástupcom vykonávajúcim práx počas piatich rokov, alebo na osoby, ktoré najmenej päť rokov pôsobili ako disponenti alebo hlavní asistenti zástupcu šerifa alebo šerifa. V článku 12 ods. 6 písm. g) uvedeného zákona sa stanovuje, že podmienky zamestnania každého šerifa podliehajúce uvedeným článkom zákona určuje priebežne minister financií po konzultácii s ministrom spravodlivosti a rovnosti.

5. Právni zástupcovia (*Solicitors*)

 Združenie právnych zástupcov Írska (*Law Society of Ireland*) riadi vzdelávanie študentov, ktorí sa chcú stať právnymi zástupcami, a má disciplinárne právomoci nad kvalifikovanými právnymi zástupcami. Aby sa človek mohol stať právnym zástupcom, musí počas troch rokov pôsobiť ako koncipient a absolvovať študijné kurzy organizované Združením právnych zástupcov Írska. Podmienkou prijatia do týchto kurzov je vysokoškolský diplom alebo ekvivalentný akademický titul – to je požiadavka na prijímaciu skúšku. Po splnení týchto požiadaviek je potrebné absolvovať záverečné skúšky (ďalej len „FE“) združenia, ktoré sú rozdelené do častí FE-1, FE-2 a FE-3. Skúška FE-1 pozostáva z ôsmich hlavných predmetov: obchodné právo, ústavné právo, zmluvné právo, trestné právo, zvykové právo, právo Európskeho spoločenstva, pozemkové právo a právo občianskoprávných deliktov. Ďalšie časti sú študijné kurzy profesijného charakteru. Kurz FE-2 sa označuje ako profesijný kurz a pozostáva z intenzívnych prednášok počas 14 týždňov zakončených skúškou a z odborného vzdelávania v praxi počas 18 mesiacov ako súčasť štúdia. Kurz FE-3 alebo pokročilý kurz pozostáva z intenzívnych prednášok počas siedmich týždňov zakončených skúškou. Po absolvovaní tejto časti je osoba oprávnená na výkon funkcie právneho zástupcu. Podľa článku 51 zákona o právnych zástupcoch (novely) z roku 1994 [*Solicitors (Amendment) Act*] sa kvalifikovaní obhajcovia môžu stať právnymi zástupcami bez nutnosti absolvovať neskrátený program odbornej prípravy, ktorý je predpísaný pre praktikantov v advokátskej kancelárii.

Každý kvalifikovaný právny zástupca podlieha disciplinárnej právomoci združenia právnych zástupcov. Podľa zákona o právnych zástupcoch z rokov 1954 až 1994 (*Solicitors Acts*) disciplinárny tribunál združenia právnych zástupcov je oprávnený vyšetrovať údajné zneužitie úradnej moci, ako je sprenevera finančných prostriedkov, a záležitosť postúpiť predsedovi Vyššieho súdu. Predseda má právomoc pozastaviť práx právneho zástupcu a toto pozastavenie zrušiť. Disciplinárny tribunál má právo požadovať vrátenie finančných prostriedkov klientovi, ak zistí, že si právny zástupca účtoval príliš vysokú cenu.

Podľa právneho nariadenia č. 732 z roku 2003 (*Statutory Instrument 732*), ktorým sa vykonáva nariadenie Európskych spoločenstiev (o advokátstve) z roku 2003, musia právnici členských štátov, ktorí chcú vykonávať povolanie obhajcu alebo právneho zástupcu, podať žiadosť o registráciu rade advokátskej komory alebo združeniu právnych zástupcov. Táto žiadosť sa zväži a v prípade jej prijatia je vydané osvedčenie o registrácii. Odvolanie proti odmietnutiu radou advokátskej komory alebo združením právnych zástupcov je možné podať na Vyššom súde.

6. Obhajcovia (*Barristers*)

Spoločnosť *Honorable Society of King's Inns* poskytuje postgraduálne právnické vzdelanie, ktoré vedie k udeleniu titulu advokáta osobám, ktoré sa rozhodli vykonávať advokátsku prax. *King's Inns* funguje ako dobrovoľná spoločnosť pod kontrolou prísediacich sudcov spoločnosti *Honorable Society of King's Inns*, ktorí sú členmi sudcovského zboru a vyššími obhajcami. Prijatie do študijného kurzu je na základe prijímacej skúšky pre absolventov štúdia na *King's Inns* alebo pre absolventov právnického štúdia. Štúdium na získanie diplomu v odbore práva trvá dva roky (neintenzívne) a štúdium na získanie diplomu advokáta je buď jednoročné intenzívne, alebo dvojročné modulové. Po úspešnom skončení štúdia sú absolventi vymenovaní za advokátov pri Najvyššom súde predsedom Najvyššieho súdu a po slávnostnom akte sú zapísaní do zoznamu členov advokátskej komory. Aby však mohli vykonávať platenú prácu na súde, musia splniť ďalšie požiadavky.

Aby obhajcovia mohli vykonávať svoje povolanie, musia byť členmi právnickej knižnice (*Law Library*). Právnická knižnica poskytuje miesto na prácu a prístup k právnym textom a materiálom za ročný poplatok. Skôr než sa advokát stane členom právnickej knižnice, musí si zvoliť učiteľa – uznávaného advokáta, ktorý má najmenej päťročné skúsenosti. Pod jeho vedením, obvykle počas jedného roka, je novo kvalifikovaný advokát známy ako „advokátsky praktikant“ (*devil*). Učiteľ oboznamuje praktikanta s praktickou prácou advokáta a zvyčajne od neho vyžaduje pomoc pri zostavovaní súdnych podaní, právnych rešeršiach a účasť na súde v jeho mene.

Nad výkonom advokátskeho povolania dozerá **Generálna rada advokátskej komory Írska**, ktorá nie je založená na základe zákona. Rada je volená každý rok členmi advokátskej komory a vydáva pravidlá výkonu povolania, ktoré členovia komory priebežne pozmeňujú. Pravidlá výkonu povolania stanovujú požiadavky kladené na advokátov.

Obvinenia z porušenia pravidiel výkonu povolania prešetruje výbor pre výkon povolania (*Professional Practices Committee*) rady advokátskej komory, ktorý zahŕňa aj nečlenov komory. Výbor má právo ukladať pokuty, dávať napomenutia a pozastaviť členstvo alebo vylúčiť člena z právnickej knižnice. Odvolania proti rozhodnutiam výboru možno predložiť odvolacej rade (*Appeals Board*), ktorej členmi sú sudcovia obvodného súdu a tiež laický člen.

Od advokáta sa zvyčajne očakávalo, že bude plniť pokyny právneho zástupcu, a priamy prístup k advokátom bol zakázaný. Túto prax preskúmal výbor pre poctivé obchodné konanie (*Fair Trade Commission*), ktorý vo svojej správe v roku 1990 stanovil, že všeobecný zákaz priameho prístupu je obmedzujúcou praxou, a odporučil jeho vypustenie z pravidiel výkonu povolania. Výbor uznal, že v určitých prípadoch je trvalá účasť právneho zástupcu žiaduca. Výbor odporučil, aby neexistovali zákonné ani iné predpisy vyžadujúce fyzickú prítomnosť právneho zástupcu na súde, aby dával pokyny advokátovi. Tieto odporúčania neboli plne vykonané, v pravidlách výkonu povolania však boli prijaté zmeny, aby bol umožnený priamy prístup niektorých schválených profesijných orgánov.

Advokáti sú buď pomocní (*junior counsels*) alebo hlavní (*senior counsels*) právni zástupcovia. Členovia advokátskej komory zvyčajne počas niekoľkých rokov pracujú ako pomocní právni zástupcovia, kým sa rozhodnú pre povolanie hlavného právneho zástupcu. Nie je to otázkou automatického povýšenia a niektorí pomocní právni zástupcovia o toto povýšenie nikdy nepožiadajú. Väčšina advokátov sa obvykle rozhodne stať hlavným právnym zástupcom po 15 rokoch praxe. Advokát, ktorý sa chce stať hlavným právnym zástupcom, požiadá o súhlas generálneho prokurátora, ale skutočné menovanie vykoná vláda na návrh generálneho prokurátora, ktorý spolupracuje s predsedom Najvyššieho súdu, predsedom Vyššieho súdu a predsedom rady advokátskej komory.

Pomocný právny zástupca spravdla navrhuje a pripravuje podania a vedie súdne prípady, obvykle na nižších súdoch, ale nie výlučne. Funkcie hlavného právneho zástupcu zahŕňajú preskúmanie navrhnutých podaní, ktoré vypracoval pomocný právny zástupca, a vedenie zložitejších prípadov na Vyššom a Najvyššom súde.

7. Súdni tajomníci grófstva (*County registrars*)

 Súdni tajomníci grófstva sú kvalifikovaní právni zástupcovia, ktorých vymenúva vláda. Vykonávajú kvázi súdne funkcie vo vzťahu k obvodným súdom a zodpovedajú za riadenie kancelárií obvodných súdov.

Pôsobia aj ako **šerifovia grófstva** (*County Sheriff*) (okrem Dublinu a Corku).

8. Notári

Notári sú menovaní predsedom Najvyššieho súdu na verejnom zasadnutí. Notár vykonáva tieto hlavné úlohy:

overovanie pravosti dokumentov,

osvedčovanie a potvrdzovanie pravosti podpisov na dokumentoch,

vykonávanie notárskych protestov vo vzťahu k obchodným dokumentom, ako sú zmenky a vlastné zmenky, a vo vzťahu k námorným záležitostiam,

prijímanie prísazných výpovedí, vyhlásení a miestoprisazných vyhlásení (s výnimkou vo vzťahu k súdnym konaniam pred írskymi súdmi).

Prihlášky sa podávajú prostredníctvom žiadosti, v ktorej je uvedené trvalé bydlisko a povolanie žiadateľa, počet notárov v okrese, počet obyvateľov v okrese a okolnosti, ktoré poukazujú na potrebu vymenovať notára a/alebo akým spôsobom sa voľné miesto objavilo. Žiadosť musí byť podložená čestným vyhlásením žiadateľa, v ktorom uvedie osvedčenie o spôsobilosti zvyčajne podpísané šiestimi miestnymi právnymi zástupcami a šiestimi zástupcami miestnej podnikateľskej komunity. Žiadosť sa predkladá predsedovi najvyššieho súdu oznámením o návrhu súdu doručeným prostredníctvom kancelárie Najvyššieho súdu tajomníkovi Fakulty notárskeho štúdia v Írsku, tajomníkovi združenia právnych zástupcov a všetkým notárom vykonávajúcim prax v grófstve, kde má žiadateľ bydlisko, a tiež v susedných grófstvach.

Všeobecnou praxou je menovať do funkcie notára len právnych zástupcov. Ak osoba, ktorá nie je právnym zástupcom, žiada o miesto notára, združenie právnych zástupcov bude požadovať, aby žiadateľ dal záväzný sľub predsedovi Najvyššieho súdu, že sa nebude zaoberať vykonávaním majetkových prevodov ani iných právnických činností, ktoré obvykle vykonáva právny zástupca. Všetci žiadatelia o vymenovanie do funkcie notára musia najprv zložiť skúšku stanovenú Fakultou notárskeho štúdia v Írsku.

Poznámka:

Otázky týkajúce sa súčasných odmien generálneho prokurátora, riaditeľa generálnej prokuratúry, súdnych úradníkov a správnych úradníkov možno zasielať

 e-mailom alebo

poštou na adresu

Human Resources,

Department of Finance,

Merrion Street,

Dublin 2.

Advokáti sú samostatne zárobkovo činné osoby a ich zárobky sa značne líšia.

Právni zástupcovia môžu byť samostatne zárobkovo činné osoby (ak majú vlastnú kanceláriu) alebo sa môžu zamestnať a ich zárobky sa taktiež značne líšia.

Notári účtujú poplatok za notársky overený dokument. Účtované poplatky nie sú upravené zákonom, ale notári obvykle účtujú na základe času, cestovných nákladov a podľa sumy obvykle účtovanej odborníkom za služby.

Posledná aktualizácia: 20/11/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Grécko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických profesií v Grécku.

[Prokurátori](#)

[Sudcovia](#)

[Právnici](#)

[Právni poradcovia](#)

[Notári](#)

[Súdni exekútori](#)

[Súdni úradníci](#)

Prokurátori

Organizácia

Ako súdne orgány patria úrady prokuratúry (*εισαγγελίες*) pod justíciu v rámci vlády a zúčastňujú sa na správe súdnictva. Prokurátori (*εισαγγελείς*) majú funkčnú aj osobnú nezávislosť.

Každý súd, okrem okresných trestných súdov (*πταιματοδικεία*), má úrad prokuratúry, ktorý funguje ako nezávislý súdny orgán a jeho povinnosť spočíva predovšetkým v príprave trestných súdnych konaní. Hlavnou úlohou prokurátora je začínať súdne konania, dohliadať na vyšetrovania a podávať odvolania. V Grécku sa prokurátori nešpecializujú na žiadnu oblasť.

Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva je zodpovedné za všeobecné podmienky zamestnávania prokurátorov.

Neexistuje žiadna osobitná webová lokalita venovaná prokurátorom. Informácie o podmienkach ich zamestnávania má ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva.

Úlohy a povinnosti

Prokurátori sú zodpovední za:

- vykonávanie predbežných vyšetrovaní;
- začatie súdnych konaní;
- vyročúvanie osôb zapojených do vecí;
- dohľad nad orgánmi presadzovania práva v oblasti predchádzania trestnej činnosti a trestného stíhania;
- predkladanie návrhov na súdne rady a súdy;
- podávanie odvolaní;
- vykonávanie trestných rozsudkov a pomoc pri presadzovaní vykonateľných príkazov;
- dohľad nad väznicami;

a všetky iné záležitosti stanovené zákonom.

Nad činnosťou prokurátorov dohliadajú sudcovia najvyššieho súdu a starší prokurátori, ako sa stanovuje v právnych predpisoch.

Sudcovia

Organizácia

Súdnicтво vykonávajú súdy pozostávajúce zo sudcov (*τακτικοί δικαστές*), ktorí majú funkčnú aj osobnú nezávislosť.

Pri vykonávaní svojich povinností sa sudcovia (*δικαστές*) riadia len ústavou a zákonmi a nevyžaduje sa od nich, aby sa riadili ustanoveniami, ktoré porušujú ústavu.

Nad prácou sudcov dohliadajú služobne starší sudcovia, prokurátor a zástupcovia prokurátora (*Αντεισαγγελλείς*) najvyššieho súdu (*Άρειος Πάγος*), ako sa stanovuje v právnych predpisoch.

Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva je zodpovedné za podmienky zamestnávania sudcov.

Neexistuje žiadna osobitná webová lokalita venovaná prokurátorom. Informácie o podmienkach ich zamestnávania má ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva.

Organizácia právnickej profesie: právnici

Právnici

V Grécku sú právnici (*δικηγόροι*) neplatení štátni zamestnanci a nevyžaduje sa od nich, aby sa špecializovali na nejakú oblasť.

Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva je zodpovedné za podmienky zamestnávania tejto profesie.

V Grécku existuje 63 advokátskych komôr (*δικηγορικοί σύλλογοι*) – jedna v sídle každého súdu prvého stupňa (*πρωτοδικείο*).

Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva vykonáva dohľad nad advokátskymi komorami v krajine.

Právne databázy

Informácie sú dostupné na webovej lokalite [aténskej advokátskej komory](#), ale prístup je obmedzený len pre členov každej komory.

Právni poradcovia

V Grécku plnia právnici tiež úlohy právnych poradcov (*νομικοί σύμβουλοι*).

Právne databázy

Informácie sú dostupné na webovej lokalite [Aténskej advokátskej komory](#), ale prístup je obmedzený len pre členov každej komory.

Notári

Notári (*συμβολαιογράφοι*) sú neplatení štátni zamestnanci, ktorých hlavnou úlohou je pripravovať a uchovávať písomné právne odporúčania a dôkazné akty a vyhlásenia zúčastnených strán, ak sa takéto dokumenty vyžadujú podľa zákona alebo strany chcú, aby takéto dokumenty boli oficiálne.

V Grécku sa notári nešpecializujú na žiadnu oblasť.

Podľa prezidentského dekrétu je na každom okresnom občianskom súde (*ειρηνοδικείο*) aspoň jedno notárske miesto.

Za reguláciu profesie notárov je zodpovedné ministerstvo spravodlivosti.

V Grécku existuje deväť notárskych komôr (*συμβολαιογραφικοί σύλλογοι*), ktoré pôsobia na každom odvolacom súde (*εφετείο*).

Nad združeniami notárov dohliada ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva.

Informácie o profesii notára sa nachádzajú na oficiálnej webovej lokalite, ktorá funguje pod záštitou ([🇸🇬 Koordinačnej komisie notárskych komôr Grécka](#)) a na webovej lokalite európskeho zoznamu notárov, ktorá funguje pod záštitou ([🇸🇬 Rady notárov Európskej únie \(C.N.U.E.\)](#)).

Ostatné právnické profesie

Súdni exekútori

Súdni exekútori (*δικαστικοί επιμελητές*) sú neplatení štátni zamestnanci.

Súdni exekútori sú zodpovední za:

- správu súdnych a mimosúdnych dokumentov;
- vykonávanie vykonateľných príkazov ako sa uvádza v článku 904 ods.2 občianskeho súdneho poriadku, t. j. a) konečných rozsudkov a rozsudkov postúpených gréckym súdom a vyhlásených za predbežne vykonateľné, b) rozhodcovských rozsudkov, c) záznamov gréckych súdov, ktoré obsahujú vyrovnanie alebo stanovenie súdnych trov, d) notárskych dokumentov, e) platobných príkazov vydaných gréckymi sudcami a príkazov na vystaňovanie, f) zahraničných aktov vyhlásených za vykonateľné a g) príkazov a aktov právne uznaných za vykonateľné a
- všetky ostatné povinnosti stanovené zákonom.

Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva je zodpovedné za podmienky zamestnávania súdnych exekútorov.

V Grécku existuje osem združení súdnych exekútorov (*σύλλογοι δικαστικών επιμελητών*).

Súdni úradníci

Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva je zodpovedné za pracovné podmienky zamestnancov na gréckych súdoch.

Súdni exekútori (378 Kb) [en](#)

Súdni úradníci (379 Kb) [en](#)

Súvisiace odkazy

- [🇸🇬 Aténska advokátska komora](#)
- [🇸🇬 Advokátska komora Pirea](#)
- [🇸🇬 Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva](#)
- [🇸🇬 Koordinačná komisia notárskych komôr Grécka](#)
- [🇸🇬 Notárska komora odvolacieho súdu v Solúne](#)

Posledná aktualizácia: 02/07/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Španielsko

V Španielsku sa hovorí o právnickej profesii vtedy, ak si jej výkon vyžaduje odborné právnické vzdelanie vzhľadom na to, že sa vykonáva v oblasti uplatňovania práva.

[Sudcovia a vyšší sudcovia](#)

[Prokurátori](#)

[Súdni úradníci](#)

[Advokáti](#)

[Právni poradcovia](#)

[Notári](#)

[Zapisovatelia registrov](#)

[Právni zástupcovia](#)

[Poradcovia pre pracovné a sociálne otázky](#)

Právnické profesie - úvod

V Španielsku sa hovorí o právnickej profesii vtedy, ak si jej výkon vyžaduje odborné právnické vzdelanie vzhľadom na to, že sa vykonáva v oblasti uplatňovania práva.

Hlavnými právnickými profesiami v Španielsku sú prokurátori, sudcovia a vyšší sudcovia, advokáti, notári, súdni tajomníci, zapisovatelia katastrov nehnuteľností a zapisovatelia obchodných registrov, ako aj právni zástupcovia pri súdoch.

Sudcovia a vyšší sudcovia

Organizácia

Spravodlivosť, ktorá vychádza z ľudu, je riadená v mene kráľa sudcami a vyššími sudcami, ktorí predstavujú súdnu moc. Ako jediní môžu riadiť spravodlivosť rozhodovaním o veciach a zabezpečovaním vykonávania rozsudkov.

Sudcovia a vyšší sudcovia sú nezávislí od ostatných zložiek štátnej moci a sú viazaní výlučne ústavou a zákonmi.

Prístup k súdnym povolaniam sa zakladá na **princípe zásluhovosti a schopnosti** vykonávať funkciu v súdnictve. Proces výberu zaručuje objektívnym a transparentným spôsobom rovnosť prístupu pre všetkých občanov, ktorí spĺňajú potrebné podmienky a spôsobilosti a tiež majú odbornú kvalifikáciu a schopnosť na výkon funkcie v súdnictve.

Organický zákon o súdnej moci stanovuje, že povolania v súdnictve zahŕňajú tri kategórie:

vyšší sudcovia najvyššieho súdu,

vyšší sudcovia,

sudcovia.

Z hľadiska vstupu do profesie je najpočetnejšia kategória sudcov, pre ktorú organický zákon o súdnej moci ustanovuje systém verejného výberového konania spomedzi držiteľov právnického diplomu magistra, ktoré dopĺňa absolvovanie vzdelávania na justičnej škole.

Takisto je možné, aj keď menej často, začať profesionálnu dráhu v súdnictve v rámci kategórie vyšších sudcov alebo vyšších sudcov najvyššieho súdu.

V poslednom prípade platí, že vyšších sudcov najvyššieho súdu menuje generálna rada súdnej moci spomedzi vyšších sudcov, ktorí majú viac ako 15-ročnú prax, z toho 10 rokov ako vyšší sudcovia, a 1/5 sudcov spomedzi uznávaných právnikov s 15-ročnou praxou.

Funkcie a povinnosti

Zákony a právne predpisy vymedzujú výlučnú právomoc súdov pre každú vec.

S jednotlivými druhmi súdov sa možno oboznámiť v časti „Súdy v Španielsku“.

Pri výkone súdnej právomoci sú sudcovia a vyšší sudcovia nezávislí od všetkých súdnych a vládnych orgánov súdnej moci.

Sudcovia a vyšší sudcovia majú trestnoprávnu a občianskoprávnu zodpovednosť v prípadoch a spôsobom, ako stanovuje zákon, a disciplinárnu zodpovednosť podľa ogranického zákona o súdnej moci.

Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke [Generálnej rady súdnej moci](#).

Prokurátori

Organizácia

Štátne zastupiteľstvo je ústavným orgánom s vlastnou právnou subjektivitou. V rámci súdnej moci je funkčne nezávislé a vykonáva svoju úlohu prostredníctvom svojich vlastných orgánov v súlade s princípmi jednoty konania, hierarchickej závislosti a v každom prípade zákonnosti a nestrannosti. Štátny generálny prokurátor riadi štátne zastupiteľstvo a jeho zástupcov na celom území Španielska. Jeho úlohou je vydávať príkazy a pokyny potrebné na fungovanie a vnútorný poriadok inštitúcie. Okrem toho spravidla zabezpečuje riadenie a inšpekciu štátneho zastupiteľstva.

Prokurátori sú štátni zamestnanci vybraní vo výberovom konaní spomedzi držiteľov právnického diplomu magistra alebo titulu doktora práv. Inštitucionálne patria pod Generálnu prokuratúru štátu a pod príslušné prokuratúry v autonómnych spoločstvách.

Funkcie a povinnosti

V článku 124 španielskej ústavy z roku 1978 sa stanovuje, že „bez toho, aby boli dotknuté funkcie zverené iným orgánom, má štátne zastupiteľstvo za úlohu podporovať činnosť súdnictva na ochranu zákonnosti práv občanov a verejného záujmu chráneného zákonom, z úradnej moci alebo na žiadosť zainteresovaných osôb, dohliadať na nezávislosť súdov a usilovať sa o presadenie spoločenského záujmu na týchto súdoch“.

Jeho funkcie sú okrem iného tieto:

kontrolovať, aby sa funkcie súdov vykonávali účinne v súlade so zákonmi, stanovenými lehotami a podmienkami, a pritom prípadne podávať relevantné žaloby, odvolania a podnety,

zasahovať do trestnoprávneho konania vyzvaním súdneho orgánu, aby prijal potrebné predbežné opatrenia a vykonal úkony s cieľom objasniť dané skutočnosti,

zasahovať do občianskoprávných konaní stanovených zákonom, ak je ohrozený spoločenský záujem alebo ak sa tieto konania môžu týkať maloletých, nespôsobilých či bezvládných osôb, keď treba prijať opatrenia na zabezpečenie mechanizmu náležitého zastupovania,

vykonávať v oblasti trestnoprávnej zodpovednosti maloletých funkcie, ktoré mu vyplývajú zo špecifických právnych predpisov, pričom má sledovať vyššie záujmy maloletých.

Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke [Štátneho zastupiteľstva](#).

Súdni úradníci

Organizácia

Súdni úradníci tvoria najvyšší súdny zbor (*Cuerpo Superior Jurídico*) v rámci súdnej správy a sú štátnymi zamestnancami, ktorí podliehajú ministerstvu spravodlivosti a konajú sami v rámci svojich kompetencií a právomoci.

Súdni úradníci musia mať právnický diplom magistra, zložiť skúšky, na základe ktorých sa robí výber, a následne absolvovať kurz v Centre justičných štúdií (*Centro de Estudios Jurídicos*), na začiatku ktorého je tiež potrebné zložiť výberové skúšky.

Tvoria hierarchicky usporiadaný zbor, ktorý podlieha ministerstvu spravodlivosti a štátnym tajomníkom každého vrchného súdu v autonómnych spoločstvách, a podliehajú prakticky rovnakému režimu nezlučiteľnosti a zákazov ako sudcovia.

Funkcie a povinnosti

Súdny úradník pri výkone svojich funkcií musí zabezpečiť dodržiavanie všetkých rozhodnutí sudcov alebo súdov patriacich do jeho pôsobnosti. Vždy musí zachovávať zásady zákonnosti a nestrannosti, autonómie a nezávislosti pri poskytovaní služieb súdnej certifikácie, ako aj zásady jednotnosti konania a hierarchického poradia pri vykonávaní všetkých ostatných funkcií, ktoré mu predpisuje zákon.

Súdni úradníci zodpovedajú za vedenie záznamov a tvorbu dokumentácie. Vedú záznamy o všetkých rozhodnutiach súdu a zodpovedajú takisto za začatie a zabezpečenie správneho priebehu súdnych konaní a za technicko-procesné riadenie pracovníkov súdu. Okrem toho majú na starosti spoluprácu s ostatnými orgánmi a verejnou správou a zostavovanie súdnych štatistik.

Blížšie informácie o pracovníkoch súdov v Španielsku nájdete tu:

[Súdni úradníci](#) (381 Kb) [es](#)

[Procesní manažéri \(Gestores procesales\)](#) (371 Kb) [en](#)

[Procesní úradníci \(Tramitadores procesales\)](#) (371 Kb) [en](#)

[Súdni asistenti](#) (374 Kb) [en](#)

Organizácia právnických profesií

Advokáti

Advokátska profesia je slobodná a nezávislá profesia, ktorá je službou pre spoločnosť. Nezávisí od nijakej verejnej správy a vykonáva sa na základe voľnej a čestnej hospodárskej súťaže (článok 1 všeobecného štatútu profesie advokáta v Španielsku).

Funkcia advokátov spočíva hlavne v usmerňovaní a obhajobe strán vo všetkých druhoch súdnych konaní, v poskytovaní právneho poradenstva a pomoci, ako aj v zastupovaní ich klienta, pokiaľ táto úloha nie je zo zákona vyhradená iným profesiám.

Podmienky oprávňujúce stať sa advokátom sú takéto:

byť španielsky štátny príslušník alebo štátny príslušník iného členského štátu Európskej únie alebo krajiny, ktorá je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992,

byť plnoletý a výkonu jeho profesie nesmú brániť žiadne dôvody,

byť profesijne uznaným advokátom alebo mať magisterské právnické vzdelanie (v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje zákon 30/2006 z 30. októbra o prístupe k výkonu advokátskej profesie a profesie právnych zástupcov pri súde a jeho vykonávací predpisy) alebo príslušný homologizovaný zahraničný titul v súlade s platnými predpismi,

stať sa členom advokátskej komory príslušnej v mieste jediného alebo hlavného sídla advokáta, aby mohol vykonávať svoju profesiu na celom území krajiny.

Odmeny advokátov sa vyplácajú v závislosti od poskytnutých služieb podľa pevne stanovenej, pravidelnej alebo hodinovej odmeny. Ich výška môže byť stanovená voľne medzi klientom a advokátom, ale vždy je potrebné dodržiavať etický kódex a pravidlá čestnej hospodárskej súťaže.

Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke [Generálnej rady advokátov Španielska](#).

Právne databázy

V oblasti zákonov a právnych predpisov: [Španielsky úradný vestník \(B.O.E.\)](#).

V oblasti judikatúry: [Stredisko súdnej dokumentácie](#).

Je prístup do právnych databáz bezplatný?

Áno, prístup je bezplatný.

Právni poradcovia

Pozri časť „Advokáti“.

Notári

Organizácia, funkcie a povinnosti

Notár má zdvojené nedeliteľné úlohy úradníka a odborníka v oblasti práva, ktorého hlavnou funkciou je predovšetkým vykonávať verejnú službu v oblasti overovania právnych listín a iných mimosúdnych aktov. Dokumenty spisuje podľa vôle splnomocňujúceho, ktorú musí zistiť, interpretovať a prispôbiť právnomu poriadku, a zároveň informuje o ich význame a účinkoch.

Činnosť notára ako osoby poverenej štátnou verejnou funkciou znamená, že dokumenty, ktoré schváli alebo na ktorých sa podieľa (úradne osvedčené listiny, obchodné zmluvy alebo vyhlásenia) majú príslušné špecifické procesné a mimoprocesné účinky, a to v závislosti od povahy každej verejnej listiny.

Notári v Španielsku podliehajú prísnej správnej organizácii počas celého priebehu tejto činnosti (vymenovanie ministrom spravodlivosti, prístup k profesii výberovým konaním, stanovenie počtu miest, odmeny formou poplatkov stanovených vládou, dôchodky, disciplinárny režim). Kariérny postup notára môže byť založený na služobnom veku alebo na výberových konaniach spomedzi notárov, ktoré vypisuje ministerstvo spravodlivosti.

Aby sa kandidáti mohli zúčastniť na výberových konaniach na vstup do notárskej komory, musia mať magisterský titul v oblasti práva alebo absolvované vysokoškolské štúdium práva.

Notári sa združujú v regionálnych komorách, ktoré zodpovedajú autonómnym spoločenstvám a na ktorých čele stojí Generálna rada notárov, ktorej štát zveril niektoré funkcie kontroly nad výkonom tejto profesie.

V každom prípade priamo podliehajú ministerstvu spravodlivosti prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre registre a notárske služby, ktoré je zodpovedné za vykonávanie inšpekcie a kontroly notárskych úradov.

Podrobnejšie informácie nájdete na webovej stránke Generálnej rady notárov Španielska: www.notariado.org

Ostatné právnické profesie

Zapisovatelia registrov

Katastre nehnuteľností, obchodné registre a registre hnutelného majetku sú právne registre, ktorých funkciou je verejné zaznamenávanie určitých práv, aktov a skutočností so zásadným právnym účinkom voči všetkým (*erga omnes*), pre ktoré platí predpoklad legitímnosti, presnosti, dôveryhodnosti a integrity. Vďaka tomu nie je potrebné žiadne ďalšie zabezpečenie (poistenie vlastníckeho práva, zábezpeka atď.) na potvrdenie uznaných práv, čo vedie k omnoho bezpečnejšiemu a menej nákladnému systému, keďže poplatok za zápis sa uhradí iba raz a jeho účinok je okamžitý a trvalý.

Zapisovatelia katastrov nehnuteľností, obchodných registrov a registrov hnutelného majetku sú štátni zamestnanci, ktorých úlohou je vedenie katastrov nehnuteľností, obchodných registrov a registrov hnutelného majetku v Španielsku. Majú zdvojené úlohy úradníka a odborníka v oblasti práva: vykonávajú odborne a na vlastnú zodpovednosť verejné funkcie, ktoré im ukladajú zákony vo všeobecnosti a konkrétne zákon o hypotékach a obchodné a správne právne predpisy, a z titulu funkcie štátnych úradníkov majú na základe zákona o hypotékach právomoci stanovené v správnom práve.

Režim týkajúci sa prístupu k výkonu profesie, stanovenia počtu miest, ich prerozdelenia, disciplinárnych mechanizmov a dôchodkov upravuje štát. Na obsadenie tejto funkcie sa vyžaduje magisterský titul alebo vysokoškolský diplom v oblasti práva a úspešné zloženie výberovej skúšky, ktorú vypisuje vláda. Ich odmeny sa riadia poplatkami schvaľovanými vládou.

Zapisovatelia registrov nehnuteľností, obchodných registrov a registrov hnutelného majetku sú členmi Národnej komory zapisovateľov registrov Španielska, ktorej štát zveril niektoré funkcie kontroly výkonu profesie.

Okrem toho podliehajú ministerstvu spravodlivosti prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre registre a notárske služby, ktoré je zodpovedné za vykonávanie inšpekcie a kontroly registrov.

Zapisovatelia registrov vykonávajú funkcie posúdenia správnosti dokumentov navrhnutých na zápis do registrov, za ktoré zodpovedajú, poskytovania rád verejnosti, pokiaľ ide o otázky súvisiace s registrami a sprístupnením zapísaných údajov, pričom podľa potreby overujú oprávnený záujem osôb, ktoré požadujú sprístupnenie, a riadne chránia citlivé údaje.

Viac informácií možno získať na webovej stránke [Komory zapisovateľov katastrov nehnuteľností a registrov hnutelného majetku Španielska](#).

Právni zástupcovia

Právni zástupcovia zastupujú práva a záujmy strán na súdoch na základe splnomocnenia udeleného na tento účel a zabezpečujú, aby komunikácia medzi súdmi a splnomocňujúcimi stranami bola hodnoverná. V rámci súdneho systému slúžia ako spolupracovníci.

Na výkon tejto funkcie je potrebné byť držiteľom titulu právneho zástupcu alebo profesijného titulu právneho zástupcu pri súde (v tomto druhom prípade v zmysle zákona 34/2006 z 30. októbra o prístupe k profesiám advokáta a súdneho právneho zástupcu), zapísať sa do komory právnych zástupcov, vložiť vklad a zložiť prísahu alebo sľub.

Právni zástupcovia podliehajú komore právnych zástupcov a ministerská rada dohliada na to, aby si riadne a účinne plnili svoje povinnosti.

Ich služby sa odmeňujú prostredníctvom poplatkov, ktoré sú vopred schválené ministerstvom spravodlivosti.

Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke [Generálnej rady právnych zástupcov Španielska](#).

Poradcovia pre pracovné a sociálne otázky

Poradcovia pre pracovné a sociálne otázky (*Graduado Social*) poskytujú špecializované poradenstvo vo všetkých oblastiach súvisiacich s pracovným právom a so sociálnym zabezpečením. Môžu zakročiť v rámci pracovnoprávnych konaní a konaní v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktorými sa zaoberajú súdy.

Poradcovia pre pracovné a sociálne otázky sa môžu zúčastňovať konaní všetkých súdov až po najvyšší súd a môžu takisto podávať odvolania. Pri kasačných konaniach však musí byť prítomný advokát.

V Španielsku existuje viac ako 25 000 poradcov pre pracovné a sociálne otázky, ktorí poskytujú služby tak podnikom, ako aj zamestnancom.

Súvisiace odkazy

[MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI ŠPANIELSKA](#)

[GENERÁLNA RADA SÚDNEJ MOCI ŠPANIELSKA](#)

[ŠTÁTNE ZASTUPITEĽSTVO ŠPANIELSKA](#)

[NÁRODNÁ KOMORA SÚDNYCH TAJOMNÍKOV ŠPANIELSKA](#)

[GENERÁLNA RADA ADVOKÁTOV ŠPANIELSKA](#)

[GENERÁLNA RADA PRÁVNÝCH ZÁSTUPCOV ŠPANIELSKA](#)

[NOTÁRSKA GENERÁLNA RADA ŠPANIELSKA](#)

[KOMORA ZAPISOVATEĽOV KATASTROV NEHNUTEĽNOSTÍ A OBCHODNÝCH REGISTROV ŠPANIELSKA](#)

[GENERÁLNA RADA PROFESIJNÝCH ZDRUŽENÍ PORADCOV PRE PRACOVNÉ A SOCIÁLNE OTÁZKY ŠPANIELSKA](#)

Posledná aktualizácia: 12/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Francúzsko

V tejto časti sa nachádza prehľad jednotlivých právnických profesií.

Právnické profesie – úvod

Sudcovia a štátni zástupcovia

Organizačná štruktúra

Profesia sudcu a štátneho zástupcu sa označuje súhrnným názvom „magistrat“, pričom sudca sa často nazýva *magistrat du siège* a štátny zástupca *magistrat du parquet*.

Sudcovia rozhodujú o sporoch, ktoré sú im predložené, zatiaľ čo **štátni zástupcovia zastupujú spoločnosť a vyžadujú uplatňovanie zákona**. Štatút sudcov a štátnych zástupcov sa riadi nariadením vlády č. 58-1270 z 22. decembra 1958 o ústavnom zákone, ktorý sa týka štatútu sudcov a štátnych zástupcov. Vyplýva z neho, že každý sudca či štátny zástupca je kvalifikovaný na to, aby bol počas svojej kariéry vymenovaný do funkcií na súde či na štátnom zastupiteľstve: ide o zásadu jednoty zboru sudcov a štátnych zástupcov všeobecných súdov (článok 1), ktorú Ústavná rada opätovne potvrdila, a to najmä vo svojom rozhodnutí z 11. augusta 1993. Sudcovia a štátni zástupcovia sú členmi súdnych orgánov chrániacich osobné slobody podľa článku 66 ústavy. V ich štatúte však existujú určité rozdiely, a to v tom, že sudcovia nepodliehajú právomoci nadriadeného orgánu a majú zaručenú neodvolateľnosť, teda nemôžu byť služobne preradení na nové miesto bez ich súhlasu.

Väčšina sudcov a štátnych zástupcov **sa prijíma na základe výberového konania**. Na to, aby sa uchádzači mohli zúčastniť na prvom výberovom konaní vypísanom pre študentov, musia byť držiteľmi diplomu potvrdzujúceho absolvovanie aspoň štvorročného štúdia po maturite (magisterské štúdium). Uchádzači, ktorí uspeli vo výberovom konaní, sú vymenovaní za súdnych čakatelov a v tom prípade získavajú možnosť študovať na Národnej škole pre sudcov a prokurátorov (*École nationale de la Magistrature* – ENM). Existujú aj možnosti priameho zaradenia. Po získaní vzdelania na ENM sú súdni čakatelia vymenovaní dekrétom na súd, ku ktorému sú pridelení.

Vedúci súdov prvého stupňa (predseda a prokurátor) a **vedúci súdov druhého stupňa** (prvý predseda a generálny prokurátor) vykonávajú okrem svojich súdnych právomocí aj správne právomoci (napr. rozvrh pojednávania).

K 1. januáru 2013 bol celkový počet **sudcov a prokurátorov 8 090**, z toho 7 769 na súdoch prvého stupňa.

Najvyššia súdna rada

Ustanovenia o Najvyššej súdnej rade (*Conseil supérieur de la magistrature* – CSM) sú uvedené v **článku 65 Ústavy**. Ústavným zákonom z 23. júla 2008 sa zmenilo jej zloženie, jej právomoci (z hľadiska vymenovaní) a ustanovilo sa, že sa na ňu môže obrátiť osoba podliehajúca súdnej právomoci. Prezident republiky už nie je podľa tohto zákona členom Najvyššej súdnej rady.

Zloženie, ktoré je príslušné pre sudcov, tak predsedá prvý predseda kasačného súdu. Okrem toho ho tvorí päť sudcov a jeden prokurátor, jeden štátny radca vymenovaný Štátnou radou, jeden advokát a súčasne šesť kvalifikovaných osobností, ktoré nepôsobia ani v Parlamente, ani na všeobecných súdoch, ani na správnych súdoch. Prezident republiky, predseda Národného zhromaždenia a predseda Senátu vymenujú každý po dve kvalifikované osobnosti.

Zloženie, ktoré je príslušné pre štátnych zástupcov, predsedá generálny prokurátor kasačného súdu. Okrem toho ho tvorí päť štátnych zástupcov a jeden sudca, ako aj štátny radca, advokát a šesť kvalifikovaných osobností uvedených v predchádzajúcom odseku.

Zloženie Najvyššej súdnej rady, ktoré je príslušné pre sudcov, predkladá návrhy na vymenovanie sudcov kasačného súdu, predsedu odvolacieho súdu a predsedu prvostupňového súdu. Ostatní sudcovia sú vymenovaní na základe jeho **súhlasného stanoviska**.

Toto zloženie Najvyššej súdnej rady prijíma rozhodnutia ako **disciplinárna rada** sudcov. V takom prípade je jeho súčasťou aj sudca, ktorý je členom zloženia príslušného pre štátnych zástupcov.

Zloženie Najvyššej súdnej rady, ktoré je príslušné pre štátnych zástupcov, vydáva svoje stanovisko k vymenovaniu, ktoré sa týka štátnych zástupcov. Toto zloženie Najvyššej súdnej rady vydáva svoje stanovisko k disciplinárnym sankciám, ktoré sa ich týkajú. V takom prípade ho tvorí okrem členov uvedených v článku 65 ods. 3 aj štátny zástupca, ktorý je členom zloženia príslušného pre sudcov.

Štátne zastupiteľstvo

Organizačná štruktúra

Štátne zastupiteľstvo zastupujú **štátni zástupcovia**, ktorých úlohou je vyžadovať uplatňovanie zákona, a tak dohliadať na záujmy spoločnosti, ktorú zastupujú. S výnimkou generálnej prokuratúry pri kasačnom súde, ktorá má osobitné postavenie, štátne zastupiteľstvo vo Francúzsku má hierarchickú pyramídovú štruktúru pod právomocou „strážcu pečatí, ministra spravodlivosti“. V článku 30 trestného poriadku sa ustanovuje, že minister spravodlivosti riadi politiku verejnej žaloby stanovenú vládou. Dohliada na jej jednotné uplatňovanie na území republiky. Na tento účel zasiela štátnym zástupcom všeobecné pokyny týkajúce sa verejnej žaloby.

Prokurátor republiky riadi pri každom **prvostupňovom súde** štátne zastupiteľstvo zložené z viacerých štátnych zástupcov, ktorí sú mu podriadení. Svoje štátne zastupiteľstvo organizuje tak, že rozdeľuje úlohy a prácu medzi námestníkov prokurátora, viceprokurátorov a zástupcov prokurátora. Prokurátor republiky koná pod kontrolou a vedením generálneho prokurátora.

Okrem tohto **hierarchického usporiadania** je štátne zastupiteľstvo (*parquet*) **nedeliteľné** – zástupca prokurátora nepotrebuje splnomocnenie svojho nadriadeného, aby mohol konať, a každý jeho úkon zaväzuje celé štátne zastupiteľstvo.

Úloha a právomoci

Štátne zastupiteľstvo má predovšetkým **právomoci v trestných veciach**. Riadi **vyšetrenia** a vykonáva alebo dáva vykonávať všetky úkony potrebné na stíhanie protiprávnych činov. Okrem toho vyhodnocuje, aký ďalší postup treba dodržať pri trestných veciach v závislosti od zásady možností stíhania (napr.: začatie predbežného súdneho vyšetrenia, postúpenie súdu, ktorý má rozhodnúť o veci, alebo odloženie veci). Povinne vystupuje na pojednávaniach, kde slobodne vyjadruje ústne pripomienky (ku skutkovej podstate, obvinenej osobe a trestu), ktoré považuje za náležité na riadne fungovanie súdnictva. Je poverené aj výkonom trestov.

Takisto je poverené **ochranou** ohrozených **maloletých** a má určité občianskoprávne právomoci, pokiaľ ide napríklad o stav osôb (napr. zmena občianskeho stavu osoby), správne právomoci (napr. v oblasti výčapného predaja nápojov, periodickej tlače, podomového predaja ...) a obchodné právomoci (napr. v oblasti spoločného konania).

Úloha a právomoci sudcov sa podrobne uvádzajú na stránke venovanej všeobecným súdom.

Sudcovia z fudu

Samosudcovia

Funkcia samosudcov bola zriadená rámcovým zákonom a zákonom o justícii z 9. septembra 2002, doplneným zákonom č. 2005-47 z 26. januára 2005, a títo sudcovia sú vymenovaní dekrétom po súhlasom stanovisku Najvyššej súdnej rady na obdobie 7 rokov bez možnosti predĺženia. S určitými výhradami podliehajú štatútu, ktorý vyplýval z uvedeného nariadenia vlády č. 58-1270 z 20. decembra 1958.

Vykonávajú **niektoré funkcie sudcov všeobecných súdov. V občianskoprávnej oblasti** sú príslušní, pokiaľ ide o osobné žaloby alebo žaloby týkajúce sa nehnuteľného majetku do výšky 4 000 EUR, ak tieto žaloby nespádajú do vecnej príslušnosti inštančného súdu. **V trestnej oblasti** sú príslušní rozhodovať o priestupkoch tzv. prvých štyroch tried, pôsobiť ako prísediaci trestného súdu a potvrdzovať návrhy na uloženie alternatívneho trestu.

K 1. januáru 2013 bolo registrovaných 452 samosudcov.

Sudcovia pracovných súdov

Sudcovia pracovných súdov sú volení každých **5 rokov**. Voľby sudcov sa konajú **v jednotlivých kolégiách** (zamestnávateľa a zamestnanci) a **odvetviach** (poľnohospodárstvo, priemysel, obchod, riadiaci pracovníci a rôzne činnosti) s pomerným zastúpením bez spoločného volebného lístka a preferenčných hlasov. Uchádzači musia mať francúzsku štátnu príslušnosť, vek aspoň 21 rokov a v súvislosti s ich občianskymi právami sa na nich nesmie vzťahovať nijaký zákaz, obmedzenie alebo nespôsobilosť.

Voličmi sú všetci zamestnanci a zamestnávateľa vo veku najmenej 16 rokov, ktorí vykonávajú profesijnú činnosť alebo sú v učňovskom pomere, alebo nedobrovoľne nezamestnaní.

Prísediaci súdov pre veci sociálneho zabezpečenia

Na **tri roky** ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu v obvode jednotlivých súdov zo zoznamu, ktorý predložil riaditeľ regionálneho riaditeľstva pre mládež, šport a sociálnu súdržnosť na návrh najrepresentatívnejších profesijných organizácií.

Prísediaci súdov pre veci týkajúce sa pracovnej neschopnosti

Na **tri roky** ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu, v obvode ktorého súd sídli, zo zoznamu, ktorý predložil riaditeľ regionálneho riaditeľstva pre mládež, šport a sociálnu súdržnosť na návrh najrepresentatívnejších profesijných organizácií.

Prísediaci súdov pre veci týkajúce sa detí a mladistvých

Vymenúva ich minister spravodlivosti na štyri roky. Vyberajú sa zvlášť pre každý súd pre veci týkajúce sa detí a mladistvých zo zoznamu uchádzačov, ktorý predložil prvý predseda odvolacieho súdu, pričom sa vyznačujú mimoriadnym záujmom o otázky súvisiace s deťmi a mladistvými a osobitnými schopnosťami v tomto ohľade.

Prísediaci paritného súdu pre poľnohospodárske nájmy

Skladá sa z prenajímateľov a nájomcov, ktorých si na šesť rokov v rovnakom počte spomedzi seba volia jednotlivé kategórie na základe volebných zoznamov, ktoré zostavil prefekt na návrh prípravnej komisie pre vyhotovenie volebných zoznamov.

Sudcovia obchodného súdu (*juges consulaires*)

Ide o **dobrovoľníkov z radov obchodníkov**, ktorých volia ostatní obchodníci.

Volia sa prostredníctvom dvojstupňových volieb stanovených v článkoch L. 723-1 až L. 723-14 a v článkoch R. 723-1 až R. 723-31 Obchodného zákonníka. Voličmi sú sudcovia a bývalí sudcovia obchodného súdu, ako aj volení zástupcovia obchodníkov (*delegués consulaires*). Volení zástupcovia sú obchodníci volení na päť rokov, pričom jediný mandát spočíva vo voľbe sudcov obchodného súdu.

Sudcovia obchodného súdu sa volia najskôr na prvé funkčné obdobie v trvaní dvoch rokov a následne na štyri roky. Sudcovia môžu získať mandát najviac štyrikrát po sebe. Po uplynutí štyroch po sebe nasledujúcich mandátov sa sudcovia obchodného súdu nemôžu jeden rok uchádzať o ďalší mandát.

Voľba sudcov obchodného súdu sa koná každý rok počas prvých dvoch októbrových týždňov v rámci všetkých súdov, na ktorých je potrebné obsadiť voľné miesta.

Súdni tajomníci

Súdny tajomník je **odborníkom na technickú stránku konania**. Pomáha sudcovi pri vykonávaní súdnych úkonov a je poverený, aby overoval a potvrdzoval pod hrozbou neplnatosti pravosť súdnych listín v prípadoch stanovených zákonom.

Ako prirodzený spolupracovník sudcu a štátneho zástupcu im pomáha pri príprave spisov a dokumentárnych rešerš. Takisto môže vykonávať úlohy v rámci služby prijímania a informovania verejnosti, ako aj zabezpečovať odborné vzdelávanie na Vysoké škole pre súdnych tajomníkov.

Súdny tajomník vykonáva **svoje úlohy hlavne v rôznych útvaroch súdov**. Podľa významu súdu a v závislosti od jeho organizačnej štruktúry možno súdному tajomníkovi zveriť zodpovednosť ako vedúcemu súdnej kancelárie za riadiacu prácu, ako zástupcovi alebo vedúcemu útvaru.

Advokáti

Advokáti sú pomocní súdni pracovníci a profesia advokáta patrí medzi slobodné a nezávislé povolania. Štatút advokátov vyplýva najmä zo zákona č. 71-1130 z 31. decembra 1971 o reforme niektorých súdnych a právnických povolanií a z dekrétu č. 91-1197 z 27. novembra 1991, ktorým sa upravuje profesia advokáta. Zákom č. 90-1259 z 31. decembra 1990, ktorým sa mení zákon z roku 1971, a jeho vykonávacími nariadeniami sa zriadila nová profesia advokáta zlúčením advokátov a súdnych radcov.

Pri každodennom vykonávaní svojej činnosti plní advokát dve úlohy: poradenstvo a obhajobu.

Podľa ustanovení článku 4 ods. 1 zákona z 31. decembra 1971 advokáti získali takmer monopolné postavenie, pokiaľ ide o poskytovanie pomoci stranám a ich zastupovanie, zastupovanie v súdnom spore a obhajoby pred súdmi a súdnymi či disciplinárnymi orgánmi bez ohľadu na ich povahu.

Táto profesia sa vyznačuje tým, že nemá celoštátnu komoru, keďže advokáti si priali zachovať spravodlivé zastúpenie všetkých advokátskych komôr.

Advokáti patria do 161 advokátskych komôr (*barreaux*) v celom kontinentálnom Francúzsku a zámorských teritóriách zriadených pri prvostupňových súdoch, pričom každej advokátskej komore predsedá predseda a spravuje ju rada komory, ktorá je príslušná riešiť všetky otázky týkajúce sa výkonu profesie a dohliada na dodržiavanie povinností advokátov a zároveň na ochranu ich práv.

Národná rada advokátskych komôr (*Conseil National des Barreaux* – CNB) zriadená zákonom z 31. decembra 1990 (článok 15) je verejnoprospešnou inštitúciou s právnou subjektivitou a jej úlohou je zastupovať profesiu advokátov pred orgánmi verejnej moci a dohliadať na zosúladenie a zjednotenie predpisov a zvyklostí tejto profesie.

Národná rada advokátskych komôr má vlastnú webovú lokalitu, ktorá poskytuje všetkým záujemcom bezplatný prístup k informáciám o spôsobe organizácie tejto profesie, o aktuálnych otázkach, ktoré sa na ňu vzťahujú, ako aj k zoznamu všetkých advokátov, ktorí sú členmi francúzskych advokátskych komôr.

Väčšina významných advokátskych komôr má vlastnú webovú lokalitu, ktorá je voľne a bezplatne prístupná, pričom jednotlivé adresy možno nájsť v zozname advokátskych komôr, ktorý sa nachádza na lokalite CNB.

Advokáti v Štátnej rade a na kasačnom súde predstavujú odlišnú profesiu: sú to súdni ministerskí úradníci vymenovaní do funkcií výnosom ministra spravodlivosti, ktorí majú monopolné postavenie na zastupovanie pred najvyššími súdmi, ak je toto zastupovanie povinné. Ich štatút vyplýva hlavne z nariadenia z 10. septembra 1817, ktorým sa zriaďuje advokátska komora v Štátnej rade a na kasačnom súde, z dekrétu č. 91-1125 z 28. októbra 1991 o podmienkach prístupu k tejto profesii a z dekrétu č. 2002-76 z 11. januára 2002 o disciplíne v tejto profesii.

Od nariadenia z 10. júla 1814 je počet miest advokátov v Štátnej rade a na kasačnom súde pevne určený na šesťdesiat. Dekrét z 22. apríla 2009 však umožňuje ministrom spravodlivosti zriaďovať prostredníctvom výnosov nové miesta advokátov v Štátnej rade a na kasačnom súde, a to v záujme riadneho výkonu spravodlivosti a najmä vzhľadom na vývoj podaní na týchto súdnych orgánoch.

Advokáti v Štátnej rade a na kasačnom súde vytvárajú samostatnú komoru, na ktorej čele stojí predseda, ktorému pomáha rada komory zložená z 11 členov. Tento orgán komory vykonáva disciplinárnu funkciu a zastupuje profesiu.

Uvedené informácie sú dostupné na webovej lokalite [Le Conseil national des barreaux](#) **Advokátskej komory pri Štátnej rade a kasačnom súde**.

Existuje databáza zameraná na túto oblasť?

Existuje databáza, ktorú spravuje Národná rada advokátskych komôr a ktorá vychádza zo **zoznamu advokátov zapísaných do zoznamu každej advokátskej komory zriadenej vo Francúzsku**.

Je prístup k týmto informáciám bezplatný?

Prístup do databázy na webovej lokalite [Národnej rady advokátskych komôr](#) je bezplatný.

Notári

Organizačná štruktúra

Notári sú **úradníci vykonávajúci verejnú funkciu a súdni ministerskí úradníci** vymenovaní výnosom ministra spravodlivosti. Svoju profesiu však vykonávajú v rozsahu slobodného povolania. Ich štatút vyplýva hlavne zo zákona z 25. septembra roku XI, z nariadenia vlády č. 45-2590 z 2. novembra 1945 a z dekrétu č. 45-0117 z 19. decembra 1945 o organizácii notárstva, z dekrétu č. 73-609 z 5. júla 1973 o odbornom vzdelávaní a podmienkach prístupu k notárskej profesii a z dekrétu č. 78-262 z 8. marca 1978 o určení notárskeho sadzobníka.

Profesia je **organizovaná do notárskych komôr** na úrovni departementov a do regionálnych rád, ktoré sú poverené riadením a disciplinárnym dohľadom nad notármi patriacimi do ich územnej pôsobnosti. Orgánom zastupujúcim profesiu na celoštátnej úrovni vo vzťahu k orgánom verejnej moci je **Najvyššia notárska rada** (*Conseil supérieur du notariat*).

Najvyššia notárska rada okrem zastupovania profesie vo vzťahu k orgánom verejnej moci zabezpečuje aj prevenciu a urovnávanie profesijných sporov medzi notármi, ktorí nepatria pod rovnakú regionálnu radu. [Le Conseil supérieur du notariat](#) dispose d'un site internet gratuit décrivant les caractéristiques principales de la profession et comportant **un annuaire des notaires et des chambres départementales et régionales.** [Najvyššia notárska rada](#) má bezplatnú webovú lokalitu, na ktorej sa nachádza základná charakteristika profesie a **zoznam notárov a departementových a regionálnych komôr**.

Úloha a právomoci

Notári majú **právomoc vystavovať verejné listiny**, ktoré sú vykonateľné bez potreby súdneho rozhodnutia.

Ich poslaním je takisto **poskytovať poradenstvo** súkromným osobám a podnikom, ktoré môže prípadne súvisieť s písomným vyhotovením listín, a sekundárne môžu vstúpiť do **správy majetku a rokovaní pri nákupe a predaji nehnuteľnosti**.

Ostatné právnické profesie

Súdni exekútori

Súdni exekútori sú úradníci vykonávajúci verejnú funkciu a súdni ministerskí úradníci vymenovaní do funkcie výnosom ministra spravodlivosti. Svoju profesiu však vykonávajú v rozsahu slobodného povolania. Ich štatút vyplýva hlavne zo zákona z 27. decembra 1923, z nariadenia vlády č. 45-2592 z 2. novembra 1945, z dekrétu č. 56-222 z 29. februára 1956 a z dekrétu č. 75-770 z 14. augusta 1975.

Ako jediní sú oprávnení súdne doručiť procesnú listinu a vykonávať súdne rozhodnutia, ako aj exekučné listiny alebo exekučné tituly. Okrem toho môžu vykonať úradné zistenia skutočností buď na základe dožiadania súdov alebo na žiadosť súkromných osôb. Takisto majú možnosť vykonávať vedľajšie činnosti mediátorov, správcov nehnuteľností a poisťovacích agentov po tom, ako o tom informujú regionálnu komoru, do pôsobnosti ktorej spadajú, a generálneho prokurátora pri odvolacom súde, v pôsobnosti ktorého vykonávajú svoju funkciu.

V občianskoprávnej a obchodnej oblasti dostávajú súdni exekútori za úkony prináležiace ich funkcii tarifné odmeny stanovené dekrétom č. 96-1080 z 12. decembra 1996.

Profesiu zastupujú departementové a regionálne komory pôsobiace v jednotlivých obvodoch odvolacieho súdu. Celoštátna komora zastupuje celú profesiu aj vo vzťahu k orgánom verejnej moci a rieši spory medzi komorami a medzi súdnymi exekútormi, ktorí nepatria do tej istej regionálnej komory. [Národná komora súdnych exekútorov](#) má bezplatnú webovú lokalitu, na ktorej sa nachádza opis hlavných charakteristík profesie a **zoznam príslušníkov tejto profesie**.

Iní pomocní súdni pracovníci

Na obchodných súdoch pôsobia **tajomníci obchodných súdov**, ktorí sú úradníkmi vykonávajúcimi verejnú funkciu a súdnymi ministerskými úradníkmi a ktorých hlavné úlohy spočívajú v pomoci členom obchodných súdov počas pojednávania a predsedovi tohto súdu pri výkone všetkých jeho administratívnych úloh. Riadia súdne kancelárie a zabezpečujú vedenie obchodného registra, zbierok a spisov súdu. Vyhotovujú overené odpisy a kópie, uchovávajú pečate a sumy deponované v súdnej kancelárii, vystavujú listiny súdnej kancelárie a vybavujú formality, ktoré patria do ich právomoci.

Táto profesia je upravená článkami L.741-1 až R.741-1 a nasl. Obchodného zákonníka.

Pred orgánmi verejnej moci zastupuje profesiu **Národná rada tajomníkov obchodných súdov** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce – CNGTC*), ktorá je verejnoprospešnou inštitúciou s právnou subjektivitou poverenou zabezpečovať ochranu kolektívnych záujmov profesie. Organizuje základné a súvislé vzdelávanie súdnych tajomníkov a zamestnancov súdnych kancelárií, odborné skúšky, pomáha pri získavaní stáží a zabezpečuje priebežný dohľad. Na webovej lokalite [Národnej rady tajomníkov obchodných súdov](#) sú dostupné všetky uvedené informácie.

Právni poradcovia/Podnikoví právnici

Profesia **právneho poradcu** bola zlúčená s profesiou advokáta zákonom č. 90-1259 z 31. decembra 1990.

Na právnikoch pracujúcich v podnikoch sa nevzťahujú osobitné profesijné právne predpisy.

Posledná aktualizácia: 07/11/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Chorvátsko

Právnik v súdnych orgánoch

Sudcovia (*sudac*)

Požiadavky na vzdelanie: univerzitný diplom alebo titul magistra v odbore právo, zložená štátna advokátska skúška.

Za sudcu sa môže vymenovať osoba, ktorá je chorvátskym štátnym príslušníkom.

Osobu, ktorá absolvovala Štátnu školu pre súdnych úradníkov (*Državna škola za pravosudne dužnosnike*), možno vymenovať za sudcu priestupkového súdu (*prekršajni sud*), mestského súdu (*općinski sud*), obchodného súdu (*trgovački sud*) alebo správneho súdu (*upravni sud*).

Osobu, ktorá pracuje ako súdny úradník aspoň osem rokov, možno vymenovať za sudcu župného súdu (*županijski sud*), Vyššieho priestupkového súdu Chorvátskej republiky (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*), Vyššieho obchodného súdu Chorvátskej republiky (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*) a Vyššieho správneho súdu Chorvátskej republiky (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*).

Aby mohla byť osoba vymenovaná za sudcu Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*), musela pracovať minimálne 15 rokov ako súdny úradník, advokát, notár, univerzitný profesor práva s najmenej 15 rokmi pracovných skúseností získaných po zložení štátnej advokátskej skúšky alebo musí byť známym právnikom, ktorý zložil štátnu advokátsku skúšku a má aspoň 20-ročné pracovné skúsenosti a ktorý sa osvedčil svojou odbornou prácou v konkrétnej oblasti práva, ako aj svojimi odbornými a vedeckými prácami.

 [Zákon o súdoch \(Zakon o sudovima\)](#)

 [Zákon o Štátnej súdnej rade \(Zakon o državnom sudbenom vijeću\)](#)

 [Zákon o odmeňovaní sudcov a ostatných súdnych úradníkov \(Zakon o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika\)](#)

Zamestnanci súdu

O počte zamestnancov súdu a pomocných pracovníkov, ktorí sú potrební na vykonávanie odborných, administratívnych a technických úloh, rozhoduje minister spravodlivosti.

Zamestnávanie štátnych zamestnancov a pomocných pracovníkov na súdoch, ich odmeňovanie a ostatné práva súvisiace s prácou, úlohy a povinnosti a ich zodpovednosť za profesionálne pochybenie sa upravujú v predpisoch o štátnych zamestnancoch a pomocných pracovníkoch a vo všeobecných pracovných predpisoch.

Voľné miesta na súdoch možno obsadiť len na základe súhlasu ministerstva spravodlivosti.

Pri nábore zamestnancov súdu a pomocných pracovníkov na súd sa musí zohľadniť zastúpenie osôb, ktoré sú príslušníkmi národnostných menšín.

Minister spravodlivosti schvaľuje predpisy o požiadavkách na vzdelanie zamestnancov súdu a pomocných pracovníkov, o čakačských praxiach, podmienkach absolvovania špecializovanej štátnej skúšky, učebnom pláne a spôsobe absolvovania skúšky a o ostatných súvisiacich záležitostiach.

Zamestnancov súdu možno presunúť na iný súd na základe rozhodnutia ministra spravodlivosti v súlade s potrebami oddelenia. Súd môže mať súdnych poradcov (*sudski savjetnik*) a vyšších súdnych poradcov (*viši sudski savjetnik*).

Funkciu súdneho poradcu môže vykonávať osoba, ktorá má univerzitné vzdelanie v odbore právo a ktorá zložila štátnu advokátsku skúšku.

Osoba, ktorá má univerzitný diplom v odbore právo, zložila štátnu advokátsku skúšku a pracovala aspoň dva roky ako súdny poradca, súdny úradník, advokát alebo notár, alebo osoba, ktorá pracovala aspoň päť rokov v oblasti iných právnych záležitostí po zložení štátnej advokátskej skúšky, môže byť vymenovaná na miesto vyššieho súdneho poradcu alebo na súdneho poradcu na Najvyššom súde Chorvátskej republiky.

Osoba, ktorá pracovala aspoň štyri roky ako súdny poradca, súdny úradník, advokát alebo notár, alebo osoba, ktorá pracovala aspoň desať rokov v oblasti iných právnych záležitostí po zložení štátnej advokátskej skúšky, môže byť vymenovaná na miesto vyššieho súdneho poradcu na Najvyššom súde Chorvátskej republiky.

Právomoci súdnych poradcov a vyšších súdnych poradcov

Súdni poradcovia a vyšší súdni poradcovia sa zúčastňujú na súdnych konaniach a sú oprávnení samostatne viesť určité konania pred súdom, posudzovať dôkazy a preukazovať skutočnosti.

Súdny poradca alebo vyšší súdny poradca na základe uskutočneného konania predkladá návrh sudcovi, ktorý má na tento účel oprávnenie zo strany predsedu súdu, na základe ktorého prijme sudca rozhodnutie. Súdnym poradcovi alebo vyššiemu súdnym poradcovi toto rozhodnutie zverejňuje na základe oprávnenia sudcu.

Ak sudca neprijme návrh, ktorý predložil súdny poradca alebo vyšší súdny poradca, konanie bude viesť sám.

Súdni poradcovia a vyšší súdni poradcovia sú v zmysle platných ustanovení zákona o súdoch oprávnení viesť konanie a navrhovať návrhy rozhodnutí takto:

v občianskoprávnom konaní v sporoch týkajúcich sa platby peňažnej pohľadávky alebo kompenzácie, ak príslušná suma neprekročí 100 000,00 HRK a v obchodných sporoch, ak príslušná suma neprekročí 500 000,00 HRK;

v pracovných sporoch vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv;

v správnych sporoch, ktoré sa týkajú návrhu na začatie konania súvisiaceho so záležitosťami, pre ktoré sa prijíma rozhodnutie na základe konečného rozsudku vo vzorovom spore, alebo návrhu na začatie konania voči konaniu alebo zanedbaniu, ktorého sa dopustil subjekt, ktorý sa riadi verejným právom, a v správnych sporoch, v ktorých príslušná suma neprekročí 100 000,00 HRK;

v exekučných konaniach;

v dedičských konaniach;

v konaniach o katastrí nehnuteľností;

v priestupkových konaniach;

v nesporových konaniach, okrem konaní týkajúcich sa pozbavenia prevádzkovej kapacity, zániku spoluvlastníckeho vzťahu, vymedzenia hraníc a konaní v zmysle zákona o rodine (*Obiteljski zakon*);

v registračných konaniach;

v skrátенých insolvenčných konaniach;

v súvislosti s nákladmi súdnych konaní.

Súdni poradcovia a vyšší súdni poradcovia sú oprávnení konať a prijímať rozhodnutia v jednotlivých konaniach, ak sa to stanovuje v osobitných právnych predpisoch.

Súdni poradcovia a vyšší súdni poradcovia informujú o stave prípadu a koncipujú návrh rozhodnutia v druhostupňovom konaní a konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Justiční čakatelia (*sudački vjezbenik*)

Ministerstvo spravodlivosti každý rok rozhoduje o počte pozícií justičných čakatelov na súdoch v súlade s dostupnými finančnými prostriedkami vyčlenenými v štátnom rozpočte.

V osobitnom zákone sa upravujú podmienky týkajúce sa nábora justičných čakatelov na súdoch, spôsob jeho organizovania a trvanie a spôsob vykonávania čakačskej prax.

Odborní spolupracovníci (*stručni suradnik*)

Súdy môžu mať aj zamestnancov, ktorí ukončili relevantné odborné štúdium alebo univerzitný študijný program I. a II. stupňa a majú požadované pracovné skúsenosti v odboroch defektológia, sociológia, pedagogika, ekonomika, účtovníctvo a financie alebo v inom relevantnom odbore.

Odborní spolupracovníci a odborní asistenti (*stručni pomoćnik*) pomáhajú sudcom v práci na prípadoch, pri ktorých sa vyžadujú odborné vedomosti.

Prísediaci (*sudac porotnik*)

Aby mohla byť osoba vymenovaná za prísediaceho, musí byť dospelým chorvátskym štátnym príslušníkom, ktorý je spôsobilý zastávať túto pozíciu.

Prísediaci sa vymenujú na obdobie štyroch rokov a môžu byť opätovne vymenovaní na konci tohto obdobia.

Ak sa na konci funkčného obdobia súčasného prísediaceho nevymenuje žiadny prísediaci, súčasný prísediaci bude pokračovať v plnení svojich povinností až do nového vymenovania prísediaceho.

Prísediaciach na mestských a župných súdoch vymenúva okresné zhromaždenie (*županijska skupština*) alebo v prípade Záhrebu Mestské zastupiteľstvo mesta Záhreb (*Gradska skupština Grada Zagreba*) na základe predloženia návrhov obecnej alebo mestskej rady, odborových zväzov, združenia zamestnávateľov a Komory pre hospodárstvo.

Prísediaciach na Najvyššom súde Chorvátskej republiky vymenúva chorvátsky parlament na základe návrhu ministra spravodlivosti takým spôsobom, aby boli zastúpené všetky župy.

Pred vymenovaním prísediacich je potrebné získať stanovisko predsedu príslušného súdu k navrhovaným uchádzačom.

Riaditeľ súdnej správy (*ravnatelj sudske uprave*)

Súd, ktorý má viac ako 40 sudcov, môže mať riaditeľa súdnej správy.

Niekoľko súdov odlišného stupňa a typu, ktoré sa nachádzajú v jurisdikcii župného súdu, a ktoré majú celkovo viac ako 40 sudcov, môže mať spoločného riaditeľa súdnej správy, ktorý vykonáva úlohy pre tieto sudy. Sudy, ktoré majú spoločného riaditeľa súdnej správy, uzatvárajú dohodu o spoločnom plnení úloh, za ktoré je zodpovedný riaditeľ súdnej správy.

Riaditeľ súdnej správy je zodpovedný za riadne a včasné vykonávanie odbornej, správnej, technickej a inej činnosti na súdoch, a to takto:

stará sa o údržbu súdnej budovy, priestorov a pracovného vybavenia a o investície,

organizuje a koordinuje vypracovanie ročného plánu obstarávania v súlade so zákonom a potrebami súdu,

je zodpovedný za vykonávanie postupov verejného obstarávania,

vykonáva dohľad nad materiálnymi a finančnými operáciami a vykonáva administratívne a pomocné technické úlohy,

stará sa o dohľad a vykonáva dohľad nad využívaním rozpočtových a vlastných zdrojov súdu,

zúčastňuje sa na príprave a realizácii projektov súdnej správy a dohliada na realizáciu projektov,

stará sa o riadne fungovanie počítačového systému na súde a je zaň zodpovedný,

uistuje sa, že štatistika týkajúca sa činnosti súdu sa vypracováva riadne a načas,

spolupracuje s miestnymi a regionálnymi orgánmi pri kúpe vybavenia a poskytovaní zdrojov určených na osobitné činnosti súdov,

vykonáva iné úlohy, ktoré riaditeľovi pridelil predseda súdu.

Riaditeľ súdnej správy sa za svoju prácu zodpovedá predsedovi súdu.

Aby sa mohla osoba vymenovať za riaditeľa súdnej správy, musí mať univerzitný diplom v odbore právo alebo ekonomika a príslušné skúsenosti v organizačnej a finančnej činnosti.

Súdny tajomník (*tajnik suda*)

Súd, ktorý má viac ako 15 sudcov, môže mať tajomníka. Súdny tajomník pomáha predsedovi súdu pri plnení úloh súdnej správy. Za súdneho tajomníka sa môže vymenovať osoba, ktorá má univerzitný diplom v odbore právo.

Aby sa osoba mohla vymenovať za tajomníka Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky, Vyššieho obchodného súdu Chorvátskej republiky, Vyššieho správneho súdu Chorvátskej republiky a Vyššieho priestupkového súdu Chorvátskej republiky, musí spĺňať podmienky na to, aby mohla byť súdnym poradcom na príslušnom súde.

Súdny tajomník je zodpovedný za riadne a včasné vykonávanie administratívnej a inej technickej činnosti na súdoch, a to takto:

organizuje a je zodpovedný za činnosť zamestnancov súdu a pomocných pracovníkov,

monitoruje a plánuje odbornú prípravu zamestnancov a pomocných pracovníkov a dohliada na ich výkon,

so súhlasom predsedu súdu prijíma rozhodnutia o úlohe súdnych zamestnancov a pomocných pracovníkov,

na základe rozhodnutia predsedu súdu je zodpovedný za petície a sťažnosti strán týkajúcich sa činnosti súdu,

vykonáva iné úlohy, za ktoré je zodpovedná súdna správa a ktoré mu pridelil predseda súdu,

vykonáva iné úlohy stanovené v osobitných právnych predpisoch.

Súdny tajomník sa za svoju prácu zodpovedá predsedovi súdu.

Hovorca súdu (*glasnogovornik suda*)

Súd má hovorcu.

Hovornom súdu je sudca, súdny poradca alebo osoba, ktorú určil predseda súdu v ročnom pracovnom harmonograme.

Predseda župného súdu môže určiť jedného sudcu z tohto súdu, ktorý bude hovorcom tohto súdu a mestských súdov v jeho jurisdikcii. Môže sa vymenovať zástupca hovorcu.

Hovorca súdu poskytuje informácie o činnosti súdu v súlade so zákonom o súdoch, rokovacím poriadkom súdu (*Sudski poslovnik*) a zákonom o slobodnom prístupe k informáciám (*Zakon o pravu na pristup informacijama*).

Prokurátori (*državni odvjetnik*)

Požiadavky na vzdelanie: univerzitný diplom alebo titul magistra v odbore právo, zložená štátna advokátska skúška.

Prokurátor je zodpovedný za vykonávanie úloh súvisiacich s oblasťou pôsobnosti prokuratúry (*državno odvjetništvo*), ktorý zastupuje a riadi.

Prokuratúra je autonómny a nezávislý súdny orgán, ktorý má právomoc a povinnosť prijímať opatrenia proti páchatelom trestných činov a iných stíhateľných trestných činov, prijímať právne kroky na ochranu majetku Chorvátskej republiky a využívať opravné prostriedky na ochranu ústavy a zákonov.

Prokuratúra vykonáva svoje právomoci na základe ústavy, zákonov, medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Chorvátskej republiky, a iných predpisov, ktoré boli prijaté v súlade s Ústavou, medzinárodnou zmluvou alebo právom Chorvátskej republiky.

Prokuratúra Chorvátskej republiky bol založená s cieľom pokryť celé územie Chorvátskej republiky, mestské prokuratúry (*općinsko državno odvjetništvo*) boli založené s cieľom pokryť územie jedného alebo viacerých mestských súdov a župné prokuratúry (*županijsko državno odvjetništvo*) boli zriadené s cieľom pokryť územie župného súdu alebo obchodného súdu a jurisdikciu správneho súdu.

PROKURATÚRA CHORVÁTSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD NA PREVENCIU KORUPCIE A ORGANIZOVANÉHO ZLOČINU (*URED ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE I ORGANIZIRANOG KRIMINALITETA*)

[USKOK]

ŽUPNÉ PROKURATÚRY (15)

MESTSKÉ PROKURATÚRY (33)

Prokuratúra Chorvátskej republiky

Gajeva 30a, 10 000 Zagreb

 <http://www.dorh.hr/>

Generálny prokurátor Chorvátskej republiky (*glavni državni odvjetnik*)

tel.: +385 1 459 18 88

fax: +385 1 459 18 54

e-mail: [✉ tajnistvo.dorh@dorh.hr](mailto:tajnistvo.dorh@dorh.hr)

Oddelenie trestného práva (*kazneni odjel*)

tel.: +385 1 459 18 00

fax: +385 1 459 18 05

e-mail: [✉ tajnistvo.kazneni@dorh.hr](mailto:tajnistvo.kazneni@dorh.hr)

Oddelenie občianskoprávných a správnych záležitostí (*građansko upravni odjel*)

tel.: +385 1 459 18 61

fax: +385 1 459 19 12

e-mail: [✉ tajnistvo.gradjanski@dorh.hr](mailto:tajnistvo.gradjanski@dorh.hr)

Mestské úrady štátneho zástupcu (370 Kb) [hr](#)

Župné úrady štátneho zástupcu (284 Kb) [hr](#)

[✉ Zákon o Úrade štátneho zástupcu \(*Zakon o državnom odvjetništvu*\)](#)

[✉ \(Zákon o územiach a sídlach Úradov štátneho zástupcu \(*Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava*\)\)](#)

Nový zákon o územiach a sídlach prokuratúr, ktorým sa zefektívňuje sieť mestských prokuratúr, nadobúda účinnosť 1. apríla 2015.

[✉ Zákon o Úrade na prevenciu korupcie a organizovaného zločinu \(*Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*\)](#)

Advokáti (*odvjetnik*)

Požiadavky na vzdelanie: univerzitný diplom alebo titul magistra v odbore právo, zložená štátna advokátska skúška.

Advokáti predstavuje nezávislú službu, ktorou sa fyzickým a právnickým osobám poskytujú právna pomoc, aby mohli tieto osoby uplatňovať a obhajovať svoje práva a právne záujmy. Advokáciu upravuje zákon o advokácii (*zakon o odvjetništvu*).

Autonómiu a nezávislosť advokácie sa zaisťuje autonómnym a nezávislým vykonávaním povolania advokáta. Advokáti sú organizovaní v rámci Chorvátskej advokátskej komory (*Hrvatska odvjetnička komora*), ktorá predstavuje autonómne a nezávislé združenie advokátov na území Chorvátskej republiky.

Advokáti môžu byť organizovaní ako právnická kancelária (*odvjetnički ured*), spoločná advokátska kancelária (*zajednički odvjetnički ured*) alebo advokátska firma (*odvjetničko društvo*), v poslednom prípade osobitne ako verejná obchodná spoločnosť (*javno trgovačko društvo*) alebo spoločnosť s ručením obmedzením (*društvo s ograničenom odgovornošću*). Advokáti poskytujú advokátsku službu ako profesiu a nemôžu vykonávať iné úlohy.

Advokáti sa musia stať členom Chorvátskej advokátskej komory, ktorá je autonómnou a nezávislou organizáciou s vlastnosťami právnickej osoby.

Chorvátska advokátska komora zastupuje povolanie advokátov Chorvátskej republiky ako celku. K orgánom komory patria zhromaždenie (*Skupština*), správna rada (*Upravni odbor*), výkonná rada (*Izvršni odbor*), predseda (*Predsjednik*) a iné orgány vymedzené v jej stanovách.

Advokáti môžu ponúkať akýkoľvek typ právnej pomoci, predovšetkým:

poskytovať právne poradenstvo,

koncipovať dokumenty (zmluvy, závety, vyhlásenia atď.) a vypracovávať žaloby, sťažnosti, návrhy, žiadosti, prihlášky, mimoriadne opravné prostriedky a iné procesné materiály,

zastupovať svojich klientov.

Advokát môže vykonávať svoju advokátsku prax samostatne alebo v spoločnom úrade alebo v advokátskej firme.

Právnu pomoc môžu ponúkať len profesionálni advokáti, ak zákon nestanovuje inak. Profesori a docenti (*docenti*) vyučujúci právne predmety na univerzitách v Chorvátskej republike môžu poskytovať právne poradenstvo a stanoviská za poplatok. Nezahŕňa to koncipovanie dokumentov (zmluvy, závety, vyhlásenia atď.), ani prípravu žalôb, sťažností, návrhov, žiadostí, prihlášok, mimoriadnych opravných prostriedkov a iných procesných materiálov. Tieto osoby nemôžu ponúkať iné formy právnej pomoci a majú povinnosť informovať Chorvátsku advokátsku komoru o svojom úmysle ponúkať právnu pomoc na účely evidencie. Osoba získa právo pracovať ako advokát na území Chorvátskej republiky zaradením do zoznamu advokátov a po zložení slávnostnej prísahy. Osobitné rozhodnutie o zaradení osoby do zoznamu advokátov vykonáva Chorvátska advokátska komora.

Chorvátska advokátska komora

Koturaška 53/II, 10 000 Zagreb

Tel.: +385 1 6165 200

Fax: +385 1 6170 686

[✉ hok-cba@hok-cba.hr](mailto:hok-cba@hok-cba.hr)

[✉ http://www.hok-cba.hr/](http://www.hok-cba.hr/)

[✉ Zákon o právnickom povolaní](#)

Notári (*javni bilježnik*)

Požiadavky na vzdelanie: univerzitný diplom alebo titul magistra v odbore právo, zložená štátna notárska skúška.

Notári nezastupujú klientov. Sú to skúsení odborníci, ktorých splnomocňujú klienti. Ich cieľom je pomôcť svojim klientom riadiť svoje záležitosti, ako aj možnosti s cieľom vyhnúť sa zdĺhavým a nákladným sporom. Okrem toho sú nezaujatí, pretože konajú s cieľom chrániť právnu istotu a nie v záujme konkrétneho klienta a nesmú odmietnuť vykonať úradné povinnosti, pokiaľ k tomu nemajú platný dôvod. Informácie, ktoré získajú pri vykonávaní svojej činnosti, musia považovať za dôverné.

Notárske služby pozostávajú z úradného koncipovania a vydávania verných listín týkajúcich sa právnych transakcií, vyhlásení a skutočností, na ktorých sú založené práva, úradného osvedčovania súkromných dokumentov, akceptovania bezpečnej úschovy dokumentov, peňazí a cenných predmetov s cieľom ich odovzdania iným osobám alebo príslušným orgánom, a z vykonávania postupov stanovených v právnych predpisoch na základe pokynu súdu alebo iného verejného orgánu. Organizácia a fungovanie notárov ako verejnej služby sú stanovené v zákone o notároch (*zakon o javnom bilježništvu*).

Notárske služby poskytujú notári ako samostatní a nezávislí vykonávatelia týchto služieb, ktorí vystupujú ako osoby s verejnou dôverou. Notárov vymenúva minister spravodlivosti. O sídle notárov na území, pre ktoré sú vymenovaní, rozhoduje ministerstvo, a úradné územie notára zodpovedá územiu stanovenému v právnych predpisoch pre mestský súd, na území ktorého majú svoje sídlo. Notár má povolenie zastupovať klienta pred súdmi a inými verejnými orgánmi v nesporovom konaní v prípade, ak takýto prípad priamo súvisí s ktorýmkoľvek z dokumentov klienta, a v tomto prípade má notár práva a povinnosti advokáta.

Notári sa musia v Chorvátskej republike stať členom Chorvátskej komory notárov (*Hrvatska javnobilježnička komora*). Sídlo komory je v Záhrebe. Cieľom komory je chrániť dobré meno a česť notárov a obhajovať ich práva a záujmy, pričom komora rozhoduje o ich právach, úlohách a povinnostiach. K orgánom komory patria zhromaždenie (*Skupština*), správna rada (*Upravni odbor*) a predseda (*Predsjednik*).

Prácu notárov monitoruje ministerstvo spravodlivosti a komora.

Chorvátska komora notárov

Radnička cesta 34/II, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 4556 566

fax: +385 1 4551 544

e-mail: hjk@hjk.hr

<http://www.hjk.hr/Uredi>

[Zákon o notároch \(Zakon o javnom bilježništvu\)](#)

[Zákon o notárskych poplatkoch \(Zakon o javnobilježničkim pristojbama\)](#)

Právnicki vo vnútroštátnych, miestnych a krajských (regionálnych) orgánoch

Požiadavky na vzdelanie: univerzitný diplom alebo titul magistra v odbore právo, zložená štátna advokátska skúška (na miesta zastupujúce zamestnávateľa).

Postavenie štátnych zamestnancov (vrátane právnikov) v orgánoch štátnej správy sa upravuje zákonom o štátnych zamestnancoch (*zakon o državnim službenicima*) a postavenie zamestnancov (vrátane právnikov) v orgánoch miestnej a krajskej (regionálnej) správy sa upravuje zákonom o miestnej a regionálnej samospráve [*zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi*].

Právnicki v obchodných spoločnostiach

Požiadavky na vzdelanie: univerzitný diplom alebo titul magistra v odbore právo, zložená štátna advokátska skúška (na miesta zastupujúce zamestnávateľa).

Právnicki v obchodných spoločnostiach sú oprávnení zastupovať príslušnú obchodnú spoločnosť v ich postavení oprávneného zástupcu z dôvodu zamestnania pred všetkými orgánmi a vo všetkých právnych vzťahoch, napríklad občianskoprávne konanie, uzatváranie zmlúv, otázky pracovného práva, majetku a postavenia, priestupkové a trestné konanie atď. Právnicki, ktorí pracujú v hospodárskej sfére, sú oprávnení zložiť štátnu advokátsku skúšku za podmienok stanovených v zákone.

Chorvátska republika nemá žiadnu komoru právnikov, ktorí pracujú v obchodných spoločnostiach. Určitý počet právnikov, ktorí pracujú v obchodných spoločnostiach, je z tohto dôvodu členom organizácií občianskej spoločnosti, ktoré boli zriadené s cieľom podporovať záujem o právnické povolanie v obchode a získať modernú profesionálnu odbornú prípravu pre právnikov v týchto spoločnostiach.

Postavenie právnikov v obchodných spoločnostiach v Chorvátskej republike sa neupravuje osobitným predpisom.

Právnicki v inštitúciách a akademickej obci

Požiadavky na vzdelanie: univerzitný diplom alebo titul magistra v odbore právo, zložená štátna advokátska skúška (na miesta zastupujúce zamestnávateľa).

Požiadavky na vzdelanie v prípade práce pre akademickú obec alebo v prípade vykonávania vedeckých povolaní a povolaní v oblasti vzdelávania: univerzitný diplom alebo titul magistra v odbore právo, doktorandský diplom, verejné prezentácie na vedeckých alebo akademických zhromaždeniach v predmetnej oblasti, uverejnené vedecké a akademické práce.

Štátna súdna rada (Državno sudbeno vijeće)

Štátna súdna rada je autonómny a nezávislý orgán, ktorý zaisťuje autonómiu a nezávislosť súdnictva v Chorvátskej republike. V súlade s ústavou a zákonom rozhoduje samostatne vo veci vymenovania, povýšenia, preloženia, prepustenia a disciplinárnej zodpovednosti sudcov a predsedov súdov, s výnimkou prípadu predsedu Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky. Predsedu Najvyššieho súdu volí a prepúšťa chorvátsky parlament na základe návrhu chorvátskeho prezidenta po tom, ako Valné zhromaždenie (*Opća sjednica*) Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky a príslušný výbor chorvátskeho parlamentu vyjadrili svoj súhlas. Predseda Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky je volený na obdobie štyroch rokov.

Štátna súdna rada má 11 členov, z ktorých siedmi sú sudcovia, dvaja sú univerzitní profesori práva a dvaja sú poslanci parlamentu, pričom jeden z nich musí byť z opozície.

[Zákon o Štátnej súdnej rade \(Zakon o državnom sudbenom vijeću\)](#)

Rada prokurátorov (Državnoodvjetničko vijeće)

Rada prokurátorov vymenúva a prepúšťa prokurátorov a ich zástupcov a rozhoduje o ich disciplinárnej zodpovednosti, s výnimkou generálneho prokurátora Chorvátskej republiky. Generálneho prokurátora Chorvátskej republiky vymenúva na obdobie štyroch rokov chorvátsky parlament na základe návrhu vlády Chorvátskej republiky a po vyjadrení stanoviska príslušného výboru chorvátskeho parlamentu.

Rada prokurátorov má 11 členov, z ktorých siedmi sú zástupcovia prokurátorov, dvaja sú univerzitní profesori práva a dvaja sú poslanci parlamentu, pričom jeden z nich musí byť z opozície.

Posledná aktualizácia: 12/09/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Taliansko

Na tejto stránke nájdete všeobecné informácie o právnických povolaniach v Taliansku.

Právnické povolania – úvod

Hlavné právnické povolania v Taliansku sú: tzv. magistrati (t.j. sudcovia (*giudici*) a štátni zástupcovia (*pubblici ministeri*)), advokáti a notári.

Sudcovia a štátni zástupcovia

Systém, na základe ktorého sudcovia a štátni zástupcovia vykonávajú **justičné funkcie**, je stanovený v Ústave.

Sudcovia

Spravodlivosť sa vykonáva v mene ľudu. Sudcovia sú viazaní len zákonom. (**článok 101 Ústavy**).

Riadne zvolení sudcovia vykonávajú svoje právomoci v súlade so súdnym poriadkom.

Nie je možné ustanoviť „mimoriadnych“ alebo „zvláštnych“ sudcov, len špecializované senáty v rámci obecných súdov. Právny poriadok stanoví, kedy a za akých podmienok sa verejnosť môže priamo zúčastniť na výkone spravodlivosti.

Sudcovia sa vyberajú vo verejnom konaní. Je však prípustné vymenovať honorárnych sudcov, ktorí vykonávajú rovnaké povinnosti ako riadni sudcovia.

Autonómia a nezávislosť

Podľa **článku 104 Ústavy** sú sudy **autonómnym orgánom** nezávislým od ostatných druhov moci.

Nezávislosť výkonu súdnej moci zaisťuje samosprávny orgán Vrchná rada sudcov a štátnych zástupcov (*Consiglio Superiore della Magistratura*), ktorý sa zaoberá vymenovávaním sudcov a štátnych zástupcov do funkcie a ďalšími záležitosťami: rozhoduje napr. o pridelení, preložení, povýšení alebo o disciplinárnych opatreniach. (článok 105 Ústavy).

Jediný rozdiel medzi sudcami je daný charakterom ich povinností.

Sudcovia sú do funkcie menovaní doživotne, môžu byť prepustení alebo odvolaní len na základe rozhodnutia Vrchnej rady sudcov a štátnych zástupcov v súlade so súdnym poriadkom a v nich stanovených zárukách alebo na základe demisie príslušného sudcu.

Štátni zástupcovia

Organizácia

Ústava potvrdzuje princípy nezávislosti a autonómie aj v súvislosti so štátnymi zástupcami.

Článok 112 Ústavy ustanovuje zásadu povinného začatia trestného konania: akonáhle je príslušný štátny zástupca informovaný o trestnom čine, musí začať vyšetrovanie a predložiť jeho výsledky sudcovi na posúdenie, spoločne s príslušnými požiadavkami. Povinnosť začať trestné konanie pomáha zaisťovať nezávislosť štátneho zástupcu pri výkone jeho povinností a zdôrazňuje rovnosť všetkých občanov pred zákonom.

Štátne zastupiteľstvá sú zriadené pri kasačných súdoch, odvolacích súdoch, všeobecných súdoch a súdoch pre mladistvých.

Úloha a povinnosti

Štátny zástupca sa zúčastňuje na všetkých **trestných konaniach** a vystupuje v mene **štátu**. Štátni zástupcovia sa podieľajú na občianskoprávných veciach, kde to vyžaduje zákon (napr. v určitých rodinných sporoch alebo v prípadoch, do ktorých sú zapojené osoby bez právnej spôsobilosti atď.)

Organizácia právnických povolání: advokáti, notári

Advokáti

Advokácia je slobodné povolanie. Advokát zastupuje klienta – fyzickú osobu, podnik alebo štát – v občianskom, trestnom alebo správnom konaní a pomáha mu.

Obhajuje klienta na základe mandátu a za honorár.

Pri každom súde je ustanovená miestna advokátska komora (*Consiglio dell'ordine*), zložená z advokátov zapísaných v príslušnom registri.

Na národnej úrovni pôsobí národná advokátska komora (*Consiglio nazionale forense*).

Na základe zákona č. 247 z 31. decembra 2012 vstúpili do platnosti nové ustanovenia týkajúce sa výkonu práva (*Nuova disciplina dell'ordinamento della professione forense*).

Notári

Notárstvo je slobodné povolanie; notár vykonáva verejný úrad: jeho úlohou je osvedčovať právne akty podpísané v jeho prítomnosti.

Notárske povolanie je upravené zákonom č. 89 z 16. februára 1913 o pravidlách týkajúcich sa notárskeho povolania a notárskych archívov (*Ordinamento del notariato e degli archivi notarili*).

Národným orgánom je národná notárska komora (*Consiglio nazionale del notariato*).

Posledná aktualizácia: 02/10/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Cyprus

Právnické profesie – úvod

Advokátska profesia – úvod

Profesia advokáta v Cyperskej republike (Κυπριακή Δημοκρατία) sa riadi rôznymi ustanoveniami kapitoly 2 zákona o advokácii (Ο περί Δικηγόρων Νόμος) v platnom znení.

Podľa ustanovení zákona o advokácii každá osoba, ktorá má v úmysle vykonávať advokátsku prax musí:

mať diplom z práva alebo diplom uznaný Radou pre právne záležitosti (Νομικό Συμβούλιο),

mať ukončenú ročnú odbornú prípravu v právnickej firme, v ktorej aspoň jeden advokát v danom čase aspoň päť rokov vykonával prax,

zložila skúšky organizované alebo konané pod dohľadom Rady pre právne záležitosti.

Ostatné právnické profesie

Na Cypre nie sú žiadne iné súvisiace právnické profesie, ako napríklad profesia verejného notára. Všetko to, čo má do činenia s právnymi úkonmi, sú právne záležitosti a môžu to vykonávať len členovia Cyperskej advokátskej komory (Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος) podľa príslušných zákonov. Advokáti, ktorí odišli do dôchodku, môžu pracovať ako interní právní konzultanti v existujúcich právnických firmách a iných organizáciách.

O jednej profesii možno povedať, že súvisí s právnickou profesiou. Je to asistent právnika (paralegal) (δικηγορικοί υπάλληλοι), ktorá sa riadi osobitným právnym predpisom. Osoby, ktoré sa chcú stať asistentmi právnikov, musia mať ukončené stredoškolské vzdelanie, musia pracovať v právnickej firme aspoň 6 po sebe nasledujúcich mesiacov a musia byť bezúhonné a musia o to požiadať registrátora okresného súdu, v ktorého okrese má sídlo právnická firma, v ktorej kandidát pracuje.

Prokurátori (Δημόσιοι Κατηγοροί)

Organizácia

Všeobecne

Generálny prokurátor republiky (Γενικός Εισαγγελέας) popri svojej funkcii právneho poradcu štátu vedie aj Úrad generálneho prokurátora republiky (Právny úrad) (Νομική Υπηρεσία) a je riaditeľom Štátnej prokuratúry (Υπευθύνου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ποινικών Υποθέσεων).

Na Právnom úrade, ktorý vedie generálny prokurátor, pracujú advokáti, niektorí z nich sa špecializujú na trestné právo a riešia prípady prerokované pred porotnými súdmi. Generálny prokurátor je informovaný o všetkých prípadoch a vydáva príslušné usmernenia.

Okrem členov Právneho úradu príslušníci cyperskej polície (Αστυνομική Δύναμη Κύπρου), ktorí majú diplom z práva a kvalifikáciu vykonávať prax ako advokáti, pôsobia aj ako verejní prokurátori. Aj keď sú príslušníkmi polície, podliehajú tieto osoby generálnemu prokurátorovi a zodpovedajú sa mu za svoju činnosť, pričom konajú ako verejní prokurátori. Generálny prokurátor má rovnaké právomoci vo vzťahu k práci vykonávanej týmito osobami, aké má vo vzťahu k práci vykonávanej úradníkmi Právneho úradu.

Generálny prokurátor má vo výnimočných prípadoch oprávnenie vydávať pokyny uznávaným advokátom vykonávajúcim prax advokáta, ktorí riešia osobitné prípady.

Úloha a povinnosti verejných prokurátorov

Prokuratúru (Κατηγορούσα Αρχή) na okresných trestných súdoch riadia advokáti (právnici) pracujúci na policajných oddeleniach verejnej prokuratúry, aj keď to samozrejme nevylučuje možnosť, že v osobitných prípadoch dostane pokyn na vykonanie tejto práce úradník Právneho úradu. Prokuratúru na porotných súdoch riadia advokáti Právneho úradu. Bez ohľadu na to, kto riadi prokuratúru, všetci patria do príslušnosti generálneho prokurátora, ktorý môže kedykoľvek zasiahnuť a môže kedykoľvek prerušiť trestnoprávne konanie.

Právny úrad vedie generálny prokurátor a pomáha mu zástupca generálneho prokurátora (Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας), potom nasledujú prokurátori republiky (Εισαγγελείς της Δημοκρατίας), hlavní právni poradcovia republiky (Ανώτεροι Δικηγόροι της Δημοκρατίας) a poradcovia republiky (Δικηγόροι της Δημοκρατίας). Jeden z prokurátorov republiky vedie sekciu trestného práva (Τμήμα Ποινικού Δικαίου) a tiež podlieha generálnemu prokurátorovi. Vypočúvania majú podobu ústnej argumentácie. Prokuratúra predkladá svoje dôkazy a svedkovia predvolaní prokuratúrou podliehajú výsluchu, krížovému výsluchu a opätovnému výsluchu. Po predvolaní všetkých svedkov prokuratúry, súd je povinný rozhodnúť, či prokuratúra má evidentný právny prípad. Ak áno, potom sa obvinený predvolá, aby sa k obvineniu vyjadril a súd mu odporučí, aby si predvolal svojho vlastného svedka a svedčil pod prísahou. V takom prípade prokuratúra vykoná krížový výsluch svedkov obvineného i obvinených. Inak môže vydať vyhlásenie bez prísahy do záznamu, v takom prípade na nevykoná krížový výsluch.

Súd po skončení pojednávania vydá rozsudok. V prípade oslobodenia spod obžaloby, je obžalovaný oslobodený a prepustený. V prípade, keď je uznaný vinným, obhajoba má príležitosť predniesť obhajobu a požiadať o miernejší trest a po skončení konania súd vynesie rozsudok.

Sudcovia

Organizácia

Štruktúra súdov na Cypre je veľmi jednoduchá.

Najvyšší súd (Ανώτατο Δικαστήριο)

Najvyšší súd bol založený na základe ustanovení zákona o správe súdov (rôzne ustanovenia) z roku 1964 (Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμος του 1964) [zákon č. 33/1964] potom, ako predsedovia najvyššieho súdu a najvyššieho ústavného súdu (Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο) rezignovali, čím prakticky rozpustili tieto dva súdy, pretože sa zástupcovia tureckej komunity v rozličných štátnych orgánoch nedostavili, aby odsúhlasili potrebné rozhodnutia.

Členov najvyššieho súdu menuje prezident Cyperskej republiky. V súčasnosti má 13 členov, jeden z nich je menovaný za predsedu. Za členov najvyššieho súdu môžu byť vymenované len bezúhonné osoby, ktoré majú aspoň 12-ročnú odporúčanú prax ako príslušník právnickej profesie.

Porotné súdy (Κακουργιοδικεία)

Porotný súd je najvyšší trestný súd prvého stupňa Cyperskej republiky a má troch sudcov (predsedu súdu, vyššieho sudcu okresného súdu (Supreme District Court Judge) a okresného sudcu). Členov porotných súdov menuje najvyšší súd na dvojročné funkčné obdobie z predsedov okresného súdu, vyšších sudcov okresných súdov a sudcov okresných súdov.

Okresné súdy (Επαρχιακά Δικαστήρια)

V každej provincii Cyperskej republiky je okresný súd s neobmedzenou súdnou právomocou samozrejme okrem vecí, ktoré patria do pôsobnosti najvyššieho súdu a špecializovaných súdov uvedených ďalej v texte. Sudcovia okresných súdov sa delia na predsedov okresných súdov, vyšších sudcov okresných súdov a sudcov okresných súdov. Sudcov okresných súdov menuje, prekladá a povyšuje najvyšší súd.

Rodinné súdy (Επαρχιακά Δικαστήρια)

Rodinné súdy, ktoré boli zriadené na základe zákona o rodinných súdoch (Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος) (zákon č. 23/90), majú troch členov (predsedu a dvoch prísediacich), ktorí všetci majú právnické vzdelanie a úspešne vykonávali právnickú prax pred vymenovaním.

Súdy pre reguláciu nájmov (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων)

Tento špecializovaný súd má troch členov, predsedu a dvoch prísediacich. Predsedom súdu musí byť právnik, ktorý úspešne vykonáva právnickú prax aspoň taký počet rokov, ktorý sa vyžaduje na vymenovanie za sudcu okresného súdu.

Súd pre pracovnoprávne spory (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)

Rovnako ako v prípade súdu pre reguláciu nájmov, aj súd pre pracovnoprávne spory má troch členov, predsedu a dvoch prísediacich. Predsedom musí byť právnik, ktorý vykonával prax 5 rokov pred vymenovaním do funkcie sudcu.

Vojenský súd (Στρατιωτικό Ποινικό Δικαστήριο)

Posledným špecializovaným súdom je vojenský súd, ktorému predsedá renomovaný právnik s kvalifikáciou v čase vymenovania potrebnou na vymenovanie do funkcie sudcu okresného súdu. Predsedom vojenského súdu musí byť armádny dôstojník aspoň s hodnosťou plukovníka. Prísediaci vojenského súdu musia byť vojakmi z povolania.

Zoznam (Ευρετήριο)

Na webovej stránke najvyššieho súdu je zoznam obsahujúci všeobecné informácie o súdoch na Cypre.

Úlohy a povinnosti

Najvyšší súd

Najvyšší súd koná ako odvolací súd proti rozsudkom všetkých nižších súdov v Cyperskej republike a ako súd prvého stupňa v rozličných veciach, ako napríklad správne právo a záležitosti námorníctva. Vydáva aj *certiorari* (žiadosti súdu vyššieho stupňa o predloženie spisov), *mandamus* (príkazy nadriadeného súdu podriadenému súdu) a ostatné príkazy a dohliada na všetky nižšie súdy v Cyperskej republike s cieľom zabezpečiť ich bezproblémové fungovanie a vykonávanie disciplinárnej kontroly nad členmi sudcovského stavu.

Porotné súdy

Okrem veľmi závažných trestných činov má každý porotný súd právomoc pojednávať v prvom stupni o všetkých trestných činoch, ktoré je možné trestať podľa trestného zákona (Ποινικός Κώδικας) alebo iného zákona, spáchaných v rámci hraníc Cyperskej republiky alebo na cyperských územiach zvrchovaných základní a v ktorých sú zainteresovaní Cyperčania buď ako vinník, alebo obeť, alebo v akejkol'vek inej krajine, keď obvinený bol v štátnej službe Cyperskej republiky alebo na lodi alebo lietadle Cyperskej republiky alebo na iných miestach a za takých okolností, ako sa môže ustanovovať v právnom predpise.

Okresné súdy

Okresné súdy sú zložené z predsedu a majú súdnu právomoc pojednávať a rozhodovať ako súdy prvého stupňa o žalobách, v ktorých sú miestne príslušné. Každý vyšší sudca okresného súdu alebo sudca okresného súdu má právomoc (s určitými výnimkami) rozhodnúť o akejkol'vek žalobe, v ktorej hodnota daného rozdielu nepresiahne 500 000,00 EUR v prípade vyššieho sudcu okresného súdu a 100 000,00 EUR v prípade okresného sudcu.

Trestná súdna právomoc okresných súdov sa vzťahuje na všetky trestné činy spáchané v hraniciach okresného súdu, za ktoré sa ukladá trest stanovený podľa právneho predpisu za predpokladu, že tento trest nepresiahne trest odňatia slobody v trvaní viac ako päť rokov alebo pokutu 50 000,00 EUR a/alebo obe a za ktoré súd môže nariadiť zaplatenie náhrady 6 000,00 EUR obeti.

Proti všetkým rozsudkom vyneseným okresnými súdmi tak v trestnoprávných veciach, ako aj občianskoprávných veciach, je možné podať odvolanie na najvyššom súde bez obmedzenia.

Špecializované súdy

Rodinný súd má súdnu právomoc rozhodovať takmer vo všetkých rodinných sporoch. Súdna právomoc súdu pre reguláciu nájmov je obmedzená na spory súvisiace s budovami, ktoré podliehajú regulácii nájmu. Súd pre pracovnoprávne spory má súdnu právomoc len vo vzťahoch medzi zamestnávateľom a zamestnancom, najmä v prípadoch ukončenia zamestnania a v prípadoch určenia odškodnenia, ktoré sa má zaplatiť zamestnancom za údajné

nespravodlivé prepustenie. Vojenský súd má súdnu právomoc v trestných činoch, ktoré spáchali členovia Národnej gardy (Εθνική Φρουρά), alebo ak boli porušené právne predpisy o Národnej garde.

Proti všetkým rozsudkom vydaným uvedenými súdmi je možné podať odvolanie na najvyššom súde.

Organizácia právnických profesií: Advokáti (Δικηγόροι)

V Cyperskej republike je štandardný systém poskytovania právnych služieb a každý, kto ponúka tieto služby, je advokát, bez ohľadu na krajinu, kde študovali a vysokoškolský titul, ktorý získali počas štúdia práva.

Určite existuje zoznam právnikov na internete, ku ktorému majú bezplatný prístup advokáti a sudcovia a verejnosť má prístup po zaplatení poplatku.

Právne databázy

Na webovej stránke [leginetcy](#) sa uvádzajú právne predpisy, judikatúra a nariadenia a je bezplatná pre advokátov, sudcov a ministerstvá. Každý, kto chce mať prístup k tejto webovej stránke, musí zaplatiť poplatok. Na webovej stránke [cylaw](#) sa uvádzajú rozsudky súdov a je bezplatný pre každého, kto má záujem o prístup.

Advokáti/právni poradcovia (Νομικοί Σύμβουλοι)

Advokáti/právni poradcovia vykonávajú prax v rámci štandardného systému.

Verejní notári (Συμβολαιογράφοι)

Na Cypre nepoznajú profesiu verejného notára. Prácu, ktorú obvykle vykonáva verejný notár, vykonáva na Cypre advokát.

Ostatné právnické profesie

V Cyperskej republike s právnickou profesiou súvisia tieto profesie:

Registrátori (Πρωτοκολλητές)

Registrátorov menuje najvyšší súd a sú to súdni úradníci, ktorí sú obvykle advokátmi a majú právnické vzdelanie. Registrátori majú osobitné povinnosti, ako je ustanovené v príslušnom zákone. Najvyšší registrátor je registrátor menovaný najvyšším súdom spomedzi zamestnancov súdu a je zodpovedný za všeobecný dohľad.

Súdni úradníci

Existujú dva druhy súdnych úradníkov: súkromní súdni úradníci, ktorých právomoci sú obmedzené na doručovanie rozličných súdnych písomností a súdni úradníci, ktorí sú uvedení na výplatnej listine súdov, ktorí sú zamestnaní najmä na účely výkonu súdnych rozsudkov.

Asistenti právnikov (Δικηγορικοί Υπάλληλοι)

Titul asistent právnika sa získava po skončení 6-mesačnej praxe v právnickej firme a žiadosť sa musí podať registrátorovi okresného súdu, v ktorého okrese má sídlo právnická firma, v ktorej uchádzač pracuje.

Súvisiace odkazy

[Úrad generálneho prokurátora](#)

[Najvyšší súd](#)

Posledná aktualizácia: 25/06/2013

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Lotyšsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Lotyšsku.

Prokurátori

Organizácia

[Prokuratúra \(Prokuratūra\)](#) je unifikovaný, centralizovaný **justičný orgán** s trojstupňovou sústavou. Úrad vedie **generálny prokurátor (ģenerālprokurors)**. Jeho úlohou je **konať v prípade porušenia práva a zabezpečiť, že sa vo veciach porušenia práva rozhodne** v súlade so zákonom. Úrad prokuratúry má tri stupne:

Generálna prokuratúra (*ģenerālprokuratūra*),

krajské prokuratúry (*tiesu apgabalu prokuratūras*),

okresné a mestské prokuratúry (*rajona vai republikas pilsētu prokuratūras*),

špecializované prokuratúry (*specializētās prokuratūras*).

V prípade potreby môže generálny prokurátor ustanoviť špecializovanú prokuratúru pre určitú oblasť, ktorá môže mať postavenie okresnej prokuratúry alebo krajskej prokuratúry. Lotyšsko má momentálne **päť špecializovaných prokuratúr**:

pre organizovaný zločin a ostatné oblasti (*Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūra*),

špecializovaná multisektorová prokuratúra (*Specializētā vairāku nozaru prokuratūra*),

prokurátora v Rige pre cestnú dopravu (*Rīgas autotransporta prokuratūra*),

prokuratúra pre vyšetrovanie finančných a hospodárskych zločinov (*Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*); a

prokuratúra pre vyšetrovanie trestných činov súvisiacich s nezákonným šírením narkotík (*Narkotiku nelegālas aprites noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*).

Generálny prokurátor môže dohliadať aj na činnosť takých verejných orgánov, ktoré síce neplnia úlohu verejného žalobcu, ale ktoré v rámci svojich právomocí pomáhajú pri plnení istých úloh v trestných konaniach. Tieto orgány ustanovuje, reorganizuje a ruší generálny prokurátor. V súlade s pridelenými verejnými rozpočtovými zdrojmi generálny prokurátor stanoví aj ich organizáciu a počet ich zamestnancov. K dnešnému dňu bol vytvorený len jeden takýto orgán, konkrétne [Služba pre boj proti legalizácii príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti \(Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests\)](#).

Prokuratúry sú súčasťou súdneho systému a ako také sú nezávislé od zákonodarnej a výkonnej moci. Zatiaľ čo Saeima (lotyšský parlament), vláda a prezident môžu požiadať prokuratúru o overenie skutočností súvisiacich s porušením zákona a prijať vysvetlenia od generálneho prokurátora, nesmú zasahovať do práce prokuratúry, a to ani v prípade takého porušenia zákona, ktoré má celoštátny význam.

Prokurátori môžu napadnúť právny akt vlády alebo orgánu štátnej správy, ak nie je v súlade so zákonom. Generálny prokurátor a hlavní prokurátori oddelení generálnej prokuratúry sa môžu zúčastniť zasadani vlády a vyjadriť svoje postoje k otázkam, ktoré sú predmetom rokovaní.

Úlohy a povinnosti

V článku 2 [zákona o prokuratúre](#) sa definuje úloha prokurátora v prípravnom konaní takto:

Prokuratúra:

dohliada na zákonosť vyšetrovaní, ktoré realizujú vyšetrovacie a iné orgány,

organizuje, riadi a vykonáva prípravné konanie a udeľuje pokyny vyšetrovacím orgánom o vykonávaní a postupe trestného vyšetrovania, iniciuje a vedie trestné stíhanie,

chráni práva a oprávnené záujmy osôb a štátu podľa postupov stanovených zákonom, v prípadoch stanovených zákonom podáva na súde návrh alebo sťažnosť.

Podľa článku 36 ods. 1 [Trestného poriadku](#) je úlohou prokurátora viesť vyšetrovanie a dohliadať na jeho priebeh, trestne stíhať, podať obžalobu v mene štátu a vykonávať ďalšie činnosti v trestných konaniach.

Dozorujúci prokurátor

Dozorujúci prokurátor dohliada na vyšetrovanie konkrétnej trestnej veci a môže:

zrušiť rozhodnutie prijaté vedúcim konania (*procesa virzītāji*) alebo členmi vyšetrovacieho tímu,

požiadať priameho nadriadeného vyšetrovateľa o výmenu vedúceho konania alebo o vykonanie zmien v zložení vyšetrovacieho tímu, ak sa nedodržia

pokyny alebo ak došlo k procesným chybám, ktoré ohrozujú priebeh trestného konania,

preskúmať sťažnosti proti činnosti alebo rozhodnutiu vedúceho konania alebo člena vyšetrovacieho tímu, priameho nadriadeného vyšetrovateľa alebo osoby, ktorá vykonáva úlohy týkajúce sa konania,

prijímať rozhodnutia o začatí trestného konania alebo postúpiť vec inému vyšetrovaciemu orgánu,

vykonávať činnosti týkajúce sa konania po ich oznámení vedúcemu konania.

Vedúci konania

Dozorujúci prokurátor (alebo na základe pokynov vyššieho prokurátora iný prokurátor) sa môže stať vedúcim konania (*procesa virzītājs*) a ako taký môže prevziať vedenie trestného konania a prijať rozhodnutie o začatí trestného stíhania. Vo výnimočných prípadoch generálny prokurátor, oddelenie trestného práva generálnej prokuratúry alebo hlavný prokurátor krajskej prokuratúry môže menovať prokurátora za vedúceho konania už vo fáze vyšetrovania.

Ako vedúci konania môže prokurátor:

uzavrieť s obvineným dohodu o uznaní viny,

postúpiť vec súdu,

začať trestné stíhanie podľa osobitného postupu,

zastaviť trestné konanie na základe závažných oprávnených dôvodov.

Vedúci konania môže prijať akékoľvek procesné rozhodnutie a vykonať akýkoľvek procesný úkon alebo poveriť takýmito úkonmi člena vyšetrovacieho tímu alebo osobu vykonávajúcu iné úlohy týkajúce sa vyšetrovania.

Vyšší prokurátor

V súlade s postupom stanoveným zákonom vyšší prokurátor kontroluje, či si prokurátor plní svoje povinnosti, ktoré mu boli zverené, prijíma rozhodnutia o sťažnostiach a vydáva napomenutia týkajúce sa rozhodnutí a činností dozorujúceho prokurátora alebo prokurátora/vedúceho konania. Vyšší prokurátor môže napríklad rozhodnúť o návrhu dozorujúceho prokurátora na výmenu bezprostredného nadriadeného vyšetrovateľa alebo vyšetrojúceho orgánu alebo o preskúmaní opodstatnenosti a zákonnosti rozhodnutia o zrušení obvinenia.

Vyšší prokurátor môže:

zrušiť rozhodnutia vyšetrovateľa, člena vyšetrovacieho tímu alebo nižšieho prokurátora,

menovať alebo nahradiť dozorujúceho prokurátora alebo prokurátora/vedúceho konania, ak sa úlohy dozoru alebo stíhania nevykonávajú správne, alebo môže prevziať zodpovednosť za tieto úlohy,

ustanoviť vyšetrovací tím, ak rozsah pracovnej záťaže ohrozuje dokončenie trestného konania v rozumnom čase,

požiadať o pridelenie iného priameho nadriadeného vyšetrovateľa alebo prideliť trestné vyšetrovanie inému vyšetrovaciemu orgánu.

Na základe rozhodnutia vyššieho prokurátora sa môže prokurátor stať súčasťou **vyšetrovacieho tímu**; vedúci konania môže prokurátora požiadať o vykonanie úloh týkajúcich sa konania.

Sudcovia

Organizácia

Ústavný základ súdnictva tvoria články 82 až 86 [Ústavy](#), podľa ktorých sú za vykonávanie spravodlivosti zodpovedné len sudy. Sudcovia sú nezávislí a podliehajú len zákonu. Súdnicstvo sa riadi [zákonom o súdnej moci](#). Podľa lotyšskej právnej úpravy sú sudcovia štátnymi úradníkmi.

Verejné orgány, sociálne a politické organizácie a iné právnické a fyzické osoby musia rešpektovať nezávislosť súdov a imunitu sudcov. Nikto nie je oprávnený požadovať vysvetlenia alebo informácie týkajúce sa súdneho preskúmania určitej veci alebo zasahovať do súdnej administratívy z akéhokoľvek dôvodu. Sudcu chráni pri výkone úloh súvisiacich s výkonom spravodlivosti imunita. Sudca nesmie byť členom politickej strany alebo inej politickej organizácie.

Úlohy a povinnosti

Úlohou sudcu je výkon spravodlivosti v občianskoprávných, správnych a trestných veciach podľa zákona.

V **občianskoprávných veciach** sudca rozhoduje o sporoch týkajúcich sa ochrany občianskych, pracovných, rodinných a iných práv a oprávnených záujmov fyzických a právnických osôb.

V **trestných veciach** sudca prejednáva obžalobu a rozhoduje o jej opodstatnenosti. Sudca môže oslobodiť nevinné osoby alebo uznať osoby vinné zo spáchania trestného činu a uložiť im trest.

V **správnych veciach** sudca preskúmava zákonnosť konania výkonných orgánov (správne akty, ktoré vydávajú, alebo ich postup) a prejednáva a rozhoduje spory týkajúce sa právnych vzťahov v oblasti verejného práva. Sudcovia takisto vymedzujú povinnosti a práva fyzických osôb v rámci verejného práva. V prípadoch spáchania správnych deliktov sudcovia rozhodujú o porušení správneho práva.

Profesijné povinnosti sudcov zahŕňajú všetky povinnosti sudcov alebo súdu uvedené v procesnom práve.

Právne databázy

V Lotyšsku existuje [Národný súdny portál](#) – jeho obsah je však dostupný len v lotyštine. Poskytuje informácie o lotyšskom súdnom systéme, zoznam lotyšských súdov a sudcov, súdnu štatistiku, zhrnutie postupov uplatniteľných v rôznych typoch súdnych konaní a informácie o ich hlavných charakteristikách a rozdieloch medzi nimi, ako aj informácie o súdnych podaniach. Navyše portál poskytuje prístup k výberu judikatúry z rôznych oblastí, kalendáre súdnych pojednávaní a iné informácie.

Zadaním čísla veci alebo predvolania do sekcie elektronických služieb portálu (*epakalpojumi*) môžete získať informácie o tom, v akej fáze sa konanie nachádza, na ktorom súde a stupni sa vec prejednáva, kalendár najbližších pojednávaní, rozhodnutia a námietky v danej veci, ako aj výsledok konania.

Správy o práci súdov sa zverejňujú aj na webovom sídle [Súdnej správy](#).

Aktuálne **politické otázky týkajúce sa súdneho systému** sa zverejňujú na webovom sídle [Ministerstva spravodlivosti Lotyšskej republiky](#).

Elektronické informácie o Najvyššom súde a jeho činnostiach sú dostupné na webovom sídle [Najvyššieho súdu](#).

Všetky uvedené webové sídla sú dostupné aj v anglickom jazyku.

Organizácia právnických povolání: advokáti

Advokáti

Advokáti sa považujú za súčasť súdneho systému – ide o osoby vykonávajúce nezávislé právnické povolanie. Advokáti zastupujú svojich klientov (strana sporu, obvinený alebo iná zainteresovaná osoba) v súdnych a predsúdnych konaniach a v určitých [zákonom](#) stanovených prípadoch konajú v mene predsedu súdu, vedúceho predsúdneho vyšetrovacieho orgánu alebo Lotyšskej rady certifikovaných advokátov (*Latvijas zvērinātu advokātu padome*),

poskytujú právne rady,

spisujú právne listiny,

poskytujú ďalšie formy právneho poradenstva.

Advokáciu môžu za určitých podmienok vykonávať tieto osoby:

certifikovaní advokáti (*zvērināti advokāti*),

asistenti certifikovaných advokátov (*zvērinātu advokātu palīgi*),

občania členských štátov Európskej únie, ktorí získali kvalifikáciu potrebnú pre výkon advokácie v ktoromkoľvek členskom štáte Európskej únie, zahraniční advokáti (iní ako advokáti z členských štátov EÚ), ktorí môžu advokáciu vykonávať v Lotyšsku v súlade s medzinárodnými dohodami o právnej pomoci, ktoré sú pre Lotyšsko záväzné.

Všetci advokáti pôsobiaci v Lotyšsku sú nezávislými členmi vykonávajúcimi právnické povolanie, ktorí sa združili na účely vytvorenia Lotyšskej komory advokátov (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*). Komora je nezávislým národným profesijným orgánom. Lotyšskú komoru advokátov tvoria tieto orgány:

valné zhromaždenie certifikovaných advokátov, Lotyšská rada certifikovaných advokátov, revízná komisia a disciplinárna komisia.

Právne databázy

Informácie o **činnostiach Lotyšskej advokátskej komory a Lotyšskej rady certifikovaných advokátov**, zákonoch a nariadeniach týkajúcich sa advokátov, súdoch, na ktorých pôsobia (vrátane kontaktných informácií) a ďalšie informácie týkajúce sa **právnických povolání** v Lotyšsku možno nájsť na webovom sídle [Lotyšskej rady certifikovaných advokátov](#).

Notári

Organizácia

Notárske veci sa zverujú certifikovaným notárom (*zvērināti notāri*) pod dohľadom súdnych inštitúcií a v súlade s postupmi stanovenými [zákonom](#). Lotyšskí notári sú členmi súdneho systému, ktorí podľa zákona vykonávajú úlohy súvisiace s výkonom verejnej moci.

Podľa [notárskeho poriadku](#) sú notári oprávnení:

vyhotovovať notárske zápisnice,

vyhotovovať notárske osvedčenia,

prijímať do úschovy peniaze, cenné papiere a listiny,

prijímať predmety, ktoré sa majú dať do úschovy,

viesť dedičské konanie,

vypracovať návrh na rozdelenie vlastníctva v zákonom stanovených prípadoch,

viesť rozvodové konania (za predpokladu, že s tým obaja manželia písomne súhlasili a neprebíha medzi nimi nevyriešený spor),

vykonávať úlohy stanovené v iných právnych predpisoch.

Všetci certifikovaní notári sa považujú za osoby vykonávajúce právnické povolanie. S ohľadom na svoje úradné povinnosti však majú certifikovaní notári postavenie rovnocenné s postavením verejného činiteľa. Sú členmi súdneho systému, svoju činnosť vykonávajú v rámci krajských súdov a vykonávajú povinnosti, ktorá im ukladá zákon. Certifikovaní notári sú pri vykonávaní svojej činnosti finančne nezávislí a sadzby ich poplatkov stanovuje vláda.

Všetci lotyšskí certifikovaní notári sú združení v **Lotyšskej komore certifikovaných notárov** (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*), ktorá je nezávislou stavovskou organizáciou. **Lotyšská rada certifikovaných notárov** (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) je reprezentatívnym a kontrolným orgánom certifikovaných notárov, ako aj administratívnym a výkonným orgánom Lotyšskej komory certifikovaných notárov. Jej úlohy sú stanovené v § 230 notárskeho poriadku.

Právne databázy

Informácie o činnostiach a počte certifikovaných notárov, miestach ich úradov a ďalších otázkach vzťahujúcich sa na notársky systém v Lotyšsku nájdete na oficiálnom webovom sídle [lotyšských notárov](#).

Iné právnické povolania

Certifikovaní súdni exekútori

Certifikovaní súdni exekútori (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) sú členmi súdneho systému. Sú pridelení ku krajským súdom a vykonávajú rozhodnutia súdov a iných orgánov, ako aj iné činnosti stanovené zákonom.

Certifikovaní súdni úradníci sa považujú za osoby vykonávajúce právnické povolanie a pri výkone svojich činností je ich postavenie rovnocenné s postavením verejného činiteľa. Certifikovaní súdni exekútori vykonávajú svoje činnosti nezávisle a podliehajú len zákonu. Pokyny a príkazy vydané certifikovanými súdnymi exekútormi pri výkone súdnych rozhodnutí sú vykonateľné na území celého štátu.

Certifikovaní súdni exekútori vykonávajú svoje úlohy v rámci miestnej príslušnosti krajských súdov, ku ktorým sú pridelení. Počet súdnych exekútorov, umiestnenie ich úradov, právomoci a príslušnosť stanovuje vláda.

Pri plnení svojich povinností certifikovaní súdni exekútori postupujú podľa [zákona o občianskom súdnom konaní](#) a iných právnych predpisov a dodržia metodológiu schválenú Lotyšskou radou certifikovaných súdnych exekútorov (*Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome*, reprezentatívny a kontrolný orgán certifikovaných súdnych exekútorov v Lotyšsku) a odporúčania vyplývajúce z judikatúry.

Právne databázy

Informácie o mieste úradov certifikovaných súdnych exekútorov, predpisoch a nariadeniach upravujúcich toto právnické povolanie, ako aj zákony a nariadenia upravujúce činnosti Lotyšskej rady certifikovaných súdnych exekútorov nájdete na webovom sídle [Lotyšskej rady certifikovaných súdnych exekútorov](#). Portál je momentálne dostupný len v lotyšskom jazyku.

Organizácie poskytujúce bezplatné právne služby (pro bono)

Lotyšsko nemá zoznam takýchto organizácií.

Odkazy

[Úrad prokurátora](#), [Služba pre boj proti legalizácii príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti](#), [Národný súdny portál](#), [Súdna správa](#), [Lotyšská rada certifikovaných advokátov](#), [Lotyšskí notári](#), [Lotyšská rada certifikovaných súdnych exekútorov](#), [Ministerstvo spravodlivosti Lotyšskej republiky](#)

Posledná aktualizácia: 07/01/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska

komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Litva

V tejto časti nájdete prehľad právnických profesií v Litve.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické profesie v Litve patria:

- prokurátori (prokurorai);
- sudcovia (teisėjai);
- advokáti (advokatai);
- notári (notarai);
- súdni exekútori (antstoliai).

Prokurátori

Organizácia

V Litve je 56 územných prokuratúr:

- 51 krajských
- 5 okresných

☞ **Generálna prokuratúra** (Generalinė prokuratūra) je zodpovedná za územné prokuratúry (teritorinės prokuratūros). Generálneho prokurátora menuje na sedemročné obdobie **prezident Litovskej republiky** (Lietuvos Respublikos Prezidentas) so súhlasom parlamentu (Seimas).

Generálny prokurátor sa zodpovedá parlamentu a prezidentovi. Existujú tieto typy prokurátorov:

- generálny prokurátor (generalinis prokuroras);
- hlavní územní (okresní alebo krajskí) prokurátori (vyriašenejší (apylinkių arba apygardų) prokurorai);
- ďalší prokurátori.

Medzi Ministerstvom spravodlivosti a prokuratúrou nie je žiadny vzťah podriadenosti, spoločnej jurisdikcie ani žiadny iný osobitný vzťah.

Úlohy a povinnosti

Funkcie prokuratúr zahŕňajú:

- organizovať a usmerňovať vyšetrovanie v predsúdnom konaní;
- podávať obžaloby v mene štátu v trestných prípadoch;
- chrániť verejný záujem;
- zabezpečovať spravodlivosť;
- pomáhať justícii pri výkone spravodlivosti.

Prokurátori sa zapájajú do všetkých trestných prípadov a občianskoprávných alebo správnych prípadov, v poradí uvedenom v žalobe.

Sudcovia

Organizácia

V Litve nie sú rozlíšené žiadne typy sudcov; všetci sú **sudcovia z povolaní** (profesionalūs teisėjai).

Všeobecné zásady súdnictva sú uvedené v Ústave a zákone o súdoch. Súdny sú nezávislý a spravovaný týmito samosprávnymi orgánmi:

- Valné zhromaždenie sudcov (Visuotinis teisėjų susirinkimas)
- Súdna rada (Teisėjų taryba)
- Súdny honorárny dvor (Teisėjų garbės teismas)
- Súdom pri ich aktivitách pomáha ☞ **Štátna súdna správa** (Nacionalinė teismų administracija).

Organizácia právnických profesií: Právnici

Obhajcovia/Advokáti (Barristers/ Advocates)

V Litve sú advokáti (advokatai) a advokátski koncipienti (advokatų padėjėjai). Advokátski koncipienti môžu zastupovať svojich klientov v občianskoprávných konaniach a obhajovať ich v trestných konaniach – s povolením dohliadajúceho advokáta a ak to povoľuje zákon.

Advokáti a advokátski koncipienti sa nedelia podľa typu. Advokáti si môžu vybrať oblasť práva, v ktorej sa chcú špecializovať (špecializácia advokáta).

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovej stránke ☞ **Litovskej advokátskej komory** (Lietuvos advokatūra).

Je prístup do tejto databázy bezplatný?

Áno, prístup na webovú stránku Litovskej advokátskej komory je bezplatný.

Právni zástupcovia/Právni poradcovia (Solicitors/Legal advisers)

V Litve nie sú žiadni advokáti ani právni poradcovia.

Notári

Organizácia

V Litve pôsobí iba jedna kategória notárov (notarai). Počet notárov, ich úrady a územie ich pôsobnosti určuje **minister spravodlivosti** (Teisingumo ministerija). Notárov vymenúva a odvoláva minister.

Notári spadajú pod **Notársku komoru** (Notarų rūmai). Notárska komora každý rok odovzdáva Ministerstvu spravodlivosti podrobnú **výročnú správu** o svojich aktivitách, spolu s prognózou a usmerneniami pre aktivity notárov v nasledujúcom roku.

Regulačné akty, ktoré sa vzťahujú na notárov, schvaľuje minister spravodlivosti so zohľadnením stanoviska Prezídia Notárskej komory (Notarų rūmų prezidiumas).

Ak sa minister spravodlivosti domnieva, že uznesenie alebo rozhodnutie Notárskej komory je v rozpore so zákonmi Litovskej republiky, môže na Krajský súd vo Vilniuse (Vilniaus apygardos teismas) podať žiadosť o zrušenie týchto uznesení alebo rozhodnutí.

Viac informácií nájdete na webovej stránke ☞ **Litovskej notárskej komory**.

Úlohy a povinnosti

Hlavné povinnosti **Notárskej komory** sú:

koordinácia aktivít notárov;

starostlivosť o profesionálny **rozvoj** notárov;

ochrana a zastupovanie záujmov notárov v orgánoch verejnej správy;

navrhovanie **regulačných aktov** o otázkach súvisiacich s notárstvom a ich predkladanie Ministerstvu spravodlivosti;

jednotnosť notárskej praxe;

dohľad nad tým, ako notári vykonávajú svoje funkcie a dodržiavajú požiadavky profesionálnej etiky; zabezpečiť **zachovanie** a využívanie nástrojov vytvorených v praxi notárskej profesie; zabezpečiť notársku **odbornú prípravu**; vykonávanie ďalších úloh stanovených v **Štatúte Notárskej komory** (Notary rūmų statutas).

Ostatné právnické profesie

Exekútori

V Litve pôsobí iba jedna kategória exekútorov (antstoliai).

Informácie o exekútoroch nájdete na [webovej stránke organizácie exekútorov](#) a na webovej stránke [Exekútorská komora](#) (Antstolių rūmai).

Posledná aktualizácia: 18/02/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Luxembursko

V tejto časti nájdete prehľad jednotlivých právnických povolání.

Právnické profesie – úvod

Táto časť obsahuje informácie o povolaniach v právnických kruhoch (opis, prístup k povolaniu atď.).

Prehľad o právnom systéme

V Luxembursku sú sudy organizované do dvoch kategórií **všeobecných súdov a správnych súdov**. Táto organizácia je založená na kritériu charakteru sporu.

Všeobecné sudy zahŕňajú 3 zmluvacie sudy, 2 okresné sudy, 1 odvolací súd a 1 kasačný súd. Tieto sudy sú predovšetkým príslušné rozhodovať o občianskoprávných, obchodnoprávných, trestných a pracovnoprávných sporoch. Súčasťou tohto systému sú sudcovia a zástupcovia alebo prokurátori (štátni zástupcovia).

Správne sudy zahŕňajú 1 správny súd prvého stupňa a 1 správny súd. Tieto sudy rozhodujú v sporoch správneho a daňového charakteru (nepriame dane).

Ústavný súd tvoria sudcovia všeobecných súdov i správnych súdov. Tento súd kontroluje súlad zákona s ústavou, ktorá je najvyššou právnou normou krajiny.

Sudcovia

Existujú dva spôsoby, ako sa stať sudcom:

Nábor prostredníctvom výberového konania

Budúci sudcovia, čiže pomocní sudcovia, sa prijímajú prostredníctvom výberového konania. Podmienky účasti na výberovom konaní sú tieto:

mať luxemburské štátne občianstvo,

mať občianske a politické práva a predložiť príslušné potvrdenia o bezúhonnosti,

mať luxemburský diplom o ukončení vysokoškolského vzdelania v právnom odbore zodpovedajúci titulu magistra, ktorý uznal a schválil minister, do ktorého pôsobnosti vysokoškolské vzdelávanie patrí, v súlade so zmeneným zákonom z 18. júna 1969 o vysokoškolskom vzdelávaní a schvaľovaní zahraničných vysokoškolských titulov,

primerane ovládať luxemburský, francúzsky a nemecký jazyk,

mať ukončenú aspoň dvanásťmesačnú stáž v súdnej alebo notárskej oblasti,

spĺňať potrebné podmienky fyzickej a duševnej spôsobilosti, ktoré sa overujú v rámci lekárskeho a psychologického vyšetrenia.

Výberové konanie pre nábor sudcov organizuje Komisia pre nábor a odbornú prípravu pomocných sudcov zložená výlučne zo sudcov (ďalej len „komisia“).

Toto výberové konanie obsahuje tri písomné skúšky, ktoré sa týkajú občianskeho práva a občianskoprávneho konania, trestného práva a trestného konania, ako aj správneho práva a správnych sporov. Skúšky pozostávajú hlavne z vypracovania návrhu rozsudku alebo rozhodnutia. Úspešní uchádzači musia získať aspoň tri pätiny zo všetkých bodov za všetky skúšky a aspoň polovicu zo všetkých možných bodov za každú skúšku. Poradie uchádzačov zostavuje komisia podľa výsledných známok. Prijímajú sa uchádzači, ktorí sa v poradí klasifikovali na obsadzovaných miestach.

Prijímanie na základe dokumentácie

Ide o doplnkový spôsob náboru, ku ktorému sa pristupuje len v prípade, ak sa výberovým konaním nedosiahol počet pomocných sudcov, ktorý každoročne stanovuje minister spravodlivosti.

Uchádzač musí:

spĺňať určité podmienky nevyhnutné na účasť na výberovom konaní, a to hlavne podmienky uvedené vyššie v bodoch 1 až 4 a v bode 6,

mať diplom o ukončenej justičnej stáži,

mať aspoň päťročnú prax vo výkone advokátskeho povolania.

Komisia pozýva uchádzačov na osobný pohovor. Na osobnom pohovore je prítomný aj psychológ, ktorý vydáva odôvodnený posudok o každom uchádzačovi. Kritériami výberu uchádzačov sú výsledky skúšok po ukončení doplnkových kurzov z oblasti luxemburského práva a skúšky na konci justičnej stáže, odborná prax, prípadné doplňujúce kvalifikácie, ako aj prípadné publikácie. Uchádzačov vyberá komisia.

Ústava zaručuje nezávislosť sudcov od politickej moci. Z tohto hľadiska sú neodvolateľní. Zbaviť úradu alebo zosadiť ich možno iba rozsudkom. K ich preloženiu môže dôjsť len na základe nového vymenovania a s ich súhlasom. Zosadení, odvolaní alebo preložený však môžu byť za podmienok určených zákonom v prípade invalidity alebo zlého správania.

Funkcia sudcu je nezlučiteľná s členstvom vo vláde, s poslancovým mandátom, s mandátom starostu, zástupcu starostu alebo obecného radcu, s akoukoľvek platenou verejnou alebo súkromnou funkciou, s notárskou funkciou, s funkciou súdneho exekútora, s vojenskou a cirkevnou funkciou, ako aj s povolaním advokáta. Sudcovia sú nestranní a povinní zachovávať služobné tajomstvo. Výšku ich platu stanovuje zákon.

Viac informácií nájdete na [stránke venovanej povolaniu sudcu](#) na webovej lokalite ministerstva spravodlivosti.

Advokáti

Advokátske povolanie upravuje **zmenený zákon z 10. augusta 1991** o povolani advokáta.

Advokátske povolanie je **slobodné a nezávislé povolanie a môže sa vykonávať samostatne**. Advokáti sa môžu združovať v rámci právnickej osoby. Jedine advokáti smú poskytovať právnu pomoc účastníkom konania alebo ich zastupovať, zastupovať ich v súdnom spore a obhajovať pred všetkými súdmi, prijímať ich spisy a listiny, aby ich mohli predložiť sudcom, vyhotovovať a podpisovať potrebné protokoly na zabezpečenie regulárnosti postupu a pripraviť vec na začatie súdneho konania s cieľom dospieť k rozsudku.

Jedine advokáti smú pravidelne a za odmenu poskytovať **právne poradenstvo** alebo vypracovať pre niekoho iného súkromné listiny. Advokáti zároveň zastupujú svojich klientov alebo im pomáhajú pred medzinárodnými súdmi, ako je Súdny dvor Európskej únie alebo Európsky dvor pre ľudské práva.

Advokáti sú povinní zachovávať služobné tajomstvo, ktoré je štátneho charakteru a ktorého porušenie sa trestne postihuje.

Predpokladom výkonu advokátskeho povolania v Luxembursku je **zápis do zoznamu advokátov advokátskej komory Luxemburského veľkovevodstva** (Ordre des avocats établi au Grand-Duché de Luxembourg). Platí to aj pre európskych advokátov, ktorí majú záujem vykonávať činnosť v Luxembursku na základe svojho pôvodného profesijného titulu.

Zoznam advokátov obsahuje **šesť** **menších zoznamov:**

- 1: advokáti pôsobiaci pri súde
- 2: advokáti
- 3: honorárni advokáti
- 4: advokáti z Európskej únie vykonávajúci činnosť na základe svojho titulu z krajiny pôvodu
- 5: advokátske spoločnosti s postavením advokáta pôsobiaceho pri súde
- 6: iné advokátske spoločnosti

Na zápis do zoznamu advokátov advokátskej komory v Luxembursku musia byť splnené **tieto podmienky:**

predložiť príslušné potvrdenie o bezúhonnosti,

predložiť doklady o splnení podmienok prijatia na justičnú stáž alebo úspešne zložiť skúšku spôsobilosti advokátov z iného členského štátu Európskej únie stanovenú zmeneným zákonom z 10. augusta 1991, ktorým sa pre povolanie advokáta vymedzuje všeobecný systém uznávania vysokoškolských diplomov udeľovaných po absolvovaní odbornej prípravy v dĺžke minimálne 3 rokov, alebo preukázať, že sú splnené podmienky na zápis ako advokáta vykonávajúceho činnosť v Luxemburskom veľkovevodstve na základe svojho pôvodného profesijného titulu podľa zmeneného zákona z 13. novembra 2002, ktorým sa do luxemburských právnych predpisov transponuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, ovládať jazyk právnych predpisov a jazyky používané v úradnom styku a súdnicte v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime, mať luxemburské štátne občianstvo alebo byť občanom členského štátu Európskej únie, ovládať jazyk právnych predpisov a jazyky používané v úradnom styku a súdnicte v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime bez toho, aby bol dotknutý článok 31-1 zmeneného zákona z 10. augusta 1991. Úroveň, ktorú treba dosiahnuť, pokiaľ ide o ovládanie luxemburského a nemeckého jazyka, zodpovedá úrovni B2 Spoločného európskeho referenčného rámca v prípade porozumenia hovorenému prejavu a B1 ústneho prejavu, a pokiaľ ide o nemecký jazyk, úroveň B2 v prípade porozumenia písanému prejavu. Pokiaľ ide o francúzsky jazyk, v prípade porozumenia hovorenému aj písanému prejavu, ako aj v prípade ústneho aj písomného prejavu sa vyžaduje úroveň B2 toho istého rámca.

Odchylné od predchádzajúceho pododseku európski advokáti uvedení v článku 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, pri prijímaní na zoznam 1 v rámci zoznamu advokátov advokátskej komory musia ovládať jazyk právnych predpisov v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime okrem prípadu, že svoje profesijné činnosti obmedzujú na tie činnosti, ktoré si nevyžadujú ovládanie ďalších jazykov v zmysle zákona z 24. februára 1984. Požadovaná úroveň jazykových znalostí zodpovedá úrovni uvedenej v predchádzajúcom pododseku.

Niekoľko spresnení, pokiaľ ide o jazykové požiadavky:

Advokáti zaregistrovaní samostatne musia ovládať jazyk právnych predpisov v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime, ako aj všetky jazyky potrebné na výkon ich profesijných činností, bez toho, aby bolo dotknuté už uvedené.

Advokáti zapísaní na zozname 2 musia okrem toho ovládať jazyky používané v úradnom styku a súdnicte Luxemburského veľkovevodstva, ktoré sú nevyhnutné na plnenie ich povinností vyplývajúcich z justičnej stáže.

Advokát, ktorý prijme prípad, musí mať potrebné odborné a jazykové znalosti. V opačnom prípade sa vystavuje riziku disciplinárnych sankcií.

Rada advokátskej komory môže so súhlasom ministra spravodlivosti oslobodiť uchádzača od podmienky štátnej príslušnosti na základe dôkazu reciprocit zo strany **nečlenskej krajiny Európskej únie**, ktorej príslušníkom je **uchádzač**. To isté sa vzťahuje na uchádzačov, ktorí majú štatút politického utečenca a ktorí získali právo na azyl v Luxemburskom veľkovevodstve.

Iba advokáti zapísaní v zozname advokátov 1 sú oprávnení používať **titul advokáta pri súde**. **Na to, aby tak mohli urobiť, musia:**

byť ako advokáti zapísaní v zozname advokátov 2, absolvovať 2-ročnú justičnú stáž a po jej skončení úspešne absolvovať skúšku, alebo úspešne zložiť skúšku spôsobilosti advokátov z iného členského štátu Európskej únie stanovenú zmeneným zákonom z 10. augusta 1991, ktorým sa pre advokátske povolanie stanovuje všeobecný systém uznávania vysokoškolských diplomov o absolvovaní minimálne 3-ročného štúdia, alebo ako európski advokáti pripustení k výkonu svojej činnosti na základe svojho pôvodného profesijného titulu preukázať, že najmenej 3 roky vykonávali skutočnú a pravidelnú činnosť v Luxembursku v oblasti luxemburského práva vrátane práva Európskej únie, alebo sa na nich vzťahujú ustanovenia článku 9 ods. 2 zmeneného zákona z 13. novembra 2002 o transpozícii do luxemburského práva smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia.

Iba advokáti pri súde sú oprávnení vykonávať úkony, pre ktoré zákony a nariadenia predpisujú zastupovanie právnym zástupcom, teda zastupovať účastníkov konania pred Ústavným súdom, správnymi súdmi, najvyšším súdom a pred okresnými súdmi zasadačskými v občianskoprávných veciach, podávať za nich návrhy, prijímať ich spisy a listiny na účely ich predloženia sudcovi a zabezpečiť podpísanie potrebných listín, aby zaistili regulárny postup a pripravili vec na začatie súdneho konania s cieľom dosiahnuť rozsudok.

Advokáti, ktorí sú zapísaní v zozname advokátov 2, ako aj európski advokáti oprávnení vykonávať činnosť na základe ich pôvodného profesijného titulu, ktorí sú **zapísaní v zozname advokátov 4**, môžu vykonávať tieto úkony iba vtedy, ak im pomáha advokát pri súde zapísaný v zozname advokátov 1. Keďže je zastupovanie účastníkov konania na všetkých súdoch, na ktorých nie je zastupovanie právnym zástupcom povinné, vecou slobodného rozhodnutia, advokáti zapísaní v zozname advokátov 2 alebo v zozname advokátov 4 môžu na nich zastupovať účastníkov konania bez pomoci advokáta pri súde.

Prístup k vzdelaniu advokáta, ktorý upravuje nariadenie veľkovevodu z 10. júna 2009 o organizácii justičnej stáže, ktorým sa upravuje prístup k notárskemu povolaniu, zahŕňa profesijnú stáž zloženú z obdobia doplnkových kurzov z oblasti luxemburského práva, po ktorom nasleduje praktická stáž.

Po získaní osvedčenia o absolvovaní doplnkového vzdelávania v oblasti luxemburského práva sú účastníci stáže pripustení k zápisu do zoznamu 2 niektorých z advokátskych komôr v Luxembursku.

Cieľom justičnej stáže je naučiť sa v praxi vykonávať advokátske povolanie. Vysokoškolské štúdium umožnilo účastníkovi stáže získať hlbšie znalosti z oblasti práva a doplnkové kurzy z oblasti luxemburského práva doplnili tieto znalosti prostredníctvom praktického oboznámenia sa so špecifikami luxemburského práva. Počas justičnej stáže sa kladie dôraz najmä na praktické osvojenie si výkonu advokátskeho povolania jednak prostredníctvom jeho vykonávania pod dohľadom vedúceho stáže, a jednak prostredníctvom navštevovania kurzov zameraných práve na praktickú prípravu na toto povolanie. Praktická stáž trvajúca najmenej 2 roky sa zavŕši skúškou absolventa stáže. Po úspešnom vykonaní tejto skúšky sa uchádzač stane advokátom pri súde a zapíše sa do zoznamu 1.

Riadiaci výbor môže účastníkovi stáže povoliť na základe jeho odôvodnenej a podloženej žiadosti absolvovanie najmenej 3 a najviac 6 mesiacov justičnej stáže v advokátskej kancelárii, ktorá sa nachádza v členskom štáte Európskej únie. Toto riadne schválené obdobie stáže sa započíta do času trvania justičnej stáže.

Advokáti sú združení v komore, ktorá je nezávislým združením verejných činiteľov a sudcov. Jedna **advokátska komora je v Luxemburgu** a jedna **advokátska komora je v Diekirchu**. Každá komora má občianskoprávnu subjektivitu. Advokátska komora má tieto orgány: zhromaždenie, radu advokátskej komory, predsedu advokátskej komory a pre celú advokáciu disciplinárnu a správnu radu.

Viac informácií nájdete na [stránke venovanej povolaniu advokáta](#) na webovej lokalite ministerstva spravodlivosti.

Notári

Počet notárov je určený nariadením veľkovovodu podľa článku 13 zmeneného zákona z 9. decembra 1976 o organizácii notárstva. V súčasnosti je v celej krajine **36 notárov**.

Notári sú vyšší štátni úradníci určení na to, aby prijímali všetky listiny a zmluvy, ktorým účastníci chcú alebo musia dať charakter hodnovernosti pripisovaný úkonom verejného orgánu, aby ich opatрили dátumom, uložili do úschovy, vydali ich rovnopisy a odpisy.

Notári nesmú sami alebo sprostredkovanne, priamo či nepriamo: vykonávať obchodnú činnosť, byť konateľmi, komplementármi, ustanovenými administrátormi alebo likvidátormi obchodnej spoločnosti alebo priemyselného či obchodného podniku; miešať sa do správy a dohľadu spoločností, podnikov alebo agentúr, ktorých predmetom činnosti je nákup, predaj, parcelácia alebo výstavba domov alebo v nich mať nejaký podiel; udržiavať s uvedenými spoločnosťami, podnikmi alebo agentúrami vzťahy, ktoré by mohli brániť slobodnému výberu notára účastníkmi úkonu; zvyčajne sa venovať bankovým transakciám, diskontným obchodom a sprostredkovaniu alebo burzovým špekuláciám okrem diskontných obchodov uskutočňovaných na základe služby ich realizácie; prijímať peňažné vklady okrem tých, ktoré sa uskutočňujú z dôvodu alebo v súvislosti so službou ich realizácie alebo vysporiadania dedičstva; poskytovať službu v záležitosti, na ktorej sú sami zainteresovaní; využiť sprostredkovateľa pri úkonoch, ktoré nesmú vykonávať priamo; z akéhokoľvek dôvodu využívať služby realitných sprostredkovateľov alebo obchodníkov s nehnuteľnosťami.

Notárske listiny majú podľa ustanovení občianskeho zákonníka preukaznosť pred súdom; ak sú opatrené doložkou vykonateľnosti, sú vykonateľné. Notári sú povinní používať pri spisovaní listín francúzsky alebo nemecký jazyk podľa toho, aký jazyk si vyberú účastníci úkonu.

Notári vykonávajú svoju funkciu na celom území štátu. Prostredníctvom svojej funkcie sa podieľajú na výkone verejnej moci.

Notárska komora je zložená zo siedmich členov zvolených spomedzi notárov valným zhromaždením notárov.

Notárska komora má okrem právomocí, ktoré jej udeľujú zákony a nariadenia, najmä tieto **právomoci**:

udržiavať disciplínu medzi notármi a vykonávať disciplinárnu právomoc prostredníctvom svojej disciplinárnej rady, predchádzať akýmkoľvek sporom medzi notármi a zmieriť takéto spory a v prípade, že nedôjde k zmiernu, vyjadriť svoj názor jednoduchým oznámením, zmieriť všetky spory medzi notármi a tretími osobami,

vyjadriť svoje stanovisko k problematike notárskej odmeny, služobných pôžitkov, miezd, honorárov za úradný výkon, nákladov a výdavkov účtovaných notármi, ako aj ku všetkým sporom predloženým v tejto súvislosti občianskemu súdu,

prijímať do úschovy zoznamy prvopisov listín; kontrolovať účtovníctvo notárov,

zastupovať notárov veľkovovodstva pri obhajobe práv a záujmov advokátskeho stavu.

Disciplinárna rada sa skladá z predsedu okresného súdu v Luxemburgu alebo sudcu, ktorý ho ako predsedu zastupuje a štyroch členov notárskej komory vymenovaných podľa poradia určeného dĺžkou praxe v tomto povolaní.

Disciplinárna rada vykonáva disciplinárnu právomoc vo vzťahu k všetkým notárom v týchto prípadoch: porušenie zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa výkonu notárskeho povolania, profesijné chyby alebo profesijná nedbalosť, konanie v rozpore s profesijnou taktosťou a dôstojnosťou, ako aj s profesionálnou ctou a čestnosťou, to všetko bez toho, aby bola dotknutá žaloba, ktorá by mohla byť podaná v dôsledku takéhoto konania. Rozhodnutia disciplinárnej rady môže napadnúť prostredníctvom odvolania súdený notár, ako aj generálny prokurátor štátu. Odvolanie sa podáva na občiansky senát najvyššieho súdu, ktorý rozhodne prostredníctvom vynesenia konečného rozsudku.

Predpokladom prístupu k notárskej funkcii je:

mať luxemburské štátne občianstvo alebo byť občanom členského štátu Európskej únie,

mať občianske práva a vykonávať politické práva,

mať viac ako 25 rokov a osvedčenie notárskeho kandidáta podľa luxemburského práva (súčasný režim), alebo [osvedčenie o absolvovaní stáže](#), ktoré je predpokladom prístupu k notárskej funkcii (predchádzajúci režim),

ovládať jazyk právnych predpisov a jazyky používané v správe a súdnictve v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime.

Viac informácií nájdete na [stránke venovanej povolaniu notára](#) na webovej lokalite ministerstva spravodlivosti.

Ostatné právnické profesie

Súdny vykonávateľ (exekútor)

Súdny vykonávateľ je vyšší súdny úradník, ktorý je ako jediný oprávnený:

doručovať spisy a súdne príkazy a zasielať úradné oznámenia podľa zákonov a nariadení v prípadoch, keď spôsob oznámenia nie je upravený zákonom, vykonávať súdne rozhodnutia a vykonateľné listiny alebo tituly.

Súdny vykonávateľ je oprávnený prístupit' k:

vymáhaniu všetkých pohľadávok mimosúdnu alebo súdnu cestou. Táto právomoc zahŕňa právo podpísať v mene navrhovateľov návrh na vydanie platobného rozkazu alebo návrh na zabavenie nábytku, hnuťelných vecí a úrody v súlade so zákonmi a nariadeniami, zabaveniu a predaji prostredníctvom verejných aukcií nábytku, hnuťelných vecí a úrody v súlade s uplatniteľnými nariadeniami.

Súdom môže byť splnomocnený na zabezpečenie:

čisto materiálnych zistení bez akéhokoľvek stanoviska k skutočným alebo právnym dôsledkom, ku ktorým môžu tieto zistenia viesť,

zistení rovnakého charakteru na žiadosť súkromných osôb; v oboch prípadoch majú tieto zistenia preukaznosť do chvíle, kým sa nepreukáže opak.

Cenník úkonov súdnych vykonávateľov (exekútorov) je stanovený nariadením veľkovovodstva.

Komora súdnych vykonávateľov zastupuje toto povolanie na celoštátnej úrovni. Spravuje ju trojčlenná rada zložená z predsedu, tajomníka a pokladníka.

Predsa zastupuje komoru súdnych vykonávateľov v súdnych aj mimosúdnych záležitostiach.

Viac informácií nájdete na [stránke venovanej povolaniu súdneho vykonávateľa](#) na webovej lokalite ministerstva spravodlivosti.

Súdny zapisovateľ

Vedúci súdny zapisovateľ plní úlohy vedúceho spisovne a vedúceho personálu. Medzi administratívne úlohy vedúceho súdneho zapisovateľa patrí najmä vydávanie kópií advokátom a súkromným osobám (napr. doklady o rozvoze, ktorý sa má zaevidovať v zahraničí), písomné vyhotovenie/rovnopis súdneho rozhodnutia, príjem holografných závetov, vyhlásení v rámci dedičských konaní, prísahy súdnych zapisovateľov, príprava valných zhromaždení, štatistiky, ako aj dohľad nad archívmi. Napokon prijíma návrhy na vylúčenie sudcov.

Úlohou **súdnych zapisovateľov** je pomáhať sudcovi pri všetkých aktoch a protokoloch, najmä počas pojednávania, dostavení strán pred súd, vyšetrovaní, návštev na mieste, pitiev, inventúr pri bankrote, vypracúvaní rozsudkov a výsluchov osôb v poručníctve alebo opatrovníctve. Sudca nemôže konať bez svojho súdneho zapisovateľa.

Úlohy súdnych zapisovateľov sú stanovené článkom 78 a nasledujúcimi článkami zmeneného zákona o organizácii súdov.

 Zbierka osobitných zákonov s. 7 – 40.

Prístup k povolaniu súdneho zapisovateľa sa riadi zmeneným zákonom zo 16. apríla 1979, ktorým sa stanovuje všeobecný štatút štátnych zamestnancov.

 http://www.fonction-publique.public.lu/fr/publications/Reformes/Recueils/1_Statut.pdf

Súvisiace odkazy

 Ministerstvo spravodlivosti

Posledná aktualizácia: 27/09/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Maďarsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Maďarsku.

Právnické profesie – úvod

Prokurátori

Sudcovia

Právnici

Notári

Ostatné právnické profesie

Právnické profesie – úvod

V tejto časti sa nachádza prehľad o právnických profesiách v Maďarsku, o prokurátoroch, sudcoch, advokátoch, právnych poradcov, notároch a o exekútoroch.

V Maďarsku konajú predstavitelia právnických profesií (advokáti, notári, exekútori) nezávisle, ale pod odbornou správou v rámci systému komôr. Členstvo v komore je podmienkou vykonávania ich činnosti a komory majú právo kontrolovať svojich členov. Táto kontrola sa uskutočňuje s cieľom zabezpečiť, aby boli služby poskytované členmi na primeranej úrovni.

Prokurátori (ügyész)

Organizácia

V maďarských ústavných predpisoch sa stanovuje, že **úrad prokurátora** (Ügyészség) vykonáva činnosti špecifikované zákonom pri vyšetrowaní, vedie trestné stíhanie na súde a je zodpovedný za overovanie zákonnosti trestnoprávných opatrení.

Úrad prokurátora pomáha zabezpečiť, aby sa každý riadil zákonom, a presadzuje jeho vykonávanie v prípade jeho porušenia, a to v prípadoch a spôsobom definovaným v zákone.

Štátna prokuratúra (Ügyészség) je centralizovaná organizácia, ktorú vedie generálny prokurátor (legfőbb ügyész) a ktorý sa zodpovedá parlamentu.

Prokurátorov vymenúva a odvoláva generálny prokurátor.

Prokurátori sú vymenovaní najskôr na tri roky a po uplynutí tohto obdobia na neurčité obdobie.

Predpisy, ktorými sa riadi úrad prokurátora, stanovuje zákon.

Úlohy a povinnosti

Úlohy, povinnosti a právny štatút prokurátorov upravuje zákon. Prokuratúra je jednotný orgán a všetci prokurátori majú rovnaký právny štatút.

Úrad prokurátora (ügyészség):

vyšetruje prípady stanovené zákonom o trestnoprávných súdnych konaniach,

kontroluje, či vyšetrovanie prebieha v súlade s príslušnými právnymi ustanoveniami,

vykonáva ostatné právomoci súvisiace s vyšetrovaním,

pripravuje a podáva žaloby a vedie trestné stíhanie v trestnoprávných súdnych konaniach, presadzuje právo na odvolanie stanovené zákonom,

kontroluje, či vykonávanie trestov prebieha v súlade s príslušnými právnymi ustanoveniami,

zúčastňuje sa na ďalších občianskoprávných, zamestnaneckých, správnych a obchodných konaniach, ktoré sa riadia Občianskym súdnym poriadkom

(polgári perrendtartás), ak držiteľ práva nie je schopný z nejakého dôvodu brániť svoje práva,

v rámci všeobecnej kontroly zákonnosti (általános törvényességi felügyelet) zabezpečuje dodržiavanie zákona,

v rámci všeobecnej kontroly zákonnosti (általános törvényességi felügyelet) zabezpečuje dodržiavanie zákona,

prijíma opatrenia, ktoré sú potrebné na ochranu dieťaťa v súvislosti s trestným činom spáchaným na maloletých,

vykonáva úlohy vyplývajúce z medzinárodných záväzkov, najmä právnu pomoc,

Plní úlohy vo vzťahu k Eurojustu – prispieva k zabezpečeniu toho, aby všetky spoločenské organizácie, vládne orgány a občania dodržiavali zákon, a presadzuje vykonávanie zákonných ustanovení v prípade, že bol porušený zákon.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovom sídle **Prokuratúry Maďarskej republiky** (Magyar Köztársaság Ügyészsége).

Sudcovia

Organizácia

Ústava určuje, že sudcovia sú nezávislí: rozhodujú na základe zákona a v súlade so svojim presvedčením a pri vydávaní rozsudkov ich nemožno ovplyvňovať ani usmerňovať.

Právo **vymenúvať sudcov má prezident Maďarska** (köztársasági elnök).

Každý, kto sa chce stať sudcom, musí spĺňať tieto kritériá:

mať maďarské štátne občianstvo,

mať čistý register trestov,

mať volebné právo,

mať vysokoškolské právnické vzdelanie,

mať zloženú skúšku Maďarskej advokátskej komory (szakvizsgával rendelkezik),

predkladať majetkové priznanie ustanovené zákonom a

mať aspoň jeden rok praxe ako súdny úradník (bírószági titkár) alebo úradník okresného prokurátora (ügyészségi titkár) alebo ako sudca ústavného súdu,

vojenský sudca, verejný notár, právny zástupca alebo právny poradca alebo vo funkcii na ústrednom orgáne verejnej správy (központi közigazgatási szerv),

ktorá si vyžaduje zloženie právnických skúšok.

Porotcovia

V súlade s ústavnými predpismi sa **prísediaci sudcovia/porotcovia** (nem hivatásos bíró/ülnök) môžu zúčastňovať aj na **súdnych konaniach**.

Uchádzači nesmú mať záznam v registri trestov, musia mať volebné právo, byť maďarskými štátnymi občanmi a mať viac ako 30 rokov. Okrem týchto požiadaviek musia prísediaci na vojenskom súde (katonai ülnök) slúžiť v profesionálnych zložkách maďarských ozbrojených síl (Magyar Honvédség) alebo pracovať v orgánoch činných v trestnom konaní.

Porotcovia sa volia na **obdobie štyroch rokov**.

V **trestnoprávných konaniach** sú miestne sudy zložené z **jedného sudcu z povolania** (hivatásos bíró) a **dvoch prísediacich sudcov** za okolností, keď za vyšetrovaný trestný čin hrozí odňatie slobody na osem a viac rokov. Župný súd (megyei bíróság), ktorý koná ako súd prvého stupňa, môže vykonávať svoju činnosť prostredníctvom senátu (tanács), ktorú tvorí **jeden sudca z povolania a dvaja porotcovia**.

V **občianskoprávných konaniach** môže senát zložený z **jedného sudcu z povolania a dvoch prísediacich sudcov** zasadať v prípadoch, ktoré určuje zákon.

Súdni úradníci, súdni tajomníci

Absolventi právnických fakúlt sú zamestnaní na súdoch v pozícií súdnych úradníkov alebo súdnych tajomníkov, aby získali znalosti a skúsenosti, **kým sa stanú sudcami**. Môžu vystupovať ako sudcovia len v tých súdnych konaniach a za podmienok, ktoré určuje zákon.

Informačné hárky o zamestnancoch súdov možno nájsť na internetových adresách:

úradníci (407 Kb) [en](#)

súdny úradník (382 Kb) [en](#)

súdny tajomník (286 Kb) [hu](#)

fyzický pracovníci (280 Kb) [hu](#)

Právnicki

Obhajcovia/Advokáti (ügyvéd/ügyvéd)

Advokáti (ügyvéd) pri vykonávaní svojej profesie pomáhajú svojim klientom uplatniť svoje práva a plniť svoje povinnosti. Advokáti (ügyvéd) môžu vykonávať **právne zastupovanie** vo všetkých prípadoch a **pred všetkými orgánmi**. Advokáti sú nezávislí pri vykonávaní svojej profesionálnej činnosti, čo znamená, že nesmú byť ovplyvňovaní a nesmú mať také záväzky, ktoré by mohli ohroziť túto nezávislosť.

Činnosti, za ktoré sa poskytuje odmena, ktoré môžu vykonávať iba advokáti:

zastupovanie a obhajoba v trestných veciach,

právne poradenstvo,

príprava a zostavovanie právnych listín,

nakladanie s peniazmi a cennosťami, ktoré boli zverené do úschovy v súvislosti s uvedenými činnosťami.

Hoci tieto činnosti nepatria výlučne do okruhu činností advokátov, vzhľadom na požiadavky súčasných hospodárskych pomerov môžu advokáti vykonávať aj úlohy ako je napríklad **daňové poradenstvo**, úkony súvisiace s **prevodom nehnuteľností** a mimosúdna **mediácia** (peren kívüli köztetítés).

Advokátsku činnosť môže vykonávať každý, kto je zapísaný v advokátskej komore (kamara) a zložil advokátsky sľub (ügyvédi eskü).

Kritériá prijatia do advokátskej komory:

štátne občianstvo členského štátu Európskeho hospodárskeho priestoru (Európai Gazdasági Térség),

žiadny záznam v registri trestov,

vysokoškolské vzdelanie a maďarská odborná právnická skúška (jogi szakvizsga),

poistenie zodpovednosti za škodu a vhodné kancelárske priestory.

Advokáti z členských štátov Európskej únie môžu v Maďarsku vykonávať advokátsku činnosť ako **poskytovatelia ad hoc služieb**, poskytovatelia **pravidelných služieb** a ako **členovia advokátskej komory** (ügyvédi kamara). Poskytovatelia *ad hoc* služieb sú povinní zaregistrovať sa v advokátskej komore, ktorá je príslušná podľa miesta, kde poskytujú služby, zatiaľ čo advokáti, ktorí chcú poskytovať pravidelné advokátske služby, musia požiadať o členstvo v advokátskej komore, ktorá je príslušná podľa miesta ich kancelárie.

Advokáti z krajín Európskej únie (európai közösségi ügyvéd), zapísaní v registri, môžu požiadať o členstvo v advokátskej komore, ak spĺňajú zákonom stanovené požiadavky [napr. uplynulo zákonom stanovené obdobie praxe, ale preukážu svoje znalosti maďarského práva (ako aj práva Európskej únie), svoje dostatočné znalosti maďarského jazyka, potrebné na výkon svojich činností atď.].

Právnik z krajiny Európskej únie, ktorý bol prijatý za člena advokátskej komory, je oprávnený používať odborný titul advokát (ügyvédi cím) a vzťahujú sa na neho tie isté predpisy ako na maďarských advokátov.

Advokáti sú viazaní **povinnosťou mlčanlivosti**, ktorá sa týka všetkých skutočností a údajov, o ktorých sa dozvedia pri výkone svojho povolania.

V súlade so všeobecným pravidlom sa **odmena** advokáta spravuje **voľnou dohodou** medzi advokátom a jeho klientmi. Odmena advokáta je upravená iba vtedy, keď koná ako verejný obhajca (kirendelt védő) v súdnom konaní.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovom sídle [Advokátskej komory Maďarska](#) (Magyar Ügyvédi Kamara).

Právni poradcovia (jogtanácsos)

Základnou úlohou právnych poradcov je uľahčovať pôsobenie organizácie, v ktorej sú zamestnaní. Právni poradcovia **vykonávajú právne zastúpenie v organizácii, ktorá ich zamestnáva**, poskytujú právne poradenstvo a informácie; pripravujú návrhy, zmluvy a iné písomnosti a zúčastňujú sa na organizovaní právnej agendy. V súlade so všeobecným pravidlom právni poradcovia – na rozdiel od advokátov – vykonávajú svoje povinnosti (ktoré nie sú natoľko rozsiahle ako povinnosti advokátov) **ako zamestnanci**. **Odmena právnych poradcov** sa zakladá na právnych predpisoch, ktoré upravujú pracovný pomer. Ktokoľvek zapísaný v **registri, ktorý vedie župný súd** – v Budapešti to je Mestský súd v Budapešti (Fővárosi Bíróság) – sa môže stať právnym poradcom. Uchádzač musí:

mať štátne občianstvo jedného z členských štátov, ktoré sú signatármi Dohody o európskom hospodárskom priestore (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás),

mať čistý register trestov,

mať vysokoškolské vzdelanie;

mať zloženú maďarskú odbornú právnickú skúšku a

byť zapísaný v registri.

V niektorých prípadoch môže **minister spravodlivosti** (az igazságügyért felelős miniszter) **udelíť výnimku z podmienky štátneho občianstva**.

Notári (közjegyző)

Notári (közjegyző) v rámci svojich právomocí stanovených zákonom dbajú na úradný výkon spravodlivosti ako súčasť štátneho systému súdnictva.

Cieľom notárskej činnosti je predchádzať vzniku právnych sporov. Notári sú oprávnení vykonávať svoju činnosť, iba ak sú členmi **Notárskej komory** (Közjegyzői Kamara). Podľa zákona notárov **vymenúva minister spravodlivosti a prideluje ich do určitej lokality a na dobu neurčitú**.

Notári sú povinní uzatvoriť poistenie zodpovednosti za škodu a udržiavať ho v platnosti počas obdobia vykonávania svojej odbornej činnosti.

Do okruhu **výhradnej činnosti notárov** patrí osvedčovanie právnych úkonov, právne významných dokumentov a skutočností vo verejných listinách (közokirat). Jednou z tradičných úloh notárov je vedenie dedičského konania a ďalších nesporných konaní. Ďalšou významnou úlohou, ktorú vykonávajú notári, je registrácia záložných práv k hnutelným veciam, ako aj nakladanie s vecami uloženými do úschovy, v rámci ktorej prijímajú peniaze, cennosti a cenné papiere na základe splnomocnenia zúčastnených strán s cieľom odovzdať veci, ktoré boli uložené do úschovy, oprávnenej osobe.

Za činnosti, ktoré sú z hľadiska času, právneho posúdenia a zodpovednosti priemerne náročné, vykonávané v rámci svojej funkcie, majú notári nárok na **odmenu vo výške stanovenej zákonom**. Vo výnimočných prípadoch (napr. v prípadoch, ktoré si vyžadujú mimoriadne zložité posúdenie) sa výška odmeny môže líšiť od bežnej výšky odmeny. Ak možno vyjadriť hodnotu, ktorú má predmet činnosti notára, odmena notára sa stanoví na základe tejto hodnoty. Ak nemožno vyjadriť hodnotu, ktorú má predmet činnosti notára, odmenu notára je potrebné stanoviť na základe času, ktorý venoval tejto odbornej činnosti. Cena osvedčenia odpisu listiny notárom je pevne stanovená.

Keďže **maďarské štátne občianstvo** je základným predpokladom pre výkon funkcie sudcu, prokurátora, súdneho úradníka, exekútora a notára, cudzí štátni príslušníci nemôžu v Maďarsku zastávať tieto funkcie.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovom sídle [Národnej notárskej komory Maďarska](#) (Magyar Országos Közjegyzői Kamara).

Ostatné právnické profesie

Exekútori

Opatrenia súvisiace s výkonom rozhodnutia vykonávajú **exekútori** [nezavislí súdni exekútori (önálló bírósági végrehajtó) a exekútori župných súdov (megyei bírósági végrehajtó)].

V súlade so všeobecným pravidlom **nároky priznané v súdnych rozhodnutiach** (bírósági határozat), ktoré boli vydané v občianskoprávných veciach, vymáhajú nezavislí súdni exekútori. Nezavislých súdnych exekútorov **vymenúva minister spravodlivosti, ktorý zároveň určuje konkrétny miestny súd (helyi bíróság) v danom súdnom obvode, na ktorom budú pôsobiť**.

Nezavislí súdni exekútori **nie sú zamestnancami štátu; ich príjem predstavujú platby klientov**, ktoré sú odmenou za ich prácu.

Rozsah ich činností je takýto:

vykonávanie exekúcií založených na nariadení o exekúcii (végrehajtási lap), ktoré vydal súd,

vykonávanie exekúcií založených na príkaze na exekúciu (végrehajtási záradék), ktoré vydal súd,

vykonávanie exekúcií založených na súdnom príkaze alebo pozastavení exekúcie alebo príkaze na prenos végrehajtást elrendelő, letiltő, átutalási végzés) dekrétu priameho súdneho oznámenia (közvetlen bírósági felhívás).

Exekútori **župných súdov** pracujú na župných súdoch a na súde hlavného mesta (Fővárosi Törvényszék). Exekútora župného súdu pre konkrétny župný súd vymenúva predseda župného súdu na dobu neurčitú. Predseda župného súdu vyhlasuje na obsadenie úradu exekútora župného súdu verejnú súťaž.

Exekútor župného súdu je zamestnancom župného súdu a príjemcom príspevkov založených na tomto pracovnom vzťahu.

Exekútori župných súdov vymáhajú „súdne nároky“ (ak je ich oprávneným vlastníkom štát), súdne nároky predstavujú náklady občianskych súdnych alebo trestných konaní, ktoré sú predplatené štátom. Výber nákladov za trestné konania, konfiškácia majetku a výber ostatných finančných pokút predstavujú úlohu exekútorov župných súdov. Do ich právomoci patrí tiež výber predplatených detských prídavkov, ktoré predstavujú súdne nároky. Okrem toho exekútori župných súdov vymáhajú nároky, ak je ich oprávneným vlastníkom súd, Národná rada pre spravodlivosť, úrad Národnej rady pre spravodlivosť, ministerstvo spravodlivosti, inštitút súdnych znalcov alebo štát.

Oblasť právomocí exekútorov sa zhoduje s oblasťou právomocí súdu.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovom sídle [Komory súdnych exekútorov Maďarska](#) (Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara).

Organizácie poskytujúce právne služby *pro bono* (bezplatne)

Právne poradne (jogi klinika) fungujú na univerzitách a v niekoľkých mimovládnych maďarských a medzinárodných organizáciách, ktoré sú činné v tejto oblasti.

Súvisiace odkazy

[Domovská stránka Národnej notárskej komory Maďarska](#) (A Magyar Országos Közjegyzői Kamara honlapja)

[Domovská stránka Komory súdnych exekútorov Maďarska](#) (A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara honlapja)

[Domovská stránka prokuratúry Maďarska](#) (A Magyar Köztársaság Ügyészségének honlapja)

[Domovská stránka Advokátskej komory Maďarska](#) (A Magyar Ügyvédi Kamara honlapja)

Posledná aktualizácia: 15/02/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Malta

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických profesií na Malte.

[Právnické profesie – úvod](#)

[Prokurátori](#)

[Sudcovia](#)

[Obhajcovia/advokáti](#)

[Notári](#)

[Ostatné právnické profesie](#)

[Tajomník a zamestnanci súdov](#)

[Právnické profesie – úvod](#)

Medzi právnické profesie na Malte patria právnik, verejný notár a právny zástupca.

Právnici majú právo zastupovať osoby pred akýmkoľvek súdom.

Verejní notári sa považujú za verejné úradné osoby a vypracúvajú a následne uverejňujú verejné akty.

Právni zástupcovia majú právo vystupovať pred nižšími súdmi, v praxi väčšinu ich práce predstavuje sledovanie právnych úkonov súvisiacich so súdnymi prípadmi a inými nárokmi v registri súdu.

Výkon právnickej profesie na Malte je organizovaný ako jednotný systém a štátni žalobcovia sa volia spomedzi aktívnych právnikov.

Prokurátori

Organizácia

V zmysle článku 91 ústavy je **generálny prokurátor** zákonom poverený výkonom ústavných funkcií a úrad generálneho prokurátora je zriadený ako vládny úrad v zmysle vyhlášky o výkone funkcie generálneho prokurátora, kapitola 90 Zákonov Malty.

V súlade s Ústavou Malty má generálny prokurátor zaručenú neodvolateľnosť z funkcie, rovnako ako sudcovia. Generálny prokurátor vydáva nezávislé stanoviská v súvislosti s trestným stíhaním osôb a zároveň vykonáva činnosti, ktoré mu ukladá trestný zákonník v súvislosti s trestným stíhaním.

Pri výkone funkcie generálnemu prokurátorovi pomáha zástupca generálneho prokurátora, asistent generálneho prokurátora a ostatní právni úradníci.

Úlohy a povinnosti

Generálny prokurátor vystupuje ako **štátny žalobca** pred **trestným súdom a trestným odvolacím súdom**. V určitých prípadoch trestné stíhanie na podnet polície vyžaduje predbežný súhlas generálneho prokurátora.

Pri výkone funkcie, v rámci ktorej má právo dať podnet na začatie trestného súdneho konania, jeho vykonávanie alebo zastavenie, pričom mu toto právo udeľuje akýkoľvek zákon oprávňujúci ho na výkon tejto funkcie, nepodlieha generálny prokurátor žiadnej kontrole ani riadeniu zo strany inej osoby či úradu. Generálny prokurátor takisto pôsobí ako vládny **právny poradca** a právni úradníci pracujúci na úrade generálneho prokurátora takisto **zastupujú vládu** pred občianskymi a ústavnými súdmi.

Úrad generálneho prokurátora je takisto príslušným úradom vo veciach súvisiacich s **právnou spoluprácou** v oblastiach občianskeho, obchodného a trestného práva.

Úrad generálneho prokurátora **zastupuje Maltskú republiku** pred medzinárodnými súdmi a vládou na medzinárodných stretnutiach na tému právnej a justičnej spolupráce.

Úrad takisto **vypracúva návrhy právnych predpisov** a asistuje pri ich schvaľovaní parlamentom.

Sudcovia

Organizácia

Sudcov a zmierovacích sudcov vymenúva prezident republiky na základe odporúčania predsedu vlády. Sú nezávislí od výkonnej moci a majú zaručenú neodvolateľnosť z funkcie. Na to, aby osoba splnila podmienky na vymenovanie za zmierovacieho sudcu, musí mať za sebou aktívnu právnickú prax na Malte v trvaní nie menej ako sedem rokov a v trvaní dvanásť rokov na vymenovanie za sudcu. Z funkcie ich môže odvolať prezident, a to v prípade, že sa preukáže ich neschopnosť vykonávať funkcie v rámci svojho úradu (či už z dôvodu telesnej alebo psychickej nespôsobilosti alebo z iných dôvodov), alebo pre nevhodné správanie, na základe podania zo Snemovne reprezentantov, ktoré v hlasovaní podporili minimálne dve tretiny jej členov.

Organizácia právnickej profesie: právnici

Advokáti/právnici

Úlohy a povinnosti

Právnici sú profesionáli oprávnení na poskytovanie **právneho poradenstva a právnych stanovísk**, ako aj na **zastupovanie** svojich klientov pred súdmi, tribunálmi a inými právnymi fórami.

Profesiú právnika môže na Malte vykonávať osoba, ktorá má oprávnenie vydané prezidentom republiky a potvrdené úradnou pečiatkou Malty. Osoby, ktoré majú toto oprávnenie, musia pred začatím vykonávania profesie na verejnom zasadnutí na odvolacom súde zložiť prisahu vernosti a prisahu úradníka.

Organizácia

Komora advokátov Malty zastupuje advokátov, ktorí sú členmi advokátskej komory Malty. Advokátska komora je dobrovoľná nepolitická mimovládna organizácia financovaná z členských poplatkov a z finančných prostriedkov získaných vďaka aktivitám, ktoré usporadúva. Toto združenie je právne uznávané ako konzultačný a participačný orgán advokátov v súvislosti s organizáciou a správou súdnictva.

Na Malte existuje iba jeden druh právnikov a **pojmy „právník“ a „advokát“ sú vzájomne zameniteľné**. Výkon profesie je regulovaný **Komisiou pre správu justície**, ktorú tvorí prezident Malty, predseda najvyššieho súdu, predseda komory advokátov a ďalší členovia sudcovského zboru, ako aj iní vykonávatelia právnickej profesie. Všetky sťažnosti na právnikov má na starosti výbor piatich právnikov, ktorí následne predložia Komisii pre justíciu svoje odporúčanie disciplinárnych opatrení. Troch z piatich členov výboru menuje komora advokátov, čím sa zabezpečuje jej účinný vplyv na reguláciu právnickej profesie.

Komora advokátov zodpovedá za údržbu informačnej webovej stránky, ktorá je zameraná na právnickú profesiu a zahŕňa aj **zoznam právnikov**. Zoznam je rozdelený na dve časti: jedna časť je prístupná verejnosti a obsahuje podrobnosti o všetkých právnikoch, ktorí sú členmi komory advokátov, zatiaľ čo druhá časť, vyhradená pre členov, obsahuje údaje o všetkých právnikoch, ktorí sú komore advokátov známi.

Za niekoľko ostatných rokov komora zorganizovala množstvo akademických konferencií a seminárov, ako aj série mesačných *prednášok* zameraných na podporu kultúry neustáleho rozvíjania vedomostí z právnej oblasti u všetkých právnikov.

Právne databázy

Webová lokalita **Komory advokátov** poskytuje informácie o združení vrátane správ, kalendára podujatí a **databázy právnikov**. Rovnako sa tu nachádza zóna vyhradená pre členov, v ktorej sa dajú nájsť ďalšie informácie o právnických službách.

Je prístup do tejto databázy bezplatný?

Áno, prístup do tejto databázy je bezplatný.

Notári

Úlohy a povinnosti

Notári sú štátni úradníci poverení prijímať dokumenty vypracované akoukoľvek osobou počas jej života a testamenty, a prisúdiť im verejnú dôveru.

V dôsledku tohto záväzku a povinnosti sú tiež zodpovední za uchovávanie tých istých dokumentov a môžu vydávať kópie týchto dokumentov. Kapitola 55 zákonov Malty (Zákon o notárskej profesii a notárskych archívoch) podrobne uvádza ďalšie právomoci a funkcie notára.

Pred začatím výkonu svojej profesie **notári skladajú prisahu vernosti** a prisahu úradu pred odvolacím súdom.

Dohľad nad všetkými notármi, notárskymi archívami a verejným registrom vykonáva špeciálny súd nazývaný **Súd pre revíziu notárskych dokumentov**. Tento súd je zložený z členov vymenovaných ministrom zodpovedným za notárske záležitosti spomedzi sudcov a zmierovacích sudcov na dôchodku a spomedzi advokátov a notárov.

Súd môže kedykoľvek, keď to považuje za vhodné, a bez predchádzajúceho oznámenia navštíviť a skontrolovať archívy, verejný register alebo kanceláriu ktoréhokoľvek notára.

Každoročne v januári sa v **Úradnom vestníku Maltskej vlády** uverejňujú podrobnejšie informácie o notároch vykonávajúcich činnosť na Malte.

Organizácia

Notárska rada je všeobecný orgán dohliadajúci na notárske povolanie. Tento orgán je oprávnený, či už z vlastnej iniciatívy alebo na základe prijatej sťažnosti, prešetriť správanie notára, ktoré sa považuje za správanie v rozpore s dôstojnosťou notárskej profesie. Rada sa rovnako môže zaoberať obvineniami namierenými proti notárom zo zanedbania alebo zneužitia moci pri výkone profesie alebo v súvislosti s profesionálnymi záležitosťami, okrem prípadov, kedy by táto právomoc bola udelená inému orgánu, ako je ustanovené v článkoch 85 a 94 kapitoly 55 zákona o notárskom povolaní a notárskych archívoch (Zákon Malty), či v inom zákone.

Právne databázy

 Oficiálna webová lokalita Notárskej rady (Malta) obsahuje informácie o **Notárskej rade**, všeobecné informácie užitočné pre verejnosť a pre notárov, ako aj adresár obsahujúci podrobné údaje o notároch, ktorí vykonávajú túto činnosť na Malte. Táto databáza je prístupná širokej verejnosti a prístup do nej je bezplatný.

Ostatné právnické profesie

Právni zástupcovia

Profesiou právneho zástupcu môže na Malte vykonávať osoba, ktorá má oprávnenie vydané prezidentom republiky a potvrdené úradnou pečiatkou Malty. Osoby, ktoré majú toto oprávnenie, musia pred začatím vykonávania profesie na verejnom zasadnutí na odvolacom súde zložiť prísahu vernosti a prísahu úradníka.

Hlavnou povinnosťou právneho zástupcu je asistovať právnikovi, ku ktorému bol pridelený v súvislosti so súdnym konaním. Stará sa teda o prípravu písomných vyhlásení v mene svojich klientov do súdneho registra a celkovo poskytuje iné služby v súvislosti s prípravou súdneho procesu právnikmi. Právni zástupcovia sú oprávnení zastupovať osoby na zmierovacích súdoch, špeciálnych súdoch a v súdnych radách. Takisto môžu poskytovať právne poradenstvo.

Komisia pre správu justície je orgán, ktorý zabezpečuje reguláciu tejto profesie na Malte. Jedna **sekcia** webovej lokality Ministerstva vnútra a národnej bezpečnosti Malty je venovaná profesii právnych zástupcov a je prístupná širokej verejnosti.

Tajomník a zamestnanci súdov

Tajomník súdov zodpovedá za registre a za úradníkov, ktorí v nich pracujú, za plnenie a servis súdnych úkonov, výkon exekučných titulov, ako sú rozsudky a súdne príkazy prostredníctvom súdom stanovených súdnych zriadencov, súdne dražby prostredníctvom aukcie, konania pred porotou a iné trestné súdne konania.

Námestník tajomníka (377 Kb) **en**

Justičný úradník (374 Kb) **en**

Súdny zapisovateľ (378 Kb) **en**

Súvisiace odkazy

 Advokátska komora (Malta)

 Oficiálna webová lokalita Notárskej rady (Malta)

Posledná aktualizácia: 05/10/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Holandsko

Na tejto stránke nájdete informácie o právnických povolaniach v Holandsku.

Prokurátori

Sudcovia

Advokáti

Notári

Ostatné právnické povolania

Prokurátori

Organizácia

Prokuratúra (Openbaar Ministerie, ďalej len „OM“) je celoštátna organizácia s pobočkami vo všetkých regiónoch Holandska. Okrem toho existuje celoštátna prokuratúra zameraná na boj proti (medzinárodnej) organizovanej trestnej činnosti a úrad prokuratúry zameraný na boj proti trestnej činnosti v oblasti životného prostredia a hospodárstva a na boj proti podvodom.

Prokurátori v 10 oblastných úradoch prokuratúry za pomoci odborníkov z administratívy a práva ročne posudzujú niekoľko stoviek vecí. Veci, v ktorých bolo podané odvolanie, sa postúpia jednému zo štyroch regionálnych úradov prokuratúry. Zástupca OM v uvedených úradoch sa nazýva „generálny advokát“ (advocaat-generaal). Na čele úradov prokuratúry stoja hlavní prokurátori a hlavní generálni advokáti. Na celoštátnej úrovni je OM riadená Radou generálnych prokurátorov (rada prokurátorov) v Den Haagu. Politickú zodpovednosť za OM nesie minister spravodlivosti, ktorý spolu s radou prokurátorov stanovuje priority vyšetrovania a trestného stíhania.

Úlohy a povinnosti

Prokuratúra sa zaoberá prípadmi podozrenia zo spáchania trestného činu. V Holandsku je prokuratúra jedinou inštanciou, ktorá môže v prípade podozrenia z trestnej činnosti zabezpečiť vedenie trestného konania. Prokuratúra zabezpečuje vyšetrovanie a trestné stíhanie trestných činov.

Spolupracuje pritom s políciou a s ďalšími útvarmi pre odhaľovanie trestnej činnosti. Vyšetrovanie riadi prokurátor. Prokuratúra dohliada aj na riadny výkon rozhodnutí súdu; pokuty musia byť zaplatené, tresty odňatia slobody odpykané a verejnoprospešné práce náležite vykonané. Podobne ako súdy aj prokuratúra je súčasťou justície. Prokuratúra teda nie je ministerstvom v pravom slova zmysle.

Sudcovia

Organizácia

Každý, kto sa chce stať sudcom, musí mať aspoň sedem rokov odbornej praxe. Túto prax môže získať na interných justičných školeniach alebo na inom mieste justičného systému. Justičný systém zabezpečuje potrebnú prax.

Sudcov vymenúva **panovník**, a to pod záštitou **ministra bezpečnosti a spravodlivosti**. Za sudcov môžu byť vymenovaní len občania holandskej národnosti. Uchádzači musia mať právnické vzdelanie dosiahnuté na holandskej univerzite.

Jednotliví uchádzači môžu byť vymenovaní za sudcov len na odporúčanie vnútroštátneho výberového výboru zloženého z členov rôznych súdov, prokuratúry a jednotlivcov činných v spoločnosti.

Vymenovaný sudca vykonáva sudcovskú činnosť na konkrétnom súde. Takéto vymenovanie sa môže uskutočniť len vtedy, ak príslušný súd vymenuje potenciálneho sudcu. Vzhľadom na tieto podmienky je systém vymenovania čo najviac objektívny.

Sudca je vládnym činiteľom s osobitným štatútom. Po počiatočnom vymenovaní sudca nesmie prijať vymenovanie na inom súde.

Sudcovia môžu zotrvať v úrade do veku 70 rokov. Predtým, ako ho dosiahnu, môžu byť prepustení z úradu zo svojej vôle len najvyšším súdom v Holandsku,

Najvyšším súdom Holandska (Hoge Raad der Nederlanden), a to na podnet generálneho prokurátora (procureur-general) tohto súdu. Tento systém zabezpečuje primeranú ochranu pred politickým vplyvom na vymenovanie do úradu a prepúšťanie.

Úlohy a povinnosti

Úlohou sudcu je vydať nezaujaté rozhodnutie v **právnych sporoch** – vrátane prípadov, ktorých účastníckou stranou je vláda. Na zaručenie nestrannosti voči vláde je v platnosti špeciálny systém výberu a vymenovania sudcov. Na základe toho sa právny štatút sudcov líši od právneho štatútu vládných činiteľov. V holandskej ústave je zakotvené, že v prípade sporov vydávajú rozhodnutie sudcovia, a obsahuje ustanovenia o právnom štatúte členov súdu. Sudcovia na základe platnej legislatívy môžu na základe svojho rozhodnutia viesť prípady. Takisto do veľkej miery určujú praktický priebeh súdnych konaní (napríklad dĺžku určitých častí súdnych konaní).

Ak má účastnícka strana súdneho procesu pochybnosti o nestrannosti sudcu, zákon jej poskytuje možnosť namietat' voči tomu, aby sa prípadom zaoberal daný sudca. Niekedy sa stane, že jedna strana súdneho sporu nie je spokojná s činnosťou sudcu. V takom prípade sa rozlišuje medzi rozhodnutím vydaným súdom a správaním sudcu.

Ak nie je účastnícka strana spokojná s rozsudkom, strana podávajúca sťažnosť spravidla môže podať odvolanie.

Námietky voči správaniu sudcu sa môžu adresovať súdnej rade, v ktorej daný sudca zastáva úrad. Každý súd má stanovený postup na podávanie sťažností, ktorý určuje pravidlá pre riešenie týchto sťažností.

Existuje niekoľko zákonných ustanovení týkajúcich sa správania sudcov. Ich účelom je zaručiť, aby sudcovia vykonávali svoju prácu nestrane.

Sudcovia musia nadobudnúť prax najmenej v dvoch oblastiach. Spravidla je potrebné, aby zasadali v prípade z určitej oblasti a po jeho skončení sa musia zaoberať prípadom z inej oblasti. Toto pravidlo bolo stanovené na to, aby sa sudcovia príliš dlho a príliš veľa nezameriavali len na jednu oblasť.

Sudcovia pôsobia na okresných súdoch (rechtbanken). Tie pozostávajú minimálne zo štyroch oddelení: občianske oddelenie, trestné oddelenie, okresné oddelenie a správne súdne oddelenie. Sudcovia, ktorí pôsobia na poslednom oddelení, sa nazývajú: „kantonrechter“; ostatní sudcovia sa nazývajú „rechter“.

Sudcovia, ktorí pôsobia na **odvolacích súdoch** a Najvyššom súde, sa nazývajú **raadsheer**.

Zloženie súdov pri vypočúvaní prípadov je takéto:

Kantónálni sudcovia vedú prípady sami.

Sudcovia na okresných súdoch zvyčajne vedú prípady sami, no niektoré prípady sa musia riešiť na zasadnutí panela zloženého z troch sudcov.

Sudcovia pôsobiaci na odvolacích súdoch vedú prípady za účasti panela zloženého z troch sudcov, len ak danému prípadu nemusí zasadať len jeden sudca. Pre tento prípad zákon stanovuje pravidlá.

Na Najvyššom súde zasadať pri každom prípade piati sudcovia.

Vládny orgán zodpovedný za reguláciu tejto profesie je holandská justícia (rechtspraak).

Právna databáza

Ďalšie informácie nájdete na webovej stránke venovanej [justícii](#) v Holandsku, ktorá je dostupná širokej verejnosti.

Organizácia právnických profesií: Právnik

Obhajcovia/Advokáti

[Holandská advokátska komora](#) (advokátska komora) je verejná profesijná združenie pre všetkých advokátov v Holandsku. Hlavnou činnosťou advokátskej komory regulovanou zákonom je kontrolovať kvalitu advokátskych služieb. Táto kvalita sa okrem iného zabezpečuje pomocou:

komplexných vzdelávacích programov pre právnické profesie,

vypracovania nariadení a ďalších záväzných predpisov pre advokátov,

disciplinárnych konaní,

informácií a služieb poskytovaných jej členom,

poradenstva pre holandskú vládu o politických plánoch a právnych predpisoch.

Advokát musí byť členom advokátskej komory. V roku 2014 bolo v Holandsku registrovaných 17 000 advokátov.

Právni zástupcovia/ Právni poradcovia

Na reguláciu týchto profesií neexistuje žiadny centralizovaný orgán.

Notárske úrady

Organizácia

Pozri webovú stránku [Kráľovskej notárskej komory](#).

Úlohy a povinnosti

V prípade mnohých zmlúv a právnych transakcií sa zo zákona vyžaduje **notárska zápisnica**. Medzi najdôležitejšie z nich patria:

sprostredkovanie nehnuteľnosti v Holandsku,

zriadenie alebo zrušenie hypotéky,

zapísanie verejných alebo súkromných spoločností s ručením obmedzeným (v.o.s. a s.r.o.) alebo zmena ich stanov,

zakladanie nadácií alebo združení (vrátane družstiev) alebo zmena ich zriadenia,

spisovanie, zmena a vykonávanie poslednej vôle,

vypracúvanie alebo zmena predmanželských zmlúv (t. j. zvyčajne predmanželských dohôd a dohôd o registrovaných domácich partnerstvách),

prevod akcií na meno,

overovanie podpisov,

spisovanie darov a prevodov v notárskej zápisnici.

Z praktických dôvodov notári často vykonávajú aj iné typy právnych transakcií a môžu vypracúvať ostatné typy zmlúv. Tie zahŕňajú napríklad spoločenské zmluvy (obchodné, občianske a komanditné spoločnosti), zmluvy medzi druhmi a ustanovenia na ochranu súkromných spoločností s ručením obmedzeným pred tretími stranami.

Ostatné právnické profesie

[Kráľovská profesijná organizácia súdnych úradníkov](#) (the Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders alebo KBvG) bola zahrnutá do zákona o súdnych úradníkoch, ktorý vstúpil do platnosti 15. júla 2001. KBvG – do ktorej musia vstúpiť všetci sudcovia v Holandsku – je tak poverená podporovaním osvedčených postupov v rámci tejto profesie.

Holandskí **súdni úradníci** sú zodpovední za prijímanie a doručovanie písomností v súlade s nariadením Európskej rady 1348/2000 z 29. mája 2000

o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch. Písomnosti, ktoré sa majú doručiť v Holandsku, sa musia poslať priamo jednému z jeho súdnych úradníkov. Žiadosti o túto službu sa musia predkladať v holandskom alebo anglickom jazyku.

Takúto žiadosť nie je možné poslať holandskému centrálnemu orgánu, **Kráľovskej profesijnej organizácii súdnych úradníkov**. Možno ho požiadať o pomoc len za výnimočných okolností definovaných v článku 3 písm. c) uvedeného európskeho nariadenia.

Právne služby pro bono

O prvotné právne poradenstvo môžete požiadať na jednom z miest poskytujúcich právne služby. Na tomto mieste môžete požiadať o objasnenie právnych záležitostí, o informácie a poradenstvo. Ide o miesto prvého kontaktu pri poskytovaní právnej pomoci.

V prípade potreby dostanete kontakt na súkromného právnik alebo mediátora, ktorí pôsobia ako druhá línia právnej pomoci.

Všetky informačné služby na miestach poskytujúcich právne služby sú bezplatné. Poskytujú sa na mieste alebo v rámci konzultačnej hodiny (maximálne 60 minút). Na tieto miesta sa môžete obrátiť s problémami súvisiacimi s občianskym, správnym, trestným alebo imigračným právom.

Celkovo bolo zriadených 30 miest poskytujúcich právne služby. Sú rovnomerne geograficky rozložené tak, aby mal každý občan Holandska jednoduchý prístup k právnym službám.

Viac informácií nájdete na webovej stránke [miest poskytu júcich právne služby](#).

Súvisiace odkazy

[Ministerstvo spravodlivosti Holandska \(Openbaar Ministerie\)](#), [Holandská justícia a Najvyšší súd Holandska](#), [Holandská advokátska komora \(Nederlandse Orde van Advocaten Koninklijke\)](#), [Kráľovská notárska komora \(Notariële Beroepsorganisatie Koninklijke\)](#), [Kráľovská profesijná organizácia súdnych úradníkov \(Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders\)](#), [miesta poskytujúce právne služby \(Het Juridisch Loket\)](#), [Informatívny](#)

prehľad – pracovníci na súdoch (389 Kb) [en](#)

Posledná aktualizácia: 11/10/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Právnické profesie - Rakúsko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických profesií v Rakúsku.

Právnické profesie – úvod

V súčasnosti v rezorte rakúskeho spolkového ministerstva spravodlivosti pôsobí **1 693 sudcov z povolania (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Najvyššieho súdu)**.

Mimo rezortu spravodlivosti sú takisto vymenovaní sudcovia, ako napríklad sudcovia Správneho súdu (približne 63) a Spolkového azylového súdu.

Okrem toho v určitých konaniach pôsobia **laickí sudcovia**, ktorí pracujú na základe dobrovoľnosti. Môžu byť buď prísediacimi sudcami alebo porotcami v trestných konaniach alebo prísediacimi s odbornými skúsenosťami a znalosťami v obchodnoprávných, pracovnoprávných a sociálnoprávných konaniach.

Riadny chod súdov a prokuratúr pomáha udržiavať **375 prokurátorov (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Generálnej prokuratúry)** a **4 864 úradníkov a zmluvných zamestnancov (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Najvyššieho súdu)**.

V **systéme nápravno-výchovných zariadení** pôsobí **3 631 osôb (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže); zahŕňa celkove 3 098 zamestnancov policajného zboru (vrátane 127 zamestnancov policajnej dobrovoľnej vzdelávacej služby)**.

1. Sudcovia

Kvalifikácia a vymenovanie

Po skončení štúdia práva nasleduje praktická príprava po absolvovaní praxe na súde v rámci prípravnej sudcovskej služby. Ročne je vymenovaných asi 60 až 80 súdnych čakaťelov. Prípravná sudcovská služba trvá (vrátane praxe na súde) zásadne štyri roky a možno ju absolvovať na okresných súdoch, krajských súdoch, na prokuratúre, v zariadení na výkon trestu odňatia slobody, v zariadení na ochranu obetí a starostlivosti o obeť trestných činov a u zástupcov účastníkov z povolania (advokátov, notárov alebo finančnej prokuratúry). Časť prípravnej služby možno okrem iného absolvovať aj na vrchnom krajskom súde, na Najvyššom súde, na spolkovom ministerstve spravodlivosti, na Riaditeľstve zboru väzenskej a justičnej stráže, v zariadení sociálnej kurately pre podmienene odsúdených, v združeniach na zastupovanie nesvojprávnych alebo na úradoch sociálnych vecí pre mladistvých, u zástupcu na ochranu práv, vo vhodných spoločnostiach alebo v oblasti finančnictva. Prípravná sudcovská služba sa končí sudcovskou skúškou.

Po zložení sudcovskej skúšky sa môže súdny čakaťel uchádzať o voľné systematizované miesto sudcu.

Sudcov vymenúva spolkový prezident, ktorý touto úlohou pre väčšinu systematizovaných miest sudcov poveril spolkového ministra spravodlivosti. Za sudcu možno vymenovať len rakúskeho štátneho príslušníka.

Takzvaných laických sudcov je potrebné odlišiť od sudcov z povolania. Nie je potrebné, aby absolvovali vzdelávanie v právnej oblasti, a pracujú na dobrovoľnej báze. Môžu byť buď prísediacimi sudcami alebo porotcami v trestných konaniach alebo prísediacimi s odbornými skúsenosťami a znalosťami v obchodnoprávných, pracovnoprávných a sociálnoprávných konaniach.

Postavenie sudcu

Sudcovia z povolania sú vo verejno-právnom pracovnom pomere so spolkovým štátom. Okrem spolkového ústavného zákona je hlavným právnym zdrojom pre vzdelávanie a profesionálne postavenie sudcov **zákon o službe sudcov** (úplné označenie tohto právneho zdroja je „zákon o službe sudcov a prokurátorov“, keďže veľká časť ustanovení, ako napríklad disciplinárne právo a služobné opisy sú pre sudcov a prokurátorov upravené podobne).

Sudcovia z povolania sú vymenovaní na neobmedzené obdobie a odchádzajú do dôchodku na konci roka po dovŕšení 65 rokov.

Podľa článkov 87 a 88 spolkového ústavného zákona sudcovia pri výklade práva a rozhodovaní vo veciach konajú ako nezávislí zástupcovia štátu. Túto nezávislosť vyjadruje sudcovská nezávislosť od akýchkoľvek príkazov (nezávislosť od predmetu sporu), ako jeho nepreložiteľnosť na inú pozíciu a neodvolateľnosť (osobná nezávislosť). Sudcovia sú viazaní len zákonom a rozhodujú na základe vlastného právneho presvedčenia. Nie sú viazaní ani predchádzajúcimi rozhodnutiami iných súdov o podobných právnych otázkach (precedensy).

Okrem prípadu odchodu do trvalého dôchodku po dosiahnutí zákonom stanovenej vekovej hranice sudcovia môžu byť zbavení svojho úradu alebo preložení proti svojej vôli na iné miesto či penzionovaní len v prípadoch stanovených zákonom, zákonom stanovenou formou a na základe formálneho súdneho nález (článok 88 spolkového ústavného zákona).

Sudcom prislúcha ústavou zaručené osobitné postavenie len pri výkone ich sudcovského úradu (pri výkone všetkých súdnych činností pridelených podľa zákona a v súlade s rozdelením pôsobnosti okrem záležitostí súdnej správy). Výnimka je v rámci systému súdnictva administratívnu záležitosťou (opatrenia na zachovanie fungovania systému súdnictva). V takýchto prípadoch sú sudcovia nezávislí len vtedy, keď riešia tieto záležitosti v senátoch alebo v komisiách (ako napríklad rozdelenie pôsobnosti súdov, návrhy na vymenovanie na pozície na súde). Okrem týchto konkrétnych podmienok sú sudcovia viazaní pokynmi svojich nadriadených. Rozdelenie pôsobnosti súdov zabezpečuje, že sa dodrží právo na zákonného sudcu, ktoré zaručuje ústava.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia sú zodpovední **za rozhodovanie v občianskoprávných a trestnoprávných veciach**, vo veciach týkajúcich sa správy a ústavného práva konajú ako **kontrola správy a strážca ústavy**.

Právna zodpovednosť

Disciplinárny súd: Sudca, ktorý sa prevíni proti svojim profesijným alebo stavovským povinnostiam, sa musí zodpovedať pred disciplinárnym súdom, ktorý je zriadený pri vrchnom krajinškom súde, resp. pri Najvyššom súde, a pozostáva výlučne zo sudcov (disciplinárny súd je príslušný aj pre rozhodovanie v prípade porušenia služobných povinností prokurátormi).

Trestný súd: Ak je porušenie profesijnej povinnosti spojené aj so skutkovou podstatou, ktorá je v právomoci trestného súdu, sudca sa musí (resp. prípadne aj prokurátor) zodpovedať pred trestným súdom (napr. v prípade zneužitia úradnej moci).

Občiansky súd: Strany, ktoré v dôsledku protiprávneho správania sudcu (prípadne prokurátora) utrpeli škodu, si môžu nárokovat náhradu škody len od štátu. Ak ide o úmyselné konanie a hrubú nedbanlivosť sudcu (prípadne prokurátora), štát môže pristúpiť k jeho postihu.

2. Prokurátori

Organizačná štruktúra

Hierarchická organizácia prokuratúry v zásade zodpovedá organizácii súdov.

Pri každom z celkovo 17 súdov prvého stupňa pre trestné veci existuje prokuratúra. Okrem toho existuje Úrad špeciálnej prokuratúry pre hospodárstvo a korupciu s pôsobnosťou na celom území Rakúska. Pri každom vrchnom krajinškom súde je vrchná prokuratúra a pri Najvyššom súde generálna prokuratúra. Vrchné prokuratúry a generálna prokuratúra podliehajú priamo spolkovému ministrovi spravodlivosti.

Kvalifikácia a vymenovanie prokurátora

Vzdelávanie prokurátora zodpovedá vzdelávaniu sudcu z povolania.

Za prokurátora môže byť vymenovaná len osoba, ktorá spĺňa požiadavky na vymenovanie za sudcu.

Na obsadenie voľných systematizovaných miest prokurátorov, ako aj na obsadenie systematizovaných miest sudcov sa vyhlasuje verejné výberové konanie. Vymenovanie prokurátorov je v právomoci spolkového prezidenta, ktorý však toto právo – rovnako ako v prípade sudcov – vo väčšine systematizovaných miest prokurátorov delegoval na spolkového ministra spravodlivosti.

Postavenie prokurátora

Prokuratúry sú osobitné súdne orgány pôsobiace samostatne od súdov, **nie však nezávisle**. Majú hierarchickú štruktúru a sú viazané pokynmi vrchných prokurátorov a napokon pokynmi spolkového ministra spravodlivosti.

Existujú **presné zákonné predpisy upravujúce právo vydávať pokyny**. Pokyny vrchnej prokuratúry alebo spolkového ministra spravodlivosti sa môžu vydať len v písomnej forme a musia obsahovať odôvodnenie. Okrem toho prijaté pokyny musia byť zaznamenané v spise v trestnoprávnej veci. Spolkový minister spravodlivosti nesie zodpovednosť ako minister, a teda je povinný informovať parlament, ktorému sa zodpovedá.

Zamestnanci jednotlivých prokuratúr musia konať podľa pokynov vedúceho úradu prokuratúry. Ak však usúdia, že pokyn je v rozpore so zákonom, môžu požadovať, aby sa pokyn vydal vo forme písomného príkazu, dokonca môžu požiadať o uvoľnenie z konania v danej trestnoprávnej veci. Prokuratúry sú preto organizované hierarchicky na základe zásady podriadenosti a nadriadenosti. Je to potrebné aj preto, že **na rozdiel od rozhodnutí súdu ich rozhodnutia nie sú napadnuteľné prostredníctvom žiadneho právneho prostriedku**.

Úlohy a povinnosti

Prokuratúry sú osobitné orgány pôsobiace **samostatne od súdov**. Ich úlohou je **zastupovať verejný záujem pri uplatňovaní vnútroštátneho trestného práva**.

Zahrnuje to predovšetkým vznášanie obvinení voči osobám a zastupovanie obžaloby v trestných konaniach. Označujú sa preto aj ako **úrad žalobcu**. V rámci trestného konania vedú **prípravné konanie**.

Povinnosťou prokurátorov je **zastupovať obžalobu** tak v konaniach pred krajinškim súdom, ako aj pred okresnými súdmi príslušného okresu krajského súdu.

Okresní prokurátori spravídla podávajú obžaloby na okresné sudy. Sú to úradníci so špeciálnou kvalifikáciou, nevyžaduje sa však akademický titul.

Osobitné postavenie má Úrad špeciálnej prokuratúry pre hospodárstvo a korupciu, ktorého celoštátna príslušnosť sa vzťahuje predovšetkým na trestné činy v oblasti výkonu správy a korupcie a na hospodárske trestné činy so škodou prevyšujúcou sumu 5 miliónov eur. Okrem toho pod príslušnosť úradu patria aj daňové trestné činy so škodou nad 5 miliónov eur, kvalifikované prípady podvodu v oblasti sociálneho zabezpečenia, kvalifikované konanie vedúce k úpadku z nedbanlivosti, ako aj, okrem iného, priestupky podľa zákona o cenných papieroch alebo zákona o spoločnostiach s ručením obmedzeným v prípade spoločností príslušnej veľkosti (základné imanie vo výške aspoň 5 miliónov eur alebo viac ako 2 000 zamestnancov).

Vrchné prokuratúry sú hierarchicky nadriadené prokuratúram a poskytujú podporu vrchným krajinškim súdom vo Viedni, Grazi, Linci a v Innsbrucku. Okrem zastupovania **obžaloby pred vrchným krajinškim súdom** sú zodpovedné za **dohľad nad všetkými prokuratúrami vo svojom okrese** a sú priamo podriadené spolkovému ministrovi spravodlivosti.

Generálna prokuratúra zriadená pri Najvyššom súde má osobitné postavenie. Generálna prokuratúra sa **priamo zodpovedá spolkovému ministrovi spravodlivosti** a nemá právo vydávať príkazy jednotlivým prokuratúram a vrchným prokuratúram. Nevypracováva ani obžaloby, jej úlohou je však **poskytovať podporu Najvyššiemu súdu**. Na to, aby mohla plniť túto úlohu, má osobitné oprávnenie podávať tzv. „odvolania na zrušenie rozhodnutia pre porušenie zákona“ v trestnoprávných veciach, v ktorých účastníci konania nemajú (ďalšiu) možnosť odvolať sa na Najvyšší súd. Vykonáva tak dôležitú úlohu pri zachovaní jednotnosti práva, ako aj zabezpečovaní právnej istoty v trestnom práve.

Právna zodpovednosť

Na disciplinárnu, trestnoprávnu a občianskoprávnu zodpovednosť prokurátorov sa vzťahujú rovnaké pravidlá ako v prípade sudcov.

3. Vyšší súdny úradníci

Organizačná štruktúra

Vyšší súdny úradníci sú v Rakúsku neodmysliteľnou súčasťou súdnictva. V súčasnosti viac ako 80 % všetkých súdnych rozhodnutí v občianskoprávných veciach vykonáva približne 662 vyšších súdnych úradníkov (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane pohotovostnej skupiny pracovníkov).

Kvalifikácia vyššieho súdneho úradníka

Predpokladom kvalifikácie vyššieho súdneho úradníka je maturitná a odborná skúška, skúška dospelosti alebo odborná záverečná skúška na škole vyššieho stupňa (teda maturita). Tieto skúšky môže nahradiť záverečná odborná skúška, následne absolvovanie odbornej akadémie a úspešné zloženie skúšky oprávňujúcej na štúdium.

Pred schválením kvalifikácie vyššieho súdneho úradníka musí príslušná osoba pracovať aspoň dva roky v súdnej kancelárii a úspešne zložiť skúšku určenú pre zamestnancov súdnych kancelárií, ako aj predpísanú odbornú skúšku. Až potom môže prezident vrchného krajinšského súdu povoliť zamestnancovi súdu kvalifikovať sa na vyššieho súdneho úradníka.

Vzdelávanie za vyššieho súdneho úradníka trvá tri roky a zahŕňa

prácu na jednom súde alebo na viacerých súdoch s prípravou na vybavovanie záležitostí v pracovnej oblasti,

účasť na základnom kurze a kurze zameranom na danú pracovnú oblasť, ako aj

skúšku súdneho úradníka pozostávajúcu z dvoch častí.

Po úspešnom zložení skúšky vyššieho súdneho úradníka dostane čakaťel na funkciu vyššieho súdneho úradníka diplom vystavený spolkovým ministrom spravodlivosti.

Tento diplom treba odlišovať od osvedčenia vyššieho súdneho úradníka, ktorý sa vystavuje až po uplynutí trojročného vzdelávacieho cyklu a oprávňuje na výkon povolania vyššieho súdneho úradníka. Osvedčením vyššieho súdneho úradníka získava príslušný vyšší súdny úradník zásadné oprávnenie na výkon činností zahrnutých do rozsahu jeho pôsobnosti na celoštátnej úrovni.

Následne prezident vrchného krajského súdu určí, na ktorom súde a prípadne v akom časovom rozsahu bude príslušný zamestnanec súdu pracovať ako vyšší súdny úradník. Predseda súdu prideliť v rámci súdu vyššieho súdneho úradníka jednému oddeleniu, prípadne aj viacerým súdnym oddeleniam pod vedením sudcu. V rámci súdneho oddelenia rozhoduje o rozdelení činnosti príslušný sudca.

Postavenie vyšších súdnych úradníkov

Vyšší súdny úradník sú špeciálne vyškolení úradníci súdu, ktorí sú na základe spolkového ústavného zákona (článok 87a spolkového ústavného zákona) a zákona o súdnych úradníkoch poverení výkonom presne vymedzených činností všeobecných súdov v občianskoprávných veciach. V tejto funkcii sú vyšší súdny úradníci podriadení len príslušnému nadriadenému sudcovi a sú povinní riadiť sa len jeho pokynmi. Sudca si môže kedykoľvek vyhradiť rozhodovanie v právnej veci alebo ju prevziať. **Vyšší súdny úradníci môžu prijímať len súdne príkazy.** Proti týmto rozhodnutiam môže súd povoliť opravné prostriedky.

Okrem toho možno podať žiadosť, aby sa vecou zaoberal sudca.

V praxi pôsobia vyšší súdny úradníci väčšinou samostatne. Pokyny sudcu nie sú bežné a vyskytujú sa veľmi zriedkavo.

Úlohy a povinnosti

Vyšší súdny úradníci pracujú v týchto oblastiach:

občianskoprávne konania, exekúcie a konkurzy („vyrovnanie dlhov“),

mimosúdne záležitosti,

záležitosti týkajúce sa pozemkového katastra a lodného registra,

záležitosti súvisiace s obchodným registrom.

Každá z týchto oblastí si vyžaduje osobitné vzdelanie a osobitné vymenovanie za vyššieho súdneho úradníka pre danú oblasť.

Vymedzenie právomocí medzi sudcom a vyšším súdnym úradníkom

Pôsobnosť vyššieho súdneho úradníka sa nevzťahuje na všetky práce a rozhodnutia, ktoré sa v danej oblasti vyskytujú. Činnosti v pôsobnosti vyššieho súdneho úradníka sú presne vymedzené v zákone o vyšších súdnych úradníkoch, pričom rozsah pôsobnosti v jednotlivých druhoch činnosti je rôznorodý.

Do rozsahu pôsobnosti vyšších súdnych úradníkov okrem iného sú zahrnuté

žaloby o vrátenie peňazí,

potvrdenie právneho účinku a vymáhateľnosť rozhodnutí sudcov v ich pracovnej oblasti,

rozhodnutia o žiadostiach o právnu pomoc v konaniach súdnych úradníkov,

výkon úradných úkonov na základe žiadosti o právnu pomoc domáceho súdu alebo domáceho orgánu.

4. Advokáti

Všeobecné ustanovenia

Úlohou a oprávnením advokátov je zastupovať strany vo všetkých súdnych a mimosúdnych konaniach, vo všetkých verejných a súkromných záležitostiach pred všetkými súdmi a orgánmi verejnej moci Rakúskej republiky.

Na výkon advokácie v Rakúsku nie je potrebné úradné vymenovanie; na výkon povolania je však potrebné spĺňať ďalej uvedené požiadavky.

Príslušnú právnu úpravu obsahujú Advokátsky poriadok Rakúska (RAO), Ríšsky vestník zákonov č. 96/1896, Disciplinárne stanovy pre advokátov a advokátskych koncipientov (DSt), Rakúsky spolkový právny vestník č. 474/1990, spolkový zákon o advokátskych poplatkoch (RATG), Rakúsky spolkový právny vestník č. 189/1969 a zákon o advokátskej skúške (RAPG), Rakúsky spolkový právny vestník č. 556/1985.

Podmienky výkonu povolania

Kto chce vykonávať povolanie advokáta/advokátky, musí po ukončení štúdia práva (štúdium rakúskeho práva) preukázať minimálne päťročnú prax v právnej oblasti, pričom aspoň päť mesiacov na súde, resp. prokuratúre, a tri roky v rakúskej advokátskej kancelárii ako advokátsky koncipient.

Advokátsku skúšku možno zložiť po trojročnej praxi, pričom minimálne päť mesiacov na súde a minimálne dva roky v advokátskej kancelárii. Podmienkou zloženia skúšky je okrem toho účasť na vzdelávacích podujatiach pre advokátskych koncipientov, záväzne stanovených advokátskou komorou.

Ten, kto splní uvedené požiadavky, sa môže uchádzať o zápis do zoznamu tej advokátskej komory, v obvode ktorej chce mať kanceláriu.

V Rakúsku môže za určitých podmienok aj zahraničný advokát, advokát iného členského štátu Európskej únie alebo advokát iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo Švajčiarska:

dočasne vykonávať advokátsku činnosť,

po zložení skúšok spôsobilosti požiadať o zápis do zoznamu advokátov príslušnej advokátskej komory alebo

usadiť sa okamžite v Rakúsku pod profesijným titulom štátu svojho pôvodu bez toho, aby predtým musel absolvovať skúšky spôsobilosti, a po trojročnom „efektívnom a pravidelnom“ výkone povolania v Rakúsku sa v plnej miere začleniť medzi rakúskych advokátov.

V Rakúsku môžu za určitých podmienok dočasne vykonávať jednotlivé presne vymedzené advokátske činnosti aj členovia advokátskych komôr členských štátov GATS.

Právna zodpovednosť

Advokáti, ktorí porušia profesijné alebo stavovské predpisy, sa musia zodpovedať pred disciplinárnu radou vymenovanou miestnou advokátskou komorou.

Právomoc disciplinárnej rady siaha až po vyčiarknutie zo zoznamu advokátov. V druhostupňových konaniach rozhoduje najvyššia profesijná a disciplinárna komisia pre advokátov a advokátskych koncipientov v štvorčlennom senáte, ktorý sa skladá z dvoch sudcov najvyššieho súdu a dvoch advokátov alebo advokátok.

Okrem toho sa na advokátov alebo advokátky, samozrejme, vzťahuje aj trestnoprávna a občianskoprávna zodpovednosť.

Advokátska komora, Rakúska spolková advokátska komora

Všetci advokáti a advokátski koncipienti danej spolkovej krajiny zapísaní do príslušného zoznamu tvoria advokátsku komoru. Tieto komory sú verejnoprávnymi združeniami a nezávislými samosprávnymi orgánmi.

Delegáti advokátskych komôr jednotlivých spolkových krajín vytvárajú na koordináciu svojich úloh spoločné zastúpenie na spolkovej úrovni, Rakúsku spolkovú advokátsku komoru (<http://www.rechtsanwalte.at>).

5. Notári

Všeobecné ustanovenia

Na usporiadanie súkromnoprávných pomerov občanov slúži notár ako nezávislý a nestranný orgán preventívnej právnej starostlivosti.

Jeho hlavnou úlohou je súčinnosť s právnou praxou a poskytovanie právnych služieb obyvateľstvu. Notár vystavuje verejné listiny, uschováva cudzí majetok, spisuje súkromné listiny a zastupuje strany, hlavne v mimosúdnej oblasti. Okrem toho notár ešte vykonáva činnosť ako osoba poverená súdom v záležitostiach mimosúdnych sporov, predovšetkým pri dedičských konaniach, kde figuruje ako takzvaný súdny komisár.

Notár sa musí postarať o zabezpečenie majetku zosnulého a jeho prechod na oprávnené osoby. Táto činnosť si vyžaduje podrobné znalosti dedičského práva a mimosúdneho konania, čo podmieňuje skutočnosť, že občania sa stále obracajú na notárov o pomoc pri zostavení testamentov, ako aj o poradenstvo a zastupovanie v dedičských konaniach.

Notár alebo notárka vykonáva verejný úrad, nie je však zamestnancom. Zodpovedá za hospodárske riziko prevádzky notárskej kancelárie, nie je však živnostníkom. Jeho postavenie je porovnateľné so slobodným povoláním, ako súdny komisár je však súdnym orgánom. Činnosť notára je hlavným zamestnaním a nemôže sa spájať s činnosťou advokáta.

Zmeny počtu notárskych úradov a ich sídel sa vyhlasujú vyhláškou ministra spravodlivosti. V súčasnosti je v Rakúsku 490 notárskych úradov.

Rozhodujúce právne základy tejto činnosti obsahujú Notársky poriadok (NO), Ríšsky vestník zákonov č. 75/1871, zákon o notárskej činnosti, Ríšsky vestník zákonov č. 76/1871, zákon o notárskych poplatkoch (NTG), Rakúsky spolkový právny vestník č. 576/1973, zákon o notárskej skúške, Rakúsky spolkový právny vestník, č. 522/1987, zákon o súdnych komisároch, Rakúsky spolkový právny vestník, č. 343/1969 a zákon o poplatkoch súdnych komisárov (GKTG), Rakúsky spolkový právny vestník č. 108/1971.

Kvalifikácia notára

Kto skončil štúdium práva (štúdium rakúskeho práva) a zaujíma sa o povolanie notára, ten si musí nájsť notára (alebo notárku), ktorý by ho (alebo ju) zamestnal a nechal zapísať do zoznamu notárskych koncipientov.

Zápis do zoznamu notárskych koncipientov vedeného príslušnou notárskou komorou je možný iba vtedy, ak príslušná osoba preukázateľne absolvovala päťmesačnú súdnu prax ako justičný praktikant na súde alebo prokuratúre a pri prvom zápise do zoznamu koncipientov ešte nedosiahla 35 rokov.

Ak má byť notársky koncipient na prípustený k notárskej skúške, musí absolvovať vzdelávacie podujatia, záväzne predpísané notárskou komorou.

Notárska skúška pozostáva z dvoch častí:

prvú časť možno zložiť najskôr po 18 mesiacoch vo funkcii notárskeho koncipienta a najneskôr na konci piateho roku čakateľskej lehoty, v opačnom prípade bude koncipient vyčiarknutý zo zoznamu notárskych koncipientov,

druhú časť najskôr po ďalšej praxi ako notársky koncipient v trvaní aspoň jedného roka. Najneskôr však pred uplynutím desiateho roku čakateľskej lehoty, inak bude zo zoznamu vyčiarknutý.

Vymenovanie

Uvoľnené alebo novo vytvorené notárske úrady sa musia obsadzovať na základe verejného výberového konania. V zákone (§ 6 Notárskeho poriadku) sa od uchádzačov o notársky úrad okrem iného vyžaduje

štátna príslušnosť členského štátu Európskej únie alebo iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarska,

úspešné ukončenie štúdia rakúskeho práva,

absolvovanie notárskej skúšky a

sedemročná právna prax, z toho minimálne tri roky ako notársky koncipient po zložení notárskej skúšky.

Toto sú základné predpoklady, ktoré však ešte automaticky neopravňujú na vymenovanie za notára. Vo výberovom konaní hodnotia a posudzujú uchádzačov miestne príslušné notárske komory a následne personálne senáty príslušného všeobecného súdu a vrchného krajinského súdu, pričom rozhodujúci význam má dĺžka praxe. Notárska komora a dva personálne senáty predložia spolkovému ministrovi spravodlivosti návrh troch koncipientov. Pre ministra síce nie sú návrhy záväzné, ale v skutočnosti vymenuje jedného z poradia uchádzačov.

Notár môže vykonávať notársky úrad do 31. januára toho kalendárneho roku, v ktorom dovŕší 70 rokov. Preloženie notára do iného notárskeho úradu na základe úradného rozhodnutia nie je dovolené.

Dohľad nad notárstvami; právna zodpovednosť

Notári ako zriaďovatelia verejných listín a ako súdni komisári sú predmetom mimoriadnej kontroly. Dohľad nad notárstvami vykonáva spolkový minister spravodlivosti, justičná správa a priamo aj notárske komory.

Pre notárov platí vlastné disciplinárne právo. Disciplinárne priestupky stíha na prvom stupni vrchný krajinský súd ako disciplinárny súd pre notárov a na druhom stupni Najvyšší súd ako disciplinárny súd pre notárov, pričom náležové senáty musia mať medzi svojimi členmi aj notárov. Katalóg trestov disciplinárneho súdu siaha až po zbavenie úradu. Poriadkovými priestupkami sa zaoberá notárska komora.

Okrem svojej disciplinárnej zodpovednosti podliehajú notári, samozrejme, aj trestnoprávnej a občianskoprávnej zodpovednosti.

Ak notár pôsobí ako súdny komisár, považuje sa za trestnoprávneho hľadiska za úradníka a je preto zodpovedný za takzvané trestné činy spáchané v súvislosti s výkonom úradu, kam patrí predovšetkým zneužitie úradnej právomoci. Občianskoprávna zodpovednosť notára je upravená inak. Ak notár pôsobí ako súdny komisár, vzťahuje sa naňho rovnaká zodpovednosť ako na sudcu a prokurátora. To znamená, že strany mu (jej) nemôžu predkladať svoje nároky priamo, ale musia sa obrátiť so žiadosťou o náhradu škody na štát. Štát môže od neho vymáhať náhradu v prípade úmyselného konania alebo hrubej nedbalosti. Mimo rámca svojej činnosti vo funkcii súdneho komisára nesie voči stranám priamu občianskoprávnu zodpovednosť.

Notárske rady, Rakúska notárska komora

Notári, ktorí majú sídlo úradu v spolkovej krajine, a notárski koncipienti danej spolkovej krajiny, zapísaní do zoznamu notárskych koncipientov, tvoria notársku radu. Spolkové krajiny Viedeň, Dolné Rakúsko a Burgenland, ako aj spolkové krajiny Tirolsko a Vorarlbersko majú spoločné rady.

Rade prináleží ochrana cti a úcty stavu, ako aj zastupovanie záujmov stavu.

Každá notárska rada volí zo svojich členov notársku komoru. Notárska komora sa skladá z notára (notárky) vo funkcii prezidenta (prezidentky) a šiestich notárov (notárok) (Viedeň: dvanásť) a troch notárskych koncipientov (Viedeň: šiestich) vo funkcii členov.

Notárske komory spolkových krajín tvoria [Rakúsku notársku komoru](http://www.notar.at) (www.notar.at). Rakúska notárska komora zastupuje vo veciach týkajúcich sa rakúskeho notárstva ako celku, alebo vo veciach presahujúcich jednotlivé notárske komory, rakúske notárstvo a chráni jeho práva a záujmy.

Odkazy k téme

[Právnické profesie – úvod](#)

Posledná aktualizácia: 27/06/2013

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Poľsko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických povolání v Poľsku.

Prokurátori

Všeobecné súdy

Právnické povolania na súdoch

Sudcovia

Prísediaci sudcovia

Súdni úradníci

Súdni asistenti

Tajomníci súdu

Právníci

Právni poradcovia

Notári

Súdni exekútori

Organizácie poskytujúce verejnoprospešné právne služby pro bono (bezplatné)

Prokurátori

Organizácia

Štruktúra opísaná nižšie sa vzťahuje na verejnú prokuratúru a ostatné príslušné útvary podľa zákona z 9. októbra 2009.

Systém verejnej prokuratúry v Poľsku tvoria:

generálny prokurátor,

prokurátori vo všeobecných útvaroch prokuratúry a vojenský prokurátori, ktorí podliehajú generálnemu prokurátorovi,

prokurátori Ústavu pamäti národa a Komisie pre stíhanie trestných činov proti poľskému národu.

Najvyššie postavenie v systéme verejnej prokuratúry má generálny prokurátor, ktorého vymenúva poľský prezident spomedzi skupiny kandidátov odporúčaných Národnou súdnou radou a Národnou radou prokurátorov. Generálny prokurátor predkladá premiérovi výročné správy o činnosti v oblasti prokuratúry. Všeobecných a vojenských prokurátorov vymenúva generálny prokurátor spomedzi skupiny kandidátov, ktorých navrhuje Národná rada prokurátorov.

Všeobecné útvary verejnej prokuratúry sú rozdelené do **štyroch úrovní**:

generálna prokuratúra,

odvolacia prokuratúra,

krajská prokuratúra,

okresná prokuratúra.

Vojenské útvary verejnej prokuratúry fungujú na troch úrovniach:

najvyšší vojenský prokurátor,

krajské útvary vojenského prokurátora,

útvary vojenského prokurátora pri vojenských základniach.

Verejní prokurátori Ústavu pamäti národa a Komisie pre stíhanie trestných činov proti poľskému národu vykonávajú činnosť v rámci týchto organizačných útvarov:

Komisia pre stíhanie trestných činov proti poľskému národu,

oddelenia Komisie pre stíhanie trestných činov proti poľskému národu,

lustračný úrad,

oddelenia lustračného úradu.

V poľskom právnom systéme sa rozlišujú verejní prokurátori, ktorých vymenúva generálny prokurátor, a súkromní prokurátori, ktorí sú stranami trestného konania a ktorí podľa rokovacieho poriadku môžu verejným prokurátorom pomáhať pri práci.

Poľský právny systém podporuje rôzne profesijné združenia. Ide napríklad o Národnú radu prokurátorov v rámci generálnej prokuratúry a zhromaždenia a rady prokurátorov na odvolacích prokuratúrach. Tieto orgány sú však výlučne internými a organizačnými zložkami, ktoré nemajú webové lokality ani neposkytujú elektronické služby.

Ďalšie informácie o verejnej prokuratúre v Poľsku nájdete na webovej lokalite [generálnej prokuratúry](#).

Úlohy a povinnosti verejnej prokuratúry

Hlavnou úlohou verejnej prokuratúry je **presadzovať právo a dohliadať na stíhanie trestných činov**.

Verejní prokurátori plnia svoje úlohy najmä tým, že:

vedú predsúdne konanie v trestných veciach a dohliadajú naň,

vykonávajú úlohy verejného prokurátora na súdoch,

začínajú konania v trestnoprávných a občianskoprávných veciach, podávajú návrhy a v prípade potreby sa zúčastňujú na súdnych konaniach

v občianskoprávných a pracovnoprávných veciach a veciach sociálneho zabezpečenia, aby sa ochránili zásady právneho štátu, verejné záujmy, majetok alebo práva občanov,

prijímajú opatrenia ustanovené právnymi predpismi s cieľom správne a jednotne uplatňovať právo,

vykonávajú vyšetrovanie trestných činov a prijímajú opatrenia s cieľom bojovať proti trestným činom a predchádzať im,

zhromažďujú, spracúvajú a analyzujú údaje z konaní, ktoré viedli alebo na ktoré v súlade s právom dohliadali,

spolupracujú s orgánmi s cieľom predchádzať trestným činom a ďalším porušeniam práva,

spolupracujú a zúčastňujú sa na konaniach koordinovaných medzinárodnými orgánmi na účely presadzovania práva a predchádzania trestnej činnosti.

Práva a povinnosti verejných prokurátorov:

Verejný prokurátor je povinný konať v súlade so zákonom, v súlade so zásadou neustrannosti a rovnakého zaobchádzania so všetkými občanmi. Bez ohľadu na hierarchickú organizáciu verejnej prokuratúry vykonávajú verejní prokurátori svoje úradné funkcie nezávisle. Verejní prokurátori sa nesmú zapájať do politiky ani prijať iné zamestnanie a musia si neustále zlepšovať kvalifikáciu.

Verejní prokurátori sa v prvom rade zaoberajú trestnoprávnymi vecami. Príležitostne sa zúčastňujú aj na občianskoprávných veciach, ktoré sa týkajú najmä určenia otcovstva, pozastavenia rodičovských práv alebo právnej nespôsobilosti, a na správnych veciach, ktoré súvisia s právom v oblasti nehnuteľností a výstavby. Na každej krajskej prokuratúre je verejný prokurátor, ktorý sa špecializuje na medzinárodnú spoluprácu v trestnoprávných veciach.

Všeobecné súdy

Organizácia

Všeobecné súdy v Poľsku sú:

okresné súdy,
krajské súdy,
odvolacie súdy.

Všeobecné súdy vykonávajú spravodlivosť (vo veciach, ktoré nepatria do právomoci správnych súdov, vojenských súdov a najvyšších súdov) a plnia iné povinnosti súvisiace so spravodlivosťou, ktoré im zveruje zákon. Na súdne rozsudky v súlade so zákonmi dozerá najvyšší súd.

Okresné súdy majú právomoc v jednej alebo viacerých samosprávach (v odôvodnených prípadoch môže v jednej samospráve existovať viac ako jeden okresný súd, napríklad vo veľkých mestách).

Krajský súd funguje ako odvolací súd pre okresné súdy a v osobitných prípadoch aj ako súd prvej inštancie. Jeho súdna právomoc sa vzťahuje na minimálne dva okresné súdy (jeho súdny správny okres).

Ak sa vec prerokúva na krajskom súde ako na súde prvej inštancie, všetky odvolania sa prerokúvajú na odvolacom súde. Súdna právomoc odvolacieho súdu sa vzťahuje na minimálne dva krajské súdy (jeho odvolacia oblasť).

Súdu predsedá predsedajúci sudca. Vymenúva sa na pevne stanovené obdobie (štyri roky na okresných súdoch a šesť rokov na krajských a odvolacích súdoch).

Právnické povolania na súdoch

Všeobecné súdy v Poľsku vykonávajú spravodlivosť (vo veciach, ktoré nepatria do právomoci správnych súdov, vojenských súdov a najvyšších súdov) a plnia iné povinnosti súvisiace so spravodlivosťou, ktoré sa im zverujú zákonom. Výkon spravodlivosti je výsadou sudcov. Povinnosti súvisiace so spravodlivosťou okrem výkonu spravodlivosti, vykonávajú súdni úradníci a vyšší súdni úradníci (ak ich nemôžu vykonávať súdni úradníci, môžu ich plniť aj sudcovia).

Sudcovia

V poľskom právnom systéme sa rozlišujú **profesionálni sudcovia** a **prísediaci sudcovia**.

Sudcovia plnia svoje povinnosti v súvislosti s výkonom spravodlivosti. Na základe návrhu Národnej súdnej rady ich na neurčité obdobie vymenúva prezident republiky.

Sudcovia sú pri plnení svojich povinností nezávislí a podliehajú len ústave a právu.

Nezávislosť súdov a sudcov zaručuje **Národná súdna rada**, ktorá je ústavným orgánom.

Nezávislosť sudcov zaručuje súdna imunita a istota definitívy, ktoré sú zakotvené v ústave.

Za prípadné porušenie profesionálnych povinností sudcov čaká disciplinárne konanie. Vypočutia vo veci disciplinárnych vecí týkajúcich sa sudcov sa konajú na odvolacích súdoch ako súdoch prvej inštancie a na najvyššom súde ako súde druhej inštancie.

Prísediaci sudcovia

Úloha prísediacich sudcov pri výkone spravodlivosti je stanovená v poľskej ústave. Prísediaci sudcovia sú nezávislí a podobne ako profesionálni sudcovia podliehajú len ústave a právu. Prísediaci sudcovia majú pri riešení prípadov rovnaké práva ako sudcovia. Na rozdiel od sudcov však prísediaci sudcovia nemôžu predsedáť súdnemu konaniu ani zasadnutiu a nemôžu ani (v zásade) vykonávať úlohy mimo súdneho konania.

Platí pravidlo, že občianskoprávne aj trestnoprávne konania prebiehajú za prítomnosti jedného sudcu, t. j. bez účasti prísediacich sudcov. V zákonoch týkajúcich sa oboch druhov konaní sa však stanovujú aj kategórie vecí, ktoré sa vzhľadom na ich spoločenský význam prerokúvajú aj za prítomnosti prísediacich sudcov.

Prísediacich sudcov vymenúvajú samosprávne rady pôsobiace v rámci jurisdikcie príslušných súdov. Funkčné obdobie trvá štyri roky.

Súdni úradníci

Súdnych úradníkov zamestnávajú okresné a krajské súdy na vykonávanie povinností súvisiacich so spravodlivosťou, ktoré sú im zverené zákonom. Do svojich pozícií sú vymenúvaní k dátumu uvedenému v poverovacej listine. Vymenúva ich predsedajúci sudca odvolacieho súdu.

V občianskoprávných konaniach vykonávajú súdni úradníci právomoc súdu v rámci povinností, ktoré im boli uložené, pokiaľ sa v zákonoch nestanovuje inak.

V konaniach zahŕňajúcich trestnoprávne veci, menšie trestné činy a daňové priestupky však majú súdni úradníci právomoc predkladať odporúčania a v prípadoch určených zákonom aj rozhodnutia a príkazy.

Súdni úradníci sú teda zamestnancami súdu, ktorí majú oprávnenie vykonávať povinnosti súvisiace so spravodlivosťou v mene súdov v rámci právomocí, ktoré sú im zverené. V rámci svojich právomocí sú súdni úradníci nezávislí, pokiaľ ide o podstatu súdnych rozhodnutí a príkazov v zmysle zákona. Táto nezávislosť znamená, že sú ich súdne činnosti organizačne a funkčne oddelené od činnosti iných orgánov, aby sa zaistilo, že vykonávajú všetky činnosti zakotvené v zákonoch nezávislým spôsobom.

[Informačný hárok o súdnych úradníkoch](#) (374 Kb)

Súdni asistenti

Súdni asistenti plnia povinnosti na súde s cieľom pripraviť súdne vypočutia a zaistiť bezproblémové vnútorné fungovanie súdu (v súvislosti s výkonom spravodlivosti a iných povinností týkajúcich sa spravodlivosti). Uchádzači sa vyberajú vo výberovom konaní.

[Informačný hárok o súdnych asistentoch](#) (374 Kb)

Tajomníci súdu

Tajomníci súdu sa zamestnávajú na všetkých všeobecných súdoch a plnia povinnosti súvisiace s administratívnou podporou súdov okrem povinností, ktoré môžu vykonávať výhradne profesionálne skupiny, napr. vypracúvajú zápisnice z vypočutí, riadia program sudcov a organizujú sekretariát súdu. Práva a povinnosti, ako aj podmienky zamestnávania sú stanovené v zákone o súdnych zamestnancoch a verejným prokurátorom. Uchádzači sa vyberajú vo výberovom konaní.

[Informačný hárok o zamestnancoch súdu](#) (379 Kb)

Organizácia právnických profesií

Právnici

Právnici v Poľsku poskytujú právne služby v záujme ochrany práv a slobôd občanov. Zabezpečujú právnu pomoc a pripravujú právne stanoviská. Takisto zaisťujú zastúpenie strán v trestnoprávných a občianskoprávných veciach, vo veciach týkajúcich sa rodinného práva a mladistvých osôb, vo veciach súvisiacich s pracovnoprávnymi otázkami a otázkami sociálneho zabezpečenia a v konaniach pred najvyšším súdom.

Profesionálna špecializácia v Poľsku nie je stanovená, právnici si môžu vybrať oblasť, na ktorú sa budú špecializovať. Keďže sa však v poľských zákonoch zaručuje štátne zastúpenie pre finančne znevýhodnené osoby, právnici musia byť schopní poskytovať právne služby v prípadoch súvisiacich s rôznymi oblasťami práva.

Existuje tu 24 **krajských advokátských rád** a **poľská advokátska rada** fungujúca na štátnej úrovni. Tieto profesionálne združenia zodpovedajú za zastupovanie a ochranu profesionálnych práv právnikov, za rozvoj ich odborných zručností, zabezpečovanie odbornej prípravy pre začínajúcich advokátov a stanovovanie, podporu a presadzovanie pravidiel profesionálneho správania.

Právne databázy

Ďalšie informácie nájdete na webovej stránke [poľskej advokátskej rady](#).

Právni poradcovia

Právni poradcovia poskytujú právne služby spoločnostiam, iným podnikom, organizačným jednotkám a fyzickým osobám. Zabezpečujú právnu pomoc a pripravujú právne stanoviská. Na rozdiel od právnikov môžu byť zamestnancami iných subjektov. Od 1. júla 2015 sa na právnikov a právnych poradcov vzťahujú rovnaké procesné práva. Právni poradcovia môžu konať ako zástupcovia obhajoby v trestnoprávných konaniach, pokiaľ nie sú zamestnancami iných subjektov. Takisto môžu konať v prípadoch menších trestných činov a ako zástupcovia obhajoby v disciplinárnych konaniach.

Profesionálne združenie právnych poradcov pozostáva z 19 **krajských komôr právnych poradcov** a **Národnej komory právnych poradcov** fungujúcej na štátnej úrovni. Tieto profesionálne združenia zodpovedajú za zastupovanie a ochranu profesionálnych práv právnych poradcov, za rozvoj ich odborných zručností, zabezpečovanie odbornej prípravy pre začínajúcich poradcov a stanovovanie, podporu a presadzovanie pravidiel profesionálneho správania.

Právne databázy

Ďalšie informácie nájdete na webovej stránke [Národnej komory právnych poradcov](#).

Notári

Organizácia

Minister spravodlivosti vymenúva notárov a prideluje im úrad na základe žiadosti od príslušných osôb po konzultácii s radou príslušnej komory notárov.

Minister spravodlivosti má tiež právomoc notárov odvolať.

Ministerstvo spravodlivosti vedie evidenciu notárskych úradov a stanovuje maximálne sadzby za notárske transakcie.

Notári tvoria profesionálne združenie pozostávajúce z 11 **notárskych komôr** a **Národnej notárskej komory**.

Úlohy a povinnosti

Notári sú vymenúvaní na vykonávanie transakcií, ktoré sa musia spracovať na základe notárskej zápisnice (napr. prevody vlastníctva nehnuteľností), alebo v prípade, že sa tak strany rozhodnú.

Notárske povolanie je povolaním spojeným s dôverou verejnosti. Ako osoby požívajúce dôveru verejnosti konajúce v mene štátu musia zaručiť bezpečnosť transakcií s nehnuteľnosťami.

Notári vykonávajú tieto notárske povinnosti: vypracovanie notárskych listín, osvedčení o dedičstve a iných osvedčení, podávanie vyhlásení, písanie zápisníc, vypracovanie protestov proti zmenkám a šekom, uchovávanie hotovosti, cenných papierov, dokumentov a údajov na dátovom úložnom médiu, vkladanie zápisov do evidencií a vypracúvanie kópií a výňatkov dokumentov, vypracúvanie listín, vyhlásení a iných dokumentov na požiadanie strán a vykonávanie iných činností podľa samostatných ustanovení.

Notárske transakcie vykonané notárom v súlade s právnymi predpismi sa považujú za úradné dokumenty.

Notári vykonávajú svoju činnosť v individuálnych notárskych úradoch. Notár môže vykonávať činnosť len v jednom úrade, zatiaľ čo niekoľko notárov môže spoločne vykonávať činnosť v jednom úrade v súlade s pravidlami upravujúcimi občianskoprávne partnerstvá. V takomto prípade však každý notár vykonáva svoje povinnosti vo vlastnom mene a nesie zodpovednosť za transakcie, ktoré spracoval.

Právne databázy

Ďalšie informácie nájdete na webovej stránke [Národnej notárskej komory](#) (len v poľštine).

Ostatné právnické povolania

Poľské právo upravuje tieto právnické povolania: **súdni exekútori**.

Súdni exekútori

Podľa poľského práva sú súdni exekútori súdnymi úradníkmi na presadzovanie práva. Zároveň majú postavenie štátneho úradníka, pretože práve toto postavenie im dáva dostatočnú legitimitu pri plnení ich povinností, ktoré do značnej miery zasahujú do občianskych práv a slobôd. Medzi ich povinnosti v prvom rade patria nátlakové opatrenia potrebné na presadzovanie rozhodnutí súdu a uplatňovanie ústavného práva na spravodlivý proces.

Súčasťou právomocí súdnych exekútorov je uskutočňovanie konania v súvislosti s presadzovaním práva v občianskoprávných veciach.

Súdnych exekútorov vymenúva minister spravodlivosti zo skupiny kandidátov, ktorí musia spĺňať požiadavky stanovené v zákone o súdnych exekútoroch a presadzovaní práva. Spomedzi požiadaviek možno spomenúť to, že musia mať právnické vzdelanie, ukončenú odbornú prax, absolvovať skúšku súdnych exekútorov a dokončiť skúšobnú lehotu v trvaní minimálne dvoch rokov v pozícii prísediaceho súdneho exekútora v skúšobnej lehote.

Dozor nad súdnymi exekútormi vykonáva ministerstvo spravodlivosti a predsedajúci sudcovia na súdoch, kde súdni exekútori vykonávajú svoju činnosť, ako aj združenia súdnych exekútorov, konkrétne **Národná exekútorská rada** a **rady komôr súdnych exekútorov**.

Pozri webové stránky [ministerstva spravodlivosti](#) a [Národnej exekútorskej rady](#).

Organizácie poskytujúce verejnoprospešné právne služby *pro bono* (bezplatné)

V Poľsku existuje veľa organizácií, ktoré poskytujú právne služby *pro bono*. Patria medzi ne:

„**Modrá linka**“, ktorá funguje pod záštitou Ministerstva pre rodinu, prácu a sociálnu politiku v záujme boja proti domácej násilii. Ďalšie informácie sú dostupné na stránke [Modrej linky](#), kontaktné telefónne číslo: +48 22 668 70 00,

pro bono právnu pomoc poskytujú aj **Právnická klinika**, ktorú vedú študenti patriaci do združení fungujúcich na právnických fakultách všetkých významných univerzít v Poľsku.

Posledná aktualizácia: 18/10/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pt](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Právnické profesie - Portugalsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Portugalsku.

Sudcovia všeobecných súdov a sudcovia správnych a daňových súdov

Prokurátori verejnej prokuratúry

Advokáti

Právni poradcovia

Právni zástupcovia

Exekútori

Notári

Registrujúci úradníci

Súdni úradníci

Mediátori

Súdni správcovia

Úradník pre priemyselné vlastníctvo

Organizácie, ktoré poskytujú bezplatné právne služby (pro bono)

Sudcovia všeobecných súdov a sudcovia správnych a daňových súdov

Podľa portugalskej ústavy patria sudcovia k zvrchovanému orgánu – súdom.

Sudcovia sú viazaní len zákonom a vykonávajú spravodlivosť v mene občanov.

Sudcovia všeobecných súdov sa riadia ústavou a Spravovacím a kancelárskym poriadkom pre všeobecné súdy (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*). Podľa hierarchie príslušných súdov existujú tri typy sudcov všeobecných súdov:

sudcovia Najvyššieho súdu (*Supremo Tribunal de Justiça*), nazývaní *Conselheiros*;

sudcovia odvolacích súdov (*Tribunais das Relações*), nazývaní *Desembargadores*;

sudcovia súdov prvej inštancie, nazývaní *Juízes de Direito*.

Sudcovia správnych a daňových súdov sa riadia ústavou, Spravovacím a kancelárskym poriadkom pre správne a daňové súdy (*Estatuto dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) a na základe subsidiarity Spravovacím a kancelárskym poriadkom pre všeobecné súdy (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*).

Podľa hierarchie príslušných súdov existujú tri typy sudcov správnych a daňových súdov:

sudcovia Najvyššieho správneho súdu (*Supremo Tribunal Administrativo*), nazývaní *Conselheiros*;

sudcovia centrálnych správnych súdov, nazývaní *Desembargadores*;

sudcovia obvodných správnych súdov a daňových súdov, nazývaní *Juízes de Direito*.

K povolaniu sudcu sa pristupuje prostredníctvom trojstupňového procesu, ktorý pozostáva z výberového konania, kurzu teoretickej a praktickej odbornej prípravy, ktorý zabezpečuje Centrum právnych štúdií (*Centro de Estudos Judiciários*), a zaučenia. Po úspešnom absolvovaní všetkých troch stupňov sú uchádzači vymenovaní za *Juízes de Direito*.

Sudcovia pokračujú v odbornom vzdelávaní počas celej svojej kariéry.

Vysoká rada súdnictva (*Conselho Superior da Magistratura*) vykonáva pravidelné inšpekcie na súdoch prvej inštancie a Vysoká rada pre správne a daňové súdy (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) ich vykonáva pri sudcoch týchto súdov. Po každej inšpekcii sa sudcovia klasifikujú podľa kvality pomocou kategórií veľmi dobrý, dobrý s vyznamenaním, dobrý, dostatočný a slabý. Ak sa sudca klasifikuje v kategórii „slabý“, pozastaví sa mu výkon funkcie a začne sa prešetrovanie s cieľom posúdiť jeho vhodnosť na toto povolanie.

Vysoká rada súdnictva a Vysoká rada pre správne a daňové súdy sú zodpovedné za vymenúvanie, poverovanie, preloženie, povýšenie sudcov všeobecných súdov a správnych a daňových súdov a tiež za prijímanie disciplinárnych opatrení voči nim.

Na zabezpečenie nezávislosti a nestrannosti sudcov sa v ústave stanovuje, že sudcovia vo výkone funkcie nesmú vykonávať žiadne iné úlohy, či už v súkromnej alebo vo verejnej sfére, s výnimkou neplateného vyučovania alebo vedeckého výskumu v oblasti práva. Sudcovia sa môžu preložiť, poslať do dôchodku alebo prepustiť, alebo sa im môže pozastaviť výkon funkcie, len v prípadoch stanovených právnymi predpismi a nemôže sa voči nim vyvodzovať zodpovednosť za ich rozhodnutia, okrem prípadov, v ktorých sa právnymi predpismi stanovuje výnimka.

Prokurátori verejnej prokuratúry (Ministério Público)

Prokurátori verejnej prokuratúry sú zodpovední za zastupovanie štátu, podávanie obžaloby a obhajovanie demokratického právneho štátu a záujmov stanovených v právnych predpisoch. Verejní prokurátori majú samostatné postavenie a autonómiu, ako sa stanovuje v právnych predpisoch.

Verejní prokurátori sa vyberajú vo verejnom výberovom konaní, ktoré pozostáva z vedomostných skúšok, posúdenia životopisu a psychologických výberových skúšok a ktoré zabezpečuje Centrum právnych štúdií (*Centro de Estudos Judiciários*).

Vybraní uchádzači sa vymenujú za čakačov (*auditores de justiça*). Po úspešnom absolvovaní teoretickej a praktickej odbornej prípravy v Centre právnych štúdií sa vymenujú za zaučujúcich sa zástupcov prokurátora.

Kariéra verejného prokurátora má päť stupňov, ktoré sú uvedené v hierarchickom poradí:

generálny prokurátor (*Procurador-Geral da República*);

námestník generálneho prokurátora (*Vice-Procurador-Geral da República*);

zástupca generálneho prokurátora (*Procurador-Geral Adjunto*);

okresný prokurátor (*Procurador da República*);

zástupca okresného prokurátora (*Procurador da República Adjunto*).

Úrad generálneho prokurátora (*Procuradoria-Geral da República*) je najvyšší orgán verejnej prokuratúry a riadi ho generálny prokurátor. Úrad tvorí aj Vysoká rada verejnej prokuratúry (*Conselho Superior do Ministério Público*), konzultačná rada, právni poradcovia a podporné útvary.

Vysoká rada verejnej prokuratúry je zodpovedná za vymenúvanie, poverovanie, preloženie, povyšovanie verejných prokurátorov a za prijímanie disciplinárnych opatrení voči nim.

Advokáti (Advogados)

Advokáti sú odborníci pracujúci v oblasti práva, ktorí po zápise do advokátskej komory poskytujú právne zastúpenie a právne poradenstvo, ktoré zahŕňa výklad a uplatňovanie právnych predpisov na žiadosť tretej strany.

Zápis do advokátskej komory (*Ordem dos Advogados*) je podmienkou na výkon advokátskeho povolania v Portugalsku.

Na výkon tohto povolania sú tieto podmienky:

získanie titulu v oblasti práva v Portugalsku alebo univerzitného právnického vzdelania mimo Portugalska, ak sa toto vzdelanie považuje za rovnocenné titulu alebo bolo uznané ako vzdelanie na rovnakej úrovni;

absolvovanie praxe v trvaní 18 mesiacov, ktorá sa skladá z dvoch stupňov – prvého stupňa praxe, ktorý trvá šesť mesiacov, a druhého stupňa praxe, ktorý trvá 12 mesiacov;

zloženie písomnej a ústnej advokátskej skúšky.

Cudzí štátni príslušníci, ktorí svoj titul získali v Portugalsku, sa môžu dať zapísať do portugalskej advokátskej komory rovnako ako portugalskí štátni príslušníci, pokiaľ krajina ich pôvodu poskytuje portugalským štátnym príslušníkom rovnaké práva.

Právnicki z iných členských štátov EÚ, ktorí sa chcú natrvalo usadiť a vykonávať svoje povolanie v Portugalsku na základe titulu získaného v krajine pôvodu, sú povinní sa dať zapísať do advokátskej komory. V takýchto prípadoch môžu poskytovať právne zastupovanie na súdoch len pod vedením advokáta zapísaného v advokátskej komore. Pokiaľ chcú pôsobiť ako advokáti s rovnakými právami a povinnosťami ako portugalskí advokáti, musia sa zapísať do advokátskej komory a zložiť písomnú a ústnu skúšku v portugalskom jazyku.

Advokátska komora je verejné združenie zastupujúce odborníkov, ktorí vykonávajú povolanie advokáta v súlade so stanovami združenia. Zabezpečuje prístup k právnym predpisom, upravuje výkon povolania a prijíma disciplinárne opatrenia voči advokátom a koncipientom (ako jediný orgán), chráni sociálnu úlohu, dôstojnosť a dobré meno advokátskeho povolania a tiež podporuje prístup k vedomostiam a uplatňovanie právnych predpisov.

Právni poradcovia (*Consultores jurídicos*)

V portugalskom právnom systéme sa nerozlišuje medzi advokátmi a právnymi poradcami.

Právni zástupcovia (*Solicitadores*)

Právni zástupcovia sú nezávislí právnicki, ktorí poskytujú svojim klientom právne poradenstvo a právne zastupovanie na súdoch v rámci obmedzených vyplývajúcich z ich postavenia a stanovených v procesných predpisoch. Právni zástupcovia môžu strany zastupovať na súde, keď nie je povinné zastupovanie advokátom (*advogado*).

Právni zástupcovia môžu občana a podniky právne zastupovať aj mimo súdu, napríklad pri styku s daňovou správou, notárskymi úradmi, registrami (obchodný register, matričný úrad atď.) a orgánmi verejnej správy.

Na výkon tohto povolania sú tieto podmienky:

úradne uznaný právnický titul a žiadny zápis v advokátskej komore alebo úradne uznaný titul v odbore právny zástupca. Cudzí štátni príslušníci z iného členského štátu EÚ musia mať akademickú a odbornú spôsobilosť, ktorá sa zákonom vyžaduje na výkon povolania právneho zástupcu v ich príslušnom štáte pôvodu;

absolvovanie praxe v trvaní od 12 do 18 mesiacov;

získanie primeraných referencií počas praxe, ktoré poskytne školiteľ a školiteľské strediská, a absolvovanie štátnej skúšky podľa príslušných pravidiel.

Právni zástupcovia z iného členského štátu EÚ alebo z európskeho hospodárskeho priestoru sa môžu zapísať do Kolégia právnych zástupcov (*Colégio dos Solicitadores*) v súlade so zákonom č. 9/2009 z 4. marca 2009 v znení zákona č. 41/2012 z 28. augusta 2012 a zákona č. 25/2014 z 2. mája 2014.

Združenie právnych zástupcov a exekútorov (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução*, OSAE) je verejné združenie zastupujúce týchto odborníkov pracujúcich v oblasti práva. Okrem iného zodpovedá za uplatňovanie disciplinárnych právomocí nad svojimi členmi a poskytovanie stanovísk k návrhom legislatívy týkajúcej sa jeho právomocí.

Viac informácií sa nachádza na adrese <http://www.osae.pt/>.

Exekútori (*Agentes de execução*)

Exekútori sú odborníci, ktorým sa udeľujú právomoci na vnútroštátnej úrovni na vykonávanie občianskoprávných exekučných činností. Sú to nezávislí a nestranní odborníci a nezastupujú žiadnu stranu, ale zodpovedajú za zabezpečenie všetkých formalít potrebných na exekúciu vrátane konfiškácie majetku, doručovania dokumentov, oznámení a predaja skonfiškovaného majetku. V niektorých prípadoch môže ich povinnosti vykonávať súdny úradník.

Exekútorom poveruje strana, ktorá žiada exekúciu, alebo súd.

Exekútori musia mať titul v študijnom odbore právny zástupca alebo v oblasti práva a:

musia byť portugalskými štátnymi príslušníkmi;

nesmú sa na nich vzťahovať žiadne obmedzenia stanovené v stanovách Združenia právnych zástupcov a exekútorov alebo advokátskej komory;

v predchádzajúcich desiatich rokoch nesmeli byť zapísaní v úradnom verejnom zozname dlžníkov;

úspešne absolvovali exekútorскую prax;

vykonajú skúšku pre právnych asistentov po odpracovaní troch rokov vo funkcii exekútora a získajú priaznivé stanovisko Komisie pre právnych asistentov (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares de Justiça*, CAAJ);

zapíšu sa v príslušnom odbornom združení do troch rokov od úspešného absolvovania praxe;

majú minimálne programové vybavenie a výpočtovú techniku stanovené v predpisoch, ktoré schválilo valné zhromaždenie.

Orgánmi zodpovednými za úpravu povolania sú Združenie právnych zástupcov a exekútorov a špecializované kolégium exekútorov (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*).

Za dohľad nad exekútormi a za vykonávanie disciplinárnych opatrení voči nim zodpovedá CAAJ, ktorá je nezávislá od Združenia právnych zástupcov a exekútorov.

Ďalšie informácie možno nájsť na týchto webových sídlach: <http://www.osae.pt/> a <http://www.caa-jm.pt/>.

Notári (*Notários*)

Notári sú špecializovaní odborníci poverení vykonávaním úloh v určitých právnych situáciách. Zohrávajú významnú úlohu v obchode, a to na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni.

Notári sú splnomocnení:

vyhotoviť zmluvy medzi súkromnými subjektmi a poskytovať poradenstvo zúčastneným stranám, pričom k nim musia pristupovať spravodlivo; vyhotoviť úradné dokumenty, prevziať zodpovednosť za legálnosť dokumentu a za akúkoľvek poskytnutú radu; informovať strany o dôsledkoch a následkoch záväzkov, ktoré plánujú prijať (notári sú povinní to urobiť);

vykonávať právne úkony dohodnuté v ich prítomnosti. Úkon sa môže priamo zapísať do úradného registra, alebo ak niektorá zo strán nesplní svoje záväzky, možno ho presadzovať bez zásahu súdu;

pôsobiť ako mediátori, nestranne a v plnom súlade s právnymi predpismi, s cieľom umožniť stranám dosiahnuť vzájomne prijateľnú dohodu;

vypracovať dokumenty pre konanie o súpise majetku a podmienky takéhoto konania, okrem vecí, o ktorých sa nesmie rozhodovať v konaní o súpise majetku vzhľadom na povahu alebo právnu či skutkovú zložitú vecí; o takýchto veciach musí rozhodovať sudca okresného súdu (*tribunal de comarca*), do ktorého jurisdikcie patrí notársky úrad, kde sa konanie začalo (táto právomoc bola notárom udelená zákonom č. 23/2013 z 5. marca 2013, ktorým sa schválil právny rámc pre konania o súpise majetku, čím vznikol systém spoločných právomocí).

Reforma povolania notára a následná privatizácia tohto sektora znamená, že notári majú dvojakú úlohu: sú verejnými činiteľmi a zároveň odborníkmi v slobodnom povolaní, ale nie sú už štátnymi zamestnancami.

Ako verejní činitelia patria notári pod záštitu ministerstva spravodlivosti, ktoré má regulačné právomoci a má tiež právomoc prijímať voči notárom disciplinárne opatrenia. Pokiaľ ide o nový štatút slobodného povolania tejto profesie, činnosti notárov od roku 2006 upravuje Notárska komora v spojení s ministerstvom spravodlivosti, ktorá zabezpečuje, aby sa notári riadili etickým kódexom, ktorý musia dodržiavať, a zaručuje sledovanie verejného záujmu, ktoré sa notárom ukladá; tým nie je dotknutá právomoc ministerstva zasiahnuť, ktorá mu vzhľadom na povahu tohto povolania bola udelená zákonom.

Registrujúci úradníci (*Conservadores*)

Registrujúci úradníci sú štátni úradníci, ktorí sú zodpovední za registráciu a zverejňovanie právnych úkonov a skutočností týkajúcich sa nehnuteľného majetku, hnutelného majetku, ktorý sa registruje, podnikateľskej činnosti a udalostí v živote človeka. Medzi ich úlohy v zásade patrí zákonné overovanie uvedených záležitostí a súvisiacich dokumentov a zabezpečenie toho, aby práva uvedené v dokumentoch potvrdzujúcich skutočnosti, ktoré sa majú zaregistrovať, boli správne vymedzené a boli v súlade s právne stanoveným registračným poriadkom; zodpovedajú tiež za zverejňovanie týchto informácií a môžu rozhodnúť, či právny úkon alebo skutočnosť do registra zapíšu alebo nezapíšu.

Registrujúci úradníci sa podľa oblastí pôsobnosti rozdeľujú do týchto kategórií:

Matrikári na matričných úradoch (*conservadores do registo civil*), ktorých úlohy zahŕňajú vymedzenie a zverejňovania právnych skutočností a úkonov týkajúcich sa života fyzických osôb. Ich právomoc zahŕňa registráciu aktov, ako sú narodenie, sobáš, úmrtie, adopcia a vyhlásenie a určenie materstva /otcovstva; organizovanie konaní, ako sú napríklad rozvod a odluka na základe vzájomného súhlasu, a vydávajú osvedčenia a kópie registrovaných dokumentov.

Registrujúci úradníci na katastri nehnuteľností (*conservadores do registo predial*), ktorí zverejňujú právny stav pozemkov a nehnuteľností s cieľom zabezpečiť právnu istotu transakcií s nehnuteľnosťami.

Registrujúci úradníci v registri vozidiel (*conservadores do registo de veiculos*), ktorých úlohy sa týkajú zverejňovania práv v oblasti hnutelného majetku, ktorý sa registruje (motorové vozidlá, lode a lietadlá) a ktorí zverejňujú právny stav motorových vozidiel a prípojných vozidiel s cieľom zabezpečiť právnu istotu transakcií.

Registrujúci úradníci v obchodnom registri (*conservadores do registo comercial*), ktorí zverejňujú právny stav živnostníkov, obchodných spoločností, spoločností založených podľa občianskeho práva, ktoré majú obchodnú formu, jednotlivých podnikov s ručením obmedzeným a iných subjektov, ktoré sa registrujú v obchodnom registri s cieľom zabezpečiť právnu istotu transakcií.

Podmienkou na vykonávanie tohto povolania je právnický titul získaný na portugalskej univerzite alebo rovnocenné akademické vzdelanie. Uchádzači musia tiež absolvovať skúšky spôsobilosti a absolvovať šesťmesačné vysokoškolské rozširujúce štúdium so zameraním na právnické predmety a predmety v oblasti registrácie, ktoré sú potrebné pre registrujúcich úradníkov. Potom absolvujú ročnú prax, na ktorú nadväzuje verejné výberové konanie. Uchádzači sa posudzujú v každej fáze tohto procesu a môžu sa vylúčiť, ak úspešne neabsolvujú niektorú fázu vstupného postupu. Poslednou fázou je verejné výberové konanie, ktoré organizuje Inštitút registrov a notárov (*Instituto dos Registos e do Notariado*).

Inštitút registrov a notárov je zodpovedný za riadenie, koordináciu, podporu, hodnotenie činnosti registračných úradov a za dohľad nad nimi.

Súdni úradníci (*Oficiais de Justiça*)

Súdni úradníci predstavujú kategóriu justičných úradníkov (*funcionário de justiça*), ktorí medzi iným poskytujú pomoc na súdoch alebo pri činnosti prokurátora. Pojem justičný úradník však zahŕňa aj technikov informačných technológií, administratívnych, technických a podporných zamestnancov a pracovníkov údržby.

Povolanie súdneho úradníka sa začína vstupnou úlohou pomocného úradníka (*escrivão auxiliar*) v súdnictve a pomocného súdneho úradníka (*técnico de justiça auxiliar*) v prokuratúre. Povolanie môžu vykonávať osoby, ktoré ukončili odbornú prípravu a boli vybrané v prijímacom konaní.

Justiční úradníci sa riadia osobitným poriadkom (*Estatuto dos Funcionários de Justiça*), ako sa stanovuje vo vyhláske č. 343/1999 z 26. augusta 1999. Zohrávajú dôležitú úlohu v medzinárodnej súdnej spolupráci, najmä pokiaľ ide o vykonávanie európskych smerníc a nariadení.

Generálne riaditeľstvo pre správu súdnictva (*Direção-Geral da Administração da Justiça*) je orgán ministerstva spravodlivosti, ktorý je zodpovedný za nábor, riadenie a správu justičných úradníkov.

Rada súdnych úradníkov (*Conselho dos Oficiais de Justiça*) je orgán zodpovedný za posudzovanie odborného výkonu súdnych úradníkov a za uplatňovanie disciplinárnych právomocí voči nim.

Mediátori (*Mediadores*)

V článku 2 písm. b) zákona č. 29/2013 z 19. apríla 2013 sa mediátor vymedzuje ako „(...) nestranná a nezávislá tretia strana bez právomoci ukladať spôsob konania stranám, ktoré sa na mediácii zúčastňujú, ktorá im pomáha dosiahnuť konečnú dohodu o spornej veci“. Týmto zákonom sa tiež vymedzuje postavenie mediátorov pôsobiacich v Portugalsku a stanovujú sa pravidlá na ich zaradenie do zoznamov každého z verejných systémov mediácie; vykonáva sa to výberovým konaním, ktoré sa upravuje vo vykonávacom poriadku (*Portaria*) č. 282/2010 z 25. mája 2010.

Práca mediátorov je veľmi dôležitá, keďže pomáhajú zúčastneným stranám dosiahnuť dohodu, a to zasa pomáha zachovávať a v niektorých prípadoch obnoviť sociálny súlad. V Portugalsku existujú špecializovaní mediátori, ktorí sa venujú rodinným, pracovnoprávnym a trestnoprávnym veciam. V oblasti mediácie nepracujú žiadne mimovládne organizácie, existujú však súkromné združenia, ktoré poskytujú mediálne služby a odbornú prípravu mediátorov. Neexistuje žiadny celoštátny etický kódex mediátorov, ale vyššie uvedený zákon o mediácii obsahuje kapitolu o právach a povinnostiach mediátorov, ktorí tiež musia konať v súlade so zásadami stanovenými v Európskom kódexe správania pre mediátorov, ktoré sú súčasťou ich odbornej prípravy.

Správanie mediátorov monitoruje verejný systém mediácie, ktorý je rozdelený na tri časti zamerané na občianskoprávne, pracovnoprávne a trestnoprávne veci. Každú časť verejného systému mediácie spravuje verejný orgán, čo sa určuje v stanovách tohto orgánu.

V Portugalsku nezabezpečuje odbornú prípravu mediátorov verejný orgán; odbornú prípravu namiesto toho zabezpečujú súkromné subjekty, ktoré osvedčujú generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku (*Direção Geral da Política de Justiça*, DGPJ) v súlade s vykonávacím nariadením č. 345/2013 z 27. novembra 2013 s osobitným dôrazom na dodržiavanie rámca kvality.

DGPJ riadi verejné systémy mediácie prostredníctvom svojho Úradu pre alternatívne riešenie sporov (GRAL). Napriek tomu, že neposkytuje informácie o tom, ako nájsť mediátora, vedie zoznamy mediátorov a mediátori sa môžu do týchto zoznamov zaradiť účasťou vo výberovom konaní stanovenom v pravidlách schválených vykonávacím nariadením č. 282/2010 z 25. mája 2010.

Ďalšie informácie možno nájsť na tejto adrese: <http://www.dgpj.mj.pt/>.

Súdni správcovia (*Administradores Judiciais*)

Súdni správcovia zodpovedajú za dohľad nad úkonmi, ktoré sú súčasťou osobitného procesu revitalizácie (*processo especial de revitalização*), a za ich koordináciu; spravujú alebo likvidujú tiež konkurznú podstatu v konkurznom konaní a vykonávajú všetky úlohy, ktoré im boli určené štatútom alebo právnymi predpismi. Dočasný súdny správca, správca konkurznej podstaty alebo splnomocnenec sa vymenujú v závislosti od úloh, ktoré budú počas konania vykonávať.

Úloha súdneho správcu sa opisuje v zákone č. 22/2013 z 26. februára 2013.

Súdny správca:

a) musí mať príslušné vysokoškolské vzdelanie a primerané odborné skúsenosti;

- b) musí absolvovať šesťmesačnú prax pre súdnych správcov;
- c) musí vykonať prijímacie skúšky osobitne určené na posúdenie znalostí získaných počas praxe;
- d) nesmie byť v situácii, ktorá je nezlučiteľná s jeho pracovnými povinnosťami;
- e) musí byť vhodný na vykonávanie tohto povolania.

Za prijímacie konanie súdnych správcov a za monitorovanie ich činnosti zodpovedá Komisia pre právnych asistentov (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares da Justiça, CAAJ*).

Úradník pre priemyselné vlastníctvo (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*)

Úradníci pre priemyselné vlastníctvo sú odborníci, ktorí sa špecializujú na priemyselné vlastníctvo a ktorých môžu spoločnosti a jednotlivci požiadať, aby im pomohli obhajovať ich práva a záujmy.

Úradníkov pre priemyselné vlastníctvo splnomocňuje Národný inštitút pre priemyselné vlastníctvo (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) na vykonávanie aktov priemyselného vlastníctva pre svojich klientov bez toho, aby museli predložiť plnú moc.

Vykonávanie povolania úradníkov pre priemyselné vlastníctvo v rámci Národného inštitútu pre priemyselné vlastníctvo je upravené v zákonomnom dekréte č. 15 /95 z 24. januára 1995.

Organizácie, ktoré poskytujú bezplatné právne služby (pro bono)

Ministerstvo spravodlivosti v spolupráci s advokátskou komorou a miestnymi orgánmi zabezpečuje na celom území Portugalska kancelárie právnej pomoci (*Gabinetes de Consulta Jurídica*), kde môžu občania získať bezplatné právne poradenstvo od odborníkov pracujúcich v oblasti práva. Zoznam týchto kancelárií spolu s príslušnými kontaktnými údajmi možno nájsť na webovom sídle generálneho riaditeľstva pre justičnú politiku (<http://www.dgpj.mj.pt>).

Posledná aktualizácia: 24/10/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Právnické profesie - Rumunsko

Táto stránka poskytuje prehľad právnických profesií v Rumunsku.

Právnické profesie – Úvod

V Rumunsku sa v praxi vykonávajú tieto právnické profesie:

- prokurátori,
- sudcovia,
- právnici
- právni poradcovia,
- notári,
- súdni vykonávatelia,
- súdni úradníci.

Prokurátori

Organizácia

Rumunská prokuratúra zahŕňa:

- prokuratúry, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov, tribunálov, tribunálov pre právne záležitosti týkajúce sa detí a rodiny a okresných súdov,
- prokuratúry, ktoré sú súčasťou vojenských súdov.

Najvyšším orgánom je prokuratúra, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, vrátane jej špecializovaných oddelení (Národného protikorupčného úradu a Úradu pre vyšetrovanie organizovaného zločinu a terorizmu).

Prvá úroveň: prokuratúry, ktoré sú súčasťou okresných súdov (176);

Druhá úroveň: prokuratúry, ktoré sú súčasťou tribunálov (42), a prokuratúry, ktoré sú súčasťou tribunálu pre právne záležitosti týkajúce sa detí a rodiny (1);

Tretia úroveň: prokuratúry, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov (15).

 Vyššia sudcovská rada je centrálnym orgánom, ktorý je v rámci súdneho systému zodpovedný za reguláciu profesie prokurátora. Počiatočné a následné odborné vzdelávanie sudcov a prokurátorov zabezpečuje **Národný justičný inštitút**, ktorý je verejným orgánom s právnou subjektivitou a je koordinovaný Vyššou sudcovskou radou. **Prokuratúra** plní svoje úlohy prostredníctvom prokurátorov, ktorí pracujú na prokuratúrach. Prokuratúry možno nájsť ako organizačnú súčasť na všetkých súdoch, s výnimkou tribunálov profesijného správania.

Trestnoprávne konania vykonávané na prokuratúrach, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov, tribunálov alebo tribunálov pre právne záležitosti týkajúce sa detí a rodiny

Inštitucionálna hierarchia prokuratúr:

Najvyšším orgánom je **prokuratúra**, ktorá je súčasťou **Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu** (úrad generálneho prokurátora), pod vedením generálneho prokurátora Rumunska. Tento orgán koordinuje činnosť prokuratúr, ktoré sú súčasťou 15 odvolacích súdov.

Prokuratúry, ktoré sú súčasťou **odvolacích súdov**, koordinujú činnosť prokuratúr, ktoré sú súčasťou 43 tribunálov (vrátane osobitného tribunálu pre právne záležitosti týkajúce sa detí a rodiny). Každá z nich je spravovaná vedúcim prokurátorom.

Prokuratúry, ktoré sú súčasťou **tribunálov**, koordinujú činnosť prokuratúr, ktoré sú súčasťou 176 fungujúcich okresných súdov, pričom na čele každej z nich stojí prvý prokurátor.

Prokuratúry, ktoré sú súčasťou **176 fungujúcich okresných súdov**, predstavujú prvú (najnižšiu) úroveň hierarchie a na ich čele stoja prví prokurátori.

V rámci prokuratúry, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, fungujú **dve samostatné špecializované štruktúry**. Sú to:

Národné protikorupčné riaditeľstvo (DNA), zodpovedné za vyšetrovanie a stíhanie korupcie. Vedie ho hlavný prokurátor.

Riaditeľstvo pre vyšetrovanie organizovaného zločinu a terorizmu (DIICOT), zodpovedné za vyšetrovanie a trestné stíhanie organizovaného zločinu a terorizmu. Vedie ho hlavný prokurátor, ktorého činnosť koordinuje generálny prokurátor Rumunska.

Trestnoprávne konania vykonávané na prokuratúrach, ktoré sú súčasťou vojenských súdov

Trestnoprávne konania pre trestné činy spáchané vojenským personálom vykonávajú vojenské prokuratúry, ktoré majú právny štatút vojenských jednotiek.

Vojenské prokuratúry sú súčasťou vojenských tribunálov, a to **Vojenského tribunálu v Bukurešti** alebo **Vojenského odvolacieho súdu v Bukurešti**.

Funkčná hierarchia prokurátorov

Prokurátori konajú v súlade so zásadami **zákonnosti, nestrannosti a hierarchickej kontroly**.

Prokurátori konajú v súlade so zákonom, aby zachovávali a chránili ľudskú dôstojnosť a bránili práva jednotlivcov.

Prokurátori na každej prokuratúre podliehajú **vedúcemu prokuratúry, ktorý zase podlieha** vedúcemu hierarchicky nadriadenej prokuratúry.

Generálny prokurátor prokuratúry, ktorá je súčasťou **Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu**, hlavný prokurátor **Národného protikorupčného riaditeľstva** a hlavný prokurátor prokuratúry, ktorá je súčasťou odvolacieho súdu, môžu vykonávať kontrolu prokurátorov, ktorí sú im podriadení, a to buď priamo alebo prostredníctvom určených prokurátorov.

Úlohy a povinnosti

V Rumunsku existujú dve kategórie prokurátorov:

civilní prokurátori zodpovední za vyšetrovanie a stíhanie trestných činov, ktoré spáchali civilné osoby;

vojenský prokurátor zodpovední za vyšetrovanie a stíhanie trestných činov, ktoré spáchal najmä vojenský personál.

Národné kategórie prokurátorov sú tieto:

generálny prokurátor Rumunska (vedúci prokuratúry, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu);

hlavný prokurátor (vedúci DNA a DIICOT);

vedúci prokurátori (vedúci prokuratúr, ktoré sú súčasťou odvolacích súdov);

prví prokurátori (vedúci prokuratúr, ktoré sú súčasťou tribunálov alebo okresných súdov);

vedúci sekcie (vedúci vnútorných sekcií na prokuratúrach);

vedúci oddelenia (vedúci vnútorných oddelení na prokuratúrach);

vedúci kancelárie (vedúci vnútorných kancelárií na prokuratúrach);

prokurátori.

V prípade potreby, či už ex officio alebo na základe žiadosti **Vyššej sudcovskej rady, minister spravodlivosti** môže vykonať kontrolu prokurátorov, a to prostredníctvom prokurátorov, ktorých navrhol generálny prokurátor Rumunska, hlavný prokurátor Národného protikorupčného riaditeľstva alebo sám minister spravodlivosti s cieľom kontrolovať:

účinnosť riadiacej činnosti prokurátorov,

výkon a plnenie úloh prokurátorov, a

kvalitu profesijných vzťahov prokurátorov s občanmi a ďalšími osobami, ktoré sú zapojené do činností vykonávaných prokuratúrami.

Táto kontrola sa nevzťahuje na celú škálu opatrení, ktoré môžu prokurátori prijať počas trestnoprávneho konania, ani na príslušné rozhodnutia.

Minister spravodlivosti môže požiadať **generálneho prokurátora Rumunska**, alebo v prípade potreby hlavného prokurátora Národného protikorupčného riaditeľstva, o správu o činnosti prokuratúr a vydať pokyny o opatreniach, ktoré je potrebné prijať s cieľom predchádzať a účinne bojovať proti zločinu.

Prokuratúra, ktorá je súčasťou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, predkladá výročné správy o svojej činnosti Vyššej sudcovskej rade a ministrovi spravodlivosti, ktorý zase predkladá svoje závery týkajúce sa tejto správy rumunskému parlamentu.

Sudcovia

Organizácia

Centrálnym orgánom v rámci súdneho systému zodpovedným za reguláciu profesie sudcov je [Vyššia sudcovská rada](#) (CSM). Počiatočné a ďalšie odborné vzdelávanie sudcov a prokurátorov zabezpečuje [Národný justičný inštitút](#), (INM), verejný orgán s právnou subjektivitou koordinovaný Vyššou sudcovskou radou.

Úlohy a povinnosti

V Rumunsku sa sudcovia špecializujú na tieto kategórie prípadov:

občianskoprávne prípady a prípady občianskoprávneho presadzovania;

trestnoprávne prípady a prípady trestnoprávneho presadzovania;

obchodné prípady (konkurzní sudcovia);

prípady prejednávané podľa rodinného práva a práva detí;

administratívne a daňové alebo finančné prípady;

prípady týkajúce sa pracovnoprávných sporov a sociálneho poistenia;

ústavné prípady;

vojenské prípady.

Organizácia právnických profesií: právnici

Právnici

Ústredným orgánom zodpovedným za profesiu právnikov je [Národná únia rumunských advokátskych komôr](#) (UNBR), ktorá je právnickou osobou verejného záujmu a zahŕňa všetky advokátske komory v Rumunsku. Zabezpečuje kvalifikovaný výkon práva na obhajobu, odbornú kvalifikáciu, disciplínu a ochranu dôstojnosti a cti právnikov, ktorí sú členmi únie. Všetky rumunské advokátske komory sú členmi Národnej únie rumunských advokátskych komôr.

Právne databázy

Informácie o rumunských právnikoch možno nájsť na webovom sídle [Národnej únie rumunských advokátskych komôr](#).

Je prístup do tejto databázy bezplatný?

Áno, prístup do databázy je **bezplatný**.

Právni poradcovia

Podľa zákona môžu právni poradcovia vytvárať združenia na úrovni žúp, podľa odvetvia alebo oblasti činnosti a podľa svojich odborných záujmov, alebo v prípade potreby národné združenia, na ktoré sa vzťahuje zákon o združeniach a nadáciách. Jedným z profesijných združení zriadených v súlade so zákonom o združeniach a nadáciách je [Rumunská komora právnych poradcov](#) (OCJR). Tá zahŕňa všetky združenia právnych poradcov vo všetkých krajoch. Právni poradcovia môžu vytvárať aj iné profesijné združenia. Zoznamy právnych poradcov podľa krajov sú dostupné na jednotlivých webových sídlach členských združení OCJR. Odkazy sa nachádzajú na webovom sídle OCJR.

Notári

Organizácia

V súlade so zákonom, Ministerstvo spravodlivosti Rumunska delegovalo výkon notárskych služieb na [Národnú úniu notárov](#) (UNNP). [Národná únia notárov](#) je profesijný orgán, ktorý zastupuje notárov a ktorý je zodpovedný za organizáciu notárskej profesie, ochranu odborných záujmov svojich členov a postavenia tejto profesie. Všetci notári sú členmi tejto únie. Notári sú zoskupení do 15 notárskych komôr, z ktorých každá je súčasťou odvolacieho súdu.

Úlohy a povinnosti

V Rumunsku poskytujú notári tieto právne služby:

vypracovanie potrebných dokumentov pre právne nástupníctvo a dedenie zo závetu;

uzatváranie zmlúv (kúpne zmluvy, zmluvy o výmene, zmluvy o údržbe, darovacie zmluvy, zmluvy o hypotekárnych úveroch, záložné zmluvy, lízingové zmluvy, nájomné zmluvy) a ostatné akty (záruky, ktoré požadujú rozličné inštitúcie od svojich správcov);

vypracovanie stanov pre spoločnosti, združenia a nadácie;
overovanie dokumentov;
overovanie podpisov, podpisových vzorov a pečiatok;
všetky ostatné činnosti ustanovené zákonom.

Ostatné právnické profesie

Súdni vykonávatelia

 Národná únia súdnych vykonávateľov Rumunska (UNEJ) je profesijným orgánom s právnou subjektivitou, ktorý zahŕňa všetkých súdnych vykonávateľov. Tento orgán je zodpovedný za ochranu postavenia a autority profesie súdnych vykonávateľov. Jeho hlavným poslaním je zastupovať a chrániť odborné záujmy svojich členov. Súdni vykonávatelia sú zoskupení do 15 komôr, z ktorých každá je súčasťou príslušného odvolacieho súdu. Zoznam súdnych vykonávateľov je dostupný na **webových stránkach Národnej únie súdnych vykonávateľov Rumunska** a **ministerstva spravodlivosti**. Tieto dve databázy však majú rozličné štruktúry.

Súdni úradníci

Ústredným orgánom zodpovedným v rámci súdneho systému za reguláciu profesie súdnych úradníkov je **Vyššia sudcovská rada** (CSM).

Národná akadémia súdnych úradníkov (SNG) je verejný orgán s právnou subjektivitou koordinovaný Vyššou sudcovskou radou, ktorý zodpovedá za poskytovanie počiatočného a ďalšieho odborného vzdelávania súdnych úradníkov.

Rumunský súdny systém má niekoľko kategórií súdnych úradníkov:

vyšetrovatelia;
štatistickí úradníci;
výskumní úradníci;
IT úradníci;
úradníci pracujúci v archívoch;
zapisovatelia.

Ďalšie informácie o tejto kategórii povolání nájdete v tomto [dokumente](#) (390 Kb) .

Posledná aktualizácia: 09/09/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Slovinsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v Slovinsku.

[Prokurátori](#)

[Sudcovia](#)

[Advokáti](#)

[Notári](#)

[Štátni zástupcovia](#)

Organizácia právnických profesií

Právnické profesie

V Slovinskej republike môže osoba s univerzitným vzdelaním v odbore práva vykonávať mnoho povolání v oblasti justície vrátane povolania sudcu, prokurátora, štátneho zástupcu, advokáta a notára.

Prokurátori (Tožilci)

Organizácia

Podľa článku 135 Ústavy Slovinskej republiky štátni prokurátori (*državni tožilci*) **podávajú a predkladajú obžaloby vo veci trestných činov a majú ďalšie právomoci stanovené zákonom**. Väčšina ich právomocí, ako aj organizácia sú stanovené v zákone o štátnych prokurátoroch (*Zakon o državnem tožilstvu*) a v zákone o trestnom konaní (*Zakon o kazenskem postopku*).

V Slovinsku existuje 11 okresných prokuratúr (**okrožno državno tožilstvo**) (Celje, Koper, Kranj, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo Mesto, Ptuj, Slovenj Gradec), úrad špecializovanej prokuratúry (**Specializirano državno tožilstvo**), ktorý je organizovaný na celoštátnom základe, a generálna prokuratúra (**Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije**) v Ljubljane.

Úrad špecializovanej prokuratúry je zodpovedný za stíhanie trestnej činnosti v oblasti organizovaného zločinu a hospodárskej trestnej činnosti, terorizmu, korupcie a ostatnej trestnej činnosti, ktorej vyšetrovanie a stíhanie si vyžaduje špeciálne organizovaných a vyškolených prokurátorov. V rámci tohto úradu pôsobí ako nezávislý organizačný útvar útvar pre vyšetrovanie a stíhanie úradníkov s osobitnými oprávneniami (**Odelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili**). **Prokurátori z tohto špeciálneho vyšetrovacieho útvaru sú zodpovední za stíhanie trestných činov, ktoré spáchali policajní príslušníci, príslušníci agentúr pre vnútorné záležitosti s policajnými právomocami, príslušníci vojenskej polície, príslušníci informačnej a bezpečnostnej služby ministerstva obrany a príslušníci slovinskej informačnej a bezpečnostnej agentúry.** Poskytujú tiež usmernenia príslušníkom polície pracujúcim pre tento útvar.

Generálna prokuratúra je najvyššie postavená prokuratúra v krajine, v rámci ktorej pôsobia:

generálni prokurátori (*vrhovni državni tožilci*) a vyšší prokurátori (*višji državni tožilci*),
prokurátori na čiastočný úväzok alebo na dobu určitú.

Vyšší prokurátori zastupujú odvolania v odvolacích konaniach pred vyššími súdmi (*višja sodišča*) v Slovinsku. V konaniach týkajúcich sa mimoriadnych opravných prostriedkov v oblasti trestného práva a v oblasti občianskoprávných a administratívno-právných vecí sa generálni prokurátori dostavia na Najvyšší súd Slovinskej republiky (*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*).

Organizačné zloženie generálnej prokuratúry:

tri útvary [útvar trestného práva (*kazenski oddelek*), útvar občianskych a správnych záležitostí (*civilno-upravni oddelek*) a útvar odbornej prípravy a odborného dozoru (*oddelek za izobraževanje in strokovni nadzor*)],

centrum odborných informácií (*Strokovno informacijski center*), ktorého úlohy zahŕňajú jednak poskytovanie odbornej pomoci v oblasti zdaňovania, finančnictva, účtovníctva alebo iných disciplín potrebných na účinné vykonávanie práce prokurátorov a jednak zabezpečovanie rozvoja, jednoty a prevádzky informačnej podpory pre fungovanie prokuratúr.

Úlohy a povinnosti

Hlavnou úlohou a povinnosťou prokurátorov je stíhať trestné činy. V rámci toho sú zodpovední za:

prijatie všetkých potrebných krokov na odhalenie trestnej činnosti a za sledovanie páchatelov a usmerňovanie práce polície v prípravnom konaní, v ktorom je polícia z organizačného hľadiska nezávislá od prokurátora,

podávanie žiadostí o prešetrenie,

podávanie a predkladanie obžaloby na príslušnom súde a

podávanie odvolaní proti rozsudkom súdov a mimoriadnych opravných prostriedkov proti konečným rozhodnutiam súdu (odvolania proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa v trestnoprávných prípadoch podáva prokurátor, ktorý vzniesol žalobu na súde prvého stupňa, zatiaľ čo mimoriadne opravné prostriedky podávajú generálni prokurátori).

Platné trestnoprávne predpisy prokurátorom za určitých okolností umožňujú, aby si v rámci riešenia foriem organizovanej trestnej činnosti zvolili namiesto trestného stíhania alternatívne opravné prostriedky. Medzi alternatívne opravné prostriedky patrí prevedenie prípadu na konanie o urovaní a podmienený odklad trestného stíhania, ak je podozrivý ochotný správať sa podľa pokynov prokurátora a vykonať určité opatrenia stanovené prokurátorom. Ak má urovanie alebo podmienený odklad stíhania pozitívny výsledok, prokurátor môže trestné stíhanie odvolať, t. j. prípad sa urovná mimosúdne. Prokurátor môže zároveň súdu navrhnúť, aby vydal trestný príkaz, čím súd bez vypočutia uloží obvinenej strane konkrétny navrhovaný trest alebo opatrenie.

Okrem toho plní generálna prokuratúra **úlohy mimo hlavnej pôsobnosti trestného práva**. V jednom z troch oddelení generálnej prokuratúry, konkrétne v oddelení občianskych a správnych záležitostí, môžu generálni prokurátori **podať žiadosť o ochranu zákonnosti (zahteva za varstvo zakonitosti)** proti rozhodnutiam odvolacieho súdu (*pritožbeno sodišče*) v sporných konaniach, nesporových konaniach a iných občianskoprávných súdnych konaniach. Predpokladom podania tohto výnimočného súdneho opravného prostriedku je **ochrana verejného záujmu, ktorú môže zaručiť výlučne** generálny prokurátor. Účastníci konania preto nemôžu podávať žiadosti o ochranu zákonnosti.

Sudcovia

Organizácia

Sudcovia z povolania a prísediaci sudcovia

Postavenie **sudcov (sodniki)** je upravené v článkoch 125 až 134 Ústavy Slovenskej republiky a v zákone o súdnej službe (*Zakon o sodniški službi*). Sudcovia sú úradníci, ktorých volí Národné zhromaždenie (*Državni zbor*) na základe návrhu Súdnej rady (*Sodni svet*). Úrad sudcu je stály a veková hranica a podmienky na zvolenie sú stanovené zákonom.

Za sudcu môže byť zvolená iba osoba, ktorá spĺňa tieto všeobecné podmienky:

musí byť občanom Slovinska a aktívne ovládať slovinský jazyk;

musí mať spôsobilosť na právne úkony a dobrý celkový zdravotný stav;

musí mať aspoň 30 rokov;

musí mať odborný titul právnika s vysokoškolským vzdelaním získaným v Slovinsku alebo odborný titul bakalára v oblasti práva (UN) a magistra v oblasti práva alebo mať ekvivalentnú kvalifikáciu v oblasti práva v zahraničí, ktorá sa preukazuje zahraničným osvedčením o kvalifikácii s priloženým stanoviskom o kvalifikácii alebo rozhodnutím o uznaní kvalifikácie na účely zamestnania alebo osvedčením o nostrifikácii (*odločba o nostrifikaciji*);

musí mať zloženú štátnu skúšku v odbore práva;

nesmela byť odsúdená za trestný čin;

nesmie byť obžalovaná z trestného činu alebo na základe obvinenia nesmie byť účastníkom konania týkajúceho sa trestného činu stíhaného *ex officio*.

Sudcovia, ktorí vynášali rozsudok alebo vykonávali súdne právomoci v rámci vyšetrovacieho konania alebo súdneho konania, v ktorom rozsudkom porušili základné ľudské práva a slobody, po skončení svojho mandátu už nespĺňajú podmienky na zvolenie za sudcu.

Sudcovia majú postavenie verejného činiteľa a pri výkone svojich povinností sú viazaní ústavou a právnymi predpismi. Funkcia sudcu nie je zlučiteľná s funkciou v iných štátnych orgánoch, miestnych samosprávnych orgánoch a orgánoch politických strán, ani s inými funkciami a činnosťami stanovenými zákonom. Medzi sudcami neexistuje žiadna formálna špecializácia. Hlavná právna oblasť, v ktorej sudca pôsobí, je vymedzená v rámci vnútornej organizácie jednotlivých súdov, ktoré majú rozličné právne oddelenia na riešenie jednotlivých druhov sporov, ku ktorým sú sudcovia pridelení v súlade s ročným rozvrhom práce. O povýšení do vyššej sudcovskej pozície a o postupe do vyššej platovej triedy rozhoduje súdna rada. Súdna rada podáva aj návrh Národnému zhromaždeniu na zbavenie sudcu jeho funkcie, ak pri výkone svojich povinností porušuje ústavu alebo vážne porušuje zákon, alebo ak úmyselne pácha trestný čin prostredníctvom zneužitia svojej sudcovskej funkcie. Úroveň služobného postupu sudcov v súdnictve sú stanovené v organizácii súdov v Slovinsku. Sudcovia môžu byť: miestni sudcovia (*okrajni sodniki*), okresní sudcovia (*okrožni sodniki*), vyšší sudcovia (*višji sodniki*) alebo najvyšší sudcovia (*vrhovni sodniki*).

Sudcovia sú členmi Slovenskej asociácie sudcov, ktorá je súčasťou Medzinárodnej asociácie sudcov. Členstvo v asociácii je dobrovoľné.

Osobitné sudy môžu zahŕňať aj **sudcov z povolania (poklicni sodniki)** a **prísediacich sudcov (sodniki porotniki)**. Keď sa na základe práva vyžaduje rozsudok osobitného súdu, osobitný súd je zostavený zo sudcu z povolania vo funkcii predsedu súdu a z dvoch prísediacich sudcov vo funkcii členov poroty, ak sa to v práve nestanovuje inak. Keď sa na základe práva vyžaduje rozsudok päťčlenného osobitného súdu, osobitný súd je zostavený zo sudcu z povolania vo funkcii predsedu súdu, z ďalšieho sudcu z povolania a z troch prísediacich sudcov vo funkcii členov poroty, ak sa to v práve nestanovuje inak. Funkciu sudcu môže vykonávať ktorýkoľvek občan Slovenskej republiky vo veku od 30 rokov, ktorý nebol konečným rozsudkom odsúdený za trestný čin stíhaný *ex officio* a ktorý je spôsobilý, je v dobrom celkovom zdravotnom stave na výkon súdneho úradu a aktívne ovláda slovinský jazyk. Mandát prísediacich sudcov trvá päť rokov a môžu byť menovaní znova. Predsedajúci sudca vyššieho súdu menuje a odvoláva prísediacich sudcov okresných súdov, ktoré podliehajú jurisdikcii vyššieho súdu.

Súdna rada

 Súdna rada (Sodni svet) je ústredným orgánom, ktorý zodpovedá za reguláciu sudcovskej profesie.

Súdna rada pozostáva z 11 členov.

Piatí členovia sú volení Národným zhromaždením na základe návrhu prezidenta Slovenskej republiky zo zoznamu univerzitných profesorov v oblasti práva, advokátov a právnikov, a šesť členov sa volí zo zoznamu predloženého sudcami pracujúcimi na plný úväzok v sudcovskej funkcii. Členovia Súdnej rady vyberajú jedného z jej členov do funkcie predsedu.

Súdna rada má tieto právomoci:

navrhovať Národnému zhromaždeniu kandidátov na voľby do funkcie sudcu,

podávať Národnému zhromaždeniu návrh na odvolanie sudcu z funkcie,

menovať a odvolávať predsedov súdov, s výnimkou predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,

rozhodovať o povýšení do vyššej súdnej funkcie a o rýchlejšom povýšení do vyššej platovej triedy na pozíciu vyššieho sudcu (*svetnik*) alebo na vyššiu funkciu v oblasti súdnictva a o výnimočnom povýšení do vyššej súdnej funkcie,

rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiu o presune alebo vymenovaní na súdnu pozíciu, súdnu funkciu alebo na pozíciu vyššieho sudcu a proti rozhodnutiu o zaradení do platovej triedy,

rozhodovať v otázkach nezlučiteľnosti verejných funkcií ovplyvňujúcich výkon funkcie sudcu,
vydávať stanovisko k navrhovanému rozpočtu pre súdy a podávať Národnému zhromaždeniu stanovisko k zákonom upravujúcim štatút, práva a povinnosti sudcov, ako aj justičného personálu,
schvaľovať kódex správania sudcov,
prijímať kritériá výberu kandidátov na pozíciu sudcov na základe stanoviska ministra spravodlivosti a kritériá kvality výkonu funkcie sudcov s cieľom posúdiť výkon ich funkcie,
vydať schválenie politiky v oblasti detekcie a riadenia rizika a vystavenia súdov korupcii a monitorovať jej vykonávanie,
menovať členov Výboru pre etické zásady a integritu (*Komisija za etiko in integriteto*),
vypočúvať a rozhodovať o dôvodoch odvolaní podaných zo strany sudcov, ktorí sú presvedčení, že boli porušené ich zákonné práva, nezávislé postavenie alebo nezávislosť súdnej moci,
riešiť iné záležitosti, ak to stanovuje zákon.
Ak nie je zákonom stanovené inak, na schválenie rozhodnutí o nasledujúcich návrhoch **je potrebná dvojtretinová väčšina hlasov** všetkých členov súdnej rady. Ide o návrhy týkajúce sa:
volieb sudcov,
vymenovania, povýšenia a zaradenia sudcov do vyšších platových tried,
odvolaní proti rozhodnutiu o presune alebo vymenovaní na súdnu pozíciu, súdnu funkciu alebo na pozíciu vyššieho sudcu,
odvolaní proti rozhodnutiu o zaradení do vyššej platovej triedy,
odvolania sudcov,
kritérií výberu kandidátov na súdne pozície a kritérií kvality výkonu súdnej moci a kritérií kvality práce súdov,
Rokovacieho poriadku Súdnej rady.

Advokáti

V článku 137 Ústavy Slovenskej republiky sa stanovuje, že **advokácia** (*odvetništvo*) je nezávislá služba v rámci systému súdnictva, ktorú upravuje zákon. V zákone o advokátoch (*Zakon o odvetništvu*) sa stanovuje, že advokát (*odvetnik*) pri výkone svojej funkcie poskytuje právne poradenstvo, zastupuje a obhajuje účastníkov konania pred súdmi a inými štátnymi orgánmi, vypracúva dokumenty a zastupuje účastníkov konania v ich právnych vzťahoch. Iba advokát môže zastupovať stranu pred súdom za odmenu, pokiaľ nie je v zákone stanovené inak.

Advokátom sa môže stať každá osoba, ktorá spĺňa tieto podmienky:

musí byť slovínskym občanom;
má odbornú spôsobilosť;
získala nasledujúci odborný titul v Slovenskej republike alebo získala ekvivalentnú kvalifikáciu v zahraničí uznanú podľa zákona o uznávaní a posudzovaní vzdelania:
odborný titul právnik s vysokoškolským vzdelaním,
odborný titul bakalára v oblasti práva a titul magistra v oblasti práva,
odborný titul magistra v oblasti práva na základe druhého cyklu magisterského štúdia podľa bolonského procesu;
musí mať zloženú štátnu skúšku v odbore práva;
má štvorročné praktické skúsenosti ako právnik s vysokoškolským diplomom v odbore práva, z toho – po zložení štátnej skúšky v odbore práva – aspoň jeden rok musí pracovať u advokáta alebo v advokátskej kancelárii, na súde, štátnej prokuratúre, úrade štátneho zástupcu alebo na notárskom úrade v riadnom zamestnaneckom pomere na plný úväzok;
musí aktívne ovládať slovínsky jazyk;
je dôveryhodná na vykonávanie advokátskej praxe;
má potrebné vybavenie a priestory na výkon advokátskej praxe;
zložila skúšku na otestovanie znalosti zákona o advokácii, oficiálneho sadzovníka poplatkov za právne zastupovanie a pravidiel výkonu povolania pre advokátov Slovenskej advokátskej komory (*Odvetniška zbornica Slovenije*).
V zákone o advokátoch sa stanovuje, že pri výkone svojej funkcie **advokát**:
poskytuje právne poradenstvo,
zastupuje a obhajuje účastníkov konania pred súdmi a pred inými štátnymi orgánmi,
pripravuje dokumenty a
zastupuje účastníkov konania v ich právnych vzťahoch.
Iba advokát môže zastupovať stranu pred súdom za odmenu. V určitých prípadoch môže miesto advokáta zaujať advokátsky koncipient.
Iba advokát môže vystupovať ako poradca obžalovaného v **restných konaniach**.

V **občianskoprávných prípadoch** môže účastníka konania pred miestnym súdom zastupovať ktokoľvek, kto má plnú odbornú spôsobilosť na právne úkony, zatiaľ čo pred okresným, vyšším alebo Najvyšším súdom môže byť oprávneným zástupcom len advokát alebo iná osoba, ktorá zložila štátnu skúšku v odbore práva. V konaniach s mimoriadnymi opravnými prostriedkami je však zastúpenie advokátom povinné (okrem prípadov, keď účastník alebo jeho zákonný zástupca zložil štátnu skúšku v odbore práva).

Zastúpenie advokátom je povinné aj vo všetkých súdnych konaniach v zmysle zákona o duševnom zdraví (*Zakon o duševnem zdravju*).

Zahraničný advokát, ktorý získal právo vykonávať povolanie advokáta vo svojej krajine, môže v Slovenskej republike vykonávať na základe podmienok stanovených zákonom tieto činnosti:

poskytovať osobitné advokátske služby, ktoré súvisia s výkonom povolania advokáta,

vykonávať povolanie advokáta na základe odborného titulu zo svojej krajiny,

vykonávať povolanie advokáta na základe titulu „advokát“ (*odvetnik*).

Za krajinu advokáta sa považuje krajina, v ktorej má oprávnenie vykonávať povolanie advokáta na základe odborného titulu získaného v súlade s právnymi predpismi danej krajiny.

Na účely tohto zákona sú advokátmi z iných členských štátov Európskej únie advokáti s oprávnením vykonávať povolanie advokáta v ktoromkoľvek členskom štáte na základe odborného titulu získaného v súlade s právnymi predpismi danej krajiny. Advokát z inej krajiny, ktorá je členským štátom Európskej únie, je zapísaný do zoznamu zahraničných advokátov, ktorí môžu vykonávať povolanie advokáta v Slovenskej republike na základe odborného titulu „advokát“ so všetkými právami a povinnosťami advokáta, ktorý vykonáva svoje povolanie, ak spĺňa zákonné podmienky a zložil skúšku zo znalosti vnútroštátneho práva Slovenskej republiky. Podrobnejšie údaje o skúške a o postupe na jej vykonávanie sú stanovené vo vyhláske o skúške advokátov z iných krajín (*Uredba o preizkusnem izpitu za odvetnike iz drugih držav*).

Advokáti môžu za určitých podmienok propagovať svoje služby, keďže v zákone sa stanovujú povolené formy reklamy. Svoje povolanie môžu vykonávať buď nezávisle alebo v advokátskej kancelárii. Zastrešujúcou organizáciou advokátov je Slovinská advokátska komora (*Odvetniška zbornica Slovenije*), ktorá má svoje vlastné predpisy a stanovy. Oprávnenie vykonávať povolanie advokáta sa získava zápisom do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovinská advokátska komora. Advokáti, ktorí dosiahnu požadovanú úroveň alebo odbornú špecializáciu, môžu za určitých podmienok požiadať Slovinskú advokátsku komoru o uznanie postavenia špecializovaného advokáta. Platby za služby advokáta sú stanovené v oficiálnom sadzobníku poplatkov za právne zastupovanie, ktorý vydáva advokátska komora so súhlasom ministra spravodlivosti.

Právne databázy

[Základné právne predpisy týkajúce sa advokátov](#) sú k dispozícii v anglickom jazyku na webovom sídle advokátskej komory.

Advokátska komora prevádzkuje [vyhľadávací nástroj](#) (v slovinčine a angličtine), ktorý možno použiť na **vyhľadanie advokátov** podľa:

mena,
regiónu,
znalosti cudzích jazykov a
pracovných oblastí.

Notári

Organizácia

V druhom odseku článku 137 Ústavy Slovenskej republiky sa stanovuje, že **notári** (*notarji*) vykonávajú verejnú službu, ktorú upravuje zákon. V zákone o notároch (*Zakon o notariatu*) sa uvádza: notári ako osoby požívajúce dôveru verejnosti vypracúvajú na základe ustanovení tohto zákona verejné listiny o právnych úkonoch, vyhlásenia o úmysle alebo skutočnostiach, na základe ktorých vznikajú práva, prijímajú listiny, peniaze a cenné papiere do úschovy na účely ich odovzdania tretím osobám alebo štátnym orgánom; na pokyn súdov plnia úlohy, ktorými ich možno poveriť v súlade so zákonom.

Za notára možno vymenovať iba osobu, ktorá spĺňa tieto podmienky:

- musí byť občanom Slovenskej republiky, iného členského štátu Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru alebo občanom Švajčiarskej konfederácie alebo členského štátu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj;
- musí mať spôsobilosť na právne úkony a dobrý celkový zdravotný stav;
- musela získať odborný titul právnik s vysokoškolským vzdelaním v Slovinsku alebo odborný titul bakalára v oblasti práva (UN) a magistra v oblasti práva alebo musela získať ekvivalentnú kvalifikáciu v oblasti práva v zahraničí, ktorá sa preukazuje zahraničným osvedčením o kvalifikácii s priloženým stanoviskom o kvalifikácii alebo rozhodnutím o uznaní kvalifikácie na účely zamestnania, alebo osvedčením o nostrifikácii;
- musí mať zloženú štátnu skúšku v odbore práva;
- musí mať päťročné praktické skúsenosti ako právnik s univerzitným vzdelaním v odbore práva, z toho aspoň jeden rok musela pracovať u notára a jeden rok na súde, u advokáta alebo štátneho zástupcu;
- musí sa považovať za dôveryhodnú na výkon notárskych povinností;
- musí aktívne ovládať slovinský jazyk;
- musí mať vhodné vybavenie a priestory požadované na výkon povinností notára;
- musí mať menej ako 64 rokov.

Bez ohľadu na bod 1 predchádzajúceho odseku môžu byť za notárov vymenovaní aj štátni príslušníci iných krajín, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru, Švajčiarskou konfederáciou alebo členským štátom Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, pod podmienkou právnej a skutočnej reciprocity.

Povinnosti notára nie sú zlučiteľné s povinnosťami advokáta ani so žiadnym plateným úradom alebo funkciou.

Notár nie je oprávnený vykonávať úlohy, ktoré nie sú zlučiteľné s vážnosťou a bezúhonnosťou vyžadovanou na výkon notárskych povinností alebo ktoré môžu oslabiť dôveru, pokiaľ ide o nestrannosť notára alebo dôveryhodnosť listín, ktoré vypracúva.

Notára vymenúva na voľné miesto minister zodpovedný za oblasť spravodlivosti. Minister pred vymenovaním notára získa stanovisko Slovenskej notárskej komory (*Notarska zbornica Slovenije*) k navrhovaným kandidátom. Počet notárov je obmedzený a stanovuje sa na základe kritérií stanovených ministerstvom spravodlivosti. V prípade akejkoľvek nezrovnalosti vymedzenej v zákone bude notár prepustený ministrom spravodlivosti. Hlavnou organizáciou notárov je notárska komora.

Notárom sa v zákone ustanovuje povinnosť stať sa členom [Slovinskej notárskej komory](#).

Úlohy a povinnosti

Notári vykonávajú verejnú službu najmä pri **príprave verejných a súkromných dokumentov**, ktorá je veľmi dôležitá pre bezpečnosť právnych úkonov. Verejné dokumenty, ktoré obvykle vystavujú notári, sú **notárske záznamy** a notárske zápisnice. Keďže notár je oprávnený pripraviť pre zmluvné strany akúkoľvek písomnú zmluvu, existujú určité druhy zmlúv a stanov štátnych a súkromných spoločností s ručením obmedzeným, ktoré sú podľa práva Slovenskej republiky **platné, len ak boli vypracované ako notársky záznam**. Notár môže taktiež zaznamenať poslednú vôľu. Okrem toho musí pravosť kópií dokumentov a podpisov niekedy **overiť** notár, aby sa zabezpečila ich platnosť pred súdom. Listiny a cenné papiere je možné dať do úschovy notárovi.

Právne databázy

Webová stránka notárskej komory umožňuje prístup k [zoznamu všetkých notárov](#) v Slovinsku s kontaktnými údajmi a so základným vyhľadávacím nástrojom.

Prístup do troch registrov, ktoré prevádzkuje notárska komora, je možný prostredníctvom webového sídla:

register poručníckych notárov ([register skrbniških notarjev](#)),

register zmlúv o založení poručníckeho účtu ([register skrbniških pogodb](#)), <http://www.notar-z.si/registri/register-skrbniskih-pogodb-register-skrbniskih-notarjev/register-skrbniskih-pogodb-register>

centrálny register závetov ([centralni register oporok](#)).

Ostatné právnické profesie

Súdny asistent (*Sodniški pomočnik*) (372 Kb) [en](#)

Štátni zástupcovia

Úloha **štátnych zástupcov** (*državni pravobranilci*) je vymedzená v zákone o úrade štátneho zástupcu (*Zakon o državem pravobranilstvu*). Úrad štátneho zástupcu ([Državno pravobranilstvo](#)) zastupuje štát, jeho orgány a administratívne organizácie, ktoré sú právnickými osobami, pred súdmi a vykonáva iné povinnosti v súlade so zákonom. Úlohy úradu štátneho zástupcu vykonáva štátny generálny zástupca (*generalni državni pravobranilec*), štátni zástupcovia a asistenti štátneho zástupcu (*pomočniki državnega pravobranilca*). Štátnych zástupcov a asistentov štátnych zástupcov vymenúva slovinská vláda, ktorá koná na návrh ministerstva spravodlivosti po porade so štátnym generálnym zástupcom. Funkčné obdobie štátneho zástupcu je osem rokov s možnosťou predĺženia. Podmienky na vymenovanie do funkcie štátneho zástupcu sú rovnaké ako v prípade funkcie sudcu a ďalšie požiadavky týkajúce sa praktických skúseností. Štátny zástupca vykonáva svoje povinnosti v súlade s ústavou a právnymi aktmi. Musí zastupovať štát z úradnej moci. Štátni zástupcovia

a asistenti štátneho zástupcu majú právo na základný plat v súlade s platovým zaradením v rámci funkcie, do ktorej boli menovaní. Ustanovenia týkajúce sa nezlučiteľnosti povinností sudcu sa vzťahujú mutatis mutandis na povinnosti štátneho zástupcu. Taktiež zastupuje Slovenskú republiku v súdnych konaniach pred Súdnym dvorom Európskej únie a Európskym súdom pre ľudské práva.

Súvisiace odkazy

- [Informácie o právnických profesiách na webovom sídle Generálneho prokurátora Slovenskej republiky](#)
- [Informácie o právnických profesiách na webovom sídle Súdnej rady](#)
- [Informácie o právnických profesiách na webovom sídle slovenského sudcovského zboru](#)
- [Informácie o právnických profesiách na webovom sídle Slovenskej advokátskej komory](#)
- [Informácie o právnických profesiách na webovom sídle Slovenskej notárskej komory](#)
- [Informácie o právnických profesiách na webovom sídle úradu štátneho zástupcu](#)

Posledná aktualizácia: 17/02/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Slovensko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických profesií na Slovensku.

[Prokurátori](#)

[Sudcovia](#)

[Právni zástupcovia](#)

[Právni zástupcovia / právni poradcovia](#)

[Notári](#)

Právnické profesie – úvod

Prokurátori

Organizácia

[Prokuratúra](#) Slovenskej republiky je nezávislým štátnym orgánom v čele s **generálnym prokurátorom**. Prokuratúra Slovenskej republiky v rámci svojej právomoci chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Prokuratúra Slovenskej republiky má v štátnom rozpočte vlastnú samostatnú rozpočtovú kapitolu.

Postavenie a úlohu prokuratúry a generálneho prokurátora upravuje **Ústava Slovenskej republiky** (článok 149) a **zákon č. 153/2001 Z.z.** o prokuratúre, ktorý upravuje aj právomoci generálneho prokurátora a iných prokurátorov. Zákon upravuje aj organizáciu a riadenie prokuratúry. Postavenie, práva a povinnosti prokurátorov sú ustanovené v **zákone č. 154/2001 Z.z.** prokurátoroch a právnych čakaťoch prokuratúry.

Hierarchický systém

Plnenie úloh [prokuratúry](#) ako orgánu ochrany práva si vyžaduje hierarchickú organizáciu. Umožňuje jednotné uplatňovanie zákonov a iných všeobecne záväzných predpisov, ako aj jednotné uplatňovanie trestnej politiky.

V rámci tohto hierarchického systému pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti a všetci sú podriadení generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky.

Právomoci

Do pôsobnosti prokuratúry patrí:

trestné stíhanie osôb podozrivých zo spáchania trestných činov a dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania v rozsahu podľa osobitného zákona a v prípravnom konaní,

dozor nad zachovávaním zákonnosti v miestach/podmienkach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu,

uplatňovanie svojich oprávnení v konaní pred súdmi,

zastupovanie štátu v konaní pred súdmi, ak tak ustanovuje osobitný zákon,

dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom zákonom,

podieľanie sa na príprave a realizácii preventívnych opatrení zameraných na predchádzanie porušovaniu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov,

podieľanie sa na odstraňovaní príčin a podmienok trestnej činnosti, na prevencii a na potláčaní kriminality,

podieľanie sa na tvorbe právnych predpisov (účasť na legislatívnom procese),

plnenie ďalších úloh, ak tak ustanovuje osobitný zákon/akt alebo medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

Úlohy

Generálny prokurátor a jednotliví prokurátori vykonávajú všetky úlohy, ktoré patria do pôsobnosti prokuratúry a pri vykonávaní svojich úloh a povinností využívajú všetky prostriedky ustanovené zákonom. Sú povinní:

uplatňovať (podľa najlepšieho vedomia a svedomia) Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony, medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy,

rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť, základné ľudské práva a slobody a vyvarovať sa akejkoľvek diskriminácie,

chrániť verejný záujem,

postupovať iniciatívne, spravodlivo, nestranne a bez prietahov.

Hierarchia

Organizačný systém prokuratúry Slovenskej republiky tvoria tieto **orgány**:

Generálna prokuratúra je najvyšším orgánom a stojí na čele sústavy prokuratúry. Súčasťou generálnej prokuratúry sú tieto orgány:

úrad špeciálnej prokuratúry zriadený na odhaľovanie a stíhanie prípadov korupcie a organizovaného zločinu,

vojenská súčasť generálnej prokuratúry,

krajské prokuratúry (8), ktoré sú nadradené okresným prokuratúram v ich kraji a hlavná vojenská prokuratúra (1), ktorá je nadradená vojenským obvodným prokuratúram,

okresné prokuratúry (55) a vojenské obvodné prokuratúry (3).

Ministerstvo obrany zodpovedá za poskytovanie potrebných materiálnych a finančných zdrojov pre vojenskú súčasť generálnej prokuratúry a všetkých vojenských prokuratúr.

Ústredie generálnej prokuratúry sídli v Bratislave.

Sídla a **územné obvody** nižšie postavených prokuratúr zodpovedajú sídlam a okresom príslušných súdov. Sídla a územná príslušnosť však nezodpovedajú správne územnému rozdeleniu krajiny.

Prokurátor vykonáva svoje povinnosti v rámci **služobného pomeru**, ktorý vznikne vymenovaním prokurátora. Prokurátora vymenúva do **funkcie prokurátora bez časového obmedzenia** generálny prokurátor. Prokurátor pri prijímaní tejto funkcie musí zložiť sľub bez výhrady.

Kvalifikácie

Do funkcie prokurátora možno vymenovať len **štátneho občana Slovenskej republiky**, ktorý spĺňa tieto **podmienky**:

v deň vymenovania musí dosiahnuť vek najmenej 25 rokov,

musí mať vysokoškolské právnické vzdelanie,

musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,

musí byť bezúhonný a jeho morálne vlastnosti musia dávať záruku, že funkciu prokurátora bude riadne vykonávať,

musí ovládať štátny jazyk,

musí mať trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,

nesmie byť členom politickej strany ani politického hnutia,

musí mať zloženú prokurátorskú skúšku,

musí súhlasiť s vymenovaním do funkcie prokurátora na určenú prokuratúru a súhlas musí mať písomnú formu.

Prokurátorom **vojenskej prokuratúry** môže byť len vojak, ktorý je:

v služobnom pomere profesionálneho vojaka,

vymenovaný alebo povýšený do dôstojníckej vojenskej hodnosti alebo do generálskej vojenskej hodnosti,

vyčlenený na plnenie úloh vojenskej prokuratúry podľa osobitného zákona.

Na **prokurátorskú skúšku** sa môže zapísať len **právny čakaťel**. Právni čakatelia sa na voľné miesta prijímajú na základe výberového konania.

Za prokurátorskú skúšku podľa tohto zákona sa považuje aj **odborná justičná skúška, advokátska skúška a notárska skúška**.

Povýšenie do funkcie vedúceho prokurátora alebo vyššej funkcie je možné len na základe **výberového konania**.

Dočasné pridelenie prokurátora na výkon funkcie na inú prokuratúru je možné len s jeho súhlasom. Prokurátora možno preložiť na inú prokuratúru, len ak s preložením súhlasí alebo o preloženie sám požiada alebo ak mu bolo uložené disciplinárne opatrenie o takomto preložení.

Generálny prokurátor môže prokurátorovi, ktorý je trestne stíhaný pre úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie pre skutok, za ktorý môže byť zbavený funkcie prokurátora, **pozastaviť** výkon jeho funkcie.

Služobný pomer prokurátora môže **zaniknúť** len z dôvodov ustanovených zákonom.

Úlohy a povinnosti

Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený:

dávať záväzné pokyny polícii pred začatím trestného stíhania, počas vyšetrovania a skráteného vyšetrovania a určovať lehoty na vybavenie vecí, každý pokyn musí byť uvedený v príslušnom spise,

vyžadovať spisy, dokumenty, materiály a správy o stave policajného vyšetrovania po začatí stíhania s cieľom zistiť, či polícia včas začala trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje,

zúčastňovať sa na úkonoch polície, vykonáva jednotlivé vyšetrovacie úkony alebo celé vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie, vydáva rozhodnutia v ktorejkoľvek veci, pritom prokurátor postupuje podľa zákona, proti rozhodnutiu prokurátora je prípustná sťažnosť rovnako ako proti rozhodnutiu policajta, vrátiť veci polícii s pokynmi na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania, určovať lehotu na ich doplnenie, o vrátení vecí informuje obvinenú osobu aj poškodenú osobu,

zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia polície a nahradiť ich vlastnými rozhodnutiami, prokurátor môže rozhodnúť o prerušení trestného stíhania alebo o postúpení veci do 30 dní od ich doručenia, ak prokurátor nahrádza rozhodnutie polície vlastným rozhodnutím inak, než na podklade sťažnosti oprávnenej osoby, proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, rovnako ako proti rozhodnutiu policajta, prokurátor môže tiež nariadiť, aby sa vo veciach konalo vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie.

Len **prokurátor** je oprávnený:

podať obžalobu,

uzavrieť s obvineným dohodu o vine a treste a podať návrh súdu na jej schválenie,

prerušiť trestné stíhanie,

zastaviť trestné stíhanie alebo podmieňne ho zastaviť,

schváliť zmier alebo vybavenie veci v predsúdnom konaní a zastaviť trestné stíhanie,

nariadiť zaistenie majetku obvineného a určiť, na ktoré prostriedky a veci sa toto zaistenie nevzťahuje, alebo zrušiť také zaistenie,

vykonať zaistenie nároku poškodeného na náhradu škody, zrušiť toto zaistenie, a to aj čiastočne, alebo vec z neho vyňať,

nariadiť exhumáciu mŕtvoly,

vyžiadať súhlas na trestné stíhanie alebo na podanie návrhu na vzatie do väzby osoby, v ktorej prípade je na taký úkon potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, Súdnej rady Slovenskej republiky, ústavného súdu alebo Európskeho parlamentu,

navrhnúť súdu vzatie obvineného do väzby a predĺženie doby trvania väzby,

navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,

vykonať predbežné vyšetrovanie v konaní o vydanie do cudziny, ak zákon neustanovuje inak,

navrhnúť súdu na základe žiadosti príslušného cudzieho orgánu predbežné zaistenie majetku patriaceho osobe, proti ktorej sa vedie v cudzine trestné stíhanie alebo časti tohto majetku nachádzajúceho sa na území Slovenskej republiky.

Pri výkone **dozoru nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody**, alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená, prokurátor musí zabezpečiť, aby:

tieto osoby boli držané na týchto miestach iba na základe rozhodnutia súdu, alebo iného oprávneného orgánu v cele policajného zaistenia alebo v miestach,

kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova, ústavné liečenie, ústavná výchova,

na týchto miestach boli dodržiavané zákony a ostatné všeobecne záväzné predpisy.

V **občianskoprávných konaniach** prokurátor je oprávnený:

Podat' návrh na začatie občianskoprávneho konania s cieľom:

uložiť ochrannú výchovu osobe, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako štrnásť rokov, ak spáchala trestný čin, za ktorý sa podľa trestného zákonníka dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie,

určiť nezákonnosť štrajku alebo výluky,

určiť neplatnosť prevodu majetku štátu podľa zákona o preukázaní pôvodu finančných prostriedkov pri privatizácii, zákona o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby alebo zákona o správe majetku štátu,
preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora,
zrušiť nezákonné rozhodnutie obce, ak obec nezrušila svoje rozhodnutie na základe protestu prokurátora,

vstúpiť do občianskeho súdneho konania vo veciach:

spôsobilosti na právne úkony
vyhlásenia za mŕtveho
výchovy maloletých
opatrovníckych
zápisu do obchodného registra
konkurzu a vyrovnania

Pri dohľade na dodržiavaním zákonov a iných právne záväzných predpisov orgánov verejnej správy má prokurátor právo **preskúmať zákonnosť**:
všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných správnymi orgánmi,
interných správnych pravidiel vydaných orgánmi verejnej správy s cieľom zabezpečiť plnenie úloh v oblasti verejnej správy,
rozhodnutí v jednotlivých veciach v oblasti verejnej správy,
postupu orgánov verejnej správy pri vydávaní opatrení a rozhodnutí v oblasti verejnej správy.

Sudcovia

Organizácia

Súdni úradníci

Hlavný referent - asistent (382 KB) [sk](#)

Súdny tajomník (295 KB) [sk](#)

Vyšší súdny úradník (460 KB) [sk](#)

Asistent sudcu najvyššieho súdu (291 KB) [sk](#)

Právni zástupcovia

Právne databázy

Ďalšie informácie sa nachádzajú na [webovej stránke](#) Slovenskej advokátskej komory.

Právni zástupcovia / právni poradcovia

Právne databázy

Ďalšie informácie sa nachádzajú [webovej stránke](#) slovenského centra právnej pomoci.

Notári

Notár v Slovenskej republike musí mať ukončené **vysokoškolské právnické vzdelanie**.

Úlohou notára je vykonávať právnu prevenciu a vydávať overené úradné listiny.

Dohľad nad notármi má ministerstvo spravodlivosti.

Notár musí byť členom **Notárskej komory** Slovenskej republiky .

Právne databázy

[Webová stránka komory notárov](#) poskytuje podporu notárom len prostredníctvom intranetu. Prístup prostredníctvom URL je **bezplatný**, vyhľadávanie informácií je však obmedzené.

Databáza poskytuje prístup k:

verejným registrom,
zoznamu notárov (kontaktné informácie, jazykové zručnosti, úradné hodiny),
právnym predpisom.

Posledná aktualizácia: 18/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Fínsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií vo Fínsku.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické povolania vo Fínsku patria profesie sudcov, ktorí pracujú na súdoch, prokurátorov, právnych zástupcov v oblasti verejnej právnej pomoci, advokátov, verejných notárov a súdnych vymáhateľov (súdnych exekútorov).

Prokurátori

Organizácia

Podľa fínskej ústavy je **generálny prokurátor** najvyšším prokurátorom, ktorý dozerá na útvare prokuratúry.

Útvare prokuratúry má dvojstupňovú štruktúru. Pozostáva z kancelárie generálnej prokuratúry, z ústredného orgánu útvaru prokuratúry a z 15-miestnych prokuratúr s 50 kancelárskymi službami. Na fínskom útvare prokuratúry pracuje 581 pracovníkov, z ktorých je 381 prokurátorov.

Hlavní okresní prokurátori riadia miestne prokuratúry. Takisto sú menovaní zástupcovia hlavných prokurátorov a okresní prokurátori. Na niektorých útvarech prokuratúry pracujú aj služobne mladší prokurátori, ktorí prechádzajú zaškolením v oblasti úloh patriacich prokuratúre.

Z vyššie uvedených povolaní sú **generálni prokurátori**, s niekoľkými výnimkami, kompetentní predkladať obvinenia vo všetkých trestných činoch, ktoré boli spáchané v ich jurisdikcii. Zvláštni prokurátori, ako napríklad parlamentný ombudsman a kancelár spravodlivosti sú kompetentní predkladať obvinenia len v určitých, jasne definovaných, osobitných prípadoch.

Úlohy a povinnosti

Podľa zákona je povinnosťou prokurátora určiť trestnoprávnu zodpovednosť v trestnom prípade – spôsobom, ktorý zabezpečí právnu istotu strán a verejný záujem. Prokurátor si musí plniť svoje povinnosti nestranne, bezodkladne a hospodárne.

Útvare prokuratúry sa musí pridrižovať spoločne stanovených hodnôt čestnosti, spôsobilosti a blaha vo všetkých oblastiach činnosti.

Titul verejného prokurátora sa vzťahuje na funkciu verejnej služby prokurátorov; na rozdiel od iných strán trestného prípadu prokurátor nekoná vo svojom vlastnom záujme, ale v mene spoločnosti, chrániac jej záujmy. Prokurátor je **štátnym úradníkom**, ktorého úlohou je dozerať na to, aby k trestnému činu bola pridelená **riadna zákonná sankcia**. Prokurátori tvoria **nezávislú** časť fínskej súdnej správy.

Väčšinou trestných vecí (približne 80 000 ročne) sa zaoberajú miestne úrady prokuratúry. Kancelária generálneho prokurátora sa zaoberá hlavne trestnými prípadmi s väčším vplyvom na spoločnosť ako celok – každoročne ide približne o niekoľko desiatok.

Vyšetrovanie trestných činov – vyšetrovanie v rámci prípravného konania – je povinnosťou **polície**. Po ukončení vyšetrovania sa zhromaždený materiál zasiela prokurátorovi, ktorý vyhodnotí obvinenia v danej veci. To znamená, že prokurátor vo vzťahu ku každej podozrivej osobe a ku každému údajnému trestnému činu vyhodnocuje to, či trestný čin bol alebo nebol spáchaný a či existuje dostatok dôkazov na potvrdenie trestného stíhania.

V prípade *prima facie* voči podozrivému je potrebné vzniesť žalobu. Ak neexistuje dostatok dôkazov alebo ak existuje iný dôvod na to, aby žaloba nebola vznesená (napr. z dôvodu premlčania), prokurátor rozhodne o zastavení súdneho stíhania.

Právne databázy

Doplňujúce informácie nájdete na webovej stránke [kancelárie generálneho prokurátora](#) a fínskeho [ministerstva spravodlivosti](#).

Sudcovia

Organizácia

Vo Fínsku väčšinu súdnych rozhodnutí vynášajú profesionálni sudcovia. Na okresných súdoch pôsobia tiež prísediaci sudcovia (prísediaci sudcovia alebo sudkyne). Sudcovia sú členmi nezávislého súdnictva. Zastávajú funkcie na Najvyššom súde, odvolacích súdoch a okresných súdoch, na Najvyššom správnom súde a na správnych súdoch a takisto na poistnom súde, pracovnom súde a trhovom súde. Sudcovia sú štátnymi úradníkmi a nie je možné ich odvolať z funkcie. Sudca nemôže byť suspendovaný s výnimkou rozhodnutia súdu. Okrem toho sudca nemôže byť preložený na inú funkciu bez jeho alebo jej súhlasu.

Kapitola 12 zákona o štátnych zamestnancoch obsahuje samostatné právne ustanovenia pre sudcov a štátnych úradníkov. Podľa zákona sa ustanovenia, ktorými sa riadi neprítomnosť v práci, napomenutie, ukončenie pracovného pomeru a dočasného prepustenia iných štátnych úradníkov, nevzťahujú na sudcov. Podľa zákona o štátnych zamestnancoch je sudca povinný odstúpiť z funkcie po dosiahnutí zákonného veku odchodu do dôchodku (pre sudcov je to 68 rokov) alebo pri trvalej práceneschopnosti.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia

Osoba, ktorá sa chce stať sudcom, musí mať vyššie **ukončené vzdelanie v právnom odbore** a musí úspešne absolvovať **jednoročné školenie** na lavici súdu prvého stupňa. Cesta k povolaniu sudcu obvykle vedie cez pozíciu **referendára** (vyššieho súdneho úradníka) na odvolacom súde a následne cez vymenovanie za sudcu na okresnom súde alebo na odvolacom súde. Do budúca sa počíta s tým, že kandidáti absolvujú školenie. Odvolací súd zverejňuje zoznam voľných pracovných miest a Rada pre justičné vymenovanie vyhodnocuje vhodnosť žiadateľov. Sudcov vymenúva prezident republiky.

Prísediaci sudcovia

Na **okresných súdoch** pôsobia prísediaci členovia alebo „prísediaci sudcovia“, ktorí sa v určitých prípadoch zúčastňujú na procese rozhodovania. Zväčša sa prísediaci sudcovia zúčastňujú **trestného konania**, ale tiež sa môžu zúčastniť **občianskoprávných vecí a majetkových sporov**. Na okresnom súde prípad vypočuje všeobecný sudca, ktorý vystupuje ako predseda, a traja prísediaci sudcovia. Prísediaci sudcovia sú splnomocnení nezávisle a v prípade potreby sa rozhodnutie dosiahne hlasovaním; o rozhodnutí rozhoduje stanovisko väčšiny. Ak sa v rámci trestného konania dosiahne zhodný počet hlasov, prevládne stanovisko, ktoré je pre odporcu najvýhodnejšie; v občianskom konaní má rozhodujúci hlas sudca.

Obce menujú prísediacich sudcov na obdobie štyroch rokov. Každá obec musí mať minimálne dvoch prísediacich sudcov; väčšie obce ich majú omnoho väčší počet. Prísediaci sudcovia by mali v čo najväčšej miere zastupovať vekovú štruktúru, štruktúru pohlaví, jazykovú štruktúru a štruktúru zamestnanosti danej obce.

Prísediaci sudca musí byť **fínskym občanom**. Za sudcov nie je možné vymenovať osoby, ktoré sú mladšie ako 25 rokov alebo ktoré sú staršie ako 63 rokov. Osoby, ktoré zastávajú pozície na súdoch alebo vo väzenských zariadeniach, nemôžu pôsobiť vo funkcii prísediacich sudcov. Takisto túto funkciu nemôžu zastávať ľudia, ktorí pôsobia ako prokurátori, advokáti alebo príslušníci polície. Prísediaci sudca pred nástupom do funkcie skladá sudcovskú prísahu alebo robí miestoprišažné vyhlásenie.

Cieľom je, aby sa každý miestoprišažný sudca zúčastnil vypočúvania približne raz za mesiac alebo 12-krát za rok. Okresný súd vypláca sudcom poplatok za vypočutie a nahrádza im stratu príjmu.

Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci

Organizácia

Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci sú právnikmi alebo advokátmi, ktorých zamestnávajú verejné kancelárie právnej pomoci. Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci sú štátnymi úradníkmi, ktorých do funkcie vymenúva minister spravodlivosti. Verejné kancelárie právnej pomoci riadi ministerstvo spravodlivosti.

Kvalifikačnými predpokladmi na vykonávanie funkcie verejného právneho zástupcu v oblasti právnej pomoci je dosiahnutie vysokoškolského vzdelania v oblasti práva (oikeustieteen kandidaatti) a primerané skúsenosti v oblasti obhajoby a rozhodovania. Mnohým verejným právnym zástupcom v oblasti právnej pomoci bol udelený čestný titul varatuomari (štátna skúška z práva s praxou na súde).

Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci predstupujú pred súdy; v rámci svojich aktivít sú povinní dodržiavať pravidlá profesionálneho vystupovania advokátov. V tomto ohľade podliehajú disciplinárnej právomoci Fínskej advokátskej komory. Viac než polovica verejných právnych zástupcov v oblasti právnej pomoci vo Fínsku je členom advokátskej komory. Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci nie sú pri plnení svojich povinností závislí na iných aktéroch.

Organizácia právnickej profesie: Právnici

Obhajcovia/advokáti

Odborný titul „**asianajaja**“ alebo „**advokat**“ môžu používať len členovia advokátskej komory. Každý žiadateľ o členstvo v **advokátskej komore** musí okrem iného:

absolvovať **štátnu skúšku z práva** a dosiahnuť titul LL.M., ktorý jeho alebo ju oprávňuje zastávať funkciu v súdnictve,

musí byť známy ako bezúhonná osoba,

musí mať niekoľkoročné skúsenosti s právnickou profesiou a s inými aktivitami v oblasti súdnictva,

musí zložiť zvláštnu skúšku zo základných zložiek právnickej profesie a profesijnej etiky,

musí byť nezávislý od vlády a od všetkých ostatných miest a nesmie byť nimi ovplyvniteľný, s výnimkou svojho klienta,

musí mať rôzne iné spôsobilosti.

Úlohy advokáta a dozor nad jeho praxou

Pokiaľ ide o trestnú zodpovednosť alebo povinnosť nahradiť škodu, zodpovednosť advokáta sa v zásade nelíši od zodpovednosti ostatných občanov. Každý advokát však musí uzatvoriť poistenie zodpovednosti, ktoré bude kryť škody vyplývajúce z akýchkoľvek vecí okrem vopred zváženeho úmyslu alebo hrubej nedbalosti. Advokátska komora vytvorila kompenzačný fond, ktorým sa kryjú škody vyplývajúce z trestného konania advokáta.

Okrem toho má advokát profesionálnu zodpovednosť. Advokátska komora musí zabezpečiť, aby si advokáti plnili svoje povinnosti podľa stavovskej etiky. Ak ju nedodržiavajú, advokátska komora začne disciplinárne konanie. Takéto konanie väčšinou začína písomnou sťažnosťou. Kancelár spravodlivosti je informovaný o rozhodnutí advokátskej komory, pričom advokát môže podať odvolania voči týmto rozhodnutiam na odvolacom súde v Helsinkách.

Fínska advokátska komora sa riadi verejným právom, ktoré upravuje zákon o advokátoch z roku 1958. Tejto organizácii predchádzalo registrované združenie s tým istým názvom. Všetci členovia oboch organizácií vždy boli a sú právnikmi.

Advokátska komora má približne 1 850 členov, ktorí sú označovaní za „advokátov“ (fínsky: asianajaja; švédsky: advokat). Právnické firmy zamestnávajú približne 600 partnerov, z ktorých sú približne 120 verejní právni poradcovia. Kancelárie právnej pomoci zamestnávajú viac než 100 právnych poradcov, ktorí nie sú členmi advokátskej komory.

Právnik, ktorý bol vylúčený z advokátskej komory na základe disciplinárnych opatrení, môže naďalej vykonávať svoju profesiu pod iným profesijným titulom; v takomto prípade však právnik vykonáva svoju prax bez povinnosti advokáta a mimo dozoru advokátskej komory.

Občan Fínska alebo iného štátu v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorý dosiahol vek 25 rokov, môže byť advokátom, ak je o ňom známe, že je čestný, a pokiaľ ide o jeho charakter a spôsob života, je známe, že je vhodný pre profesiu advokáta. Musí spĺňať akademické požiadavky, ktoré sa vo Fínsku stanovujú pre súdne funkcie, nadobudnúť znalosti, ktoré sú pre prácu advokáta potrebné, a nadobudnúť pracovné skúsenosti s prácou obhajoby. Nemôže mať za sebou bankrot a musí mať plnú spôsobilosť na právne úkony.

V súlade s medzinárodnými záväzkami, ktoré nadobudli platnosť vo Fínsku, osoba, ktorá nespĺňa akademické požiadavky a ktorá nemá pracovné skúsenosti, ktoré sa vo Fínsku vyžadujú – ale ktorá má odbornú kvalifikáciu advokáta v inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru – môže byť akceptovaná ako advokát. V takýchto prípadoch musí žiadateľ preukázať v rámci skúšky, ktorú organizuje advokátska komora, že má dostatočné poznatky o fínskych právnych predpisoch a o právnej praxi vo Fínsku.

Okrem toho osoba, ktorá má odbornú kvalifikáciu advokáta v členskom štáte Európskej únie, môže byť akceptovaná ako advokát aj bez absolvovania skúšky. Osoba, ktorá chce byť akceptovaná ako advokát bez skúšky, musí byť registrovaná minimálne tri roky v zozname advokátov, ktorý vedie advokátska komora, musí používať profesijný titul domáceho členského štátu a musí mať oprávnenie na poskytovanie advokátskych služieb v inom členskom štáte (register EÚ). Okrem toho musí táto osoba preukázať, že profesiu advokáta vo Fínsku vykonávala minimálne počas tohto obdobia.

Právne databázy

Viac informácií nájdete na webovej stránke [fínskej advokátskej komory](#).

Solicitori/právni poradcovia

Vo Fínsku môže prakticky ktokoľvek poskytovať poradenstvo a pomoc v právnych veciach, dokonca aj profesionálne. Veľa takýchto poradcov však nemá štátnicu z práva.

Právnici v praxi, ktorí nie sú členmi advokátskej komory, možno nespĺňajú požiadavky kladené na advokáta alebo dávajú prednosť tomu, aby sa nemuseli podriaďovať povinnostiam tejto profesie. Napríklad právnici, ktorí nedávno ukončili vysokoškolské štúdium, alebo právnici, ktorí svoju prax len začali alebo ktorí boli preradení z iných právnických oblastí, nespĺňajú tieto požiadavky; takisto ich nespĺňajú ani právnici na čiastočný úväzok.

Verejní notári

Vo Fínsku riadi úlohy verejného notára zákon. Verejných notárov zamestnávajú miestne registračné kancelárie a súdne okresné kancelárie. Kvalifikačnými predpokladmi pre výkon funkcie verejného notára je štátna skúška z práva (oikeustieteen kandidaatti).

Napriek mnohým podobnostiam sa povinnosti verejných notárov vo Fínsku veľkej miere líšia od povinností notárov v ostatnej časti Európy a Spojených štátov. Verejný notár vo Fínsku zostáva stále štátnym úradníkom. Verejní notári však nie sú verejnými notármi na plný úväzok; väčšina úradníkov, ktorí vykonávajú úlohy verejných notárov, sú okresnými matrikármi, pôsobiacimi na miestnych matrikách. Z dôvodu slobody spôsobu uzatvorenia zmluvy v občianskoprávných veciach nie je potvrdenie od verejného notára predpokladom platnosti zmlúv vo Fínsku. Jedinou zmluvou v občianskom práve, ktorá vo Fínsku musí byť overená notárom, je prevod nehnuteľností.

Verejní notári sa medziiným zaoberajú aj overovaním podpisov a kópií osvedčení a osvedčovaním životopisov. Verejní notári môžu tiež overiť takzvané apostily, ktoré potvrdzujú, že signatár daného dokumentu zastáva uvedenú pozíciu a že je oprávnený predkladať tento dokument.

Ostatné právnické povolania

Súdni vymáhatelia

Organizácia

Vymáhanie vykonávajú miestni súdni vykonávatelia: to znamená okresní súdni vykonávatelia, šéfovia vidieckej polície a súdni vykonávatelia z provincie Åland. Títo úradníci majú pomocných zastupujúcich súdnych vykonávateľov, ktorí v praxi riadia väčšinu individuálnych prípadov vymáhania. Úrady súdnych vymáhateľov zamestnávajú administratívnych pracovníkov. Súdni vymáhatelia sú štátnymi úradníkmi.

Ministerstvo spravodlivosti je zodpovedné za generálny manažment, kontrolu a dohľad nad vymáhaním. Vedúci predstavitelia právnej správy v oblastných úradoch majú kontrolu a dohľad nad funkciami vzťahujúcimi sa na vymáhanie. Riešia napríklad sťažnosti týkajúce sa postupu súdnych vymáhateľov. Ani ministerstvo spravodlivosti ani hlavní predstavitelia právnej správy však nemajú právomoc zamietnuť alebo meniť exekučné opatrenie alebo iné opatrenie. Vo Fínsku je vymáhanie najčastejšie vecou vyberania vykonateľných dlhov, a preto je úzko spojené so súdnym konaním. Počas konania sa skúma platnosť nároku veriteľa a platobný záväzok uložený dlžníkovi. Ak sa na rozsudok dobrovoľne nedbá, vykoná sa povinne formou vymáhania. Niektoré pohľadávky, ako sú dane a určité poisťné prémie, je možné vymáhať i pri absencii rozsudku.

Súdni vymáhatelia chránia záujmy veriteľov aj dlžníkov. Snažia sa o dobrovoľné vyrovnanie po zaslání inkasného listu. V prípade, že sa platba neuskutoční, dochádza k zrazeniu mzdy, platu, dôchodku či obchodného príjmu alebo zabaveniu majetku. Zabavený majetok je možné prediť na aukcii súdneho vymáhateľa

Posledná aktualizácia: 30/06/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Právnické profesie - Švédsko

V tejto časti sa uvádza prehľad právnických profesií vo Švédsku

Prokurátori

Sudcovia

Obhajcovia/adвокáti

Notári

Ostatné právnické profesie

Právnické profesie – úvod

Prokurátori

Organizácia

Služby verejnej prokuratúry zabezpečuje [☞](#) **prokuratúra** (*Åklagarmyndigheten*) a [☞](#) **Úrad pre hospodársku kriminalitu** (*Ekobrottsmyndigheten*). Obeidva orgány podliehajú priamo vláde (ministerstvu spravodlivosti). Na čele prokuratúry stojí generálny prokurátor (*riksåklagare*) a na čele úradu pre hospodársku kriminalitu je generálny riaditeľ (*generaldirektor*). **Generálny prokurátor** je najvyšší prokurátor v krajine, ktorý je na čele prokuratúry a má za ňu právnu zodpovednosť.

Generálny prokurátor je zodpovedný za rozvoj v právnej oblasti, za činnosť Najvyššieho súdu a za administratívne úlohy. **Vyšší prokurátori** sú zodpovední za osobitné oblasti prokuratúry. Generálny prokurátor vymenúva verejných prokurátorov, ktorí sú zaradení do okresov ako **okresní prokurátori**. Niektorí okresní prokurátori sa špecializujú na konkrétne oblasti. Existuje 32 okresných prokuratúr. Existujú aj tri medzinárodné a štyri celoštátne prokuratúry, ktoré riešia osobitné druhy prípadov. Na čele každej okresnej prokuratúry je **hlavný prokurátor**.

Všetci prokurátori v rámci prokuratúry sú pri prijímaní rozhodnutí úplne nezávislí, čo znamená, že vyšší prokurátor nemôže rozhodovať o tom, aké rozhodnutia môže prijať podriadený prokurátor v prípade, za ktorý je zodpovedný podriadený prokurátor. Aby ste sa mohli stať prokurátorom, musíte mať švédске občianstvo. Pred tým, než vás prijímú na pozíciu prokurátora, musíte mať švédске právnické vzdelanie a absolvovať dvojročné obdobie praktickej právnickej odbornej prípravy ako súdny úradník na okresnom súde alebo na správnom súde. Za určitých okolností možno odbornú prípravu v inej zo škandinávskych krajín považovať za rovnocennú právnickému vzdelaniu. Prokurátori sú najprv prijímaní ako **prokurátori praktikanti** na deväť mesiacov, počas ktorých má prokurátor mentora, ktorý ho usmerňuje v práci. Pred vymenovaním za okresného prokurátora musí prokurátor absolvovať popri svojej práci dvojročný kurz odbornej prípravy.

Existujú tri **centrá pre rozvoj** prokuratúry, ktoré sa nachádzajú v Štokholme, Göteborgu a Malmö. Na ich čele stojí vyšší prokurátor. Úlohou centier pre rozvoj je vývoj metodických a právnych poznatkov v rámci ich príslušných trestných oblastí a správa poznatkov v príslušných oblastiach ich zodpovednosti.

Vykonávajú aj následné právne kroky a dohľad; dokazuje to skutočnosť, že všetkými odvolaniami proti rozhodnutiam prokuratúry sa zaoberajú centrá pre rozvoj.

Úloha a povinnosti

Prokurátor má **tri hlavné povinnosti**:

vyšetrovať trestné činy,

rozhodovať o tom, či by mali byť vznesené obvinenia,

vystupovať pred súdom.

Prokurátor vedie predbežné vyšetrovanie trestných činov, ktoré sa nepovažujú za menej závažné a v ktorých je konkrétna osoba dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu. Prokurátor môže viesť vyšetrovanie aj v ďalších prípadoch, ak na to existujú osobitné dôvody. Ako osoba, ktorá vedie predbežné vyšetrovanie, je prokurátor zodpovedný za zabezpečenie optimálneho vyšetrenia trestného činu. V prípade menej závažných trestných činov vedú celé vyšetrovanie príslušníci polície.

Ak predbežné vyšetrovanie vedie prokurátor, pri vyšetrovaní mu pomáha polícia. Prokurátor priebežne monitoruje vyšetrovanie a prijíma rozhodnutia o vyšetrovacích úkonoch a vydáva potrebné rozhodnutia. Po ukončení predbežného vyšetrovania prokurátor rozhodne, či sa má začať súdne konanie. (Platí to aj v prípade predbežných vyšetrovaní, za ktoré je zodpovedná polícia.)

Ďalším dôležitým aspektom práce prokurátora je príprava jednotlivých prípadov na konanie a vystupovanie pred súdom. Rozhodnutím o vznesení obžaloby a opisom trestného činu prokurátor vytvára rámec pre trestné konanie na súde. Väčšina prokurátorov strávi na súde minimálne jeden alebo dva dni v týždni. Generálny prokurátor je jediným prokurátorom, ktorý môže začať alebo viesť konanie na Najvyššom súde. Môže však vymenovať pomocného prokurátora na úrade generálneho prokurátora alebo vymenovať ďalšieho verejného prokurátora, aby zastupoval generálneho prokurátora na Najvyššom súde.

Právne databázy

Viac informácií o prokurátoroch je verejne prístupných na [☞](#) **webovom sídle prokuratúry**.

Sudcovia

Organizácia

Stálych sudcov (*ordinarie domare*) vymenúva vláda na základe odporúčania nezávislého štátneho poradného orgánu, ktorým je Výbor pre navrhovanie sudcov (*Domarnämnden*). Sudcu v zásade nemožno odvolať, s výnimkou okolností uvedených v ústavnom dokumente známom ako nástroj vlády (*regeringsformen*).

Aby ste sa mohli stať sudcom, musíte mať švédске občianstvo. Na to, aby ste sa mohli uchádzať o túto pozíciu, musíte mať takisto švédске právnické vzdelanie. Za určitých okolností možno odbornú prípravu v inej zo škandinávskych krajín považovať za rovnocennú právnickému vzdelaniu. Väčšina stálych sudcov pracuje na okresnom súde alebo na správnom súde, alebo ako sudcovia na odvolacom súde či na odvolacom správnom súde. Na čele odvolacieho alebo odvolacieho správneho súdu stojí predseda (*president*) a na čele okresného alebo správneho súdu je hlavný sudca (*lagman*). Sudcovia Najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu sú známi ako „súdni radcovia“ (*justitieråd*).

Mnohí z tých, ktorí boli vymenovaní za stálych sudcov, prešli tradičnou kariérou cestou, počas ktorej slúžili dva roky ako **súdni úradníci na okresnom súde**

[\(329 Kb\)](#)[SV](#) alebo **na správnom súde** [\(281 Kb\)](#)[SV](#) a potom požiadali o miesto súdneho spravodajcu (*fiskal*) na odvolacom súde alebo na odvolacom správnom súde. Po minimálne jednom roku služby na takomto súde musí **sudca praktikant** absolvovať minimálne dva roky ako spravodajca na okresnom súde alebo na správnom súde. Potom nasleduje minimálne jeden rok vo funkcii povereného prísediaceho sudcu (*tilförordnad assessor*) na odvolacom súde alebo na odvolacom správnom súde. Po úspešnom dokončení a absolvovaní kurzu je sudca praktikant vymenovaný za prísediaceho sudcu odvolacieho súdu na odvolacom súde alebo na odvolacom správnom súde. Súdni spravodajcovia a prísediaci sudcovia sú príkladom **sudcov bez trvalej funkcie**, ktorí môžu pôsobiť na súde. Súdny zamestnávajú takisto aj niekoľko **zapisujúcich právnikov** (*beredningsjurister*) [\(280 Kb\)](#)[SV](#) a **spravodajcov** (*föredragande*) [\(281 Kb\)](#)[SV](#).

Každý okresný súd, odvolací súd, správny súd a odvolací správny súd má niekoľko **prísediacich** (*nämndemän*). Prísediaci sú vymenúvaní na obdobie štyroch rokov:

mestskou radou v mestách patriacich do územnej súdnej právomoci okresného súdu,

krajskou radou v krajoch patriacich do súdnej právomoci správneho súdu, odvolacieho správneho súdu alebo odvolacieho súdu.

Počas hlasovania týkajúceho sa rozhodnutia súdu má každý z prísediacich jeden hlas.

Právne databázy

Viac informácií o sudcoch a prísediaciach sa nachádza na [webovom sídle švédskych súdov](#). V prípade sudcov pozri webové sídlo [Švédskeho združenia sudcov](#).

Organizácia právnickej profesie: právnici

Obhajcovia/advokáti

Podľa švédskeho práva môžu profesijný titul **advokat** („obhajca“ alebo „advokát“) používať iba členovia [Švédskej advokátskej komory](#) (Sveriges Advokatsamfund). Medzi požiadavky **členstva v komore** patria:

trvalé bydlisko vo Švédsku alebo inej krajine v rámci EÚ, v EHP alebo vo Švajčiarsku,

absolvovanie skúšok oprávňujúcich držiteľa stať sa sudcom – vo Švédsku je to získanie titulu LL M – magister práva (*juris kandidatexamen*),

trojročná kvalifikovaná právnická prax a výkon praxe v čase podania žiadosti o členstvo,

absolvovanie odbornej prípravy organizovanej advokátskou komorou a úspešné vykonanie skúšky,

povesť bezúhonnosti a ďalšie vlastnosti nutné na výkon praxe obhajcu.

Osobitné pravidlá sa vzťahujú na uchádzačov z iných krajín EÚ alebo EHP, alebo zo Švajčiarska, ktorí spĺňajú požiadavky potrebné na to, aby sa stali obhajcami vo svojich domovských krajinách.

O prijatí nových členov rozhoduje rada advokátskej komory.

Švédska advokátska komora bola založená zo súkromnej iniciatívy v roku 1887 a získala oficiálne postavenie, keď v roku 1948 nadobudol platnosť súčasný súdny poriadok. Komora má v súčasnosti viac ako 4 700 členov.

Komora sa riadi súdnym poriadkom a vlastnou chartou komory, ktorá podlieha schváleniu vlády. Komora, ktorá sa riadi súkromným právom, má tieto ciele:

zachovať vysoký etický a profesijný štandard v právnickej profesii,

monitorovať vývoj v právnickej oblasti a zabezpečiť, aby sa v tejto súvislosti využívala odbornosť komory,

chrániť všeobecné profesijné záujmy svojich členov a podporovať spoluprácu a konsenzus medzi nimi.

Komora vykonáva aj niektoré verejné funkcie. Na základe súdneho poriadku bola poverená administratívnymi úlohami, čo jej umožňuje pôsobiť ako verejný orgán, najmä v disciplinárnych veciach.

Cieľom vedenia komory je zabezpečiť, aby verejnost' hľadajúca právne poradenstvo dostala kvalifikovanú pomoc. Podľa súdneho poriadku sú členovia povinní dodržiavať kódex profesijnej etiky a podliehajú regulačnému a dozornému orgánu advokátskej komory a verejnému ochrancovi práv (*Justitiekanslern*). Na obhajcov dohliada disciplinárny výbor advokátskej komory. Ak obhajca podľa disciplinárneho výboru porušil kódex správania komory, výbor môže príslušnému členovi udeliť disciplinárnu sankciu.

Právne databázy

Ďalšie informácie sú k dispozícii [na webovom sídle Švédskej advokátskej komory](#).

Právni zástupcovia/právni poradcovia

Osoby, ktoré nie sú advokátmi, môžu pôsobiť ako **právni zástupcovia** v súdnych konaniach za predpokladu, že súd ich považuje za vhodných. V zásade však platí, že za verejného obhajcu môže byť vymenovaný iba advokát.

Notári

Organizácia

Okrem **verejného notára** (pozri ďalej v texte) vo Švédsku neexistujú žiadni špeciálni notári.

Verejného notára vymenúva [krajská správna rada](#) (*länsstyrelsen*). Verejný notár musí byť právnikom, musí ovládať švédsky jazyk a spĺňať ďalšie kritériá.

Úloha a povinnosti

Právne databázy

Verejní notári nemajú samostatný profesijný adresár ani webové sídlo.

Informácie o verejných notároch však možno nájsť na niektorých webových sídlach krajských správnych rád.

Úlohou verejného notára je pomáhať verejnosti v rôznych záležitostiach, medzi ktoré patrí:

overovanie podpisov, kópií, prekladov a ďalších informácií o obsahu dokumentov,

prítomnosť na súde ako svedok v určitých prípadoch,

dohľad nad lotériami,

po skončení iných kontrol alebo preskúmaní vydanie vyhlásenia o svojich zisteniach,

prijímanie vyhlásení o okolnostiach právnej alebo hospodárskej povahy a doručovanie týchto vyhlásení tretím stranám,

potvrdzovanie, že orgán alebo osoba sú oprávnené vykonávať určité opatrenia,

vydávanie osvedčení na základe Haagskeho dohovoru z 5. októbra 1961 o zrušení požiadavky vyššieho overenia zahraničných verejných listín (apostila).

Právne databázy

Pre túto profesiu nie je k dispozícii žiadna verejne dostupná príručka ani webové stránky.

Ďalšie informácie o verejných notároch sú však uvedené na niektorých webových stránkach krajských správnych rád.

Ostatné právnické profesie

[Exekútor](#) (*Kronofogdemyndigheten*) je zodpovedný za vymáhanie dlhov a ďalších záväzkov. Tento orgán zamestnáva **exekútora** (*kronofogde*), ktorý je zodpovedný za to, aby sa vymáhanie uskutočnilo zákonným spôsobom. Vo Švédsku je možné vyškoliť sa za exekútora. Na účely odbornej prípravy musíte byť občanom Švédska, získať právnické alebo podobné vzdelanie a byť kvalifikovaným súdnym úradníkom (*notarie*). Kvalifikáciu súdneho úradníka je možné nahradiť aj osobitne stanoveným obdobím odbornej prípravy popri zamestnaní alebo je možné schváliť výnimku.

Posledná aktualizácia: 20/02/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na tejto stránke nájdete prehľad o niektorých z hlavných právnických povolanií v jurisdikcii Spojeného kráľovstva pre Anglicko a Wales. Obsahuje informácie o sudcoch, prokurátoroch a rôznych druhoch právnikov.

Justícia

V súdnom systéme v Anglicku a vo Walese zasadať na rôznych súdoch a súdnych tribunáloch Anglicka a Walesu sudcovia s odlišným súdnym postavením, ktorý pôsobia vo svojich funkciách na plný alebo čiastočný úväzok. Informácie o justícii v Anglicku a Walese je možné nájsť na webovom sídle [Justícia v Anglicku a vo Walese](#) (*Judiciary of England and Wales*).

Sudcovia z povolania

Najvyšší sudca (*Lord Chief Justice*) – je hlavou justície v Anglicku a vo Walese a prezidentom súdnych dvorov v Anglicku a vo Walese. Jeho úloha sa začala 3. apríla 2006, keď podľa zákona o ústavnej reforme z roku 2005 (*Constitutional Reform Act*) boli súdne právomoci najvyššieho kancelára (*Lord Chancellor*) preverené na najvyššieho sudcu. Najvyšší sudca je takisto hlavou trestného súdnictva.

Predsedia senátu (*Heads of division*) – štyria služobne starší sudcovia sú na čele ostatných jurisdikcií: predseda civilného senátu (*Civil*), predseda oddelenia kráľovnovej lavice (*Queen's Bench Division*), predseda rodinného súdu (*Family Division*) a kancelár vyššieho súdu (*Chancery*). Viac informácií nájdete na webovej stránke [Justícia v Anglicku a vo Walese](#)

Sudcovia odvolacieho súdu (*Lords Justices of Appeal*) zasadať na odvolacích súdoch, ktoré sa zaoberajú trestnoprávnymi, ako aj občianskoprávnymi prípadmi.

Sudcovia vyššieho súdu (*High Court Judges*) zasadať na vyššom súde, na ktorom sa vypočúvajú najzložitejšie občianskoprávne prípady. Najzávažnejšie a najcitlivejšie trestné prípady vypočúvajú aj na korunnom súde (napr. vraždy).

Obvodní sudcovia (*Circuit Judges*) zvyčajne vypočúvajú trestnoprávne, občianskoprávne a rodinné prípady.

Okresní sudcovia (*District Judges*) sa zaoberajú občianskoprávnymi prípadmi. Väčšinu svojej práce vykonávajú v komorách (nie na otvorených súdnych procesoch). Okrem toho majú právomoc prerokovať žalobu na súde grófstva so sankciou vo výške, ktorá neprekračuje stanovený finančný limit (ktorý sa z času na čas preveruje): prípady presahujúce limit vo všeobecnosti vypočúva obvodný sudca. Okresní sudcovia riešia viac než 80 percent všetkých sporných občianskoprávných súdnych žalôb v Anglicku a vo Walese.

Okresní sudcovia zasadať na **magistrátnych súdoch** (*magistrates' courts*) a zaoberajú sa rovnakými typmi prípadov, akými sa zaoberajú magistrátni sudcovia (pozri nižšie). Pomáhajú však predovšetkým pri prípadoch, ktoré sa zaoberajú dlhšími a zložitejšími vecami.

Magistri a tajomníci vyššieho súdu (*High Court Masters a Registrars*) sú procedurálnymi sudcami, ktorí sa zaoberajú väčšinou občianskoprávnymi prípadmi na kancelárskom súde a v kráľovskom senáte vyššieho súdu.

Prísediaci sudcovia

Prísediaci sudcovia sú zvyčajne menovaní na obdobie minimálne päť rokov s ohľadom na horný vekový limit. Sudcovia na čiastočný úväzok:

Zastupujúci sudcovia vyššieho súdu (*Deputy High Court Judges*) zasadať v jednom alebo vo viacerých senátoch vyššieho súdu.

Vyšší súdny úradník (*Recorders*) majú podobnú jurisdikciu ako obvodní sudcovia, hoci sa pred súdom vo všeobecnosti zaoberajú menej zložitými alebo menej závažnejšími vecami.

Zástupcovia okresných sudcov (*Deputy District Judges*) zasadať na súdoch grófstiev a na okresných úradoch vyššieho súdu. Zaoberajú sa menej zložitými prípadmi, ktoré spadajú do jurisdikcie okresných sudcov.

Zástupcovia okresných sudcov na magistrátnych súdoch (**Magistrates' Courts**) sa zaoberajú podobnými prípadmi ako ich kolegovia, ktorí vykonávajú túto funkciu na plný úväzok.

Zastupujúci magistri a tajomníci vyššieho súdu (*Deputy High Court Masters a Registrars*) sa zaoberajú podobnými prípadmi ako magistri a tajomníci z povolania na vyššom súde.

Sudcovia tribunálov (*Tribunal Judges*)

Tribunály riešia približne 800,000 veľmi rozmanitých prípadov ročne, napríklad spory o daniach, dôchodkoch alebo prisťahovalectve.

Tribunály obyčajne zasadať ako skupina pozostávajúca z predsedu alebo sudcu tribunálu s právnickým vzdelaním, ktorému pomáhajú prisediaci členovia skupiny s odbornými znalosťami v špecifických oblastiach. Nevystupuje tu žiadna porota a sudca tribunálu nemá právomoc stranu, ktorá spor prehrala, uväzniť. Ich hlavnou úlohou je dosiahnuť úspešné vyriešenie problémov a v niektorých prípadoch rozhodnúť o výške náhrady alebo odškodnenia, ktorá má byť vyplatená strane, ktorá spor vyhrala.

Magistrátni sudcovia (*Magistrates*)

Sudcovia magistrátného súdu, známi aj ako „sudcovia z mieru“ (*„justices of the peace“*) alebo „JPs“ sa zaoberajú približne 95 percentami trestných prípadov v Anglicku a vo Walese. Na miestnej úrovni si svoje úlohy plní viac než 30 000 zmierovacích sudcov, ktorí zvyčajne zasadať minimálne 26 dní do roka. Nemusia mať právnické vzdelanie a nie sú platení.

Bežne zasadať v trojčlennom senáte, pričom jeden z nich má kvalifikáciu na funkciu predsedu, pomáha senátu pri plnení jeho úloh a hovorí zaň. Senátu vždy pomáha úradník s právnickým vzdelaním, ktorý mu radí v oblasti práva a postupu.

Magistrátni sudcovia sa zaoberajú relatívne menej závažnými trestnými prípadmi. Patria medzi ne drobné krádeže, vandalizmus, narušovanie verejného poriadku a dopravné priestupky. Takisto sa zaoberajú rôznymi otázkami, ktoré ovplyvňujú rodiny a deti, a žiadosťami spojenými s udeľovaním licencií.

Prokurátori (*Prosecutors*)

Organizácia

[Prokurátorská služba koruny](#) (*Crown Prosecution Service – CPS*) je nezávislým orgánom, ktorý je zodpovedný za trestné stíhanie trestných prípadov, ktoré vyšetroje polícia v Anglicku a vo Walese. Dozor nad týmto orgánom vykonáva generálny prokurátor, ktorý za CPS zodpovedá parlamentu. Anglicko a Wales sú rozdelené do 42 oblastí prokuratúry a každej z týchto oblastí predsedá hlavný korunný prokurátor. Ďalej sú tu štyri špecializované vnútroštátne oblasti: pre organizovaný zločin, zvláštne trestné činy, boj proti terorizmu a služba zaoberajúca sa trestným stíhaním podvodov. Telefonická služba CPS Direct poskytuje policajným úradníkom v celom Anglicku a Walese poradenskú službu a rozhodnutia mimo pracovné hodiny.

CPS riadi riaditeľ pre verejnú prokuratúru (DPP), ktorý rozhoduje o najzložitejších a najcitlivejších prípadoch a polícii poskytuje rady pokiaľ ide o trestnoprávne veci. DPP nesie celkovú zodpovednosť za obvinenia a trestné stíhanie, ktoré predkladá CPS, a je podriadený generálnemu prokurátorovi.

V CPS pracujú prokurátori a mimoriadni prokurátori spolu so sociálnymi pracovníkmi a správcami. Prokurátori koruny sú skúsenými advokátmi, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, alebo právnikmi, ktorí sú zodpovední za trestné stíhanie trestných prípadov v mene Koruny. Mimoriadni prokurátori preverujú a prezentujú obmedzené množstvo prípadov na magistrátnych súdoch.

Úlohy a povinnosti

Pracovníci CPS:

Radia polícii a preverujú dôkazy vzťahujúce sa na prípady s cieľom možného trestného stíhania.

Ak bolo rozhodnuté o trestnom stíhaní, rozhodujú o obvinení (vo všetkých prípadoch s výnimkou malých prípadov).

Pripravujú prípady a prezentujú ich súdu.

Prokurátori koruny sú štátnymi úradníkmi a vyberajú sa na základe všeobecného výberového konania. Aby žiadateľ mohol zastávať takúto úlohu, musí byť: advokátom, ktorý zastupuje na občianskoprávných a odvolacích súdoch s povolením pre Anglicko a Wales a s úplným aktuálnym osvedčením o vykonávaní praxe,

advokátom, ktorý zastupuje na vyšších súdoch, ktorý bol prizvaný do Anglickej advokátskej komory a ktorý ukončil koncipientsku prax (odborné vzdelávanie), občanom Európskeho hospodárskeho priestoru alebo Spoločenstva národov. Právnici s právnickým vzdelaním nadobudnutým mimo Anglicka a Walesu sú povinní pred prevzatím tejto funkcie absolvovať a zložiť diferenčnú skúšku v oblasti práva.

Organizácia právnickej profesie: Právnici

Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch (*Barristers/ Advocates*)

☞ **Advokátska komora (*Bar Council*)** je riadiacim orgánom všetkých advokátov v Anglicku a vo Walese. Bola založená s cieľom obhajovať záujmy tejto profesie, formulovať a zavádzať kľúčové metodické iniciatívy a udržiavať štandardy, česť a nezávislosť advokátskej komory. V súlade so zákonom o právnych službách z roku 2007 delegovala úlohu riadiť túto profesiu na nezávislú a oddelenú Radu pre štandardy komory. Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, sú nezávislí odborníci v oblasti právneho poradenstva a súdni advokáti. Vo všeobecnosti sú samostatne zárobkovo činnými osobami a pracujú v skupinách v kanceláriách, ktoré sú známe ako „komory“ (*chambers*), a tu sú známi pod názvom „nájomníci“ (*tenants*). Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, nadobudli vzdelanie hlavne v oblasti obhajoby, inými slovami, sú kvalifikovaní na to, aby zastupovali svojich klientov na vyšších súdoch. Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, takisto trávia veľa svojho času poskytovaním rád svojim klientom a prieskumom prípadov. Okrem toho robia prieskum v oblasti svojich odborných znalostí. Približne 10 percent advokátov, ktorí zastupujú na vyšších súdoch, tvoria Radu kráľovnej (alebo QCs) a zaoberajú sa tými najdôležitejšími a najzložitejšími prípadmi.

- Advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch (*Solicitors/legal advisers*)

Úlohou advokáta, ktorý zastupuje na občianskoprávných a odvolacích súdoch, je poskytovať klientom (verejnosti, podnikom, dobrovoľným orgánom, charitám atď.) odborné právne poradenstvo a zastupovanie vrátane zastupovania na súde. Ich práca sa výrazne odlišuje. Väčšina advokátov, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, pracuje v súkromnej praxi, ktorá má formu partnerstva takýchto advokátov ponúkajúcich klientom svoje služby. Môžu vykonávať všeobecnú prax, ktorá sa zameriava na mnoho oblastí práva, alebo sa môžu špecializovať na určitú oblasť. Iní advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, pracujú ako zamestnanci ústrednej vlády alebo miestnej štátnej správy, Prokurátorskej služby koruny, magistrátnych súdov, obchodných alebo priemyselných podnikov alebo iných orgánov. Advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, si môžu zvoliť prostredie, ktoré im najviac vyhovuje.

Advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, vo všeobecnosti poskytujú svojim klientom právne poradenstvo. Ak sa klienti následne rozhodnú, že chcú byť zastúpení na vyšších súdoch Anglicka a Walesu, advokát, ktorý zastupuje na občianskoprávných a odvolacích súdoch, bude vo všeobecnosti dávať pokyny advokátovi, ktorý zastupuje na vyšších súdoch a ktorý bude viesť prípad na súde. Nie vždy je však advokát, ktorý zastupuje na vyšších súdoch, potrebný, nakoľko primerane kvalifikovaní advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch, majú právo na vypočutie (t. j. majú právo klienta zastupovať) na vyšších súdoch.

☞ **Spoločnosť pre právo (*Law society*)** zastupuje advokátov, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch v Anglicku a vo Walese. Solicitóri majú rôzne povinnosti, od rokovaní a lobovania s regulačnými orgánmi profesie, s vládou a s inými orgánmi, až po ponúkanie odborného vzdelávania a poradenských služieb. Spoločnosť pre právo má za úlohu pomáhať, chrániť a podporovať advokátov, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch v celom Anglicku a Walese.

☞ **Regulačný orgán solicitorov (*Solicitors Regulation Authority – SRA*)** sa zaoberá všetkými regulačnými a disciplinárnymi vecami a ustanovuje, monitoruje a uplatňuje štandardy pre advokátov, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch v celom Anglicku a Walese. Spoločnosť pre právo, predtým známa pod názvom Regulačná rada právnickej spoločnosti, koná výhradne vo verejnom záujme.

☞ **Úrad pre vybavovanie sťažností v oblasti práva (*Office for Legal Complaints*)** je určený pre verejnosť, ktorá má záujem podať sťažnosť na advokáta, ktorý zastupuje na občianskoprávných a odvolacích súdoch. Tento nezávislý a nestranný orgán, predtým známy pod názvom Služba pre vybavovanie sťažností zákazníkov, sa bude snažiť rýchlo a efektívne vyriešiť akékoľvek otázky.

Verejní notári

Verejní notári tvoria tretiu a najstaršiu skupinu právnickej profesie v Anglicku a vo Walese. Verejným notárom udeľuje povolenie na vykonávanie praxe a oprávnenie (oprávnenie na vykonávanie praxe) ☞ **Fakultný úrad (*Faculty Office*)** (Canterburský arcibiskup to po prvýkrát urobil v roku 1279) a regulačným orgánom je Dvor fakúlt (*Court of Faculties*). Verejní notári sú mostom medzi občianskym právom a zvykovým právom.

Všetci notári majú právnické vzdelanie, a hoci väčšina z nich môže byť aj solicitorami, kvalifikácia verejného notára sa dosahuje absolvovaním nezávislých a samostatných skúšok. Ak verejní notári chcú vykonávať túto profesiu, musia dodržiavať ten istý počiatočný kurz: vyžaduje sa úspešné ukončenie ☞ **postgraduálneho štúdia v oblasti notárskej praxe na University College London**. Po zložení skúšok môžu verejní notári vykonávať prax kdekoľvek v Anglicku a Walese a všetci majú rovnaké právomoci. Okrem prípravy a vydávania notárskych úkonov a nástrojov môžu notári poskytovať aj poradenstvo, pokiaľ ide o zostavovanie závetov, dedičské záležitosti, správu majetku a prevody majetku.

Činnosť verejných notárov je už po stáročia uznávaná po celom svete, čo občanom a podnikom umožňuje voľný pohyb. Takýmto spôsobom verejní notári uľahčujú obchodovanie a život obyčajných občanov, čo im umožňuje starať sa o svoj denný život a voľne obchodovať na základe priateľných nákladov a bez zbytočného zdržiavania.

Verejný notár má svoju úradnú pečiatku a notárske úkony v Anglicku a vo Walese majú dôkaznú hodnotu. Notárske úkony sa vykonávajú súkromne a verejne; verejné úkony sa tiež označujú ako „notárske úkony v autentickej podobe“. Notárske úkony s podpisom a pečiatkou notára sa uznávajú ako dôkaz zodpovedného právneho úradníka vo všetkých krajinách sveta.

Verejní notári podliehajú podobným profesijným predpisom ako solicitori a sú povinní si každý rok obnoviť svoje osvedčenie o vykonávaní notárskej praxe a uzatvoriť poistenie hmotnej zodpovednosti a záručné poistenie. Obnovenie osvedčenia sa udeľuje len v prípade dodržiavania predpisov. Vymenovanie za notára je osobným vymenovaním individuálneho notára. ☞ **Spoločnosť notárov (*The Notaries Society*)** je organizáciou, ktorá zastupuje približne 800 verejných notárov. ☞ **Spoločnosť pisárov, (*The Society of Scrivener Notaries*)**, ☞ **starobylý cech, (*the Scriveners Company*)**, zastupuje približne 30 verejných notárov, ktorí vykonávajú svoju prax prevažne v centrálnom Londýne.

Patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známok

Patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známok sú odborní poradcovia v oblasti duševného vlastníctva. Klientom poskytujú právne poradenstvo v tejto oblasti, najmä čo sa týka patentov, ochranných známok, vzorov a autorských práv. Zastupujú tiež svojich klientov na špecializovaných súdoch

duševného vlastníctva (niektorí získajú ďalšie právomoci po nadobudnutí doplňujúcej právnickej kvalifikácie). Väčšina patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk pracuje v súkromnej praxi, niektorí však pracujú aj v partnerstve so solicitorami. Značná časť osôb činných v tomto povolanií pracuje v priemysle. Rovnako ako solicitori, aj patentoví právni zástupcovia a právni zástupcovia ochranných známk majú právomoc zastupovať svojich klientov na súde v súdnych sporoch týkajúcich sa duševného vlastníctva, a to vrátane práva poveriť advokáta vedením prípadu. [Výsadný inštitút patentových zástupcov \(Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA\)](#) zastupuje patentových zástupcov v Spojenom kráľovstve. Náplňou jeho činnosti je spolupráca s vládou v oblasti legislatívy týkajúcej sa duševného vlastníctva, poskytovanie vzdelávania a odbornej prípravy patentovým zástupcom a účastníkom vzdelávania a spolupráca s regulačnými orgánmi tejto profesie. Cieľom CIPA je podporovať právo a profesie v oblasti duševného vlastníctva. [Inštitút zástupcov ochranných známk \(Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA\)](#) reprezentuje zástupcov ochranných známk a túto profesiu v Spojenom kráľovstve. Medzi jeho úlohy patrí rokovanie s vládou, s jej nezávislým regulačným orgánom (IPReg) a s inými príslušnými organizáciami a lobovanie v ich radoch. Poskytuje príslušné vzdelávanie, odbornú prípravu a poradenstvo pre povolanie zástupcu ochrannej známky a má na starosti podporu tejto profesie a duševného vlastníctva. [Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva \(Intellectual Property Regulation Board – IPReg\)](#) sa zaoberá všetkými regulačnými a disciplinárnymi záležitosťami a ustanovuje, monitoruje a uplatňuje štandardy pre patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk v Spojenom kráľovstve. Koná vo verejnom záujme a spravuje zákonný Register patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk, tak jednotlivcov, ako aj subjektov.

Ostatné právnické profesie

Okrem úradníkov a pracovníkov na magistrátnych súdoch nemusia mať úradníci a iní pracovníci na väčšine súdov v Anglicku a vo Walese právnické vzdelanie. Sú štátnymi úradníkmi, ktorí sa zaoberajú administratívnymi vecami a pomáhajú sudcom. Nemôžu poskytovať právne poradenstvo. Všetkých pracovníkov súdu, ktorí sú štátnymi úradníkmi, zamestnáva Služba Jej Veličenstva pre súdy a tribunály ([Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)).

Ďalšie informácie o kategóriách zamestnancov súdu môžete nájsť [tu](#) (456 Kb) [en](#).

Úloha úradníkov na magistrátnych súdoch je iná. Laickí zmierovací sudcovia nemajú právnické vzdelanie a spoliehajú sa na rady od právnicko vzdelaných úradníkov, ktorými sú: **súdni úradníci (Justices' clerks)** a **právni poradcovia (legal advisers alebo court clerks)**.

Súdni úradníci sú hlavnými právnymi poradcami zmierovacích sudcov. Sú právnikmi [buď advokátmi, ktorí zastupujú na vyšších súdoch (*barristers*), alebo advokátmi, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch (*solicitors*)] s minimálne päťročnou zodpovedajúcou kvalifikáciou. Poskytujú rady zmierovacím sudcom, čo sa týka práva a postupov ako na súdoch, tak aj mimo nich. Tiež sú zodpovední za riadenie a odborné vzdelávanie právnych poradcov, za kvalitu poskytnutých právnych služieb a za poskytovanie konzistentného právneho poradenstva v rámci svojej administratívnej oblasti.

Právni poradcovia zasadaajú na súde a poskytujú rady sudcom týkajúce sa práva, právnej praxe a postupov. Tiež majú právnické vzdelanie [obyčajne ako advokáti, ktorí zastupujú na občianskoprávných a odvolacích súdoch (*solicitors*), alebo advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch (*barristers*)].

Výnosy vyššieho súdu uplatňujú **úradníci na presadzovanie práva (High court enforcement officers)**, ktorých menuje a pridružuje k okresom lord kancelár alebo jeho delegát. Zodpovedajú za uplatňovanie súdnych príkazov vymáhaním peňazí, ktoré je potrebné zaplatiť na základe rozsudku vyššieho súdu alebo rozsudku krajského súdu, ktorý bol postúpený vyššiemu súdu. Môžu zabaviť a predať tovar s cieľom uhradiť dlžnú sumu. Tiež zaisťujú a dohliadajú na vlastníctvo majetku a vrátenie tovaru.

Súdni exekútori v krajoch (County court bailiffs) sú štátnymi úradníkmi, ktorých zamestnáva Služba Jej Veličenstva pre súdy a tribunály a ktorí sa zaoberajú uplatňovaním rozsudkov a/alebo príkazov, ktoré boli vydané a zaregistrované na krajských súdoch. Sú štátnymi úradníkmi, ktorí uplatňujú príkazy na exekúciu, získavajú pôdu do opätovného vlastníctva pomocou príkazov na držbu a vymáhajú tovar pomocou príkazov na vrátenie tovaru. Nariadenie pre zriadencov súdov v krajoch, ktorí vykonávajú príkazy, je uvedené v oddiele 85 – 111 zákona o krajských súdoch z roku 1984. Postupy exekúcie sú uvedené v predpisoch občianskoprávného konania. Okrem toho súdni exekútori krajských súdov plnia aj iné úlohy vrátane osobného doručovania dokumentov a príkazov na uväznenie. Príkazy na uväznenie sú uvedené v oddiele 118 – 122 zákona o krajských súdoch.

Súdni exekútori s osvedčením (Certificated bailiffs) sú súkromnými súdnymi zriadencami, ktorí získali osvedčenie na základe zabavenia pre nájom a oprávňuje ich miestny sudca na krajskom súde. Zhabanie pre prenájom znamená zabavenie majetku nájomníka zo strany prenajímateľa s cieľom zabezpečiť si zaplatenie nezaplateného nájomného bez zásahu súdu. Podľa niekoľkých zákonov môžu súdni exekútori s osvedčením tiež vymáhať dlhy, napríklad obecnú daň, a môžu vykonávať zdaňovanie majetku mimo domácností.

Súvisiace odkazy

- [Prokurátorská služba koruny,](#)
- [Fakultný úrad,](#)
- [Spoločnosť notárov,](#)
- [Justícia v Anglicku a vo Walese,](#)
- [Spoločnosť pre právo,](#)
- [Regulačný orgán solicitorov,](#)
- [Úrad pre vybavovanie sťažností v oblasti práva,](#)
- [Komisia pre právne služby,](#)
- [Výsadný inštitút patentových zástupcov,](#)
- [Inštitút zástupcov ochranných známk,](#)
- [Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva,](#)
- [Služba jej Veličenstva pre súdy a tribunály.](#)

Posledná aktualizácia: 25/07/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Právnické profesie - Severné Írsko

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií v jurisdikcii Spojeného kráľovstva Severné Írsko.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické profesie v Severnom Írsku patria:

Sudcovia

Prokurátori (Prosecutors)

Právni zástupcovia (Barristers)

Organizácie právnických profesií: Sudcovia

V jurisdikcii Severného Írska sa v oblasti súdnictva vyskytujú tieto funkcie:
Lord kancelár (Lord Chief Justice) – najvyššie postavená osoba v súdnictve
Odvolací sudcovia (Lord justices of appeal)
Sudcovia vyššieho súdu (High court judges)
Sudcovia najvyššieho súdu (Masters of the Supreme Court)
Sudcovia krajských súdov (County Court Judges)
Oblasní sudcovia (krajské sudy) (District Judges (county court))
Oblasní sudcovia (magistrátne sudy) (District Judges (magistrates court))
Laickí sudcovia (Lay Magistrates)
Sudcovia koronerských súdov (Coroners)

Organizácia právnických profesií: Prokurátori

Organizácia

Hlavným orgánom povereným trestným stíhaním v Severnom Írsku je Prokuratúra pre Severné Írsko [Public Prosecution Service for Northern Ireland (PPS)]. Okrem rozhodnutí súvisiacich so stíhaním v prípadoch, ktoré vyšetruje polícia v Severnom Írsku, rieši aj prípady, ktorými sa zaoberajú iné štatutárne orgány ako daňová a colná správa (HM Revenue and Customs).

Na čele tohto orgánu stojí riaditeľ prokuratúry pre Severné Írsko. Takisto tu pôsobí zástupca riaditeľa tohto úradu. Zástupca riaditeľa má všetky právomoci ako riaditeľ, ale musí ich vykonávať pod vedením či riadením riaditeľa. Do funkcií ich menuje generálny prokurátor (Attorney General) Severného Írska. PPS je iným než ministerským úradom vlády. V súlade so zákonom o súdnictve Severného Írska [Justice (Northern Ireland) Act] z roku 2002 sú funkcie riaditeľa vykonávané nezávisle od akejkoľvek inej osoby. Zákon z roku 2002 stanovuje, že riaditeľ a generálny prokurátor spolu môžu z času na čas konzultovať akékoľvek záležitosti, za ktoré generálny prokurátor nesie zodpovednosť voči Zhromaždeniu Severného Írska (Northern Ireland Assembly). V súčasnosti je mnoho záležitostí súvisiacich s trestným stíhaním vyhradených parlamentu vo Westminsteri. Povinnosti týkajúce sa týchto záležitostí vykonáva generálny advokát (Advocate General) pre Severné Írsko.

Úloha a povinnosti

Primárna úloha PPS je rozhodovať o stíhaní či nestíhaní osôb za spáchanie trestných činov a o primeranosti trestov.

Tento úrad je taktiež zodpovedný za podávanie a zastupovanie obžaloby na súde. Prokurátor predkladá na sudy dôkazy menom Koruny. Prokurátori predvolávajú a vyšetrujú korunných svedkov a robia krížový výsluch svedkov obhajoby. Pri uzatváraní prípadu zhŕňajú pred súdom menom Koruny dôkazy.

Organizácia právnických profesií: Právni

Právni zástupcovia [Barristers (Advocates)]

V Severnom Írsku sa tzv. barristers rozdeľujú na „senior counsel“ (známy takisto ako Queen’s Counsel) a „junior counsel“. Advokátska komora je orgán špecializovaných advokátov skúsených v oblasti súdnych sporov, ku ktorým má verejnosť prístup prostredníctvom obhajcov (solicitors) a za obmedzených okolností priamym prístupom pre odborníkov (direct professional access).

☞ **Advokátska komora Severného Írska (The Bar of Northern Ireland)** je združením nezávislých právnych zástupcov (barristers) so sídlom v Bar Library v Belfast. K 1. septembru 2012 združovala takmer 600 právnych zástupcov (barristers), ktorí prevádzkovali súkromnú prax.

Obhajcovia [Solicitors (legal advisers)]

Regulačným úradom, ktorý riadi vzdelávanie, účtovníctvo, disciplínu a profesionálne správanie obhajcov (solicitors) je v Severnom Írsku ☞ **Právnická spoločnosť (Law Society)**. Jej úlohou je dohliadať na nezávislosť, etické normy, profesionálne schopnosti a kvalitu služieb ponúkaných verejnosti.

Obhajcovia (solicitors) sa môžu špecializovať na konkrétnu oblasť alebo viesť všeobecnú prax.

Notári

V Severnom Írsku sú všetci obhajcovia (solicitors) pod prísahou. To znamená, že môžu overovať úradné dokumenty (ktoré nevyhotovili oni sami alebo ich protistrana vo veci).

Navyše sú niektorí obhajcovia (solicitors) verejnými notármi, čo znamená, že môžu overovať dokumenty, aby mohli byť použité v zahraničí. Príslušné informácie nájdete na webovej stránke ☞ **Právnickej spoločnosti (Law Society Northern Ireland)**.

Patentoví zástupcovia, zástupcovia ochranných známk

Patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známk sú odborní poradcovia v oblasti duševného vlastníctva. Klientom poskytujú právne poradenstvo v tejto oblasti, najmä čo sa týka patentov, ochranných známk, vzorov a autorských práv. Zastupujú tiež svojich klientov na špecializovaných súdoch duševného vlastníctva (niektorí získajú ďalšie právomoci po nadobudnutí doplňujúcej právnickej kvalifikácie – litigator’s qualification).

Väčšina patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk pracuje v súkromnej praxi, niektorí však pracujú aj v partnerstve so solicitorami. Značná časť osôb činných v tomto povolani pracuje v priemysle.

Rovnako ako solicitori, aj patentoví právni zástupcovia a právni zástupcovia ochranných známk majú právomoc zastupovať svojich klientov na súde v súdnych sporoch týkajúcich sa duševného vlastníctva, a to vrátane práva poveriť advokáta vedením prípadu.

☞ **Chartered Institute of Patent Attorneys [Inštitút patentových zástupcov (CIPA)]** zastupuje patentových zástupcov v Spojenom kráľovstve. Náplňou jeho činnosti je spolupráca s vládou v oblasti legislatívy týkajúcej sa duševného vlastníctva, poskytovanie vzdelávania a odbornej prípravy patentovým zástupcom a účastníkom vzdelávania a spolupráca s regulačnými orgánmi tejto profesie. Cieľom CIPA je podporovať právo a profesie v oblasti duševného vlastníctva.

☞ **Institute of Trade Mark Attorneys [Inštitút zástupcov ochranných známk]** reprezentuje zástupcov ochranných známk a túto profesiu v Spojenom kráľovstve. Medzi jeho úlohy patrí rokovanie s vládou, s jej nezávislým regulačným orgánom (IPReg) a s inými príslušnými organizáciami a lobovanie v ich radoch. Poskytuje príslušné vzdelávanie, odbornú prípravu a poradenstvo pre povolanie zástupcu ochrannej známky a má na starosti podporu tejto profesie a duševného vlastníctva.

☞ **Intellectual Property Regulation Board [Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva (IPReg)]** sa zaoberá všetkými regulačnými a disciplinárnymi záležitosťami a ustanovuje, monitoruje a uplatňuje štandardy pre patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk v Spojenom kráľovstve. Koná vo verejnom záujme a spravuje zákonný Register patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk, tak jednotlivcov, ako aj subjektov.

Ostatné právnické profesie

Úradníci súdov (Court Clerks)

Úradníci a iní zamestnanci súdov Severného Írska sú štátnymi zamestnancami, ktorí nie sú odborníci v odbore právo a zaoberajú administratívnymi záležitosťami.

Úradníci súdov (Court Clerks) zabezpečujú, aby mali sudcovia pripravené dokumenty, ktoré potrebujú, aby mohli predsedáť súdnemu konaniu.

Zaznamenávajú rozhodnutia sudcov vo veciach a poskytujú im všetku ďalšiu potrebnú administratívnu podporu. Úradníci súdov vám môžu poskytnúť radu týkajúcu sa súdneho konania, nemôžu však poskytovať právne poradenstvo, ani nemôžu dávať účastníkom súdneho konania odporúčania týkajúceho sa postupu. Všetci úradníci súdov sú štátnymi zamestnancami [Súdnej služby Severného Írska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#), čo je agentúra patriaca pod Ministerstvo spravodlivosti Severného Írska.

Úradníci orgánov na presadzovanie práva (Enforcement officers)

Úradníci orgánov na presadzovanie práva sú štátnymi zamestnancami Súdnej služby Severného Írska (Northern Ireland Court and Tribunals Service).

Zaoberajú sa výkonom rozsudkov v občianskoprávných sporoch prostredníctvom Kancelára pre výkon rozsudkov (Enforcement of Judgements Office).

Tento úrad vykonáva rozsudky na magistrátnych súdoch a krajských súdoch (magistrates' and county courts) (vrátane súdov riešiacich veci s nízkou hodnotou sporu), ako aj vyššieho súdu (High Court). Právne predpisy, ktorými sa výkon riadi sú stanovené v Poriadku pre výkon rozsudkov (Severné Írsko) z roku 1981 [Judgements Enforcement (Northern Ireland) Order 1981] a Pravidlá pre výkon rozsudkov (Severné Írsko) z roku 1981 [Judgement Enforcement Rules (Northern Ireland) 1981] v znení zmien.

Súvisiace odkazy

[Prokuratúra \(Public Prosecution Service\)](#)

[Advokátska komora Severného Írska \(Bar of Northern Ireland\)](#)

[Právnická spoločnosť \(Law Society\)](#)

[Súdna služba Severného Írska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#)

Posledná aktualizácia: 03/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Právnické profesie - Škótsko

Na tejto strane nájdete prehľad hlavných právnických profesií v rámci škótskej jurisdikcie v Spojenom kráľovstve. Obsahuje informácie o sudcoch, prokurátoroch a právnikoch.

Sudcovia

V Škótsku neexistuje samostatné povolanie sudcov ako také. Sudcami sa môžu stať iba **skúsení právni zástupcovia (experienced solicitors)** a **advokáti (advocates)**. Pozície sudcov v rámci škótskej jurisdikcie zahŕňajú:

lord predseda Najvyššieho civilného súdu (Lord President of the Court of Session),

lord tajomník (Lord Justice Clerk),

hlavní šerifovia (Sheriff Principals), ktorí predsedajú niektorému zo šiestich šerifstiev v Škótsku,

pri zasadaní Najvyššieho civilného súdu sú sudcovia známi ako senátori sudcovského kolégia (Senators of the College of Justice),

pri zasadaní Najvyššieho trestného súdu sú sudcovia známi ako lordi komisári súdnictva (Lords Commissioners of Justiciary),

šerifovia (Sheriffs),

šerifovia na čiastočný úväzok predstavujú náhradu za šerifov na plný úväzok,

zmierovací sudcovia (Justices of the Peace), ktorými sú laici a ktorí zasadať samostatne alebo v trojici s úradníkom s právnickým vzdelaním alebo právnym poradcom na okresnom súde.

Prokurátori

Organizácia

Za všetky trestné stíhanie v Škótsku je zodpovedná [Kancelária koruny a Prokurátorská fiškálna služba \(Crown Office and Procurator Fiscal Service\)](#). Na čele služby stojí **lord advokát**, ktorý je aj ministrom škótskej vlády a jeho zástupcom je štátny prokurátor (Solicitor General).

Kancelária koruny a Prokurátorská fiškálna služba (COPFS) je zodpovedná výlučne za **stíhanie** trestných činov, **vyšetrovanie** náhlych alebo podozrivých úmrtí a **sťažností** na políciu.

Zákon o Škótsku z roku 1998 (oddiel 48) stanovuje, že lord advokát (v rámci svojej právomoci ako hlava systému trestného stíhanie a vyšetrovania úmrtí v Škótsku) prijíma akékoľvek rozhodnutie nezávisle od akejkoľvek inej osoby.

Prokurátormi sa môžu stať iba kvalifikovaní právnici alebo advokáti.

Úloha a právomoci

Prvé vyšetrovanie trestného činu vykonáva a správu miestnemu prokurátorovi podáva polícia (alebo iné odborné spravodajské orgány ako napríklad daňový a colný úrad). Prokurátor posúdi túto správu a rozhodne, či bude konať vo verejnom záujme. Pri rozhodovaní prokurátor zvaží, či má dostatok dôkazov, a ak áno, aké opatrenie bude vhodné: to znamená stíhanie, využitie priameho opatrenia (akým je napríklad finančná pokuta) alebo neuplatnenie žiadneho opatrenia. V prípadoch, ktoré musí posúdiť porota, prokurátor pred prijatím rozhodnutia o súdnom stíhaní vypočuje svedkov a zhromaždí a preskúma forenzné a iné dôkazy. Následne podá správu právnemu poradcovi koruny (Crown Counsel), ktorý rozhodne o trestnom stíhaní.

Organizácia právnických profesií: Právnici

Advokáti (Barristers)

Advokáti sú členmi **Škótskej advokátskej komory (Scottish Bar)**. Majú právo vystupovať na všetkých škótskych súdoch, aj keď väčšinu svojej práce vykonávajú na súdoch vyššej inštancie (Najvyšší civilný súd a Najvyšší trestný súd) a poskytovať odborné rady v právnych veciach. Skúsení advokáti sú známi ako poradcovia koruny (Queen's Counsel). Všetci advokáti sú členmi [advokátskej komory \(Faculty of Advocates\)](#).

Právni poradcovia (Solicitors)

Právni poradcovia tvoria najpočetnejšiu skupinu právnych odborníkov. Môžu poskytovať rady vo všetkých právnych veciach a zastupovať klientov na súde. Všetci právni poradcovia sú členmi [Právnickej spoločnosti Škótska \(Law Society of Scotland\)](#), ktorá podporuje záujmy tejto právnickej profesie a záujmy verejnosti vo vzťahu k tejto profesii.

Existujú aj právni poradcovia – advokáti (solicitor – advocates), ktorí sú tiež členmi **Právnickej spoločnosti Škótska**. Ako advokáti (pozri vyššie), aj právni poradcovia – advokáti môžu vystupovať na Najvyššom civilnom súde a Najvyššom trestnom súde.

Notári

Verejní notáři sú právní poradcovia, ktorí zaznamenávajú určité právne úkony a podpisujú osobitné právne dokumenty. Nejde o samostatné právnické povolanie.

Patentoví zástupcovia, zástupcovia ochranných známk

Patentoví zástupcovia (pattent attorneys) a zástupcovia ochranných známk (trade mark attorney) sú odborní poradcovia v oblasti práv duševného vlastníctva. Klientom poskytujú právne poradenstvo v tejto oblasti, a to najmä čo sa týka registrácie patentov alebo s nimi spojenými žalobami, ochranných známk, vzorov a tiež ďalších aspektov práv duševného vlastníctva vrátane ochrany autorských práv. Na rozdiel od všeobecnejšieho občianskeho a trestného práva sa právo duševného vlastníctva uplatňuje v celom Spojenom kráľovstve. Pri súdnych sporoch v oblasti práv duševného vlastníctva v Škótsku sa zvyčajne vyžaduje, aby sa nimi zaoberal Najvyšší civilný súd, keďže má výlučnú týkajúcu sa patentov a väčšiny ďalších práv duševného vlastníctva (konkrétne ochranných známk a úžitkových vzorov Spoločenstva). Tento súd má takisto k dispozícii viacero sudcov zaoberajúcich sa právom duševného vlastníctva a špeciálne pravidlá na riešenie vecí v tejto oblasti. Patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známk môžu svojich klientov zastupovať priamo pred patentovým krajským súdom (Patents County Court) a pri odvolaní sa voči rozhodnutiu úradu duševného vlastníctva pred Patentovým súdom a Vyším súdom v Anglicku a Wales. Patentoví zástupcovia s právnickou kvalifikáciou môžu tiež zastupovať v súdnych sporoch pred Najvyšším súdom v Londýne (High Court in London), avšak patentoví zástupcovia a zástupcovia ochranných známk v súčasnosti ale nemajú právomoc zastupovať klientov v súdnych sporoch týkajúcich sa práv duševného vlastníctva na škótskych súdoch. V Škótsku sa preto súdnym sporom týkajúcim sa práv duševného vlastníctva venujú právnici so špecializáciou na duševné vlastníctvo, ktorí často pracujú v súčinnosti s patentovými zástupcami a zástupcami ochranných známk.

Väčšina patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk v Škótsku pracuje v špecializovaných firmách so súkromnou praxou, ale niektorí pracujú aj v priemysle.

 Výsadný inštitút patentových zástupcov (Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA) zastupuje patentových zástupcov v Spojenom kráľovstve. Náplňou jeho činnosti je spolupráca s vládou v oblasti legislatívy týkajúcej sa duševného vlastníctva, poskytovanie vzdelávania a odbornej prípravy patentovým zástupcom a účastníkom vzdelávania a spolupráca s regulačnými orgánmi tejto profesie. Cieľom CIPA je podporovať právo a profesie v oblasti duševného vlastníctva.

 Inštitút zástupcov ochranných známk (Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA) reprezentuje zástupcov ochranných známk a túto profesiu v Spojenom kráľovstve. Medzi jeho úlohy patrí rokovanie s vládou, s jej nezávislým regulačným orgánom (IPReg) a s inými príslušnými organizáciami a lobovanie v ich radoch. Poskytuje príslušné vzdelávanie, odbornú prípravu a poradenstvo pre povolanie zástupcu ochrannej známky a má na starosti podporu tejto profesie a duševného vlastníctva.

 Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva (Intellectual Property Regulation Board – IPReg) sa zaoberá všetkými regulačnými a disciplinárnymi záležitosťami a ustanovuje, monitoruje a uplatňuje štandardy pre patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk v Spojenom kráľovstve. Koná vo verejnom záujme a spravuje zákonný Register patentových zástupcov a zástupcov ochranných známk, tak jednotlivcov, ako aj subjektov.

Ďalšie právnické profesie

Šerifskí tajomníci (Scheriff officers) a **kuriéri** (Messengers-at-arms) sú úradníkmi súdu, ktorí sú zodpovední za doručovanie dokumentov a výkon súdnych príkazov v Škótsku. Šerifskí tajomníci a kuriéri sú zamestnaní v súkromných firmách a poplatky, ktoré účtujú, sú upravené sekundárnymi právnymi predpismi. Oddiel 60 o konkurze a náležitej starostlivosti (Škótsko) z roku 2007 ruší úrady kuriéra a šerifského tajomníka a nahrádza ich novým úradom **súdneho úradníka** (Judicial officer). Súdných úradníkov poveruje lord predseda Najvyššieho civilného súdu na základe odporúčania novej škótskej komisie pre občianskoprávne vymáhanie (Scottish Civil Enforcement Commission).

Súvisiace odkazy

 Kancelária koruny a Prokurátorská fiškálna služba, **Advokátska komora**, **Právnická spoločnosť Škótska**, **Škótske združenie právnických centier**, **Výsadný inštitút patentových zástupcov**, **Inštitút zástupcov ochranných známk**, **Rada pre reguláciu v oblasti duševného vlastníctva**

Posledná aktualizácia: 10/11/2014

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.